

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Αυξάνουν το όριο στις κάρτες

Είναι πολύ επισημική τακτική, όταν εκατομμύρια Αμερικανών είναι βουτηγμένοι στα χρέη: η αύξηση του πιστωτικού ορίου στις πιστωτικές κάρτες χωρίς να το ζητήσουν οι κάτοχοι. Αυτό κάνουν οι μεγάλες τράπεζες προκειμένου να αυξήσουν τα κέρδη τους, παρέχοντας στους πελάτες την... ευκαιρία να πληρώσουν περισσότερα στο τέλος του μήνα. **Σελ. 12**

ΑΝΤΡΙΟΥ ΜΑΚ ΝΤΑΟΥΕΛ

Χρηματοδότηση πράσινων επενδύσεων

Επενδύσεις συμβατές με τον στόχο της Ε.Ε. για μηδενισμό των εκπομπών ρύπων έως το 2050 θα χρηματοδοτεί η ΕΤΕπ, όπως ξεκαθαρίζει ο αντιπρόεδρος της Αντρίου Μακ Ντάουελ. Το φυσικό αέριο θα έχει θέση στο ενεργειακό μείγμα και μερίδιο από τη χρηματοδότηση μόνον εφόσον αξιοποιείται στο πλαίσιο σύγχρονων μεθόδων που θα μειώνουν τους ρύπους. **Σελ. 16**

ΗΠΑ

Προς έκδοση ψηφιακού δολαρίου

Μετά την πρωτοβουλία της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών, την ΕΚΤ και των κεντρικών τραπεζών Καναδά, Ιαπωνίας, Σουηδίας, Ελβετίας και Αγγλίας να εξετάσουν την έκδοση ψηφιακών νομισμάτων, ηχηρά ονόματα της αγοράς κάλεσαν τις ΗΠΑ να εκδώσουν ψηφιακή έκδοσή του δολαρίου. Ατία το ότι η Κίνα έχει δρομολογήσει την έκδοση «ψηφιακού γουάν». **Σελ. 10**

Δείκτης & Ογκος του ΧΑΚ

λύση ONE
Μία λύση δανεισμού, για όλα!
www.hellenicbank.com/one

"ΣΗΜΕΡΑ ΘΕΛΩ ΝΑ ΜΠΩ ΣΤΟ ΚΑΙΝΟΥΡΙΟ ΔΙΚΟ ΜΟΥ ΣΠΙΤΙ."

ΑΛΛΑ ΑΥΡΙΟ ΘΕΛΩ ΝΑ ΜΠΩΡΩ ΝΑ ΒΓΩ ΑΠΟ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΚΑΙ ΝΑ ΓΥΡΩ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ."

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
Έχεις τη δύναμη.

Πρέπει να συναφθεί ασφάλιση της κύριας κατοικίας και ασφάλεια ζωής. Προεπιλογή: Εάν δεν τηρείτε το σχέδιο αποπληρωμής του δανείου σας, μπορεί να χάσετε το σπίτι σας. Προεπιλογή: Υπάρχουν χρεώσεις αν εξοφλήσετε νωρίτερα το δάνειό σας. Προεπιλογή: Το ποσό της δόσης και το συνολικό κόστος της χορήγησης μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί ανάλογα με τη διακύμανση του βασικού επιτοκίου.

ΤΡΑΝΣΙΤ ΤΑ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΑ

Μέσω πράσινης γραμμής στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Μεγαλύτερο σαλόνι τράνσιτ αεροδρομίου στον κόσμο, χαρακτηρίζει τα κατεχόμενα ο Τζέιμς Κερ Λίντσεϊ, ερευνητής στο LSE με ειδικότητα στην Νοτιοανατολική Ευρώπη. Αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο φθάνουν στις ελεύθερες περιοχές άνθρωποι από διάφορες χώρες διασχίζοντας την πράσινη γραμμή. Όπως τονίζεται σε δημοσίευμα των The New York Times, είναι η οδός που χρησιμοποιούν για να εισέλθουν στην ΕΕ. **Σελ. 13**

Αυξημένα κέρδη με γυναίκες CEO

Μεγαλύτερη κερδοφορία παρουσιάζουν όσα επενδυτικά funds και εταιρείες διοικούνται από γυναίκες ή μειονότητες. Σύμφωνα με ανάλυση του Bloomberg, 35 επενδυτικά funds με επικεφαλής γυναίκες ή μειονότητες εμφάνισαν απόδοση επί των επενδεδυμένων κεφαλαίων 6,6% τα τελευταία τρία χρόνια. **Σελ. 11**

5 4291296 000378

Εξόφληση δανείου με δόσεις ενοικίου

Εισάγεται το ιρλανδικού τύπου σχέδιο στέγασης «mortgage to rent» για δανειολήπτες με οικονομικά προβλήματα

Το **ιρλανδικό** μοντέλο στέγασης, το «mortgage to rent», δηλαδή «σχέδιο υποθήκης προς ενοικίαση», εισάγεται και στην Κύπρο. Σύμφωνα με το σχέδιο ο δανειολήπτης, ο οποίος αντιμετωπίζει οικονομικό πρόβλημα, έχει μη εξυπηρετούμενο δάνειο στο όνομά του, δεν

συμμετέχει σε κάποιο πρόγραμμα όπως το «ΕΣΤΙΑ» και έχει ένα και μοναδικό ακίνητο στο όνομά του, θα μπορεί να συνεχίσει να μένει στο σπίτι του με αυτό το μοντέλο. Θα μεταβιβάσει το ακίνητο στην τράπεζα ή την εταιρεία διαχείρισης, θα «βήνεται» το χρέος ή μέρος

του χρέους του (αναλόγως της τρέχουσας αξίας του ακινήτου) και έπειτα θα συνεχίζει να μένει μέσα στο σπίτι που διέμενε πληρώνοντας ενοίκιο. Οι δανειολήπτες που αναλαμβάνουν την επιλογή υποθήκης προς ενοικίαση, δεν είναι πλέον ιδιοκτήτες του σπιτιού τους και δεν

έχουν κανένα οικονομικό συμφέρον από αυτό. Όπως προνοεί το αντίστοιχο Σχέδιο της Ιρλανδίας, η αλλαγή της κατάστασης από ιδιοκτήτης σε μισωτή του σπιτιού που θα διαμένει ο δανειολήπτης, συνεπάγεται ένα πολύπλοκο σύνολο νομικών και οικονομικών ρυθμίσεων, οι οποίες

πρέπει να υπογραφούν πριν από τη μεταβίβαση της περιουσίας. Όπως επισμαίνουν πηγές στην «Κ», το ενοίκιο θα είναι πολύ μικρότερο από τις τιμές στην ελεύθερη αγορά και θα καθορίζεται αναλογικά βάσει των εισοδημάτων που μπαίνουν στο νοικοκυριό. **Σελ. 4**

Στις κυψέλες υδρογόνου το μέλλον της ηλεκτροκίνησης

Για τη μετάβαση της αυτοκινητοβιομηχανίας στην περίοδο μηδενικών εκπομπών, όλα τα φώτα έχουν στραφεί στην ηλεκτροκίνηση. Ηχηρά ονόματα του κλάδου υποστηρίζουν όμως ότι το μέλλον βρίσκεται στο ηλεκτρικό όχημα, που κινείται με υδρογόνο. Τα αυτοκίνητα με κυψέλες υδρογόνου κινούνται χρησιμοποιώντας την ενέργεια που δημιουργείται στο ίδιο το όχημα. Μέσω χημικής αντίδρασης το υδρογόνο μετατρέπεται σε ηλεκτρική ενέργεια. **Σελ. 12**

Σύστημα για την πρόληψη των πτωχεύσεων

Θα εφαρμοστεί στην Ελλάδα

Σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης για τον εντοπισμό των επιχειρήσεων που απειλείται η βιωσιμότητά τους θα προβλέπει το νέο πτωχευτικό πλαίσιο για τις επιχειρήσεις, που επεξεργάζεται το υπ. Οικονομικών της Ελλάδας. Το σύστημα θα έχει πρόσβαση στα οικονομικά στοιχεία επιχειρήσεων και στις οφειλές έναντι Δημοσίου και τραπεζών, ώστε να προλαμβάνει την πτώχευση. **Σελ. 18**

Ασύμμετρη απειλή η κλιματική αλλαγή

Για την παγκόσμια οικονομία η κλιματική αλλαγή αποτελεί, όπως ακριβώς και για την ανθρωπότητα, ασύμμετρη απειλή. Όπως εξηγεί ο διοικητής της Τράπεζας της Γαλλίας, «η κλιματική αλλαγή θέτει πρωταρχικές προκλήσεις στις κοινωνίες και η κοινότητα των κεντρικών τραπεζών και εποπτικών αρχών δεν είναι προστατευμένη από τους κινδύνους που βρίσκονται ενώπιόν μας». Είναι, άλλωστε, σαφές ότι το οικονομικό κόστος της κλιματικής αλλαγής και των καταστροφών που ενδεχομένως θα επιφέρει, δεν μπορεί να υπολογιστεί παρά τις προσπάθειες προσέγγισής του. **Σελ. 8**

ΑΡΘΡΟ Του FLORIAN HENSE*

Επανεξετάζει την πολιτική της η ΕΚΤ

Υπάρχουν δύο λόγοι οι οποίοι οδηγούν την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στο να διατηρήσει αμετάβλητη τη νομισματική πολιτική της την τρέχουσα χρονιά. Ο πρώτος έχει να κάνει με το γεγονός ότι η οικονομία προχωρεί σε εναρμόνιση με τις βασικές προσδοκίες της, καθώς πρόσφατα στοιχεία δείχνουν πως τα χειρότερα πέρασαν. Οι δείκτες που αποτυπώνουν τις μελλοντικές τάσεις έχουν βελτιωθεί, διότι οι πιέσεις προς την οικονομία λόγω εμπορικού πολέμου δεν είναι τόσο προφανείς, όπως δήλωσε η ΕΚΤ, κυρίως λόγω της σύναψης συμφωνίας εμπορίου μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας. Επίσης, η ΕΚΤ θεωρεί πως υπάρχουν ενδείξεις μείτριας ανόδου του πληθωρι-

σμού. Ο δεύτερος λόγος είναι ότι, αφού χαλάρωσε ήδη τη νομισματική πολιτική της τον Σεπτέμβριο του 2019, θέλει να διαπιστώσει πώς αυτή εξελίσσεται. Και σε μια γενικότερη προσέγγιση, θα λέγαμε ότι καθ' όσον η οικονομία θα ανακάμπτει, όπως προβλέπεται, και έχοντας ήδη σε εφαρμογή ένα πακέτο στήριξης της, η ΕΚΤ το πιθανότερο είναι να μην προβεί σε δραστικές αλλαγές προτού ολοκληρώσει την επανεξέταση της στρατηγικής της και ενδεχομένως και πέραν αυτής. Προς το παρόν εκτιμούμε πως η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν έχει λόγο να παρεκκλίνει από την τωρινή πορεία της. Εάν στις αρχές του 2021, όπως φαίνεται ολοένα και πιθανότερο,

ο δομικός πληθωρισμός ανέλθει στο 1,5% ή και πέραν τούτου και είναι βίωσιμος, η ΕΚΤ θα μπορούσε να αρχίσει να διακόπτει τις αγορές περιουσιακών στοιχείων στα τέλη του 2021 και μετά να ακολουθήσει ενδεχομένως η πρώτη αύξηση επιτοκίων, στις αρχές του 2022. Η πρόεδρος της Κριστίν Λαγκάρντ είπε ότι στόχος της ΕΚΤ είναι να ολοκληρώσει την αναθεώρηση της πολιτικής και των εργαλείων της και μετά να δημοσιοποιήσει τα συμπεράσματά της τα τέλη του έτους. Εντούτοις, δεν παρέλειψε να διευκρινίσει πως «αυτή θα τελειώσει όταν θα έχουν όλα τελειώσει», οπότε ίσως συνεχιστεί και το 2021. Στόχος της όλης διαδικασίας είναι να επικεντρωθεί στην

εντολή για τη σταθερότητα των τιμών και συγκεκριμένα στο πώς ορίζει και υπολογίζει τα μεγέθη, πώς δημοσιοποιεί τις σχετικές πληροφορίες και πώς εφαρμόζει την πολιτική αυτή. Η σταθερότητα των τιμών θα παραμείνει πρωτεύουσα στόχευση της ΕΚΤ, όπως είπε η Λαγκάρντ, ενώ θα μελετηθεί και η χρηματοπιστωτική σταθερότητα, η απασχόληση και η περιβαλλοντική βιωσιμότητα. Αναμένουμε να συνεχιστεί η πολιτική του καθορισμού στόχου για τον πληθωρισμό, αλλά και να μετατοπισθεί από τον ασύμμετρο και κατά τη σαφή στόχο λίγο κάτω από το 2% σε έναν ξεκάθαρο συμμετρικό στόχο 2%, όπως η Fed (Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ) και η

Τράπεζα της Αγγλίας. Επίσης, να προσθέσει στοιχεία στο «καλάθι» αγαθών και υπηρεσιών που συνεκτιμά για τον πληθωρισμό. Ένα από αυτά θα μπορούσε να είναι οι δαπάνες της στέγασης, όταν τον οίκημα ζει ο ιδιοκτήτης του. Συν τοις άλλοις, θα μπορούσε να ρίξει μεγαλύτερο βάρος στις προσδοκίες για τον πληθωρισμό από πλευράς νοικοκυριών και επιχειρήσεων, πέραν των επισημών προβλέψεων και των συναφών δεικτών των αγορών. Επιπροσθέτως, θα μπορούσε πιθανώς να ορίσει μια ζώνη διακύμανσης του στόχου του πληθωρισμού από 1,5% έως 2,5%.

* Οικονομολόγος της Berenberg Bank.

NISSAN INTELLIGENT MOBILITY

NEO NISSAN JUKE
COUPE CROSSOVER

€17,900 ΑΥΤΟΜΑΤΟ

Μικτή κατανάλωση καυσίμου 6,1-6,4l/100km, εκπομπές ρύπων CO₂ 139-146 g/km. Ο εξοπλισμός του βασικού μοντέλου μπορεί να διαφέρει από αυτόν της φωτογραφίας.

CharPilakoutasgroup

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ

Η Ζυγαριά του ενοικιοστασίου

Πέρασε επιτέλους μια σημαντική αναθεώρηση του Περί Ενοικιοστασίου Νόμου, η οποία στο σύνολό της κρίνεται θετικά, καθώς βοηθά στο να αρθούν σοβαρές στρεβλώσεις της αγοράς που ο ίδιος ο Νόμος δημιούργησε επί σειρά ετών. Ο Νόμος δημιουργήθηκε καλόπιστα για προστασία ενοικιαστών από εκμετάλλευση ως απότοκο της έκρυθμης κατάστασης που δημιουργήθηκε μετά την τουρκική εισβολή του 1974. Απλά στην πορεία χάθηκε το μέτρο, με την μεν πολιτεία να επεκτείνει τόσο χρονικά όσο και γεωγραφικά την κάλυψή του και τους δε ενοικιαστές να εκμεταλλεύονται τη δύναμη της προστασίας του αφενός και την αδυναμία έγκαιρης εκδίκασης από τα Δικαστήρια αφετέρου, με σκοπό το αλλότριο οικονομικό όφελος. Το αλλότριο οικονομικό όφελος των ενοικιαστών ήταν τριπτύχο:

Πρώτον, δεν πλήρωναν έγκαιρα ή/ και απέφευγαν να πληρώσουν καν με το σκεπτικό πως μέχρι να κινηθεί ο ιδιοκτήτης να πάει δικαστήριο και το δικαστήριο να δικάσει και να βγάλει απόφαση, του παρείχετο μια περίοδος 3-4 χρόνων όπου σιδήποτε θα μπορούσε να συμβεί πλην να του γίνει έξωση. Και αν έρχοταν λίγο πριν την απόφαση του δικαστηρίου και έδινε κάποια χρήματα έναντι των χρωστούμενων του ήταν σαν να μηδένιζε τη διαδικασία σε βάρος του επειδή το δικαστήριο μπορεί να του πιστώνει καλή θέληση. Μετά το πανηγύρι σε βάρος του ιδιοκτήτη ξανάριζε.

Δεύτερον, το κλειδίωμα που πετύχαινε σε χαμηλά ενοίκια που ήταν πολύ πιο κάτω από τα αγοραία ενοίκια ακριβώς λόγω της κάλυψης του Νόμου, του έδινε ένα κέρδος ενοικίου το οποίο κεφαλαιοποιούμενο ισοδυναμούσε με τα λεγόμενα «key – money» ή πιο ευρέως γνωστά ως «αέρα» τον οποίο υπό καθεστώς απειλής προς τον ιδιοκτήτη ζητούσε και λάμβανε από τον νεοεισερχόμενο ενοικιαστή για να του δώσει την κατοχή του υποστατικού. Στα δε οικιστικά υποστατικά η κατάσταση ήταν πολύ πιο τραγική επειδή ο ιδιοκτήτης ήταν εντελώς έρμαιο του ενοικιαστή ο οποίος άμα ήθελε συσπαστικά έμενε στο υποστατικό διά βίου.

Τρίτον, ενεδόρυνε τους στρατηγικούς κατοικήσιμους. Αυτή η φάρα συνήθως ποτέ δεν σκόπευε να πληρώνει και εκμεταλλευόταν την προστασία του Νόμου και την αργή διαδικασία απονομής δικαιουσύννης και έκαναν τη δουλειά τους η οποία αν τους έβγαине κερδίζαν χρήματα, ενώ στον ιδιοκτήτη του έπαιζαν μίζεροι και άμα το πλάνο στράβωνε το εγκατέλειπαν και άφηναν πίσω τον λογαριασμό. Εναλλακτικά το κρατούσαν όσο τους έπαιρνε και παράλληλα υπό καθεστώς απειλής απαιτούσαν όπως για να το εγκαταλείψουν θα έπρεπε ο ιδιοκτήτης να διαγράψει τα χρωστούμενα. Και στις δύο περιπτώσεις ο ιδιοκτήτης υπέκυπτε επειδή από τον μη έχοντα τι να πάρει (!) και αν μη τι άλλο ανακτούσε κατοχή του υποστατικού.

Άστε που άμα υπάρχουν τέτοιες διαφορές δημιουργούνται και συνθήκες εμπλοκής του υπόκομου – πράγμα που είναι πάλιο φαινόμενο πως γινόταν σε αρκετές περιπτώσεις.

Η ετεροβαρής προστασία εναντίον του ιδιοκτήτη και υπέρ του ενοικιαστή ήταν μια μεγάλη αδικία με μεγάλο οικονομικό κόστος για τον ιδιοκτήτη και αντίστοιχο οικονομικό όφελος για τον ενοικιαστή. Οι ιδιοκτήτες και πολλοί άλλοι περιλαμβανομένου και του υποφαινόμενου, χρόνια τώρα φωνάζαμε αλλά η

πολιτεία κώφευε. Το αποτέλεσμα το βλέπετε όλοι γύρω σας με την άθλια εικόνα που εκπέμπουν τα ασυντήρητα κτήρια μας. Αλήθεια ποιος ανόητος θα ξόδευε δεκάδες και εκατοντάδες χιλιάδες ευρώ σε συντηρήσεις και ανακαινίσεις που δεν θα του απέφεραν ούτε ένα ευρώ κέρδος; Κανένας. Και όμως υπήρχαν πιο ανόητοι που πίστευαν πως έπρεπε να υπάρχουν τέτοιοι ανόητοι. Ακόμη και αν η αιτία που τώρα εκουγχρονίστηκε η διαδικασία εξώσης να είναι ότι πλέον μεγάλοι ιδιοκτήτες είναι οι τράπεζες οι οποίες βρέθηκαν να ακίνητα και ενοικιαστές που δεν πληρώνουν, εμένα καθόλου δεν με χαλά επειδή για χάρη του βασιλικού ποτιζέται και η γλάστρα. Κατά τη διαδικασία ψήφιστος τέθηκαν κάποια θέματα τα οποία θέλω να σχολιάσω.

Τι γίνεται με εκείνους τους ενοικιαστές που λαμβάνουν κρατική βοήθεια η οποία πολλές φορές καθυστερεί να πληρωθεί με αποτέλεσμα να καθυστερούν και αυτοί που τη λαμβάνουν με τις υποχρεώσεις τους;

Είναι έγκυρο το ερώτημα επειδή πράγματι τέτοιες καθυστερήσεις παρατηρούνται. Όμως η λύση είναι στο να εκτελεί το κράτος με μεγαλύτερη επιμέλεια τις υποχρεώσεις του και να μην καθυστερεί. Επίσης παρατηρήθηκαν και άλλα φαινόμενα, όπως ο ενοικιαστής – λήπτης κρατικής βοήθειας να είναι άνεργος και να απορρίπτει προτάσεις εργασίας επειδή λαμβάνει περισσότερα με το να κάθεται και να ζυγνεται. Και όταν τον ταμπήσουν οι διαδικασίες και του κοπεί η βοήθεια τότε να μένει μέσα άνεργος και χωρίς εισοδήματα και να μην πληρώνει. Ποιος θα πρέπει να αποζημιώνει τον ιδιοκτήτη; Υπάρχουν πολλά παρόμοια φύστος άλλα παραδείγματα. Τέθηκε το θέμα με τις επικερήσεις που επιπρεάζονται δυσμενώς από τις καθυστερήσεις στα κατασκευαστικά έργα δημόσιας ωφέλειας και πως γι' αυτές θα πρέπει να γίνει μια καλύτερη στη διαδικασία εξώσης. Το θέμα είναι πολυδιάστατο και όχι μονοδιάστατο. Πρωτίστως, είναι το θέμα των καθυστερήσεων που σαν πολιτεία δεν καταφέραμε ακόμη να έχουμε αναγκαστικό σύστημα πολλαπλής βάρδιας έτσι ώστε τα έργα να ολοκληρώνονται στο ένα τρίτο ή στο ένα δεύτερο του προϋπολογιζόμενου χρόνου. Δευτερευόντως, είναι το θέμα πως στο κατασκευαστικό κόστος δεν περιλαμβάνεται πρόνοια οικονομικής αποζημίωσης (επιδότησης ενοικίου) για όσο καιρό επιπρεάζουν τα κατασκευαστικά ένα κατάστημα. Η νοοτροπία ότι «γιατί θα πρέπει ο φορολογούμενος να πληρώνει το ενοίκιο των καταστημάτων» είναι ανόητη επειδή το ερώτημα κανονικά είναι «γιατί πρέπει ο καταστηματούχος να πληρώνει το κόστος του έργου που θα ωφελέσει την κοινωνία; Γι' αυτό και θα πρέπει το ποσό του ενοικίου για την περίοδο επιπρεασμού να μοιράζεται μεταξύ τριών παραγόντων: πρώτου τον ιδιοκτήτη του οποίου η αξία της περιουσίας αναβαθμίζεται λόγω του έργου, δεύτερου του εργολάβου για να έχει αντικίνητρο στην οποία καθυστέρηση και τρίτου του ενοικιαστή επειδή ατύχησε και είναι εκεί και κάτι θα πρέπει να επιμοιστεί και αυτός. Η πολιτεία εδώ θα πρέπει να στοχεύσει και όχι στο να έχει εξώσεις διαφορετικών ταχυτήτων. Η ζυγαριά του ενοικιοστασίου για πρώτη φορά είναι πιο ισοχυσισμένη.

Ο Ανδρέας Α. Ανδρέου, είναι MRICS CEO, APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors.

Ο ΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Το αεροπλανοφόρο, η... διαφάνεια των βουλευτών και οι εξελίξεις στα ΜΕΔ των ΠΕΠ

Γράφει ο ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ

Το αεροπλανοφόρο θα είναι μόνο η αρχή...

Το **γαλλικό** αεροπλανοφόρο Charles De Gaulle θα βρίσκεται σε ένα περίπου μήνα στο λιμάνι Λεμεσού, όπως πρώτη έγραψε η «Κ». Πρόκειται για μια κίνηση με ιδιαίτερο συμβολισμό. Ιδιαίτερα αν σκεφτεί κανείς ότι το προσωπικό του αεροπλανοφόρου θα διεξάγει ασκήσεις με τις κυρίαρχες δυνάμεις επιβεβαιώνοντας με τον πιο δυναμικό τρόπο την στήριξη της στην κυρίαρχη κυριαρχία και ανεξαρτησία. Και όχι μόνο αυτό, η Γαλλίδα υπουργός Άμυνας, που διατηρεί άριστες σχέσεις με τον Κύπριο ομόλογό της, ενδέχεται να βρίσκεται στην περιοχή μας την ίδια περίοδο και κάποιες πληροφορίες μιλούν για νέα τριμερή ή και τετραμερή με γεπονικές χώρες. Πρόκειται βεβαίως για επιτυχία του υπουργού Άμυνας, που, όπως πάντα, δρα αθόρυβα αλλά και του υπουργού Εξωτερικών. Εκείνο, ωστόσο, που εξήγησε ευχάριστα ήταν ο χαρακτηρισμός που απέδωσε η Γαλλίδα πρόεδρος Ιζαμπέλ Ντυμόν στη συμφωνία που υπέγραψαν Τουρκία και Λιβύη. Τη χαρακτήρισε «ψευδοσυμφωνία» προκαλώντας συνειρμούς με μια άλλη τεράστια παρανομία της Τουρκίας, το ψευδοκράτος.

Εξελίξεις αναμένονται στο θέμα των Μπ

Εξυπηρετούμενων Δανειών (ΜΕΔ) των Πολιτικών Εκτεθειμένων Προσώπων (ΠΕΠ) και δη των βουλευτών που νομοθετούν για το θέμα αυτό. Από πηγή μου στην Κεντρική Τράπεζα, ακούω ότι ο Κωνσταντίνος Ηροδότου είναι έτοιμος να παραστεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου και να παραδώσει την λίστα του θρίλερ. «Είναι έτοιμος από καιρό και ο Συλλούρης το ξέρει καλά αφού από τις αρχές Ιουλίου ζητησε να συναντηθεί μαζί του για να τον ενημερώσει. Αυτός όμως «έξεχασε» την πρόσκληση του Ηροδότου. Ακόμα και όταν ο Ηροδότου επανέλαβε το κάλεσμά του για ενημέρωση τον περασμένο Νοέμβριο, πάλι δεν βρήκε ανοιχτή την πόρτα του ιπτάμενου προέδρου της Βουλής. Η μόνη εξήγηση ήταν η επιστολή που του έστειλε μαζί με τον Κουλίδα που επικρίθηκε από τα υπόλοιπα μέλη της Επιτροπής», μου ανέφερε πηγή μου που γνωρίζει. Ωστόσο, όπως μου είπε, ύστερα από τις πιέσεις βουλευτών όλων των κομμάτων δημιουργήθηκε μια νέα δυναμική γύρω από το θέμα. «Εκείνο που τώρα συζητείται είναι το πότε θα κλειστεί το ραντεβού του Ηροδότου με την Επιτροπή Ελέγχου», συμπλήρωσε.

Απ' όσα ακούω, το θέμα λαμβάνει και άλλες προεκτάσεις με πιέσεις που θα ασκηθούν και προς τις τράπεζες, εάν βεβαίως τολμήσουν οι αντίρτες βουλευτές να υποβάλουν τα σωστά ερωτήματα που αναμένουν οι πολίτες στο όνομα της πολυθρύλητης διαφάνειας. Όπως ας πούμε: Ποιες συναλλαγές έχουν οι τράπεζες με τα κόμματα και τις κομματικές οργανώσεις και εταιρείες; Ποια δάνεια έχουν κάνει σε κόμματα, ποια ποσά έχουν διαγραφεί και για ποιους λόγους;

Γιατί η διαφάνεια δεν μπορεί να σερβιρεται αλά καρτ και σε μερίδες που βολεύουν. Ας τολμήσουν λοιπόν οι βουλευτές να φέρουν στην επιφάνεια όλα τα στοιχεία που αφορούν τις συναλλαγές των κομμάτων (τους), των εταιρειών και οργανώσεών τους μαζί με αυτά των ΠΕΠ και θα τους χειροκροτήσουμε.

Με ικανοποίηση έκλεισε το τηλέφωνο ο Νίκος Χριστοδουλίδης τη Δευτέρα, μετά τη συνομιλία του με τον Ντόμινικ Ράμπι, τον Βρετανό ομόλογό του. Ήταν εμφανές ότι τα όσα άκουσε δεν τον απογοήτευσαν.

Το θέμα που συζητήσαν ήταν το σχέδιο ψηφίσματος του Συμβουλίου Ασφαλείας για την ανάνεωση της θητείας της ΟΥΝΦΙ-ΚΥΠ, το οποίο έχει τεθεί σε σιωπηρή διαδικασία μέχρι σήμερα το πρωί. Σε περίπτωση που δεν υπάρξει ένσταση από κάποιο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας, το κείμενο θα τεθεί χωρίς αλλαγές σε ψηφοφορία αύριο, σε ανοικτή συνεδρίαση.

Το παρασκήνιο όλων των περασμένων εβδομάδων γύρω από το σχέδιο ψηφίσματος ήταν έντονο με εμπλοκή αρκετών χωρών και αρκετών διπλωματών. Έγιναν μάλιστα και αλλαγές με τη βοήθεια φίλων κρατών, που η Λευκωσία θεωρεί πως βελτίωσαν πολύ το τελικό κείμενο. Χριστοδουλίδης και Ράμπι συζητήσαν για αρκετή ώρα το κείμενο και τη συνέχεια που θα δοθεί στη διαδικασία με το ψήφισμα. «Αναμένεται πια να γίνει γνωστό το τελικό ψήφισμα για να δούμε πού στεκόμαστε», έλεγε χθες στη Λευκωσία γνωστός διπλωμάτης.

ΚΟΥΙΖ: Τελικά πήγε το μήνυμα της Μέρκελ στον νεοσουλτάνο και ήρθε ποτέ το χαμπάρι από τον Ερντογάν;

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α Τ Α Ρ Ι Ο

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Ολοι ύποπτοι, μέχρι αποδείξεως του εναντίου, στον Πολυχώρο Εστία

Εριξε αυλαία την περασμένη Κυριακή (26/01) η παράσταση «Η νύκτα έχει πολλά μάτια» της Λουσίλ Φλέτσερ, που παιζόταν στον Πολυχώρο Εστία σε σκηνοθεσία του Άγι Παύλου με μια ομάδα οκτώ συνολικά ηθοποιών, την πιο πολυπρόσωπη παραγωγή της Εστίας. Μάλιστα, το έργο ανέβηκε για πρώτη φορά στα ελληνικά και η αλήθεια είναι ότι είχα πολύ καιρό να δω έργο παρόμοιας δραματουργίας. «Η νύκτα έχει πολλά μάτια» είναι ένα διπρακτο θεατρικό θρίλερ με στοιχεία νουάρ, το οποίο ανέβηκε στο Μπρόντγουεϊ το 1972, και που ο σκηνοθέτης κλήθηκε να το αναπαραστήσει στον μικρό χώρο που είχε διαθέσιμο, κάτι που το αξιοποίησε προς όφελός του, αφού οι λεπτομέρειες στα βλήματα των ηθοποιών, αλλά και οι ευρυματικότητες σκηνοθετικές του προσεγγίσεις βοήθησαν την παράσταση.

Αυτό, λοιπόν, που μου έκανε περισσότερο εντύπωση είναι η επιλογή του έργου και η τολμή να Εστίας να το ανεβάσει, τόσο για τους πολλούς χαρακτήρες του και όσο για το είδος. Δεν έχουμε συνθιθεί από μικρούς θιάσους να ανεβαίνουν πολυπρόσωπα έργα και είναι οπωσδήποτε τολμηρό να το κάνει κάποιος, δεδομένων των θεατρικών συνθηκών που επικρατούν. Σε τέτοια έργα, ο κάθε χαρακτήρας του έργου έχει τη σημασία του λόγω της ιδιαιτερότητας του είδους. Κανένας ρόλος δεν είναι λιγότερο σημαντικός από τον άλλο έστω και αν έχει μερικές μόνο στάκες,

όπως ο λοχίας Νόρρις (Χρήστος Χρυσάνθου) στην παράσταση «Η νύκτα έχει πολλά μάτια». Η ομάδα συνολικά λειτούργησε σωστά, ίσως, ωστόσο, κάποιοι ρόλοι να χρειαζόταν να ήταν περισσότεροι αινιγματικοί ή να συνέχιζαν ως τέτοιοι καθ' όλη τη διάρκεια της παράστασης.

Όσον αφορά το δραματουργικό είδος είναι επίσης ενδιαφέρουσα η επιλογή, μεταπολεμικό αμερικανικό ραδιοφωνικό θρίλερ. Σημειώνω τη χρησιμότητα να ανεβαίνουν και τέτοιες παραστάσεις, που δεν εμπιρεύουν βαθιές αλήθειες ή άλλου είδους κοινωνικά μηνύματα. Είναι έργα στα οποία δοκιμάζεται ο ηθοποιός και ενώ μοιάζει να μη χρειάζονται οι χαρακτηριστές παρά απλή υποκριτική δουλειά, οι ματιές, οι χειρονομίες, η γλώσσα του σώματος πρέπει να είναι τόσο καλά ζυγισμένοι, που όλοι να σου φαίνονται ύποπτοι. Σε αυτό το κομμάτι οι ηθοποιοί δούλεψαν και τα κατάφεραν. Η Ελεονώρα Σερένα ξεγέλασε με εξαιρετικό τρόπο το κοινό, φάνηκε επί σκηνής ότι είχε δουλέψει τον χαρακτήρα της Έλεν Γουίλερ, το ίδιο και ο Ιάκωβος Ιακώβου, ως Τζων Γουίλερ, ένας δυναμικός χαρακτήρας που φαινόταν ύποπτος, δεν θα μπορούσε να μην ήταν. Η έμπειρη Νάντια Χαλαλάμπους ως δρ Τρέισι Λέικ στη μικρή της σκηνική παρουσία στο έργο έπαιξε τον ρόλο της σωστά. Το ίδιο και ο Δήμας Δημοσθένους ως δαίμονος δημοσιογράφος (Κέρτις Απλήμυ), με το δικό του ύφος αναπαράσταση

Είναι σημαντικό στοιχείο η διατήρηση του μυστηρίου, κάτι που πολύ εύκολα μπορεί να χαθεί, και το ότι διατηρήθηκε είναι αποτέλεσμα της καλής επεξεργασίας των ρόλων από πλευράς των ηθοποιών.

εκείνον τον παράξενο γείτονα που όλοι έχουμε δει στην πολυκατοικία μας. Ο Σκευός Πολυκάρπου, ως επιθεωρητής Γουόκερ, στάθηκε σωστά στον ρόλο του, ενώ ο Χρήστος Χρυσάνθου (λοχίας Νόρρις) με το μικρό του πέρασμα έδειξε ότι θα μπορούσε να μην είναι αυτό που δείχνει. Αν έχω κάποιες αμφιβολίες είναι για τη

Σταματία Γκρέκο, την οικονόμο Σοφία, ότι έμειναν λίγο εγκλωβισμένες σε επί μέρους στοιχεία του ρόλου τους, η Γκρέκο ενώ ξεκίνησε μυστηριωδώς μάς αποκαλύφθηκε απότομα και η Μαρία Ζίττι ήταν περισσότερο ενοχικά για αυτό που κάνει, ωστόσο κατάφερε να διατηρήσει τον ρόλο

της ύποπτης μέχρι και την τελευταία στιγμή και αυτό πρέπει να σημειωθεί. Ίσως, όμως, να ήταν η σκηνοθετική προσέγγιση τέτοια, αλλά αισθανόμαι ότι αδικήθηκαν κάπως οι ρόλοι τους. Η σκηνογραφική επιμέλεια της Μ. Παρτζίλη ήταν καθόλα επιτυχημένη, όπως και η ατμόσφαιρα που επιτεύχθηκε διά των φωτισμών.

Η δε μετάφραση του έργου λειτούργησε άριστα. Η μεταφράστρια Χλόη Βερίτη δεν έκανε καμία προσπαθία γλωσσικής επιτήδευσης, ούτε και άσκοπους συγχρονισμούς με το σήμερα ή την Κύπρο – δεν είναι σπάνιο το φαινόμενο η μετάφραση να γίνεται τροχονόμος στο θεατρικό σανίδι.

Στο σύνολο το έργο σε κρατούσε σε αγωνία, άπαντες φαινότουσαν ύποπτοι σε όλη τη διάρκεια του έργου, ακόμα και ο οικονόμος, που όπως είπαμε, το έχασε κάπως ωριότερα. Είναι σημαντικό στοιχείο η διατήρηση του μυστηρίου, κάτι που πολύ εύκολα μπορεί να χαθεί, και το ότι διατηρήθηκε είναι αποτέλεσμα της καλής επεξεργασίας των ρόλων από πλευράς των ηθοποιών, τηρουμένων φυσικά όρων ειπώθηκαν παραπάνω. Λόγω της μικρής σκηνής και της σκοτεινής αίθουσας, μόλις τελείωσε η παράσταση, ένιωσα ότι τελείωσε μία κινηματογραφική ταινία, τύπου «Rear Window» (σκηνοθεσία Άλφρεντ Χίτσκοκ, σενάριο John Michael Hayes [1954]), έφυγα από το θέατρο συζητώντας για το πως δεν περίμενα την ανατροπή –δεν διάβασα τίποτε σχετικό πριν, αφού επρόκειτο να δω θρίλερ! Ο Πολυχώρος Εστία ανέβασε ένα διαφορετικό είδος και η επιλογή του δικαιώθηκε, αφού το τελικό αποτέλεσμα είναι μια καλή παράσταση, που ο θεατής απολάμβανε, και με λίγο κρασί μπορούσε να συζητάει ώρες για την ανατροπή.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτήτρια

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

Υπεύθυνος Υλική: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιολογία: ΠΑΝΤΕΑΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΕΛΑΣ • Διευθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

must

02/02

ΜΕ ΤΗΝ ΣΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΑΝΤΡΗ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ

BE LOUD

ΘΗΛΥΚΟΤΗΤΑ, ΠΟΥΚΑΜΙΣΑ ΜΕ ΟΓΚΟ, DENIM, ΜΟΝΟΧΡΩΜΙΑ ΚΑΙ ΕΝΤΟΝΑ PRINTS ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΣΕΖΟΝ

Ερχεται στην Κύπρο το «mortgage to rent»

Θα μεταβιβάζουν το ακίνητό τους και θα διαμένουν σ' αυτό καταβάλλοντας ενοίκιο

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Άλλοι υποστηρίζουν πως το Σχέδιο ΕΣΤΙΑ θα πετύχει, άλλοι υποστηρίζουν πως απέτυχε. Ωστόσο, θα αλλάξουν ορισμένα πράγματα στην κυπριακή κοινωνία και στον τρόπο διαμονής των πολιτών. Προωθείται ήδη ένα «ιρλανδικού τύπου» μοντέλο στέγασψς στην Κύπρο, με το οποίο θα εισαχθεί το «mortgage to rent», ελληνιστί «σχέδιο υποθήκης προς ενοικίαση». Τι είναι όμως το «mortgage to rent» μοντέλο; Ο δανειολήπτης, ο οποίος αντιμετώπιζε οικονομικό πρόβλημα, έχει μη εξυπηρετούμενο δάνειο στο όνομά του,

Οι δανειολήπτες που αναλαμβάνουν την επιλογή υποθήκης προς ενοικίαση, δεν είναι πλέον ιδιοκτήτες του σπιτιού τους και δεν έχουν κανένα οικονομικό συμφέρον από αυτό.

δεν συμμετέχει σε κάποιο πρόγραμμα όπως το «ΕΣΤΙΑ» και έχει ένα και μοναδικό ακίνητο στο όνομά του, θα μπορεί να συνεχίσει να μένει στο σπίτι του με αυτό το μοντέλο. Αν και δεν έχει οριστικοποιηθεί τελικώς το πρόγραμμα που προτάθηκε σε Υπουργείο Οικονομικών, τραπεζικά ιδρύματα και φορείς διαχείρισης δανείων, ο δανειολήπτης που θα έχει μη εξυπηρετούμενο δάνειο θα μεταβιβάζει το ακίνητό του στην τράπεζα ή την εταιρεία διαχείρισης, θα «σβήνεται» το χρέος ή μέρος του χρέους του (αναλόγως της τρέχουσας αξίας του ακινήτου) και έπειτα θα συνεχίζει να μένει μέσα στο σπίτι που διέμενε πληρώνοντας ενοίκιο. Το μοντέλο αυτό πρωτοπαρουσιάστηκε στην Ιρλανδία. Οι δανειστές μπορούν να μεταβούν από την ιδιοκτησία του σπιτιού τους στην ενοικίαση του σπιτιού τους ως κοινωνικοί μισθωτές μιας οικιστικής ένωσης, η οποία αγοράζει το σπίτι από τον δανειστή. Οι δανειολήπτες που ανα-

λαμβάνουν την επιλογή υποθήκης προς ενοικίαση, δεν είναι πλέον ιδιοκτήτες του σπιτιού τους και δεν έχουν κανένα οικονομικό συμφέρον από αυτό. Όπως προνοεί το αντίστοιχο Σχέδιο της Ιρλανδίας, η αλλαγή της κατάστασης από ιδιοκτήτης σε μισθωτή του σπιτιού που θα διαμένει ο δανειολήπτης, συνεπάγεται ένα πολύπλοκο σύνολο νομικών και οικονομικών ρυθμίσεων, οι οποίες πρέπει να υπογραφούν πριν από τη μεταβίβαση της περιουσίας. Αυτό θα γίνει με τις τράπεζες ή τις εταιρείες διαχείρισης δανείων ή τον κρατικό φορέα διαχείρισης των δανείων. Όταν συμφωνηθούν όλες αυτές οι ρυθμίσεις, συμπεριλαμβανομένης της τιμής αγοράς του σπιτιού του δανειολήπτη, θα παραδίδει οικειοθελώς την κατοχή του σπιτιού του στον δανειστή υποθηκών.

Μη εμπορεύσιμες περιοχές

Πώς δημιουργήθηκε όμως αυτή η ανάγκη για το Σχέδιο το οποίο θα τεθεί σε εφαρμογή τους επόμενους μήνες; Σημαντικό ρόλο διαδραμάτισαν τα σπίτια που δεν βρίσκονται στην πρωτεύουσα, ή σε περιοχές επαρχιών οι οποίες είναι εμπορεύσιμες. Διότι, όπως πληροφορείται η εφημερίδα, μεγάλη μερίδα δανειοληπτών που έχουν ΜΕΔ και δεν μπορούν να πληρώσουν, κατοικούν σε περιοχές τις οποίες είναι πολύ δύσκολο τράπεζες και εταιρείες διαχείρισης δανείων να εκποιήσουν και να τις αξιοποιήσουν αλλιώς. Επίσης, μεγάλο πρόβλημα υπάρχει με τους δανειολήπτες οι οποίοι δεν βρίσκονται στο ηλικιακό εύρος το οποίο μπορεί να προταθεί συγκεκριμένη πρόταση για να εξυπηρετήσουν το δανειό τους. Για παράδειγμα, για ένα δανειολήπτη που διαμένει σε ένα χωριό στην Πάφο και ο οποίος λαμβάνει μόνο σύνταξη, δεν μπορεί το πιστωτικό ίδρυμα ή η εταιρεία διαχείρισης δανείων να προχωρήσει σε λύση που να συμφέρει και τον ίδιο και το πιστωτικό ίδρυμα. Για εκείνον λοιπόν, βάσει των προνοιών του Σχεδίου του ιρλανδικού μοντέλου, εκτιμάται πως θα είναι η καλύτερη λύση να προβεί σε παραχώρηση του ακινήτου του, να μην χρωστά πλέον την περιουσία του και να συνεχίσει να μένει μέσα όπως αν θα νοίκιαζε κάποιο άλλο σπίτι – διαμέρισμα.

Μπορεί το κράτος υπό κάποιες προϋποθέσεις να προχωρήσει και σε επικολήγηση της δόσης του ενοικίου, όπως προχωρά με το Σχέδιο ΕΣΤΙΑ.

Εξετάζεται καινούργια στεγαστική πολιτική

Πόσο θα είναι όμως το ενοίκιο αυτό; Όπως επισημαίνουν πηγές στην «Κ», το ενοίκιο για το σπίτι που θα έχει παραχωρηθεί και θα συνεχίσει να κατοικείται υπό μορφή ενοικίου, θα είναι πολύ μικρότερο από τις τιμές που θα έδιναν για ένα ενοίκιο «έξω», θα καθορίζεται αναλογικά και βάσει των εισοδημάτων που μπαίνουν στο νοικοκυριό του. Έτσι, όπως έδωσαν χαρακτηριστικό παράδειγμα, εάν ο δανειολήπτης έχει εισόδημα 1.000 ευρώ και η δόση για το δανειό του είναι 600 ευρώ, διότι όταν το είχε συνάψει αρχές του 2000 είχε μισθό 2.000 ευρώ (προχωρήστε σε αναλογία με λίρες) πλέον είναι λογικό να μην μπορεί να δίνει δόση. Με το «mortgage to rent» οι ιδύνοντες αναφέρουν πως το ενοίκιο θα πάει κατά πόσα πιθανότατα στα μισά χρήματα, άρα στα 300 ευρώ. Ενοίκιο που ενδεχομένως να μπορεί να δώσει. Ωστόσο, υπάρχει και άλλη παράμετρος. Η κυβέρνηση εξετάζει καινούργια στεγαστική πολιτική. Και το «mortgage to rent» δεν είναι μία από αυτές. Και εξη-

Το ενοίκιο θα είναι πολύ μικρότερο από τις τιμές που θα έδιναν για ένα ενοίκιο «έξω», θα καθορίζεται βάσει των εισοδημάτων.

γούν οι ίδιες πηγές που ανέφεραν για την πρόθεση εφαρμογής του Σχεδίου τους επόμενους μήνες: «Εάν μπει ένας δανειολήπτης στο ενοίκιο και η καταβολή της δόσης του ενοικίου του είναι 300 ευρώ και κρίνει το κράτος πως για παράδειγμα είναι μονογονιός ή εμπίπτει σε συγκεκριμένη κατηγορία που χρήζει οικονομικής βοήθειας, το κράτος θα επικυρηνεί μέρος αυτής της δόσης. Δηλαδή, για το ενοίκιο των 300 ευρώ μπορεί στο τέλος της ημέρας ο δανειολήπτης να δίνει 150 ευρώ, αφού τα άλλα 150 θα έχει κρίνει το κράτος πως πρέπει να τα καταβάλει αυτό για λόγους που τη δε-

δομένη στιγμή δεν γνωρίζουμε».

Όλα τα παραπάνω είναι «ουρά» του Σχεδίου ΕΣΤΙΑ. Όταν ο πρώην υπουργός Οικονομικών Χάρης Γεωργιάδης τόνιζε στην Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής το 2019 πως πρέπει να προχωρήσουν σε αιτήσεις για το ΕΣΤΙΑ και δανειολήπτες που δεν εμπίπτουν στις πρόνοιες που έχουν τεθεί, διότι ενδεχομένως να έρθουν και άλλες πολιτικές για τους δανειολήπτες που δεν μπορούν να αποπληρώσουν τις δόσεις τους, κάτι από τα παραπάνω υπονοούσε. Το Σχέδιο του «mortgage to rent» και όχι κατ' επέκταση κάποια πρόταση στεγαστικής πολιτικής η οποία θα λειτουργήσει παράλληλα με το «mortgage to rent», έχει ήδη παρουσιαστεί στον κρατικό φορέα διαχείρισης δανείων, την ΚΕΔΙΠΕΣ και στο Υπουργείο Οικονομικών. Αναμένεται να παρουσιαστεί και σε ένα από τα δύο μεγάλα πιστωτικά ιδρύματα της Κύπρου, το πιθανότερο στην Τράπεζα Κύπρου που έχει περισσότερα ΜΕΔ από την Ελληνική Τράπεζα.

Κερδισμένες οι τράπεζες

Μετά από αυτή την εξέλιξη γίνεται αντιληπτό πως οι τράπεζες θα βρεθούν κερδισμένες. Από εκεί που για χρόνια δεν λάμβαναν ούτε ένα ευρώ από τους προβληματικούς δανειολήπτες και δεν μπορούσαν να αξιοποιήσουν εκείνο το ακίνητο για το οποίο υπήρχε δυστοκία, πλέον θα λαμβάνουν χρήματα και θα φέρουν και στους ισολογισμούς τους ακόμα περισσότερα ακίνητα με μία υποκατηγορία της μορφής ανταλλαγής χρέους προς ακίνητα (debt to asset). Το τι θα κάνουν με τόσα ακίνητα μετά οι τράπεζες, θα πρέπει να απασχολήσει τις ίδιες και τους επόμενες. Στον αντίποδα, σε μερικές περιπτώσεις δανειολήπτες για μεν δεν θα έχουν πλέον κάτι στο όνομά τους, αλλά επίσης θα «καθαρίσουν» από χρέη τα οποία μετακυλούνται σε εγγυητές και σε άλλα μέλη της οικογενείας τους.

Ξεκίνησαν στην Ελλάδα οι πωλήσεις ακινήτων από εταιρείες διαχείρισης ΜΕΔ

Στα 11 εκατ. ευρώ τα μέχρι σήμερα έσοδα της Apollo από τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου Jupiter που αγόρασε από την Alpha Bank

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Στον εκσυγχρονισμό του εργαλείου των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, με τρόπο τέτοιο ώστε να εξελιχθεί σε ένα ακόμα κανάλι πώλησης ακινήτων, προσβλέπει η διοίκηση της Sodia Capital Management, εταιρεία που αποτελεί πλέον τον «βραχίονα» της Apollo Global Management στην αγορά ακινήτων. Η εταιρεία έχει αναλάβει τη διαχείριση του πακέτου Jupiter, το οποίο εξαγόρασε η Apollo από την Alpha Bank αντί ποσού 337 εκατ. ευρώ και περιλαμβάνει μη εξυπηρετούμενα επικερμηματικά δάνεια με εξασφαλίσεις σε ακίνητα. Το εν λόγω χαρτοφυλάκιο αφορούσε απαιτήσεις ύψους 1 δισ. ευρώ και περιελάμβανε 1.756 ακίνητα από υποθήκες, εκτιμώμενης αξίας 543 εκατ. ευρώ.

Μεταξύ άλλων, πρόκειται για 637 κατοικίες, 288 επαγγελματικά ακίνητα, όπως γραφεία, καταστήματα και αποθήκες, αλλά και 89 ξενοδοχεία, που αποτεούσαν εγγυήσεις επί δανείων και αφορούσαν σε περίπου 300 δανειολήπτες - επιχειρηματίες. Ηδη, από το τέταρτο τρίμηνο του 2019 και μέχρι σήμερα, έχουν πωληθεί ορισμένα ακίνητα, αποφέροντας έσοδα της τάξεως των 11 εκατ. ευρώ στη Sodia. Το σημαντικότερο εξ αυτών αφορά κτίριο γραφείων στη Λ. Κηφισίας, επιφάνειας 2.300 τ.μ., το οποίο αποκτήθηκε από ξένο θεσμικό επενδυτή αντί ποσού 6,3 εκατ. ευρώ. Επίσης, πωλήθηκε κατάστημα 800 τ.μ. στο κέντρο του Ρεθύμνου, αποφέροντας 1,13 εκατ. ευρώ, αλλά και τριώροφο βιομηχανικό κτίριο 2.100 τ.μ. στην Αθήνα, αντί ποσού 1,2 εκατ. ευρώ.

Αυτήν την περίοδο, η εταιρεία προετοιμάζει το έδαφος για τη σταδιακή ολοκλήρωση (έως το τέλος του 2020) της διαχείρισης των ενυπόθηκων δανείων που έχει στην κατοχή της, αλλά και τη διάθεση των ακινήτων που θα περιέλθουν στην κατοχή της, με τον βέλτιστο δυνατό τρόπο. Όπως αναφέρουν στελέχη της

Sodia στην «Κ», «δίνουμε βάρος σε φιλικές προς τον δανειολήπτη λύσεις, είτε μέσω εθελοντικών παράδοσης των ακινήτων, είτε μέσω της εξασφάλισης μιας συναινετικής διαδικασίας που προβλέπει, π.χ., τη χορήγηση πληρεξουσίων από τους δανειολήπτες, ώστε να προχωρήσουμε σε πώληση του ακινήτου για λογαριασμό τους, έναντι της διαγραφής της φειδής τους». Παράλληλα, η Sodia έχει εγκαταστήσει σύστημα διαχείρισης πελατειακών σχέσεων (CRM), όπως επίσης και σύστημα

«Δίνουμε βάρος σε φιλικές προς τον δανειολήπτη λύσεις, είτε μέσω εθελοντικής παράδοσης των ακινήτων, είτε μέσω της εξασφάλισης μιας συναινετικής διαδικασίας», αναφέρουν στελέχη της Sodia.

διαχείρισης ακινήτων, ώστε να βελτιστοποιηθεί η σχετική διαδικασία.

Στο επίκεντρο της στρατηγικής της Sodia βρίσκεται η ανάδειξη των πλειστηριασμών ως ένα αποτελεσματικό εργαλείο για την πώληση των ακινήτων, πολύ περισσότερο απ' ό,τι σήμερα. «Θέλουμε οι πλειστηριασμοί να γίνουν πιο ελκυστικοί, να γνωρίζουν οι ενδιαφερόμενοι αγοραστές ότι μπορούν να τους αξιοποιούν για να βρουν το ακίνητο που τους ενδιαφέρει, ακριβώς όπως κάνουν και με τις αγελίες».

Για να γίνει αυτό, η Sodia θα προχωρήσει κατ' αρχάς στη δημιουργία μιας διαδικτυακής πλατφόρμας επιδείξεας και διαφήμισης των ακινήτων και των πλειστηριασμών. Η πλατφόρμα αυτή θα ονομάζεται Sodia Properties και θα είναι λειτουργική μέχρι τις αρχές Μαρτίου. Όλα τα ακίνητα θα συνοδεύονται από πλήθωρα

Βασική στρατηγική της Sodia Capital Management, που αποτελεί πλέον τον βραχίονα της Apollo Global Management στην ελληνική κτηματογορά, είναι η ανάδειξη των πλειστηριασμών σε ένα αποτελεσματικό εργαλείο για την πώληση των ακινήτων μέσω πλατφόρμας που αναπτύσσει, ώστε τα ακίνητα να παρουσιάζονται με τη μορφή αγελιών.

τεχνικών στοιχείων, όπως επίσης και από επαγγελματικές φωτογραφίες, ώστε οι ενδιαφερόμενοι να έχουν όσο το δυνατόν καλύτερη αντίληψη των ακινήτων.

Παράλληλα, τα προς πώληση ακίνητα θα προσφέρονται και μέσω συνεργαζόμενων μεσσιτικών γραφείων. Μέχρι να ολοκληρωθεί η πλατφόρμα Sodia Properties που,

σημειωτέον, θα είναι η πρώτη τέτοια πρωτοβουλία από εταιρεία «βραχίονα» ξένου επενδυτικού fund στην ελληνική αγορά ακινήτων, η Sodia έχει συνάψει

στρατηγική συνεργασία με την έτερη πλατφόρμα, που έχουν αναπτύξει από κοινό οι τράπεζες, η Landia.

Παράλληλα, σχεδιάζεται μια σειρά από καινοτόμες κινήσεις, τόσο για την ανάκτηση των ακινήτων από το πακέτο Jupiter, σε συνεννόηση με τους δανειολήπτες, όσο και για τη μελλοντική πώλησή τους, προκειμένου η σχετική διαδικασία να είναι ταχύτερη, αλλά και πολύ πιο αποδοτική οικονομικά, συγκριτικά με το τι εφαρμόζεται σήμερα από τις τράπεζες. Ειδικότερα, η Sodia έχει πλέον ενεργοποιήσει τη στρατηγική του credit bidding, σε μια προσπάθεια να καταστήσει τη διαδικασία των πλειστηριασμών περισσότερο αυτοματοποιημένη και αποτελεσματική. Στην προκειμένη περίπτωση, η εταιρεία πλειοδοτεί σε πλειστηριασμό για ακίνητο επί του οποίου έχει απαίτηση, χρησιμοποιώντας όχι μετρητά, αλλά το χρέος έναντι του οποίου έχει γίνει η κατάσχεση. Πρόκειται άλλωστε για χρέος που έχει αγοράσει στο πλαίσιο του Project Jupiter. Στη συνέχεια όμως, το ακίνητο επιστρέφει άμεσα στην αγορά προς πώληση, είτε μέσω σχετικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας είτε μέσω συνεργασιών με φορείς της αγοράς ακινήτων. Μέχρι σήμερα, οι τράπεζες που αποκτούν ακίνητα μέσω πλειστηριασμών, τα κρατούν στα «βιβλία» τους για πάνω από 12 μήνες, έως ότου μπορέσουν να τα διαθέσουν στην αγορά. Όπως σημειώνουν στελέχη της Sodia, ήδη έχει γίνει μια σχετική πώληση με τον τρόπο αυτό, αποδεικνύοντας ότι, εφόσον γίνει σωστή προετοιμασία, η εν λόγω διαδικασία μπορεί να αποτελέσει λύση στη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Στο πλαίσιο αυτό, τον προσεχή Απρίλιο και Μάιο αναμένεται να πραγματοποιηθούν πλειστηριασμοί για περίπου 300 ακίνητα επί των οποίων έχει απαίτηση η Sodia. Πρόκειται για την πρώτη σημαντική δοκιμή στην πράξη της εν λόγω διαδικασίας.

Οι τρεις άξονες Κύπρου-Ελλάδας για την άμυνα και την ασφάλεια

Το 6ο Διακυβερνητικό Συμβούλιο έβαλε στις ράγες τη στρατηγική συνεργασία των δυο χωρών

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Εν μέσω τεταμένου κλίματος στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, τα αποτελέσματα του 6ου Διακυβερνητικού Συμβουλίου Άμυνας Κύπρου και Ελλάδας που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, αποκτούν μεγαλύτερη αξία. Σε μια περίοδο με κύριο χαρακτηριστικό την διαρκώς αυξανόμενη ένταση από πλευράς Τουρκίας, οι Υπουργοί Άμυνας των δυο χωρών καθόρισαν το πλαίσιο δράσης, απέναντι στην παραβατικότητα της Άγκυρας δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στο διπλωματικό τείχος που έχει αναπτυχθεί, μέσω των περιφερειακών συνεργασιών. Οι επιτελείς των δυο πλευρών, υπό τους ΥΠΕΘΑ Νίκο Παναγιωτόπουλο και ΥΠΙΑΜ Σάββα Αγγελίδη, κατέληξαν στην κοινή διαπίστωση πως εκτός από τα πολιτικά μηνύματα, οι δυο χώρες μέσω των συνεργασιών που έχουν αναπτύξει στην περιοχή, επιβάλλεται να σταλούν και στρατιωτικά μηνύματα στην Τουρκία. Στο πνεύμα αυτό το Διακυβερνητικό Συμβούλιο ανέδειξε την αναγκαιότητα αναβάθμισης

Οι έκνομες ενέργειες της Τουρκίας στην ευρύτερη περιοχή ήταν ένα από τα θέματα που απασχόλησαν τις δυο πλευρές, με τους δυο Υπουργούς να τονίζουν πως οι αποφάσεις που πάρθηκαν στόχο έχουν την ασφάλεια της περιοχής.

των περιφερειακών συνεργασιών, σε τριμερές επίπεδο, με Ισραήλ και Αίγυπτο. Οι δυο Υπουργοί αναφέρθηκαν στην προστιθέμενη αξία των πολυεπίπεδων τριμερών σχημάτων συνεργασίας και τη συνεισφορά τους, στη δημιουργία συνθηκών ασφαλείας και σταθερότητας στην Ανατολική Μεσόγειο. Αποτέλεσε κοινή διαπίστωση ότι το Διακυβερνητικό Συμβούλιο Άμυνας, σε συνδυασμό με τα εν λόγω τριμερή σχήματα συνεργασίας, έχουν αποκτήσει μια ιδιαίτερη δυναμική, και συνεισφέρουν. Στο σημείο αυτό ο κύπριος ΥΠΙΑΜ σημείωσε με νόημα πως από τις συνεργασίες που έχουν αναμφεί «πολλά από τα αποτελέσματα δεν βγαίνουν ακόμα στην επιφάνεια. Πολλά από τα αποτελέσματα που βγαίνουν στην επιφάνεια αφορούν το ζήτημα της αποτροπής. Η Κύπρος και η Ελλάδα έχουμε πετύχει πολλά στις διμερείς σχέσεις, σε στρατιωτικό επίπεδο, σε στρατιωτική συνεργασία, αλλά έχουμε πετύχει πολλά και για την ασφάλεια της περιοχής και να είστε βέβαιοι για αυτό», είπε ο κ. Αγγελίδης

Κοινή ρότα

Ένα κομμάτι της συνεδρίας του Συμβουλίου Άμυνας αναλύθηκε στις παράνομες και προκλητικές κινήσεις της Τουρκίας στην περιοχή. Επί του προκειμένου, οι επιτελείς των δυο χωρών φαίνεται να έχουν καταλήξει σε συγκεκριμένες αποφάσεις με τον κ. Παναγιωτόπουλο, κατά την διάρκεια των κοινών δηλώσεων, να ξεκαθαρίζει πως ζητήματα που άπτονται επιχειρησιακών σχεδιασμών θα παραμένουν μακριά από τα φώτα της δημοσιότητας. Ωστόσο, ο Έλληνας ΥΠΕΘΑ συμπλήρωσε πως σε ένα περιβάλλον όπως αυτό που έχει προκαλέσει η Τουρκία, «απέναντι σε αυτές τις απειλές ασφαλείας,

υπαρκτές και μη, πρέπει ασφαλώς να αναπτύσσουμε το σχεδιασμό μας. Αυτό είναι το νόημα της ύπαρξης μας και της αποστολής μας, ασφαλώς η στενή συνεργασία με τη στρατιωτική ηγεσία των Ενόπλων Δυνάμεων, αλλά σε κάθε περίπτωση σε αγαστή συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών, απόψεων, εκτιμήσεων, αναλύσεων μεταξύ μας. Η σχέση μας είναι δεδομένη, είναι εγγύτατη, αδελφική και αυτή τη σχέση αναπτύσσουμε από κοινού, αλλά και αναπτύσσουμε την αντίδρασή μας στο υφιστάμενο περιβάλλον ασφαλείας»

Τον υπουργό Άμυνας Σάββα Αγγελίδη υποδέχθηκε στο ελληνικό Πεντάγωνο ο υπουργός Εθνικής Άμυνας Νίκος Παναγιωτόπουλος. Στο Διακυβερνητικό Συμβούλιο έλαβαν μέρος ο υφυπουργός Εθνικής Άμυνας, οι αρχηγοί ΓΕΕΘΑ και ΓΕΕΦ καθώς και στρατιωτικοί επιτελείς.

Ένα άλλο ζήτημα εξίσου σημαντικό είναι αυτό της γαλλικής παρουσίας στην περιοχή. Επί αυτού, ο Υπουργός Άμυνας της Κύπρου απέφυγε να δώσει λεπτομέρειες για την δράση γαλλικών και άλλων

μέσων στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, βάζοντας στην πρώτη γραμμή την ανάγκη συνδρομής, Κύπρου και Ελλάδας από κράτη μέλη. «Έχω μιλήσει κατ' επανάληψη ότι ναι, θα ζητούμε

και είναι υποχρέωση να ζητούμε συνδρομή μεταξύ άλλων από ευρωπαϊκές χώρες στο πλαίσιο και της αλληλεγγύης και των αρχών που διέπουν αυτή τη συνεργασία σε ευρωπαϊκό επίπεδο». Από την πλευρά του, ο κ. Παναγιωτόπουλος απέδωσε την αυξημένη ναυτική παρουσία της Γαλλίας, στις διπλωματικές πρωτοβουλίες και επαφές της ελληνικής και της κυπριακής πλευράς σε διάφορα επίπεδα, προς όλους τους Συμμάχους, ασφαλώς και τους Γάλλους. «Θεωρώ ότι αυτό είναι απτή απόδειξη ότι αυτές οι διπλωματικές πρωτοβουλίες και η ενεργοποίηση τους αρχίζουν να αποφέρουν καρπούς. Θα συμφωνήσω απόλυτα με τον Υπουργό ότι εδώ η αυξημένη γαλλική παρουσία πλέον είναι προς το σκοπό της διασφάλισης της ειρήνης και της σταθερότητας στην περιοχή και όχι βέβαια προς οποιοδήποτε αποσταθεροποιητικό σκοπό και εκεί το αφήνουμε».

Διμερείς σχέσεις

Πέρα από τους επιχειρησιακούς σχεδιασμούς, ένα σημαντικό κομμάτι που άπτεται των διμερών σχέσεων αφορά την κοινή δράση και συντονισμό σε ευρωπαϊκά προγράμματα για την ασφάλεια. Εν προκειμένω, υποστηρίζεται πως έχουν τεθεί οι βάσεις για τη συνεργασία ελλαδικών και κυπριακών εταιρειών στον τομέα της έρευνας και τεχνολογίας για την άμυνα και ασφάλεια. Μια συνεργασία η οποία δημιουργεί προοπτικές για εξασφάλιση ευρωπαϊκών κονδυλίων, εξέλιξη που θεωρείται ο προπομπός για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας, την περίοδο 2021-2027. Στις κοινές δράσεις συμμετέχουν από κυπριακής πλευράς 7 εταιρείες και από ελλαδικής άλλες 13.

Drones

Ένα από τα προγράμματα με κοινή δράση ελλαδικών και κυπριακών εταιρειών, αφορά τον σχεδιασμό και κατασκευή μη επανδρωμένων αεροσκαφών (Drones). Ένα πρόγραμμα στο οποίο Αθήνα και Λευκωσία δίδουν ιδιαίτερη σημασία. Τα στρατιωτικά επιτελεία των δυο χωρών, στους σχεδιασμούς που φαίνεται ότι έχουν γίνει, θεωρούν ως πλεονέκτημα την από αέρος ενίσχυση των δυο χωρών, πρώτα και κύρια στην έρευνα και επιτήρηση με μέσα προστά από οικονομικής απόψεως για τις δυνατότητες Κύπρου και Ελλάδας.

Νέος αρχηγός Ε.Φ.

Ένα ζήτημα που θα απασχολήσει το επόμενο διάστημα τη Λευκωσία είναι και ο διορισμός νέου αρχηγού της Εθνικής Φρουράς. Ο νυν αρχηγός αντιστράτηγος Ηλίας Λεοντάρης ανέλαβε καθήκοντα τον Μάρτιο του 2017 και η θητεία του ολοκληρώνεται το επόμενο διάστημα. Στο θέμα αυτό η κυβέρνηση αλλά και ο υπουργός Άμυνας Σάββας Αγγελίδης, που ρωτήθηκε μετά το πέρας του Συμβουλίου Άμυνας, δεν έχουν ανοίξει τα χαρτιά τους. «Νομίζω ότι το πλαίσιο στο οποίο τέθηκαν οι ερωτήσεις έχει καθοριστεί. Δεν είναι ένα σημείο το οποίο έχουμε συζητήσει. Να είστε βέβαιοι ότι όταν έρθει η ώρα, θα μάθετε», απάντησε ο κ. Αγγελίδης.

φεύρεση υρεσιτεχνία πινόηση

Αν το μόνο που λείπει από την ιδέα σου είναι το €

Έλα στην Τράπεζα Κύπρου.

ΔΑΝΕΙΑ InnovFin

Δάνεια InnovFin SME Guarantee Facility για νεοφυείς (startup) και καινοτόμες επιχειρήσεις, με την εγγύηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων.

- Από €25.000 μέχρι και €500.000
- Μειωμένες ή καθόλου απαιτήσεις για παροχή εξασφαλίσεων
- Διάρκεια 12-120 μήνες

www.bankofcyprus.com.cy | 800 00 800

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε μας στα Καταστήματά μας ή στα Κέντρα Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων

Τράπεζα Κύπρου

Η χρηματοδότηση υποστηρίζεται από το InnovFin SME Guarantee Facility, τον μηχανισμό εγγύησης των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων με την οικονομική στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπό τα χρηματοδοτικά μέσα που προβλέπονται στο 'Ορίζοντας 2020' και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ), που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη. Ο σκοπός του ΕΤΣΕ είναι να συμβάλει στη χρηματοδότηση και την υλοποίηση παραγωγικών επενδύσεων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να διασφαλίσει τη δυνατότητα αυξημένης πρόσβασης στη χρηματοδότηση.

InnovFin
SME Guarantee

ΑΡΘΡΟ / Του Δρα ΧΡΗΣΤΟΥ Ε. ΓΕΩΡΓΙΟΥ*

Τα κατάλληλα άτομα στις κατάλληλες θέσεις

Ο άψογα πληροφορημένος εργαζόμενος γίνεται αποδοτικός, όταν οι γνώσεις του και τα таланτά του ταιριάζουν με τις απαιτήσεις της δουλειάς του.

Όταν υπάρχει αυτός ο συνδυασμός, τότε οι φυσικές ικανότητες του εργαζόμενου αυξάνονται και διευρύνονται, και κατά συνέπεια αυξάνονται και οι ικανότητες ολόκληρης της επιχείρησης. Ένα καλό «πάντρεμα» των ικανοτήτων του ατόμου με τις απαιτήσεις της θέσης εργασίας προϋποθέτει μια καλή διάγνωση των ικανοτήτων, των συμπεριφορών και των νοοτροπιών που θεωρούνται απαραίτητες για την ικανοποίηση των απαιτήσεων της δουλειάς.

Έχει αποδειχτεί ότι ο εργαζόμενος είναι πιο ευτυχισμένος και πιο αποδοτικός, όταν αισθάνεται ότι έχει τις δεξιότητες που απαιτεί η δουλειά. Όταν αυτό δεν συμβαίνει, ο εργαζόμενος ή αισθάνεται βαρεσιμάρα και κοούραση, επειδή είναι υποαπασχολούμενος, ή είναι αγανακτισμένος από τη δυσκολία της δουλειάς.

Όπως και να έχει το πράγμα, ο

Μια προσεκτική παρακολούθηση των διαφόρων συνεργατών θα επιτρέψει στον «ηγέτη συνύφανσης» να δημιουργήσει μια πρωταρχική εικόνα συμφωνίας των δεξιοτήτων του εργαζόμενου με τις απαιτήσεις της δουλειάς.

εργαζόμενος θα είναι δυσανεκτός με τη δουλειά του, και κατά συνέπεια δυστυχισμένος και μη αποδοτικός. Υπάρχει μια πληθώρα διαγνωστικών εργαλείων που επιτρέπουν στον «ηγέτη συνύφανσης» να πάρει μια ιδέα για την ύπαρξη ή μη αυτής της αντιστοιχίας μεταξύ των δεξιοτήτων του εργαζόμενου και των απαιτήσεων της θέσης εργασίας. Εδώ προσφέρουμε μια απλή

μήτρα ως έναν γρήγορο τρόπο να ξεχωρίσει ο «ηγέτης συνύφανσης» «τιν ήρα από το σιτάρι». Μια προσεκτική παρακολούθηση των διαφόρων συνεργατών θα επιτρέψει στον «ηγέτη συνύφανσης» να δημιουργήσει μια πρωταρχική εικόνα συμφωνίας των δεξιοτήτων του εργαζόμενου με τις απαιτήσεις της δουλειάς. Η βασική λογική είναι η διαπίστωση αν μερικοί εργαζόμενοι δεν ξέρουν αν έχουν τις δεξιότητες για να κάνουν κάτι ή όχι.

Αυτή η κατάσταση μπορεί να είναι το αποτέλεσμα έλλειψης γνώσης των απαιτήσεων της δουλειάς ή της έλλειψης αυτογνωσίας. Με άλλα λόγια, είτε δεν ξέρει τη δουλειά ο εργαζόμενος, είτε δεν ξέρει τον εαυτό του. Φυσικά, η οικογενειακή επιχείρηση θέλει να έχει εργαζόμενους με τις ικανότητες που ταιριάζουν στις απαιτήσεις της συγκεκριμένης εργασίας.

* Ο Δρ. Χρήστος Ε. Γεωργίου, συν-συγγραφέας του βιβλίου: «Η διαδικασία διαδοχής στις οικογενειακές επιχειρήσεις», Εκδόσεις ΚΕΡΚΥΡΑ, 2015, georgiou@gfbc.online

ΑΡΘΡΟ / Του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Ενα κενό αξιοπιστίας εμποδίζει την ανάπτυξη

Σε συνθήκες αγώνα δρόμου βρίσκονται οι αρμόδιοι, προκειμένου να καλυφθεί ένα έλλειμμα που συννήθως δεν συγκεντρώνει την προσοχή της κοινής γνώμης. Είναι το κενό αξιοπιστίας που προκύπτει από τη λειτουργία των μεγάλων εταιρειών. Μας απασχολεί προσωρινά όταν αποκαλύπτεται κάποιο σκάνδαλο, όταν αναδυεται η αθέατη πλευρά της οικονομικής πραγματικότητας. Σύντομα όμως η επικαιρότητα μεταφέρει το ενδιαφέρον σε άλλους τομείς και όλα αλέθονται από τον χρόνο...

Ωστόσο το πρόβλημα υπάρχει αλλά κρύβεται στις έρευνες ανταγωνιστικότητας των χωρών. Στην πρόσφατη (και επίκαιρη) έρευνα ανταγωνιστικότητας του World Economic Forum, του Νταβός, η κατάταξη της χώρας σε ό,τι αφορά τη λειτουργία «λογιστικών και ελεγκτικών προτύπων» είναι στη θέση 122 από 141 χώρες. Το εύρημα είναι κατ' αρχήν παράδοξο δεδομένου ότι τα πρότυπα που ισχύουν στη χώρα είναι τα διεθνή. Τα ίδια που εφαρμόζονται σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι περισσότερες από τις οποίες εμφανίζονται στις πρώτες 30 του κόσμου στον τομέα αυτό. Η εξαίρεση της Ελλάδας οφείλεται προφανώς στο γεγονός ότι εφαρμόζονται τα ίδια πρότυπα, αλλά στην πράξη ακολουθούνται λάθος διαδρομές. Δεν γίνεται πιστή εφαρμογή με συνέπεια οι λογιστικές καταστάσεις των εταιρειών να μη θεωρούνται αξιόπιστες.

Ακόμα κι αν δεν ισχύει η εικόνα, το πρόβλημα παραμένει. Όσοι ενδιαφέρονται για την ελληνική

Η Ελλάδα στη λειτουργία «λογιστικών και ελεγκτικών προτύπων» είναι στη θέση 122 από 141 χώρες.

οικονομία, έχουν αυτή την εντύπωση οπότε αυτό μετράει...

Πρέπει να σημειωθεί ότι στα περισσότερα αποτελέσματα της έρευνας, η θέση της χώρας είναι στον (πολιτισμένο) κόσμο, έστω στις θέσεις κάτω από τη μέση αλλά όχι στο τέλος του κόσμου. Προφανώς υπάρχει πρόβλημα αλλά και κίνδυνος να μονιμοποιηθεί η θέση αυτή, καθώς η εξέλιξη απαιτεί οι λογιστικές καταστάσεις να περιγράφουν όλο και πιστότερα την πραγματικότητα. Πριν από 20 χρόνια, τα στοιχεία των εταιρειών ήταν ένας ισολογισμός, σε μία σελίδα που καταγράφονταν τα οικονομικά στοιχεία. Σήμερα, οι απαιτήσεις είναι αυξημένες καθώς πρέπει να δοθούν περισσότερες πληροφορίες για τις επιπτώσεις που έχει η δραστηριότητα της επιχείρησης στην κοινωνία, το περιβάλλον. Οι εταιρείες, ιδιαίτερα οι εισηγμένες σε χρηματιστηριακές αγορές, «αναγκάζονται» να δίνουν περισσότερες πληροφορίες για τη δραστηριότητά τους. Δεν θεωρείται πλέον επαρκές να αποκαλύπτουν τα αποτελέσματά τους, πρέπει να δείχνουν την αξία που παράγουν. Ηδη ο υπουργός Οικονομικών Χρ. Σταϊκούρας ετοιμάζει σχέδιο νόμου που θα αλλάξει

πολλά στον τομέα της εταιρικής διακυβέρνησης. Μετά τη διαβούλευση σχετικά με τις προβλέψεις του θα προκύψουν σημαντικές αλλαγές. Όπως:

- Τα νέα κριτήρια προκειμένου τα μέλη διοικητικού συμβουλίου να θεωρούνται ανεξάρτητα, ενώ θα είναι υποχρεωτική η παρουσία των ανεξάρτητων μελών στα συμβούλια που λαμβάνουν κρίσιμες εταιρικές αποφάσεις. Τα ανεξάρτητα μέλη θα πρέπει να δίνουν αναφορά για θέματα της δικής τους εποπτείας στη γενική συνέλευση των μετόχων.

- Τερματίζεται η μονοκρατορία του ενός. Πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος θα είναι διαφορετικά πρόσωπα σε μια εταιρεία, ή θα επιβάλλεται η τοποθέτηση ενός Senior Independent Director (ανεξάρτητου ανώτατου στελέχους), ή ενός ανεξάρτητου αντιπροέδρου, όπως προβλέπεται από τη βρετανική νομοθεσία.

- Ουσιαστική αναβάθμιση της λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου, με αξιολόγηση των ελεγκτών από εξωτερικό φορέα, με συνεχή εκπαίδευσή του και ενδυνάμωση της Επιτροπής Ελέγχου.

- Ενίσχυση της διαφάνειας, καθώς πέρα από την υπάρχουσα επιτροπή αμοιβών, θα θεσπιστεί και επιτροπή υποψηφιοτήτων και τοποθετήσεων.

Αυτές και άλλες ρυθμίσεις θα αλλάξουν δραστικά την εικόνα των εταιρειών με στόχο να αποκαταστήσουν την αναγκαία αξιοπιστία, προϋπόθεση για την εξασφάλιση κεφαλαίων.

Κόμματα στον κύκλο των χαμένων ΜΕΔ

Ανοιξε αντιπαράθεση μεταξύ ΑΚΕΛ-ΔΗΣΥ για το θέμα δημοσιοποίησης της λίστας των πολιτικά εκτεθειμένων προσώπων

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Η περιβόητη λίστα των μη εξυπηρετούμενων δανείων πολιτικά εκτεθειμένων προσώπων μπορεί να αποτελεί αντικείμενο αντιπαράθεσης στα τηλεοπτικά πάνελ και να βρίσκεται στην ατζέντα της επικαιρότητας, όμως αυτή την Πέμπτη όπως όλα δείχνουν, δεν θα βρίσκεται στην ατζέντα της επιτροπής ελέγχου. Ήδη μέλη της κοινοβουλευτικής επιτροπής ελέγχου, όπως οι Ειρήνη Χαραλαμπίδου και Γιώργος Περδίκης, έχουν ζητήσει επανειλημμένα να παρευρεθεί ο Κεντρικός Τραπεζίτης Κωνσταντίνος Ηροδότου, με στόχο να δώσει στοιχεία για τη λίστα και δεν φαίνονται διατεθειμένοι να κλείσει το όλο θέμα ανώδυνα, αν δεν υπάρξει περαιτέρω ενημέρωση για το πότε θα παρευρεθεί ο Κεντρικός Τραπεζίτης. Το ζήτημα ήταν ανοικτό για να ανοίξει τον κύκλο της αντιπαράθεσης μεταξύ ΑΚΕΛ και ΔΗΣΥ για το ποιος είναι έτοιμος και ποιος όχι για να βγουν όλα στο φως.

Το ιστορικό

Η επαναφορά της λίστας για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια άνοιξε, όταν ο Κωνσταντίνος Ηροδότου ανέλαβε καθήκοντα κεντρικού τραπεζίτη τον περασμένο Απρίλιο και επισκέφθηκε εθιμοτυπικά τον Πρόεδρο της Βουλής. Ο Δημήτρης Συλλούρης του είχε παραδώσει τη λίστα που του είχε αποστείλει η προκάτοχός του Χρυστάλλα Γιωρκάτζη για τα πολιτικά εκτεθειμένα πρόσωπα που έχουν μη εξυπηρετούμενα δάνεια σε όλες τις τράπεζες, δίδοντας την αίσθηση σε όλους –δεδομένου ότι έγινε μπροστά στις κάμερες– ότι στόχος ήταν να διευρευνηθούν από την Κεντρική Τράπεζα καθώς η κα Γιωρκάτζη, όπως δήλωνε λίγο προτού αποχωρήσει από το πηδάλιο της Κεντρικής Τράπεζας, εξέφραζε τη λύπη της για το ότι δεν διερεύνησε τα δάνεια των ΠΙΕΠ νωρίτερα.

Σε αυτό το πλαίσιο, σύμφωνα με το ρεπορτάζ του «Πολίτη» τον περασμένο Δεκέμβριο, ο Κωνσταντίνος Ηροδότου είχε αποστείλει, πρώτα τον Ιούλιο που πέρασε επιστολή που τον ενημέρωνε πως έχει λάβει σχετική γνωμάτευση και μπορεί να καταθέσει στοιχεία, μόνο αν ζητηθούν από κοινοβουλευτική επιτροπή. Είχε αποστείλει, σύμφωνα με το εν λόγω ρεπορτάζ του «Π» και δεύτερη επιστολή, μετά την μη ανταπόκριση του κ. Συλλούρη υπογραμμίζοντας την ετοιμότητα της

Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου να παρευρεθεί και να δώσει στοιχεία.

Η επιστολή έγινε γνωστή στην επιτροπή ελέγχου, με αποτέλεσμα πρώτα η Ειρήνη Χαραλαμπίδου και στη συνέχεια ο Γιώργος Περδίκης ζητώντας από τα μέλη της επιτροπής να ληφθεί μία απόφαση για το πώς θα κινηθούν και κατ'επέκταση να καλέσουν τον Κωνσταντίνο Ηροδότου να τους ενημερώσει για το θέμα. Στην τελευταία συνεδρία της επιτροπής ελέγχου, αποφασίστηκε στην παρουσία του Προέδρου της Βουλής Δημήτρη Συλλούρη να προωθηθεί το αίτημα του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας Κωνσταντίνου Ηροδότου να ενημερώσει την Επιτροπή για το περιεχόμενο της λίστας. Η επιστολή, η οποία θα καλεί τον Διοικητή στην Ελέγχου για να δώσει στοιχεία, αποφασίστηκε πως θα συνταχθεί από την Προεδρία της Βουλής.

Το γάντι στη διαφάνεια

Μέχρι και την παρουσία του Κωνσταντίνου Ηροδότου στην Ελέγχου, το θέμα

Ο ΔΗΣΥ βλέπει προσπάθεια του ΑΚΕΛ να αγνοήσει τη λίστα των ΜΕΔ, ενώ το ΑΚΕΛ θεωρεί πως ο ΔΗΣΥ ξεκίνησε την αντιπαράθεση για το θέμα με στόχο τον αντιπερισπασμό γύρω από το σκάνδαλο του ποδοσφαίρου.

έχει ήδη προκαλέσει αντιδράσεις και αντιπαράθεση μεταξύ των δύο μεγάλων κομμάτων για το ποιος είναι υπέρ της διαφάνειας. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, διά του Προέδρου του Αβέρωφ Νεοφύτου, ξεκαθάρισε πως το κόμμα θα στηρίζει να βγουν όλα στο φως γύρω από το θέμα των πολιτικά εκτεθειμένων προσώπων. Αυτό βεβαίως δεν αφορά μόνο τους βουλευτές, αλλά όλα τα πολιτικά εκτεθειμένα πρόσωπα ακόμα και αναδιαρθρώσεις δανείων με εταιρείες που συνδέονται με κόμματα. «Εμείς θα ζητήσουμε, επίσης, να δοθούν στη δημοσιότητα και θα ζητήσουμε από την Κεντρική Τράπεζα, να τα κόμματα συμφωνούν, και οι διαγραφές δανείων, είτε σε πολιτικά εκτεθειμένα πρόσωπα, είτε σε πολιτικά κόμματα». Ο

Την Πέμπτη, μέλη της Ελέγχου θα πείσουν για ημερομηνία κατά την οποία θα παρευρεθεί ο Κεντρικός Τραπεζίτης και θα δώσει τα απαραίτητα στοιχεία.

Αβέρωφ Νεοφύτου διαμήνυσε πως πρέπει να υπάρχει «διαφάνεια σε όλα» και υπογράμμισε ότι «δεν μπορούν κάποιοι να κρύβονται πίσω από τον ψιθύρο» και πως πρέπει να μάθει ο πολίτης ποια πολιτικά κόμματα έχουν μη εξυπηρετούμενα δάνεια, ποια πολιτικά πρόσωπα αλλά και πολιτικά κόμματα έτυχαν διαγραφής δανείων, «όχι δεκάδων χιλιάδων, αλλά εκατομμυρίων». «Δεν μπορούν να κρύβονται πίσω από τη μη παρουσίαση των στοιχείων και διά ψιθύρου να διαβάλλουν όλους τους άλλους, πλην το κόμμα τους και τα στελέχη τους», είπε.

«Άλλο Ειρήνη άλλο το ΑΚΕΛ»

Ενδεικτική και η δήλωση του εκπροσώπου τύπου του ΔΗΣΥ Δημήτρη Δημη-

τρίου, ο οποίος έριξε το γάντι στο ΑΚΕΛ και διερωτήθηκε για ποιο λόγο δεν τοποθετείται ξεκάθαρα στο θέμα. «Το ΑΚΕΛ για το θέμα των μη εξυπηρετούμενων δανείων των πολιτικά εκτεθειμένων προσώπων, προσπερνάει, θέλουμε να πιστεύουμε εκ παραδρομής, την ξεκάθαρη αναφορά και θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού που επανέλαβε χτες και ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου. Να βγουν στο φως τα πάντα. Και επειδή δεν θέλουμε να μένουν σκιές επανερχόμαστε και σήμερα, ζητώντας μια μονοεξκτική απάντηση από το ΑΚΕΛ: Συμφωνούν στο ΑΚΕΛ, ναι ή όχι, για να βγουν στο φως και τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια των πολιτικά εκτεθειμένων προσώπων αλλά να βγουν στο φως και τα διαγραφμένα δάνεια πο-

λιτικών προσώπων, πολιτικών κομμάτων και των εταιριών που είναι συνδεδεμένες με τα πολιτικά κόμματα; Η δική μας θέση είναι ξεκάθαρη και ξεστερη. Όλα στο φως. Ποια είναι η θέση του ΑΚΕΛ»; διερωτήθηκε ο κ. Δημήτριου. Στον Δημοκρατικό Συναγερμό αφήνουν να εννοηθεί πως δεδομένου του ότι τις τοποθετήσεις γύρω από το θέμα, τις κάνει η βουλευτής του κόμματος Ειρήνη Χαραλαμπίδου κι όχι το ΑΚΕΛ σημαίνει πως υπάρχει και σχετική διαφωνία, καθώς όπως λένε, η δημοσιοποίηση της λίστας, κάθε άλλο από το να χαροποιήσει μπορεί το κόμμα της Αριστεράς.

«Όλα στο φως ίσον συγκάλυψη»
Ο εκπρόσωπος τύπου του ΑΚΕΛ Στέ-

Λύση Παλαιστινιακού σε τιμή 50 δισ. δολαρίων

Νέο βήμα από την ηγεσία Τραμπ με το «σχέδιο του αιώνα» - Προειδοποιήσεις για σοβαρές επιπτώσεις

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Η ηγεσία του Ντόναλντ Τραμπ δίνει στην δημοσιότητα ένα νέο σχέδιο για την επίλυση του Παλαιστινιακού Προβλήματος, το οποίο έχει επιμεληθεί ο γαμπρός και σύμβουλος του Αμερικανού Προέδρου και το οποίο ο Λευκός Οίκος χαρακτηρίζει «σχέδιο του αιώνα». Η Ουάσινγκτον, με τη νέα κίνηση της, επιχειρεί να επιβάλει στους Παλαιστίνιους ένα νέο συμβιβασμό, με οικονομικά ανταλλάγματα και πολλά θετικά στοιχεία για την ισραηλινή πλευρά. Η επίσημη κυβέρνηση των Παλαιστινίων, ο αραβικός και μουσουλμανικός κόσμος και η Ρωσία προσεγγίζουν με έντονη καχυποψία τη νέα κίνηση της Ουάσινγκτον. Άραβες και Ρώσοι αναλυτές θεωρούν ότι πίσω από το «σχέδιο του αιώνα» κρύβεται η προσπάθεια του κ. Τραμπ για την ενίσχυση της θέσης του στο πολιτικό προσκήνιο της Ουάσινγκτον. Το «σχέδιο του αιώνα» ανακοινώνεται με την υποστήριξη των αρχηγών των δύο μεγαλύτερων κομμάτων του Ισραήλ, οι οποίοι έσπευσαν στην Ουάσινγκτον για να συναντήσουν τον Πρόεδρο Τραμπ. Ο Πρόεδρος Τραμπ και ο υπηρεσιακός Πρωθυπουργός του Ισραήλ Μπέντζαμιν Νετανιάχου δηλώνουν ότι η «συμφωνία του αιώνα» ανοίγει το δρόμο για την ειρήνη στη Μέση Ανατολή. Ο κ. Νετανιάχου επισκέφθηκε τον Λευκό Οίκο σχεδόν ταυτόχρονα με τον πολιτικό αντίπαλό του, τον Μπένι Γκαντζ, ο οποίος συναντήθηκε ξεχωριστά με τον κ. Τραμπ.

Το αμερικανικό σχέδιο

Οι Νετανιάχου και Γκαντζ προετοιμάζονται για τρίτη εκλογική αναμέτρηση στο Ισραήλ, μέσα σε έναν χρόνο και υποστηρίζουν το αμερικανικό σχέδιο, το οποίο έχει προετοιμαστεί σε μεγάλο βαθμό από τον σύμβουλο του Λευκού Οίκου, Τζάρεντ Κούσνερ. Σε γενικές γραμμές, το όλο σχέδιο παρέχει σημαντικά οικονομικά κίνητρα στους Παλαιστίνιους, με την συμβολή των συμμαχικών αραβικών κρατών και ευνοεί τις ισραηλινές θέσεις σε σειρά ζητημάτων.

Λίγο πριν από την ανακοίνωση του σχεδίου, στα πλαίσια της συνάντησής του με τον Ισραηλινό Πρωθυπουργό, ο Πρόεδρος Τραμπ δήλωσε χαρακτηριστικά ότι «άνθρωποι εργάζονται για αυτό για

Ο Πρόεδρος Τραμπ και ο υπηρεσιακός Πρωθυπουργός του Ισραήλ Μπέντζαμιν Νετανιάχου δηλώνουν ότι η «συμφωνία του αιώνα» ανοίγει το δρόμο για την ειρήνη στη Μέση Ανατολή.

πέρα πολλά χρόνια». Απαντώντας στον κ. Τραμπ, ο κ. Νετανιάχου δήλωσε τα εξής: «Νομίζω ότι θα είναι φανταστικό εάν μπορούσαμε να το προωθήσουμε. Και αν δεν το πετύχουμε, η ζωή συνεχίζεται». Ο Πρόεδρος Τραμπ, ο οποίος εργάζεται για το σχέδιο τα τελευταία τρία χρόνια, δήλωσε ότι οι Παλαιστίνιοι θέλουν απλώς να βελτιώσουν το βιοτικό τους επίπεδο. Σύμφωνα με τον κ. Τραμπ και τους συνεργάτες του Λευκού Οίκου, ο κ. Κούσνερ έχει επιμεληθεί το οικονομικό σχέδος της πρότασης, το οποίο οι αξιωματούχοι των ΗΠΑ δηλώνουν ότι θα παρέχει περίπου 50 δισεκατομμύρια δολάρια σε αναπτυξιακή βοήθεια στην παλαιστινιακή πλευρά. Οι τελευταίες δηλώσεις της αμερικανικής ηγεσίας δείχνουν ότι η Ουάσινγκτον προσεγγίζει το Παλαιστινιακό Ζήτημα ως ένα εγχείρημα για την εξασφάλιση των βασικών διεκδικήσεων της ισραηλινής πλευράς, κυρίως στο εδαφικό πεδίο, παρέχοντας ανταλλάγματα στην παλαιστινιακή πλευρά, ανταλλάγματα στα πεδία της οικονομίας και των υποδομών. Σύμφωνα με Αμερικανούς αναλυτές, με το νέο σχέδιο, ο Πρόεδρος των ΗΠΑ επιχειρεί να ικανοποιήσει τους ευαγγελιστές και όλους υπέρ-Ισραηλινούς ψηφοφόρους του ενόψει των προεδρικών

Άραβες και Ρώσοι αναλυτές θεωρούν ότι πίσω από το «σχέδιο του αιώνα» κρύβεται η προσπάθεια του κ. Τραμπ για την ενίσχυση της θέσης του στο πολιτικό προσκήνιο της Ουάσινγκτον.

εκλογών. Επίσης, επιχειρεί να απομακρύνει την προσοχή της αμερικανικής κοινής γνώμης από το σκάνδαλο που έχει ξεσπάσει σχετικά με τις αποκάλυψεις που αφορούν τις πιέσεις που φέρεται να έχει ασκήσει ο κ. Τραμπ προς την ουκρανική κυβέρνηση για να δεχθεί πλήηματα η υποψηφιότητα του Τζο Μπάιντεν για τις αμερικανικές προεδρικές.

Παλαιστινιακό βέτο

Η παλαιστινιακή πλευρά, στο σύνολό της, τόσο η Δυτική Όχθη όσο και η Δωρίδα της Γάζας, απορρίπτει το σχέδιο της Ουάσινγκτον, με το σκεπτικό ότι εξυπηρετεί αποκλειστικά τα συμφέροντα της ισραηλινής πλευράς. Χαρακτηριστικό είναι το

νέο ανακοινωθέν του Υπουργείου Εξωτερικών και Αποδημίων της Παλαιστινιακής Διοίκησης, το οποίο προειδοποιεί για την κλιμάκωση της «ποικιοκρατικής τρομοκρατίας» και τονίζει ότι ήδη με το άκουσμα της είδησης της ανακοίνωσης του «σχεδίου του αιώνα», η παλαιστινιακή πλευρά έχει αρχίσει να δέχεται νέες επιθέσεις από το Ισραήλ. Σύμφωνα με το παλαιστινιακό ανακοινωθέν στις πόλεις Αϊνναμπούς και Ναβλόνα, ένα σχολείο δέχθηκε επίθεση κατά τις προηγούμενες ώρες και στους τούς εμφανίστηκε μια σειρά εκθρικών ρατσιστικών συνθημάτων που απειλούν τους Παλαιστίνιους με κατεδάφιση των κατοικιών τους. Παράλληλα με το νέο ανακοινωθέν, ο διευθυντής του Κέντρου Μεσανατολικών Σπουδών, με έδρα το Αμμάν, ο Τζαβάντ Αλ Χαμάντ, μιλώντας στην μεγαλύτερη σε κυκλοφορία εφημερίδα της Παλαιστίνης, στην «Falesteen», προβλέπει ότι η αποκάλυψη μιας «συμφωνία του αιώνα» δεν θα επιτύχει καμία πολιτική πρόοδο ή επιτυχία. Υπενθυμίζοντας ότι η παλαιστινιακή πλευρά, σύσσωμη απορρίπτει το αμερικανικό σχέδιο, ο κ. Χαμάντ δηλώνει ότι το σχέδιο του κ. Τραμπ είναι μία από τις σημαντικότερες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι Παλαιστίνιοι και οι Άραβες

και οι μεγάλες ισλαμικές χώρες που ενδιαφέρονται για το ζήτημα της Ιερουσαλήμ, όπως το Ιράν, η Τουρκία, το Πακιστάν, η Μαλαισία και η Ινδονησία. Σε περιφερειακό επίπεδο, ο κ. Χαμάντ επισμαίνει ακόμη ότι οι αραβικές χώρες έχουν αποφασιστική στάση στο ζήτημα της Ιερουσαλήμ, ιδιαίτερα η Ιορδανία, η οποία μαζί με την Παλαιστινιακή Αρχή και την Χαμάς, η οποία απορρίπτει τη συμφωνία. Ο Άραβας μελετητής στέλνει και μια προειδοποίηση στον αραβικό κόσμο: Αραβικές χώρες προσπαθούν να «πωλήσουν» την συμφωνία πείζοντας τους Παλαιστίνιους και τους Ιορδανούς για να την δεχτούν με ανταλλάγμα να κρατηθούν στην εξουσία.

Αρνητική στάση από Ρωσία

«Τώρα που η κατάσταση στη Δυτική Όχθη είναι σχετικά ήρεμη, μόνο ο Τραμπ και ο Νετανιάχου χρειάζονται το σχέδιο ειρήνης». Το συγκεκριμένο σχόλιο έρχεται από την ρωσική εφημερίδα Vedemosti, λίγο πριν την επίσημη ανακοίνωση του «σχεδίου αιώνα». Σε σχετική ανάλυσή της, η εφημερίδα ρίχνει φως στην ρωσική οπτική γωνία για τη νέα κίνηση της Ουάσινγκτον. Παραθέτοντας την τοποθέτηση του ισραηλινού αναλυτή Αβί Ισαχάροφ, από την εφημερίδα «Times of Israel», η ρωσική εφημερίδα προειδοποιεί ότι η «συμφωνία του αιώνα» θα μπορούσε να ανατρέψει την εύθραυστη ισορροπία στην περιοχή και να προκαλέσει αντίποινα από τους Παλαιστίνιους. Ακόμη αναφέρει ότι, μακροπρόθεσμα, η συμφωνία δεν θα σημαίνει τίποτα καλό – είτε για την περιοχή, είτε για την εσωτερική πολιτική του Ισραήλ, στο οποίο δεν θα φέρει ούτε ειρήνη ούτε σταθερότητα. Παρόμοια είναι και η άποψη άλλων γειτονικών χωρών. Η Αγκυρα προσεγγίζει με ιδιαίτερο προβληματισμό την κίνηση της ηγεσίας Τραμπ. Από την οπτική γωνία της τουρκικής διπλωματίας το τελικό αποτέλεσμα της συμφωνίας, στην καλύτερη περίπτωση, θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως αμφίβολο. Όπως ήταν αναμενόμενο, ως «εχθρική κίνηση» χαρακτηρίζει την νέα απόφαση της αμερικανικής ηγεσίας η Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν, η οποία πριν από λίγο καιρό έφτασε στα πρόθυρα μιας ανοικτής σύρραξης με τις ΗΠΑ.

ΑΡΘΡΟ / Του **ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ**

Στο τρίγωνο του Διαβόλου

Ειδικειτικά η Καγκελάριος Μέρκελ μας άφησε εκτός συνόδου στο Βερολίνο. Φαίνεται βρισκόμαστε σε ένα ιδιότυπο τρίγωνο. Είναι γνωστό ότι οι Γερμανοί ανησυχούν για το μεταναστευτικό αλλά σίγουρα όχι περισσότερο από εμάς. Η Ευρώπη είναι το σπίτι όλων μας και γι' αυτό δύσκολα θα καταλάβω την απουσία μας από τη σύνοδο. Από την άλλη όμως, το οικονομικό συμφέρον της Γερμανίας είναι γνωστό ότι βρίσκεται στη Ρωσία. Είναι οι βασικοί αγοραστές και διακομιστές του ρωσικού φυσικού αερίου στην Ευρώπη, αφού προμηθεύονται κάθε χρόνο πάνω από το 25% της ρωσικής παραγωγής, καθιστώντας την Γερμανία τον μεγαλύτερο πελάτη. Ο πρώην Καγκελάριος Γκέχαρντ Σρέντερ άλλωστε έχει πει ότι οι Γερμανοί ταυτίζονται με την κουλτούρα, την ιστορία και την γεωγραφία των Ρώσων, αλλά καλό είναι να γνωρίζουμε ότι πληρώνεται αδρά από ρωσικούς κολοσσούς για να τους συμβουλευτεί και να συμμετέχει στην διοικητική δομή τους.

Επίσης, η Deutsche Bank έχει πληρώσει ήδη μεγάλα πρόστιμα για κατηγορίες εξυπηρέτησης στις Αμερικανικές και Βρετανικές αρχές που αφορούν ρωσικό χρήμα. Οι Γερμανοί λοιπόν έχουν πολλά κοινά με τους Ρώσους και κατ' επέκταση με τους Τούρκους και εδώ θα συμφωνήσω με τον πρώην Καγκελάριο όσον αφορά στα κοινά χαρακτηριστικά πθικής των προαναφερθεισών χωρών. Φαίνεται λοιπόν ότι Ελλάδα και Κύπρος είναι εμπόδιο στα κοινά οικονομικά σχέδια και συμφέροντα αυτού του τριγώνου. Γι' αυτό λοιπόν θα πρέπει να εντατικοποιήσουμε τις επαφές με την Ελλάδα που παραδοσιακά είναι σύμμαχος του Ελληνισμού, να καθορίσει επιτέλους την ΑΟΖ η Ελλάδα με την Ιταλία και να τελειοποιηθεί το σχήμα των συμμετεχουσών χωρών στον EASTMED.

Είναι πρωτίστως πολιτικό πλέον το ζήτημα και δευτερευόντως οικονομικό. Έχει να κάνει με την θωράκιση της Ευρώπης απέναντι στον Οθωμανικό επεκτατισμό αλλά και τον καιροσκόπισμό των Ρώσων. Μόνο ενωμένοι θα μπορούσαμε να αντιμετωπίσουμε τον Ρωσοτουρκικό άξονα, ώστε να μην γίνει η Μέρκελ Κερκτοπορτα της Ευρώπης.

Ο Γιάννης Γεωργούλας είναι Σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων.

Χαμηλή η αποταμίευση στην Κύπρο

Χτυπά καμπανάκι το Δημοσιονομικό Συμβούλιο για τη μη διασφάλιση επαρκών συντάξεων

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Το Δημοσιονομικό Συμβούλιο τονίζει από το 2016 την ανάγκη άμεσου εκσυγχρονισμού του συνταξιοδοτικού θεσμικού πλαισίου της Κύπρου. Όπως αναφέρει από τότε, το υφιστάμενο πλαίσιο χαρακτηρίζεται από λανθασμένα κίνητρα και αντικίνητρα, αναποτελεσματική και ανομοιόμορφη εποπτεία, με κίνδυνο μακροπρόθεσμα να τίθεται θέμα επάρκειας των συντάξεων. Υποστηρίζει πως η δημιουργία ενός σύγχρονου πλαισίου με κατάλληλα κίνητρα μπορεί να αντισταθμίσει αυτό τον κίνδυνο δημιουργώντας παράλληλα ένα μηχανισμό υγιούς χρηματοδότησης της οικονομίας ή και επενδύσεων. Κατά την τελευταία έκθεση του Συμβουλίου το φθινόπωρο, υπογράμμισε πως παρά την ανάκαμψη της κυπριακής οικονομίας και τη σημαντική μείωση της ανεργίας, η αποταμίευση των νοικοκυριών στην Κύπρο παραμένει συγκριτικά με άλλες χώρες της ΕΕ σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Από τα στοιχεία της ευρωπαϊκής στατιστικής υπηρεσίας Eurostat, προκύπτει πως το πλεόνασμα των εισοδημάτων των κυπριακών νοικοκυριών κατέληγε στην αγορά και ανακαίνιση κατοικιών, τάση που φαίνεται να συνεχίζεται και μετά την κρίση. Το χαμηλό ποσοστό αποταμίευσης αντικατοπτρίζεται και στα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλείων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΙΟΡΑ), που δείχνουν, όπως τα αναλύει το Δημοσιονομικό Συμβούλιο, ότι τα αποθεματικά του δεύτερου και τρίτου πυλώνα στην Κύπρο να είναι κάτω από το μισό του μέσου ευρωπαϊκού όρου. Πλέον, το Συμβούλιο θέτει θέμα διασφάλισης επαρκούς σύνταξης για το σύνολο των πολιτών. Το Συμβούλιο θεωρεί ότι η απόφαση για μεταρρύθμιση του Εποπτικού Πλαισίου αποτελεί σημαντικό βήμα και απαραίτητη προϋπόθεση στα πλαίσια μιας αναγκαίας ευρύτερης μεταρρύθμισης του συνταξιοδοτικού

Σύμφωνα με το Δημοσιονομικό Συμβούλιο, πέραν της αναμενόμενης γήρανσης του πληθυσμού και της αύξησης του μέσου προσδόκιμου ζωής, μεγάλο ποσοστό των κυπριακών νοικοκυριών έχουν υπερβολικά χαμηλό ποσοστό αποταμίευσης σε σχέση με τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά δεδομένα.

Το πλεόνασμα των εισοδημάτων των νοικοκυριών κατέληγε στην αγορά και ανακαίνιση κατοικιών, τάση που φαίνεται να συνεχίζεται και μετά την κρίση.

πλαισίου, ενώ όπως προκύπτουν από τα πιο πάνω στοιχεία, αναφέρει πως θα πρέπει να γίνει αναθεώρηση της αναλογιστικής μελέτης για το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, θα πρέπει να καταγραφούν με ακρίβεια τα αποθεματικά των υφιστάμενων συνταξιοδοτικών ταμείων και ταμείων προνοίας και

στη συνέχεια να εφαρμοστεί άμεσα ένα νέο μακροχρόνιο στρατηγικό πλαίσιο που θα αποσκοπεί στη διασφάλιση επαρκούς σύνταξης για το σύνολο των πολιτών. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να ληφθούν μέτρα που θα διασφαλίζουν την ορθολογιστική διαχείριση, λειτουργία και εποπτεία των ταμείων, θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η αποταμίευση στα ταμεία και να περιοριστεί σημαντικά η δυνατότητα που υπάρχει σήμερα για πρόωρη απόσυρση των συνταξιοδοτικών αποταμιεύσεων. Σε αντίθετη περίπτωση η μη διασφάλιση επαρκών συντάξεων για σημαντικό μέρος των πολιτών, όχι μόνο θα έχει άμεση επίπτωση στο επίπεδο διαβίωσης των πολιτών, αλλά θα επιφέρει δημοσιονομική επιβάρυνση εφόσον το κράτος θα κληθεί

να καλύψει το κενό μέσω προγραμμάτων κοινωνικής στήριξης.

Δύο δισ. ευρώ

Πέραν των πιο πάνω, το Δημοσιονομικό Συμβούλιο χτύπησε για ακόμα μία φορά το καμπανάκι για το συνταξιοδοτικό. Αυτή τη φορά, προχώρησε σε ειδική αναφορά για τα του συνταξιοδοτικού, εκτός των εκδόσεων που προχωρά σε φθινόπωρο και άνοιξη.

Όπως έγραψε το Συμβούλιο, πέραν της αναμενόμενης γήρανσης του πληθυσμού και της αύξησης του μέσου προσδόκιμου ζωής, μεγάλο ποσοστό των κυπριακών νοικοκυριών ενώ έχουν ψηλό χρέος και σημαντικές αδυναμίες στην εξυπηρέτησή του, την ίδια ώρα έχουν ένα υπερβολικά χαμηλό ποσοστό αποταμίευσης σε σχέση με

τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά δεδομένα. Αυτό αποτυπώνεται και στο χαμηλό αποθεματικό που υπάρχει σήμερα σε ταμεία του δεύτερου και τρίτου συνταξιοδοτικού πυλώνα (Συνταξιοδοτικά Ταμεία), δηλαδή στα επαγγελματικά Ταμεία Σύνταξης και Προνοίας και στα αποταμιευτικά σχέδια ασφάλειας ζωής, και που ανέρχεται περίπου στο ένα τρίτο του αντίστοιχου μέσου ευρωπαϊκού όρου. Πέραν των πιο πάνω, το Συμβούλιο έχει συμπεριλάβει στις εκθέσεις του ανησυχητικά στοιχεία για το ύψος, που ανέρχεται περίπου στα δύο δισ. ευρώ του αποθεματικού που έχει αποσυρθεί από Ταμεία Προνοίας που έχουν διαλυθεί και Ασφαλιστικά Συμβόλαια Ζωής που έχουν ακυρωθεί κυρίως μετά την κρίση του 2013.

Συσκέφθηκαν για τη στεγαστική πολιτική

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Νίκος Αναστασιάδης προήδρευσε την Τρίτη στο Προεδρικό Μέγαρο ευρείας σύσκεψης με θέμα τη στεγαστική πολιτική, με τη συμμετοχή των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών, και Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς και εκπροσώπων αρμοδίων Τμημάτων και Φορέων.

Μετά τη σύσκεψη, ο υπουργός Εσωτερικών κ. Νίκος Νουρής δήλωσε, μεταξύ άλλων, ότι από τον περασμένο Ιούλιο εφαρμόζεται μια στεγαστική πολιτική της Κυβέρνησης για την οποία υπήρξε δέσμευση για αποτίμηση των αποτελεσμάτων της τους πρώτους έξι μήνες. Πρόσθεσε ότι παρά το εξαιρετικά μικρό χρονικό διάστημα που έχει περάσει, εντούτοις η σύσκεψη σήμερα κατέδειξε «ότι χρειάζεται να επιφέρουμε κάποιες μικρές διαφοροποιήσεις σε συγκεκριμένες παραμέτρους των διαφόρων σχεδίων για να βελτιώσουν τη δυνατότητα των αιτών να αποταθούν ή να βελτιώσουν τις παροχές».

Ο κ. Νουρής είπε ότι η συζήτηση μεταξύ των εμπλεκόμενων θα συνεχιστεί, σημειώνοντας ότι διορίστηκε διυπουργική επιτροπή αποτελούμενη από τους Υπουργούς Εσωτερικών, Οικονομικών και Εργασίας, επιτροπή που σε συνεργασία με τους εμπλεκόμενους φορείς θα αξιοποιήσει τα αποτελέσματα της σημερινής αποτίμησης τα οποία, όπως είπε, «ήταν πολύ εύστοχα προς συγκεκριμένες κατευθύνσεις». Ο κ. Υπουργός τόνισε ότι «η Κυβέρνηση προχώρησε με σχέδια εφαρμογής για στεγαστική πολιτική εστιάζοντας στα θέματα προσιτής κατοικίας και προσιτού ενοικίου. Εκτιμώντας ότι σήμερα στη χώρα μας υπάρχει ένα θέμα με το ενοίκιο, μας ενδιαφέρει χωρίς να δημιουργούμε στρεβλώσεις στην οικονομία, να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις για να είναι πιο προσιτό». Πρόσθεσε ότι ο ΚΟΑΓ έχει προβεί σε ενημέρωση σε σχέση με κάποιες πρωτοβουλίες που είναι σε εξέλιξη. Ο κ. Νουρής ανέφερε ακόμη ότι θα μελετηθούν όλες οι παράμετροι και εξέφρασε αισιοδοξία ότι σύντομα θα υπάρξουν σχετικές εξαγγελίες.

Ερωτηθείς για το κόστος της στεγαστικής πολιτικής, ο κ. Υπουργός είπε ότι τα κονδύλια που διατίθενται είναι εξαιρετικά γενναιόδωρα, σημειώνοντας ότι από το Υπουργείο Εσωτερικών διατίθενται για το 2020 κονδύλια ύψους 25 εκ. ευρώ για σχέδια εκποισθέντων και άλλα έξι εκ. ευρώ διατίθενται για σχέδια ακριτικών και ορεινών περιοχών, πέρα από δαπάνες του ΚΟΑΓ που είναι αρκετά ψηλές. Ερωτηθείς για το σχέδιο «Εστία», ο κ. Υπουργός είπε ότι μέχρι στιγμής υπάρχουν 5600 αιτήσεις, προσθέτοντας ότι «κρίνουμε εξαιρετικά ικανοποιητικό τον αριθμό». Σε άλλη ερώτηση είπε ότι η διυπουργική επιτροπή για τη στεγαστική πολιτική θα συνέλθει εντός Φεβρουαρίου για μια πρώτη αξιολόγηση των σημερινών πορισμάτων.

Σε ερώτηση για τη μεταναστευτική πολιτική, ο κ. Νουρής είπε ότι η Κυπριακή Δημοκρατία πρέπει να περιορίσει τις μεταναστευτικές ροές οικονομικών μεταναστών, αφού έχει υπερβεί κατά πολύ τις δυνατότητες απορρόφησής τους. Είπε ακόμη ότι «η Κυπριακή Δημοκρατία έχει και αρχές και αξίες που μας υποδηλώνουν και υποδεικνύουν ότι τους πρόσφυγες μετανάστες, τα ασυνόδετα παιδιά, όσους έχουν ανάγκη έχουμε υποχρέωση να τους περιθάλψουμε και να τους στηρίξουμε. Αυτό που δυσκολεύομαστε είναι να απορροφήσουμε τις μεγάλες μάζες οικονομικών μεταναστών».

TO LOVE FM 100.7 ΚΑΙ

epic

Η ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΥΝ ΤΟΝ

ΚΩΣΤΗ ΜΑΡΑΒΕΓΙΑ

ΣΤΗΝ ΠΙΟ ΕΡΩΤΙΚΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 14 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ | 20:30

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ:

Tickethour
.com.cy

7777 7040

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ:

ΜΕΡΟΣ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΘΑ ΔΙΑΤΕΘΕΙ ΣΤΑ

ΕΥΡΩΓΝΩΣΗ
Ε ΑΝΑΠΝΟΙΣΤΕ ΣΙΝΕΜΑΤΑ ΕΛΛΕΙΞΕ
Έχει τόσα να σου δώσει

Μωρά-θαύματα

LOVE 100.7 FM
98.1 & 105.7

www.lovefm.com.cy

Δυσφορούν οι νέοι

Περιγράφοντας την περιρρέουσα ατμόσφαιρα της δυσφορίας για την ανισότητα, ο Κλάους Σβαμπ, ιδρυτής του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ, τόνισε σε πρόσφατο άρθρο του πως «σήμερα οι νεότερες γενιές απλώς δεν δέχονται ότι οι επιχειρήσεις πρέπει να επιδιώκουν το κέρδος εις βάρος του περιβάλλοντος και της ευρύτερης κοινωνικής ευημερίας».

Συμβαίνει ήδη

Σε έρευνα για την κλιματική αλλαγή, η φιλανθρωπική οργάνωση Christian Aid επισημαίνει ότι «ακόμη και τώρα μιλάμε συχνά σαν να είναι ένα πρόβλημα που αφορά το μέλλον, καθώς γνωρίζουμε πως οι επιπτώσεις της υπερθέρμανσης του πλανήτη είναι τόσο καταστρεπτικές ώστε δεν θέλουμε να αντιμετωπίσουμε την αλήθεια ότι συμβαίνει ήδη».

Αμφισβήτηση

Παρουσιάζοντας στο Νταβός το βαρόμετρο της εταιρείας Edelman, που προδίδει ότι πλειοψηφούν σήμερα όσοι πιστεύουν πως ο καπιταλισμός δεν εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, ο Ντέιβιντ Μπερόν, ερευνητής της εταιρείας, τόνισε πως «οι άνθρωποι αμφισβητούν σήμερα αν ο κόσμος στον οποίο ζούμε είναι ο κατάλληλος για να τους εγγυηθεί ένα καλό μέλλον».

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Κρίση ταυτότητας για τον καπιταλισμό

Εχει προκαλέσει τεράστιες καταστροφές στο περιβάλλον και έχει διευρύνει την οικονομική ανισότητα

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**

Το 2010, όταν η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση ήταν σε πλήρη εξέλιξη και μονοπωλούσε την ατζέντα του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ του Νταβός, οι κυβερνήσεις των ΗΠΑ αλλά και άλλων χωρών δίδωσαν τις άπληστες τράπεζές τους με τα χρήματα των φορολογουμένων. Μία από τις αφελέστερες αναγνώσεις εκείνης της διαδικασίας ήταν η εντύπωση ορισμένων πως το καπιταλιστικό σύστημα έπνεε τα λοίσθια. Σύντομα, βέβαια, έγινε αντιληπτό ότι οι κυβερνήσεις είχαν απλώς απαλλάξει τις τράπεζες από τις συνέπειες της απληστίας τους και ο καπιταλισμός έβγαινε αλώβητος από τη λαίλαπα της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης.

Δέκα χρόνια μετά, το τοπίο έχει μεταμορφωθεί και το καπιταλιστικό σύστημα, μολονότι έχει κατισχύσει οποιοδήποτε

εναλλακτικού οικονομικού και πολιτικού μοντέλου, βρίσκεται ξανά σε κρίση έχοντας καταστρέψει το περιβάλλον και έχοντας διευρύνει τις ανισότητες, οδηγώντας τις κοινωνίες στα όρια της απελπισίας. Δεν πρόκειται για ισχυρισμό της Αριστεράς. Είναι η διαπίστωση των πλέον πειστικών εκπροσώπων του καπιταλιστικού συστήματος. Επενδυτές, επιχειρηματίες που κατέφθασαν μέσα στην εβδομάδα στο Νταβός για το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ, τράπεζες και κεντρικές τράπεζες ακόμη και η Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών, κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου. Το πιστοποιήσε και η ατζέντα του φετινού Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ που έκλεισε τα 50 του χρόνια αναζητώντας λύσεις για την κλιματική αλλαγή και την ανισότητα. Η κλιματική αλλαγή με τους πάγους που λιώνουν στην Αρκτική και τις πυρκαγιές σε Αυστραλία και Σιβηρία, ε-

Πολιτικοί, επιχειρηματίες και τραπεζίτες κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου.

κτόπισε φέτος την οικονομία στην ατζέντα στο Νταβός. Λίγο προτού φτάσουν στο χειμερινό θέρετρο της Ελβετίας οι εκπρόσωποι της παγκόσμιας οικονομικής και πολιτικής ελίτ, δινόταν στη δημοσιότητα εκτεταμένη έκθεση της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών (BIS) που προειδοποιούσε ότι η κλιματική αλλαγή μπορεί να προκαλέσει την επόμενη χρηματοπιστωτική κρίση. Εξέφραζε μάλιστα την εκτίμηση ότι οι κεντρικές τράπεζες δεν διαθέτουν τα εργαλεία για να αντιμετωπίσουν κάτι που μπορεί να είναι η μεγαλύτερη οικονομική καταστροφή στην Ιστορία. Στο Νταβός

τους περίμενε, άλλωστε, δημοσκόπηση της εταιρείας Edelman που διεξήχθη σε 28 χώρες για να τους ενημερώσει πως η δημοτικότητα του καπιταλιστικού συστήματος βρίσκεται σε ανησυχητικά χαμηλά επίπεδα, καθώς πλειοψηφούν όσοι πιστεύουν πως στη σημερινή του μορφή ο καπιταλισμός δεν εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον. Το 56% των πολιτών δηλώνει ότι σήμερα ο καπιταλισμός κάνει περισσότερο κακό παρά καλό. Αλλά το ποσοστό βρίσκεται στο ουδόλος ευκαταφρόνητο 69% όταν πρόκειται για τη δεύτερη οικονομία της Ευρώζωνης, τη Γαλλία, και δεν εκπλήσσει ότι εκτινάσσεται στο 75% όταν πρόκειται για τις ταχύτατα αναπτυσσόμενες χώρες της Ασίας.

Εν ολίγοις ο καπιταλισμός είναι αντιμετώπις με μια πρωτοφανή υπαρξιακή απειλή, μια βόμβα που ο ίδιος έθεσε στα θεμέλιά του εδώ και πολλές δεκαετίες

αλλά την ενεργοποίησε πριν από 40 χρόνια. Εχει προκαλέσει τη συστηματική καταστροφή του περιβάλλοντος με την ιλιγγιώδη αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής σε ανεπτυγμένο και αναπτυσσόμενο κόσμο και τις ανεξέλεγκτες εκπομπές καυσαερίων που αυτή συνεπάγεται. Βλέποντας τώρα τις συνέπειες επιχειρεί να επανορθώσει, με τις οικονομικές και πολιτικές ελίτ να εξετάζουν τα μέτρα που μπορούν να ελέγξουν την κλιματική αλλαγή. Ευθύνεται, άλλωστε, για μια άνευ προηγουμένου διεύρυνση των ανισοτήτων, μια μονομερή καταγγελία κάθε κοινωνικού συμβολαίου, που έχει φέρει τον ένα στους τρεις πολίτες των χωρών του ΟΟΣΑ στα όρια της φτώχειας. Εχει ανατρέπει όσες ισορροπίες διασφάλιζαν την κοινωνική συναίνεση επί δεκαετίες βάσει της πεποίθησης ότι το καπιταλιστικό σύστημα έδινε σε όλους ευκαιρίες για ευημερία.

Ασύμμετρη απειλή με ανυπολόγιστο κόστος η κλιματική αλλαγή

Για την παγκόσμια οικονομία η κλιματική αλλαγή αποτελεί, όπως ακριβώς και για την ανθρωπότητα, ασύμμετρη απειλή. Όπως ανάγλυφα εξηγεί στην έκθεση της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών ο διοικητής της Τράπεζας της Γαλλίας, Φρανσουά Βιλερουά ντε Γκαλό, «η κλιματική αλλαγή θέτει πρωτοφανείς προκλήσεις στις κοινωνίες και η κοινότητα των κεντρικών τραπεζών και εποπτικών αρχών δεν είναι προστατευμένη από τους κινδύνους που βρίσκονται ενώπιόν μας». Είναι, άλλωστε, σαφές ότι το οικονομικό κόστος της κλιματικής αλλαγής και των καταστροφών που ενδεχομένως θα επιφέρει, δεν μπορεί να υπολογιστεί παρά τις προσπάθειες προσέγγισής του.

Το Εθνικό Ωκεανογραφικό Ινστιτούτο της Βρετανίας υπολογίζει, για παράδειγμα, πως η άνοδος της επιφάνειας της θάλασσας, ως συνεπακόλουθο των πάγων που λιώνουν, μπορεί μέχρι το 2100 να έχει κόστος έως και 14 τρις. δολάρια ετησίως.

Και αυτό γιατί μέχρι το τέλος του αιώνα είναι πιθανόν να έχει καταστρέψει ευάλωτες υποδομές, μονάδες παραγωγής ενέργειας, εγκαταστάσεις διαχείρισης υδάτων, υπόγεια δίκτυα επικοινωνιών καθώς και υποδομές μεταφορών, λιμάνια και σιδηροδρομικούς σταθμούς. Μπορεί, άλλωστε, να προκαλέσει κρίση στην αγορά ακινήτων αλλά και στη γεωργία αν καταστύψει ακατάλληλες για καλλιέργεια τερσότητες εκτάσεις γης. Καθώς η προβληματική για την κλιματική αλλαγή

δισειδύει σταδιακά σε όλους τους κλάδους και σε όλα τα κλίμακία της οικονομίας, καταγράφονται ασυνήθιστες πρωτοβουλίες. Η Τράπεζα της Αγγλίας ανακοίνωσε προσχάτως ότι θα υποβάλει για πρώτη φορά τις τράπεζες και τις ασφαλιστικές της χώρες σε τεστ αντοχής σχετικά με μια σειρά σεναρίων φυσικών καταστροφών οφειλόμενων στην κλιματική αλλαγή.

Όπως έχουν, όμως, επισημάνει εμπειρογνώμονες και οικονομολόγοι, δύσκολα μπορεί κανείς να υπολογίσει πραγματικά το κόστος της κλιματικής αλλαγής, καθώς θα πρέπει να φανταστεί καταστάσεις που ενδεχομένως δεν έχει γνωρίσει ο πλανήτης, παρά μόνον πριν από εκατομμύρια χρόνια. Η Κριστίν Λαγκάρντ που ανέλαβε στα τέλη

του 2019 πρόεδρος της ΕΚΤ, έχει εκφράσει την πρόθεση να δώσει προτεραιότητα στις αγορές πράσινων ομολόγων στο πλαίσιο του νέου προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης.

Η πρόεδρος της ΕΚΤ διαπληκτίστηκε μάλιστα στο Νταβός με τον Αμερικανό υπουργό Οικονομικών Στίβεν Μνούντιν, όταν ζήτησε μακροπρόθεσμο σχεδιασμό των οικονομικών μοντέλων και υπολογισμό των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής σε βάθος τριακονταετίας. Ο Αμερικανός υπουργός Οικονομικών χαρακτήρισε ανέφικτους τους υπολογισμούς σε τέτοιο βάθος χρόνου, ενώ παράλληλα τάχθηκε κατά της επιβολής φόρου στα ρυπαρόνα καύσιμα με το επιχείρημα ότι «θα είναι ένας φόρος

που θα επιβληθεί στους σκληρά εργαζόμενους». Η Τράπεζα προτίθεται, άλλωστε, να συνεκτιμήσει το ζήτημα της κλιματικής αλλαγής στην αναθεώρηση της νομισματικής της πολιτικής που εγκαίνιασε αυτές τις ημέρες και σκοπεύει να ολοκληρώσει μέχρι το τέλος του έτους.

Την ίδια στιγμή εντείνεται η κοινωνική πίεση προς όλους τους κλάδους της οικονομίας για στροφή στην καθαρή ενέργεια και τα ανακυκλώσιμα υλικά. Από τους οίκους υψηλής ραπτικής και ειδών πολυτελείας όπως οι Prada και Luis Vuitton μέχρι τους επενδυτικούς κολοσσούς όπως η BlackRock, επιχειρήσεις και βιομηχανίες σπεύδουν να διασφαλίσουν τα περιβαλλοντικά εχέγγυά τους.

Στο όριο της φτώχειας ο ένας στους τρεις πολίτες στις χώρες-μέλη του ΟΟΣΑ

«Νομίζω ότι όλοι αντιλαμβάνονται πλέον πως η παλιά ιδέα της μεγιστοποίησης των κερδών, του πλούτου για τους μετόχους, δηλαδή η παλιά αντίληψη του Μίλτον Φρίντμαν, ανήκει πλέον στο παρελθόν». Με τη δήλωσή του αυτή ο Μορίς Λεβί, πρόεδρος του διαφημιστικού ομίλου Publicis Group, σκιαγράφησε από το βήμα του Νταβός την άποψη που, επιφανειακά τουλάχιστον, ασπάζεται πλέον μεγάλη μερίδα του επιχειρηματικού κόσμου. Την άποψη που θέλησε να προωθήσει ο Κλάους Σβαμπ, ιδρυτής και ιδυνών τους του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ, που το οργάνωσε για πρώτη φορά πριν από 50 χρόνια: ότι οι επιχειρήσεις δεν μπορούν να έχουν ως μόνο διακ-

ρυγμένο στόχο το κέρδος αλλά οφείλουν να μεριμνούν για το συμφέρον της κοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων των υπαλλήλων τους.

Η εταιρεία με το «βαρόμετρο Εντελμαν» ενημέρωσε φέτος τους παρευρισκομένους στο Νταβός ότι πλειοψηφούν σήμερα όσοι πιστεύουν πως ο καπιταλισμός δεν λειτουργεί προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος. Οι συντάκτες της σχετικής έρευνας δήλωσαν μάλιστα πως αποφάσισαν να εκπονήσουν έρευνα με θέμα τις απόψεις της διεθνούς κοινής γνώμης για τον καπιταλισμό, επειδή τα τελευταία χρόνια τα στατιστικά στοιχεία έδειχναν συνεχώς διευρυνόμενες ανισότητες. Σειρά από έρευνες φέρουν πράγματι τον

Μεγιστάνες όπως ο Μπιλ Γκέιτς και ο Γουόρεν Μπάφετ ζητούν να αυξηθεί η φορολογία στον μεγάλο πλούτο.

ένα στους τρεις πολίτες των χωρών του ΟΟΣΑ να βρίσκεται στα όρια της φτώχειας και τις αυξήσεις των μισθών την τελευταία διετία, πάντα στις χώρες του ΟΟΣΑ, να μην αντιπροσωπεύουν παρά το μισό ποσοστό των αντίστοιχων πριν από μια δεκαετία. Τα πορίσματα της Edelman δεν εκπλήσσουν όταν στην έδρα του σύγχρονου φιλελευθερισμού, τις ΗΠΑ, πρό-

σφατη δημοσκόπηση της εταιρείας Gallup φέρει το 51% των νέων 18 έως 29 ετών να προτιμά τον σοσιαλισμό παρά τον καπιταλισμό.

Η εντενιόμενη δυσφορία έχει προβληματίσει την επιχειρηματική και οικονομική ελίτ προκαλώντας ένα κύμα, φαινομενικά τουλάχιστον, ευαισθητοποιήσεως και ένα κλίμα συναγερμού για την ανάγκη να γίνει ξανά ο καπιταλισμός χρήσιμος για την πλειονότητα των ανθρώπων. Μεγιστάνες όπως ο Μπιλ Γκέιτς και ο Γουόρεν Μπάφετ ζητούν να αυξηθεί η φορολογία στον μεγάλο πλούτο, συχνά επισμαίνοντας πως οι ίδιοι πληρώνουν λιγότερους φόρους από τους υπαλλήλους τους. Εχουν ακολουθήσει οι εκκλησίες

χρυσοπληρωμένων επιχειρηματιών και στελεχών επιχειρήσεων. Προ μηνών, ο Τζέιμι Ντίμιον, διευθύνων σύμβουλος του αμερικανικού επενδυτικού κολοσσού JPMorgan Chase, που το 2019 εισέπραξε ως αμοιβή 31,5 εκατ. δολάρια, εξέφρασε τον προβληματισμό του για τον εκφυλισμό του αμερικανικού ονείρου και κάλεσε τις επιχειρήσεις να αναλάβουν δράση για να ξαναγίνει ρεαλιστικό.

Με διαφορά ολίγων ημερών ο ιδρυτής του μεγαλύτερου hedge fund στον κόσμο, του Bridgewater Associates, που διαχειρίζεται περιουσιακά στοιχεία αξίας 17 δισ. δολαρίων, ο Ρέι Ντάλιο, εξέδωσε μανιφέστο στο οποίο καταγγέλλει το καπιταλιστικό σύστημα και επισημαίνει πως

πρέπει «είτε να εξελιχθεί είτε να πεθάνει». Για τους πτηνένους του καπιταλιστικού συστήματος οι διακηρύξεις των βαθύπλουτων και των χρυσοπληρωμένων στελεχών επιχειρήσεων εμπνέουν αναπόφευκτα επιφυλακτικότητα σε ό,τι αφορά την ειλικρίνειά τους.

Με μια πιο προσεκτική ανάγνωση, πάντως, μπορεί κανείς να διαγνώσει την ανησυχία για την επιβίωση του καπιταλιστικού συστήματος. Πολλώ δε μάλλον όταν και το αμερικανικό περιοδικό Foreign Affairs, το οποίο σε μεγάλο βαθμό απηχεί προβληματισμούς του αμερικανικού κατεστημένου, έχει αφιερώσει το τεύχος του Ιανουαρίου στο μέλλον του καπιταλισμού.

Λάρνακα →
Αθήνα • Θεσσαλονίκη
Βουκουρέστι

Ταξιδέψτε περισσότερο, απολαύστε περισσότερα

LIGHT

🔒

CLASSIC

🌟
23"

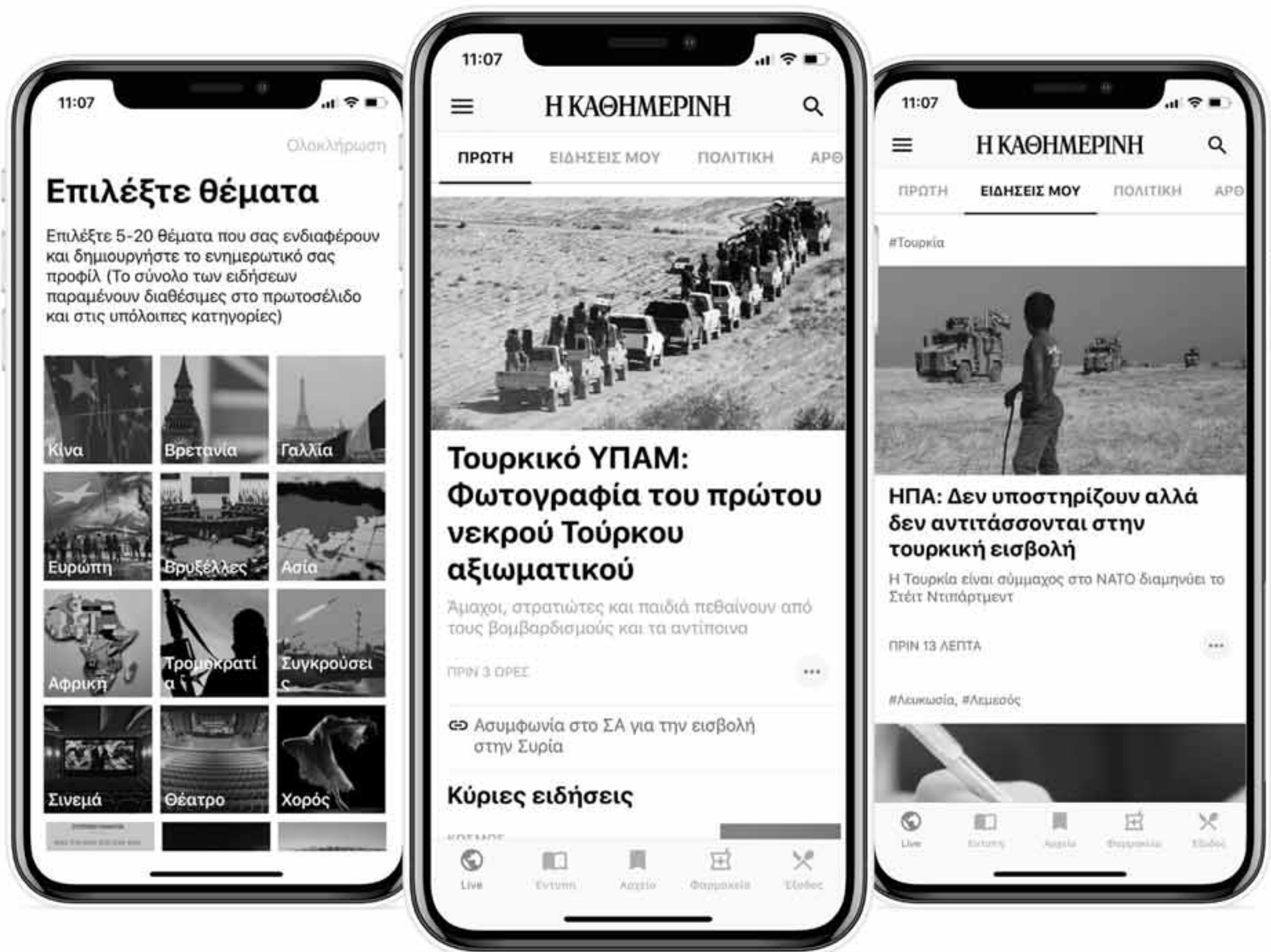
PREMIUM

🌟
32"

www.flyblueair.com

Ο κάθε άνθρωπος είναι ξεχωριστός

Φτιάξε το δικό σου timeline ειδήσεων
στη **NEA** εφαρμογή της Κ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

kathimerini.com.cy

Χρηματοστηριακοί όμιλοι και funds «αντικαθιστούν» τις τράπεζες

Σημαντικά αυξημένες οι χορηγήσεις δανείων από τις «σκιώδεις τράπεζες»

Οι αυστηρές απαιτήσεις κεφαλαιακής επάρκειας και ύψους αποθεματικών κεφαλαίων που επιβλήθηκαν στις τράπεζες μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση τις ανάγκασαν να επιβάλουν με τη σειρά τους αυστηρότερα κριτήρια στις χορηγήσεις πιστώσεων και γενικότερα να μειώσουν τον δανεισμό. Η αλλαγή αυτή όμως είχε κάποιες απρόβλεπτες παρενέργειες, καθώς έτσι ενίσχυσαν την παρουσία τους στον δασυννοριακό δανεισμό οι σκιώδεις τράπεζες. Ο λόγος για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που δεν ορίζονται επισήμως ως τράπεζες: χρηματοστηριακές, οίκοι εκκαθαρίσεων πληρωμών, διαφόρων ειδών funds και επενδυτικές κοινοπραξίες αλλά και δομημένα επενδυτικά και χρηματοδοτικά οχήματα που όλα φέρουν τον σχεδόν απαίσιτο αυτό χαρακτηρισμό των σκιωδών τραπεζών.

Η εικόνα προκύπτει από σχετική έκθεση της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών (BIS), σύμφωνα με την οποία ο δασυννοριακός δανεισμός αυξήθηκε το τρίτο τρίμηνο του περασμένου έτους κατά 17%,

Ο δασυννοριακός δανεισμός στον οποίο πρωταγωνιστούν οι «σκιώδεις τράπεζες» αυξήθηκε κατά 8 τρισ. δολ. από το 2013.

σημειώνοντας τον υψηλότερο ρυθμό αύξησης των τελευταίων τουλάχιστον έξι ετών. Το μεγαλύτερο μέρος αυτής της αύξησης οφείλεται στις πιστώσεις που έχουν χορηγήσει οι σκιώδεις τράπεζες. Σε απόλυτους αριθμούς, ο δασυννοριακός δανεισμός έχει αυξηθεί από το 2013 και μετά κατά σχεδόν 8 τρισ. δολάρια. Στο ίδιο χρονικό διάστημα η έκθεση των σκιωδών τραπεζών σε άλλες τράπεζες έχει μειωθεί ακριβώς επειδή έχουν επιβληθεί αυστηρές ρυθμίσεις στον τραπεζικό κλάδο.

Όπως σχολιάζει σχετικά ρεπορτάζ της αμερικανικής εφημερίδας Wall Street Journal, δεν υπάρχει τίποτε εξ ορισμού

Από έρευνα του ΔΝΤ προκύπτει πως τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα εκτός τραπεζικού κλάδου έχουν λιγότερες ασφαλιστικές δικλίδες, με αποτέλεσμα να παρουσιάζουν και μεγαλύτερη αστάθεια σε ό,τι αφορά τις εισροές και εκροές κεφαλαίων αναλόγως με την προθυμία των funds να αναλάβουν ρίσκο.

κακό στη διεύρυνση και ενίσχυση του ρόλου των σκιωδών τραπεζών. Το Συμβούλιο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας έχει μάλιστα χαρακτηρίσει τον κλάδο «μη τραπεζικά ενδιάμεσα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα» επικειρώντας να τα απαλλάξει από την αρνητική χροιά του χαρακτηρισμού «σκιώδης τράπεζα».

Το πρόβλημα είναι, όμως, ότι δεν είναι επαρκής η ενημέρωση που έχουν οι αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές για τις σκιώδεις τράπεζες και η ενίσχυση του ρόλου τους γεννά ερωτήματα σχετικά με το πώς μπορεί να συμπεριφερθούν στην περίπτωση μιας ραγδαίας επιβράδυνσης ή μιας νέας

χρηματοπιστωτικής κρίσης. Η αμερικανική εφημερίδα επικαλείται έρευνα που διεξήγαγε πέρυσι το ανεξάρτητο ίδρυμα ερευνών και μεταπτυχιακών σπουδών Barcelona Graduate School of Economics. Η έρευνα αυτή κατέδειξε πως η επιβολή υψηλότερων απαιτήσεων κεφαλαιακής επάρκειας στις τράπεζες είχε ως αναμενόμενο παρεπόμενο να αυξηθεί η δραστηριότητα των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που δεν εντάσσονται στην κατηγορία των τραπεζών. Η ίδια έρευνα κατέδειξε, επίσης, ότι ορισμένα από αυτά τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα επιδείνωσαν την κρίση.

Από άλλη έρευνα που διεξήγαγε πέρυσι το ΔΝΤ προκύπτει, άλλωστε, πως τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα εκτός τραπεζικού κλάδου τείνουν να έχουν λιγότερες ασφαλιστικές δικλίδες από τις τράπεζες. Το αποτέλεσμα είναι ότι παρουσιάζουν και πολύ μεγαλύτερη αστάθεια σε ό,τι αφορά τις εισροές και εκροές κεφαλαίων ανάλογα με το πόσο αυξάνεται ή μειώνεται η προθυμία των funds να αναλάβουν ρίσκο. Και βέβαια τα πράγματα δεν τελειώνουν εδώ. Τα τελευταία χρόνια έχει γίνει πιο ασφαλής η χρηματοδότηση από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα εκτός τραπεζικού τομέα.

Εχει περιοριστεί σημαντικά η παρουσία εκείνων των σύνθετων και δομημένων επενδυτικών και χρηματοδοτικών οχημάτων που χαρακτήριζαν τον κλάδο προτού εκδηλωθεί η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση. Όπως τονίζει η αμερικανική εφημερίδα, οι επενδυτές δεν μπορούν να γνωρίζουν πώς έχει δράσει και τι αποτελέσματα έχει η ανάπτυξη αυτού του κλάδου προτού προκύψει μια επιβράδυνση. Σε μια επιβράδυνση η ισχυρή δασυννοριακή παρουσία του κλάδου μπορεί να αποδειχθεί ένας σημαντικός και πιθανώς υποτιμημένος παράγοντας του τρόπου με τον οποίο θα εξελιχθεί το δράμα.

Η ΕΚΤ δεν πορεύεται με αυτόματο πιλότο

Η νέα πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) Κριστίν Λαγκάρντ προειδοποιεί το επενδυτικό κοινό και τις διεθνείς αγορές να μην υπολογίζουν πως η τρέχουσα νομισματική πολιτική θα είναι αμετάβλητη για το προσεχές μέλλον, απλά και μόνον επειδή τα στελέχη της επικεντρώνονται στην επανεξέταση της στρατηγικής της. «Απευθυνόμαστε σε όσους πιστεύουν ότι η ΕΚΤ έχειβάλει τον αυτόματο πιλότο και έτσι πορεύεται – είναι πραγματικά γελοίο», δήλωσε στο πλαίσιο συνέντευξης που παραχώρησε στην τηλεόραση του Bloomberg. «Εμείς θα εξετάσουμε τα δεδομένα και το πώς πηγαίνει η οικονομία».

Οι δηλώσεις αυτές έγιναν μία ημέρα μετά την ανακοίνωση για τη διεξαγωγή της πρώτης εις βάθος αναθεώρησης της πολιτικής της ΕΚΤ και των εργαλείων της. Η οικονομία της Ευρώζωνς σταθεροποιείται και η ΕΚΤ έχει ήδη εφαρμόσει δέσμη μέτρων για τη στήριξη της, οπότε λίγοι είναι οι αναλυτές οι οποίοι βλέπουν να

Η Κριστίν Λαγκάρντ προειδοποιεί ότι η τρέχουσα νομισματική πολιτική δεν θα παραμείνει αμετάβλητη.

υπάρχουν πολλές πιθανότητες μεταβολής της γραμμής πλεύσης στο πολύ κοντινό μέλλον.

Οι οικονομολόγοι προβλέπουν ότι το πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης, που τέθηκε και πάλι σε ισχύ από τον απελθόντα πρόεδρο της ΕΚΤ Μάριο Ντράγκι λίγο πριν ολοκληρωθεί τη θητεία του πέρυσι τον Νοέμβριο, θα ακολουθείται έως την εκπνοή του 2021, ενώ το βασικό επιτόκιο του ευρώ θα διατηρηθεί ως έχει μέχρι τις αρχές του 2022. Από την πλευρά τους, οι αγορές δεν στοιχηματίζουν σε κάποια αλλαγή στο κόστος δανεισμού τουλάχιστον πριν από τα μέσα του 2021. Παρά ταύτα, δεν θα μπορούσε κανείς να ισχυριστεί πως οι απειλές για

Θα εξετάζουμε συνεχώς τα δεδομένα και το πώς πηγαίνει η οικονομία, δήλωσε η Λαγκάρντ.

την οικονομία της Ευρώζωνς έχουν εξασθενήσει. Τα στοιχεία που δημοσιεύθηκαν χθες Παρασκευή, φανερώνουν ότι στις αρχές αυτής της χρονιάς η δραστηριότητα του ιδιωτικού τομέα στις χώρες της Ευρώζωνς ήταν υποτονική, αν και στη Γερμανία σαφώς αποδείχθηκε πιο ζωνή. Στην τελευταία συνεδρίαση, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα χαρακτήρισε τους οικονομικούς κινδύνους λιγότερο προφανείς, αν και υπαρκτούς.

«Η ΕΚΤ απέχει ακόμα πολύ από τα να φέρει τον πληθωρισμό κοντά στα επίπεδα του στόχου της, εξ ου και πιστεύουμε ότι θα δράσει στους επόμενους μήνες», παρατηρεί ο Νικ Κούνις, οικονομολόγος της τράπεζας ABN Amro στο Άμστερνταμ. «Δεν νομίζω πως μία κεντρική τράπεζα θα πάρει έτσι απλά την απόφαση να “κατεβάσει ρολά” για ένα χρόνο». Η Κριστίν Λαγκάρντ διέημνε ότι η εκ νέου μελέτη των στόχων και των εργαλείων της ΕΚΤ θα διεξάγεται ξεχωριστά από τη λήψη αποφάσεων σε επίπεδο νομι-

ματικών πολιτικών και τις καθαθερωμένες συνεδριάσεις της. «Οπότε, σε όσους ισχυρίζονται πως θα είμαστε εντελώς στάσιμοι και αμετακίνητοι επί 12 μήνες, τους συνιστώ προσοχή, διότι τα πράγματα αλλάζουν και εμείς ίσως διακρίνουμε άλλα σημάδια και τα λάβουμε υπ’ όψιν. Και λέω ίσως, διότι δεν γνωρίζω αυτή τη δεδομένη στιγμή».

Η αλήθεια είναι πως ελάχιστες λεπτομέρειες δόθηκαν αναφορικά με το τι θα απασχολήσει τους αξιωματούχους της ΕΚΤ στην εργασία που αναλαμβάνουν, εκτός κάποιων γενικόλογων παρατηρήσεων ότι θα είναι μια ευρέως φάσματος μελέτη, από τον στόχο για το τι χρειάζεται να γίνει, αλλά δεν θα τη δημοσιοποιήσει, φοβούμενη ότι θα επηρεάσει την όλη διεργασία, προτού καταθέσουν και οι συνεργάτες της τη δική τους.

BLOOMBERG

Το 2019 έκλεισαν 16.073 καταστήματα στη Μεγάλη Βρετανία

Το 2019 ήταν μία από τις δυσκολότερες χρονιές για το βρετανικό λιανεμπόριο, διότι πολλά καταστήματα έκλεισαν, ενώ εταιρείες ολόκληρες επτώχευσαν. Και οι λόγοι είναι αρκετοί: η υψηλή φορολογία, η αυτοματοποίηση, η τεράστια ανάπτυξη των ηλεκτρονικών πλατφορμών, μέσω των οποίων διατίθεται πληθώρα προϊόντων, αλλά και το ότι πολλοί άνθρωποι ψωνίζουν με τον στα παραδοσιακά καταστήματα αλλά μέσω υπολογιστή και κινητού τηλεφώνου. Σύμφωνα με σχετικό δημοσίευμα της βρετανικής εφημερίδας The Guardian, αναμένεται ότι η τάση αυτή θα συνεχιστεί, ενώ όπως είχε αναφέρει προσφάτως έρευνα του Παγκοσμίου Οικονομικού Φόρουμ, στον κλάδο του λιανεμπορίου διεθνώς η απώλεια θέσεων εργασίας πλήττει κυρίως γυναίκες. Και αυτό, γιατί είναι συνήθως περισσότερες από τους άνδρες εργαζόμενες εκεί.

Σύμφωνα με την ανάλυση του βρετανικού Κέντρου Ερευνών Λιανεμπορίου, σε εβδομαδιαία βάση χάνονται περισσότερες από 2.750 θέσεις εργασίας. Και η κατάσταση θα εκτραχυνθεί το 2020, εκτός εάν αποφασίσει να παρέμβει η κυβέρνηση, όπως αναφέρει ο Guardian. Το 2019 έκλεισαν 16.073 καταστήματα στη Βρετανία, δηλαδή 61 κάθε εργάσιμη ημέρα. Πρόκειται για αυξητική τάση που συγκρίσει με τα 14.583 το 2018. Ένας από τους λόγους που κλείνουν αλυσίδες καταστημάτων και πολυκαταστήματα είναι οι υψηλοί φορολογικοί συντελεστές. Όπως σημειώνει ο καθηγητής Τζόσουα Μπάμφιλντ, διευθυντής του Κέντρου Ερευνών Λιανεμπορίου, «ο κλάδος διέρχεται κρίση λόγω υψηλού κόστους, χαμηλής κερδοφορίας και ηλεκτρονικών πωλήσεων – οι καταναλωτικές δαπάνες στα φυσικά καταστήματα από το 2015 και μετά περιορίζονται και αυτό σημαίνει ότι οι καταναλωτές μετακινούνται στο Διαδίκτυο». Σύμφωνα με τα ευρήματα άλλης μελέτης,

Σύμφωνα με έρευνα, σε εβδομαδιαία βάση χάνονται περισσότερες από 2.750 θέσεις εργασίας.

η οποία διεξήχθη από το Κέντρο Εργασίας του Μέλλοντος RSA, την τελευταία δεκαετία έχει μεταβληθεί η εικόνα της απασχόλησης στη Βρετανία και η ψηφιακή κατανάλωση έχει καταργήσει 289.000 παραδοσιακές θέσεις εργασίας στα πολυκαταστήματα. Οι 8 στις 10 θέσεις, οι οποίες συνήθως ήταν οι κατώτατες στην ιεραρχία και αφορούσαν την πώληση και το ταμείο, καταλαμβάνονταν από γυναίκες.

Ο Αλαν Λόκκι, διευθυντής του Κέντρου Εργασίας του Μέλλοντος RSA, επισημαίνει ότι «η καταστροφή της απασχόλησης στα καταστήματα λόγω ψηφιοποιήσεων καταργεί θέσεις που συνήθως καταλαμβάνονταν από γυναίκες, όταν σε άλλα πεδία σχετικά με το ηλεκτρονικό εμπόριο και πάλι, όπως η οδήγηση φορτηγού μεταφορών, η απασχόληση αφορά κυρίως άνδρες – και αυτό επηρεάζει οικογένειες, κοινότητες και την κοινωνία συνολικά». Σήμερα, η μία στις πέντε λίρες που δαπανώνται, διοχετεύεται στα ηλεκτρονικά μαγαζιά, δηλαδή το ποσό είναι διπλάσιο απ’ ό,τι προ δεκαετίας. Αντίστοιχα, οι εργαζόμενοι στο ταμείο, στην τακτοποίηση ραφιών και στην πώληση είναι κατά 166.000 λιγότεροι, ενώ στον τραπεζικό κλάδο οι υπάλληλοι λιγότεροι κατά 65.000, όταν στα φορτηγά οι οδηγοί αυξήθηκαν κατά 102.000 και κατά 161.000 οι διοικητικοί υπάλληλοι. Τέλος, το Κέντρο Εργασίας του Μέλλοντος RSA παρατηρεί ότι οι περισσότεροι πρώην εργαζόμενοι στο λιανεμπόριο μετακινούνται στην εστίαση, στα ξενοδοχεία και στην παροχή φροντίδας προς τρίτους.

Οι ΗΠΑ εξετάζουν την έκδοση ψηφιακού δολαρίου

Λίγες ημέρες μετά την πρωτοβουλία που ανακοίνωσαν η Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών (BIS), η ΕΚΤ και οι κεντρικές τράπεζες Καναδά, Ιαπωνίας, Σουηδίας, Ελβετίας και Αγγλίας να εξετάσουν από κοινού το θέμα των κρυπτονομισμάτων και τη δυνατότητα έκδοσης ψηφιακών νομισμάτων από κεντρικές τράπεζες, πικρά ονόματα της αγοράς χρησιμοποίησαν το βήμα του Νταβός και κάλεσαν τις ΗΠΑ να εκδώσουν μια ψηφιακή έκδοχή του δολαρίου. Ατία το γεγονός ότι η Κίνα έχει δρομολογήσει το σχέδιο της έκδοσης του «ψηφιακού γουάν».

Ο Κριστοφερ Τζιανκάρλο, πρώ-

ην στέλεχος της αμερικανικής Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, τόνισε πως όσοι χρησιμοποιούν το δολάριο «δεν εξυπηρετούνται επαρκώς από την αναλογική έκδοσή του σε έναν ψηφιακό κόσμο». Ο κ. Τζιανκάρλο, τον οποίο τα ΜΜΕ έχουν αποκαλέσει «πατερούλη των κρυπτονομισμάτων», επειδή έχει δηλώσει ανοικτός στην τεχνολογία blockchain, υποστήριξε πως οι ΗΠΑ πρέπει να εκδώσουν ψηφιακή έκδοχή του δολαρίου. Προσφάτως, μάλιστα, ίδρυσε το ίδρυμα ψηφιακού δολαρίου από κοινού με την εταιρεία συμβούλων επιχειρήσεων Accenture με σκοπό να μελετηθεί ο σχεδιασμός και το

Η ομοσπονδιακή τράπεζα διερευνά τις δυνατότητες έκδοσης ψηφιακού νομίσματος.

πιθανό πλαίσιο που θα διέπει το κρυπτογραφημένο δολάριο.

Επικροτώντας την πρόταση του κ. Τζιανκάρλο, η Νέχα Ναρούλα, διευθύντρια της Πρωτοβουλίας Ψηφιακών Νομισμάτων στο MIT, δήλωσε στο δίκτυο CNBC ότι «αξιζει πραγματικά τον κόπο να το εξετάσει κανείς». Η κ. Ναρούλα κάλεσε μάλιστα την αμερικανική

ομοσπονδιακή τράπεζα να αναβαθμίσει τις γνώσεις της σχετικά με τα ψηφιακά νομίσματα. Από την πλευρά του, ο πρόεδρος της Federal Reserve, Τζέρομ Πάουελ, παραδέχθηκε πως η ομοσπονδιακή τράπεζα των ΗΠΑ διερευνά τις δυνατότητες έκδοσης ψηφιακού νομίσματος και «αναλύει προσεκτικά το κόστος και τα οφέλη μιας τέτοιας πρωτοβουλίας στις ΗΠΑ».

Σύμφωνα, πάντως, με τον Τζε Σουμάχερ, διευθύνοντα σύμβουλο της 55 Foundry, εταιρείας του κλάδου των ψηφιακών νομισμάτων, θα χρειαστούν ακόμη 10 με 15 χρόνια για να αναπτυχθεί μια ψηφιακή έκδοχή του δολαρίου.

Στο μεταξύ, η Κίνα εργάζεται στην ψηφιακή έκδοχή του γουάν και αρκετοί εμπειρογνώμονες εκτιμούν πως θα καταφέρει να το έχει ετοιμάσει στο τρέχον έτος. Η Λαϊκή Τράπεζα της Κίνας έχει ανακοινώσει επισήμως ότι σχεδιάζει ένα ψηφιακό γουάν, χωρίς πάντως να παρουσιάσει το χρονοδιάγραμμα εντός του οποίου σκοπεύει να το έχει ετοιμάσει.

Σύμφωνα με ορισμένους εμπειρογνώμονες του είδους, το ψηφιακό γουάν θα βοηθήσει την Κίνα να διεθνοποιήσει το νόμισμά της και να αμφισβητήσει την παγκόσμια κυριαρχία του αμερικανικού δολαρίου.

Expertise Solutions Value

www.pwc.com.cy

Υψηλότερες αμοιβές διεκδικούν στη Γερμανία

Τα επίπεδα αποδοχών δεν επαρκούν για εργαζομένους και συνταξιούχους

Μεγάλος αριθμός Γερμανών εργαζομένων θέλει να παραμείνει περισσότερες ώρες στη δουλειά όχι μόνον επειδή αισθάνεται ότι δεν παράγει αρκετά, αλλά κυρίως για να εξασφαλίσει υψηλότερο εισόδημα. Η αποκάλυψη προβληματίζει όταν συνδυαστεί με άλλα στοιχεία που φέρουν τους Γερμανούς συνταξιούχους να μεταναστεύουν σε φθηνές βαλκανικές χώρες ώστε να τους φτάνει η χαμηλή σύνταξή τους, ενώ την ίδια στιγμή είναι υψηλό το ποσοστό των Γερμανών συνταξιούχων που βρίσκονται στα όρια της φτώχειας.

Σύμφωνα με έρευνα της γερμανικής στατιστικής υπηρεσίας που διεξήχθη το 2018 αλλά δόθηκε στη δημοσιότητα μέσα στην εβδομάδα, στη Γερμανία περίπου 2,2 εκατ. άτομα ηλικίας από 15 έως 74 που εργάζονται κατά μέσον όρο 28,9 ώρες την εβδομάδα ζητούν να εργαστούν περισσότερο. Κατά μέσον όρο ζητούν να εργαστούν 10,9 ώρες την εβδομάδα περισσότερο. Από την ίδια έρευνα, όμως, προκύπτει πως 1,4 εκατ. ερωτηθέντων δήλωσαν, αντιθέτως, πως θα ήθελαν να εργάζονται λιγότερες ώρες. Πρόκειται για μια κατηγορία εργαζομένων που απασχολούνται κατά μέσον όρο 41,6 ώρες την εβδομάδα. Αυτοί οι εργαζόμενοι δήλωσαν ότι θα ήθελαν να εργάζονται λιγότερο κατά μέσον όρο 10,8 ώρες. Τα στατιστικά στοιχεία φέρουν τους εργαζομένους πλήρους απασχόλησης

Περί τα 2,2 εκατ. άτομα που απασχολούνται 28,9 ώρες την εβδομάδα ζητούν να εργαστούν περισσότερο.

στη Γερμανία να εργάζονται κατά μέσον όρο 41,4 ώρες την εβδομάδα, ενώ οι μερικής απασχόλησης απασχολούνται κατά μέσον όρο 20 ώρες την εβδομάδα.

Λίγες ημέρες νωρίτερα, εξάλλου, η Deutsche Welle δημοσίευσε έρευνα του δημόσιου δικτύου ARD, σύμφωνα με την οποία περίπου 3,2 εκατ. συνταξιούχοι κινδυνεύουν να βρεθούν κάτω από τα όρια της φτώχειας. Ο αριθμός αυτός αντιπροσωπεύει το 18,7% των Γερμανών συνταξιούχων. Η εν λόγω έρευνα τονίζει πως μεταξύ όσων κινδυνεύουν να βρεθούν κάτω από τα όρια της φτώχειας βρίσκονται συνταξιούχοι που ζουν μόνοι και εισπράττουν ετησίως συντάξεις ύψους 13.628 ευρώ στη μάλλον ευημερούσα αλλά και ακριβή Γερμανία. Το σημαντικότερο είναι όμως ότι το ποσοστό των φτωχών Γερμανών συνταξιούχων αυξάνεται και με ανησυχητικό ρυθμό. Άλλες έρευνες μιλούν για ολόκληρη ομάδα αποδημών συνταξιούχων, δηλαδή Γερμανών συνταξιούχων που αναγκάζονται να εγκατασταθούν σε «φθηνές» χώρες για να ε-

Σύμφωνα με έρευνα του δημόσιου δικτύου ARD, μεταξύ των συνταξιούχων που κινδυνεύουν να βρεθούν κάτω από τα όρια της φτώχειας είναι εκείνοι που ζουν μόνοι και εισπράττουν ετησίως συντάξεις ύψους 13.628 ευρώ.

πιβώσουν. Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία το 2002, οι Γερμανοί που εισπράτταν τις συντάξεις τους στη Βουλγαρία ήταν μόνον 107, ενώ το 2018 ο αριθμός τους αυξήθηκε στους 652. Το ίδιο χρονικό διάστημα εκτοξεύθηκε από τους 671 σε 5.415 ο αριθμός των Γερμανών συνταξιούχων που έχουν εγκατασταθεί στην Ταϊλάνδη.

Όπως επισημαίνουν οικονομικοί αναλυτές, οι χαμηλές συντάξεις έχουν αποτελέσει καθοριστικό παράγοντα, που έχει εξωθήσει τους Γερμανούς μεγαλύτερης ηλικίας, μια παραδοσιακά συντηρητική βάση ψηφοφόρων, να εγκαταλείψει τον κυβερνητικό συνασπισμό της Άγκελα Μέρκελ και να στραφεί σε ριζοσπαστικά κόμματα. Στις τελευταίες εκλογές, ο ένας στους 10 ψηφοφόρους ηλικίας από 60 έως 69 ετών εγκατέλειψε τον συντηρητικό κυβερνητικό συνασπισμό, αλλά ο ένας στους 12 της ίδιας κατηγορίας στράφηκε στον ακροδεξιό πολιτικό σχηματισμό Εναλλακτική για τη Γερμανία. Σε δημοσκόπηση του Reuters, μερίδα αυτής της κατηγορίας Γερμανών συνταξιούχων σχολίασε ότι οι αιτούντες άσυλο ξένοι λαμ-

βάνουν μεγαλύτερη οικονομική στήριξη από τους συνταξιούχους της Γερμανίας. Εξάλλου, διαμάχη για τις συντάξεις του γερμανικού δημοσίου έθεσε σε κίνδυνο την ακεραιότητα του κυβερνητικού συνασπισμού, αλλά οδήγησε τελικά τον Νοέμβριο στη συμφωνία για μια «βασική σύνταξη», που θα χορηγείται σε όσους απασχολήθηκαν για πολλά χρόνια.

Εργαζόμενοι ηλικιωμένοι

Σύμφωνα με έρευνα της εταιρείας Destatis που δόθηκε πέρυσι στη δημοσιότητα, στη Γερμανία εξακολουθούν να εργάζονται 487.000 άτομα ηλικίας άνω των 65 ετών, όταν η συνήθης ηλικία συνταξιοδότησης στη χώρα κυμαίνεται ανάμεσα στα 63 και τα 67 έτη. Στη χώρα εξακολουθούν να εργάζονται συνολικά 500.000 ηλικιωμένοι, προφανώς για να αποφύγουν τη φτώχεια στην τρίτη ηλικία. Οι σχετικές έρευνες κατατείνουν στο συμπέρασμα πως οι φτωχοί συνταξιούχοι στη Γερμανία έχουν αυξηθεί τα τελευταία επτά χρόνια κατά 803.000 άτομα. Προκειμένου να διασφαλίσουν μια αξιοπρεπή σύνταξη, οι Γερμανοί

πρέπει κατά τη διάρκεια του επαγγελματικού τους βίου να εισπράττουν 12 ευρώ την ώρα. Ο έπιστατος βασικός μισθός στη Γερμανία, όμως, αυξήθηκε προσφάτως κατά ένα ευρώ, για να φτάσει τα 9,35 ευρώ την ώρα. Μιλώντας, άλλωστε, στο δίκτυο Monitor, ο επικεφαλής του γερμανικού οικονομικού ινστιτούτου DIW, Μαρσέλ Φράτζερ, προέβλεψε πως τα ποσοστά της φτώχειας μεταξύ των ηλικιωμένων Γερμανών θα αυξηθούν πάρα πολύ μέσα τα επόμενα 10 με 15 χρόνια. Σύμφωνα με τον Φράτζερ, τα αυξανόμενα ποσοστά φτώχειας στη χώρα που είναι σύμβολο της στιβαρής οικονομίας και της ισχυρής βιομηχανίας, έστω και αν πολύ τελευταία φλερτάρει με την ύφεση, είναι η συνισταμένη πολλών αρνητικών παραγόντων.

Μεταξύ άλλων, στους παράγοντες αυτούς συγκαταλέγονται οι χαμηλοί μισθοί, ο μεγάλος αριθμός θέσεων μερικής απασχόλησης, αλλά και το γεγονός ότι πολλοί αναγκάζονται να διακόψουν τη σταδιοδρομία τους συχνά για προσωπικούς λόγους, όπως για να αποφωθούν στην ανατροφή των παιδιών τους.

Με τον χαμηλότερο ρυθμό των τελευταίων 30 ετών αναπτύσσεται η Κίνα

Δυσοίωνες οι εξελίξεις στην οικονομία της Κίνας, που το περασμένο έτος σημείωσε τον χαμηλότερο ρυθμό ανάπτυξης από το 1990, ενώ το ίδιο χρονικό διάστημα το ποσοστό των γεννήσεων έπεσε σε ιστορικά χαμηλό επίπεδο. Τα στοιχεία που δόθηκαν στη δημοσιότητα σκιαγραφούν τις μεγάλες προκλήσεις που αντιμετωπίζει το Πεκίνο στο εσωτερικό της χώρας, την ώρα που αμβλύνει τις εντάσεις με το εξωτερικό μέσω της προκαταρκτικής εμπορικής συμφωνίας με τις ΗΠΑ. Σημειωτέον ότι το τρέχον έτος είναι κρίσιμο για τον στόχο που έχει θέσει το Πεκίνο να έχει διπλασιάσει το ΑΕΠ της χώρας μέσα στη δεκαετία και να μετατρέψει τη δεύτερη οικονομία στον κόσμο σε «χώρα μεσαίας ευημερίας».

Η δεύτερη σε μέγεθος οικονομία στον κόσμο πρέπει να διατηρήσει φέτος ανάπτυξη γύρω στο 6%, προκειμένου να επιτύχει αυτόν τον στόχο. Στη διάρκεια του περασμένου έτους σημείωσε ανάπτυξη μόλις 6,1%, επιβεβαιώνοντας τις προβλέψεις των αναλυτών αλλά σε γενικές γραμμές και τον στόχο του Πεκίνου. Τα επιμέρους στοιχεία προδίδουν, πάντως, ότι η κινεζική οικονομία αντιμετωπίζει μεγάλες πιέσεις, καθώς παραμένει σε χαμηλά επίπεδα η κατανάλωση, αυξάνεται η ανεργία και παραπαιεί το χρηματοπιστωτικό σύστημα. Το διάστημα Οκτωβρίου - Δεκεμβρίου η ανάπτυξη ήταν κατώτερη των προσδοκιών, αφού δεν υπερέβη το 6%. Οι επενδύσεις στον τομέα της μεταποίησης σημείωσαν πτώση 3,1% στη διάρκεια του περασμένου έτους, αντανakλώντας τις πιέσεις που έχει υποστεί η κινεζική οικονομία. Σύμφωνα, εξάλλου, με την κινεζική στατιστική υπηρεσία, η οικονομία «διατήρησε την κεκτημένη ταχύτητα» σε μια δύσκολη περίοδο, αλλά εξακολουθεί να απειλείται από «διαρθρωτικούς και συστηματικούς κινδύνους στο εσωτερικό της χώρας».

Σε ό,τι αφορά την προκαταρ-

Το κινεζικό ΑΕΠ ενισχύθηκε πέρυσι με ρυθμό 6,1%, τη χειρότερη επίδοση από το 1990.

κτική συμφωνία που υπέγραψαν Ουάσινγκτον και Πεκίνο, έγινε σύγυρα δεκτή με αισιοδοξία από τις αγορές, αλλά και από μερίδα εμπειρογνομώνων.

Οικονομικοί αναλυτές, όμως, έχουν προειδοποιήσει πως η κινεζική οικονομία παρουσιάζει μεγάλες αδυναμίες και ιδιαίτερος ο τραπεζικός της τομέας. Μιλώντας στους Financial Times ο Τινγκ Λου, οικονομολόγος της Nomura International, τόνισε πως «είναι λογικό να αντιδράσουν με ικανοποίηση οι αγορές και πιστεύουμε πως η οικονομική και χρηματοπιστωτική κατάσταση παρουσιάζει βραχυπρόθεσμα κάποια βελτίωση». Λιγότερο αισιόδοξοι οι Τζούλιαν Εβανς - Πρίτσαρντ και Μάρτιν Ράσμουσεν της Capital Economics, οι οποίοι εκτιμούν πως η προκαταρκτική συμφωνία με την Ουάσινγκτον θα βελτιώσει κάπως το περιβάλλον για την κινεζική οικονομία, αλλά προεξοφλούν πως η όποια βελτίωση θα εξουδετερωθεί από νέα επιβράδυνση στην εγκώρια ζήτηση, που πιθανώς θα εξωθήσει την Τράπεζα της Κίνας σε νέα χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής της.

Deejay 93.5
FEELS GOOD

Kamena Vourla

ΜΕ ΤΟΝ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ
@panayiotis_kyriakos
ΚΑΙ ΤΟΝ ΔΗΜΗΤΡΗ
@dimitrisdelas4

musikares

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 15:00-18:00

LISTEN LIVE
www.mydeejay.com.cy

OSCARS

Τα OSCARS® επιστρέφουν!

Το **Movies Best HD** φέρνει στο κοινό της Κύπρου την 92^η τελετή των OSCARS® σε απευθείας μετάδοση στις 10 Φεβρουαρίου 2020.

Το κανάλι διατίθεται από τις συνδρομητικές πλατφόρμες CABLENET και CYTAVISION

www.mesimvria.com

Πιο κερδοφόρα τα funds που διοικούν γυναίκες

Πολύ μεγαλύτερη κερδοφορία παρουσιάζουν όσα επενδυτικά funds και όσες εταιρείες διοικούνται από γυναίκες ή μειονότητες. Σύμφωνα με ανάλυση του Bloomberg, 35 επενδυτικά funds με επικεφαλής γυναίκες ή μειονότητες εμφάνισαν απόδοση επί των επενδεδυμένων κεφαλαίων 6,6% τα τελευταία τρία χρόνια. Την ίδια περίοδο, 908 funds, τα οποία διοικούνται από λευκούς άνδρες, παρουσίασαν απόδοση τάνης του 3,9%. Σημειώνεται ότι η βάση δεδομένων του Bloomberg περιλαμβάνει περίπου 65% των κορυφαίων επενδυτικών funds παγκοσμίως. Μεγαλύτερη απόκλιση εμφανίστηκε στα Macro Hedge Funds με επικεφαλής γυναίκες ή μειονότητες, τα οποία είχαν απόδοση 41% υψηλότερη σε σχέση με όσα διοικούνται από λευκούς άνδρες. Αυτού του είδους τα funds επενδύουν σε σημαντικά κεφάλαια, προβλέποντας την πορεία μιας ευρείας γκάμας αγορών. Οσον αφορά τις επιχειρήσεις που αναθέτουν τις ανώτατες διευθυντικές θέσεις σε γυναίκες, πρόσφατη έρευνα της S&P Global Market Intelligence αποδεικνύει ότι επίσης παρουσιάζουν μεγαλύτερη κερδοφορία και ότι οι μετοχές τους έχουν ανοδική πορεία στο χρηματιστήριο. Οι επιχειρήσεις με γυναίκες διευθύνουσες συμβούλους θεωρούνται από τους επενδυτές περισσότερο ασφαλείς, ενώ περίπου δύο χρόνια μετά την ανάληψη της θέσης από γυναίκα η αξία των μετοχών τους αυξάνεται. Μεγαλύτερη είναι επίσης η κερδοφορία και των εταιρειών που αναθέτουν τη θέση του οικονομικού διευθυντή σε γυναίκες. Η έρευνα της S&P Global Market Intelligence, που αναλύει στατιστικά 17 ετών

από τον δείκτη αμερικανικών επιχειρήσεων Russell 3000, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι επιχειρήσεις με επικεφαλής γυναίκες εμφάνισαν κέρδη 1,8 τρισ. δολάρια περισσότερα σε σχέση με τον μέσο όρο των εταιρειών του κλάδου στον οποίο δραστηριοποιούνται. Τα κέρδη αυτά σημειώθηκαν κατά τη διάρκεια της θητείας των γυναικών ως οικονομικών διευθυντριών. Ενδεικτικά, μία από αυτές τις εταιρείες κατέγραψε κέρδη ύψους 208,6 εκατ. δολαρίων σε ένα τρίμηνο, ενώ οι υπόλοιπες επιχειρήσεις του ίδιου κλάδου περίπου 175 εκατ. δολάρια, σύμφωνα με πληροφορίες του αμερικανικού δικτύου CNN.Με βάση την έρευνα της S&P Global Market Intelligence, όσες επιχειρήσεις προσλαμβάνουν γυναίκες για τις ανώτατες διευθυντικές θέσεις, φροντίζουν επίσης να ενισχύσουν τη γυναικεία παρουσία και στο διοικητικό συμβούλιο. Μάλιστα, όσες εταιρείες διοικούνται από γυναίκες έχουν διπλάσιο αριθμό γυναικών στο διευθυντικές θέσεις σε γυναίκες, ενώ το 2015 ο αριθμός αυτός βρισκόταν στο 29%, σύμφωνα με πρόσφατη σχετική έρευνα των McKinsey & Company και LeanIn.org. Ωστόσο, παρά τις προσπάθειες ενίσχυσης της γυναικείας παρουσίας στις επιχειρήσεις, μόλις ένα στα πέντε ανώτατα διευθυντικά στελέχη είναι γυναίκα.

Αύξηση πιστωτικού ορίου σε κάρτες χωρίς να το ζητήσει ο πελάτης

Την συγκεκριμένη μέθοδο ακολουθούν τράπεζες στις ΗΠΑ για να ενισχύσουν τα έσοδά τους

Είναι πραγματικά μια πολύ επισημική τακτική, όταν εκατομμύρια Αμερικανών είναι βουτηγμένοι στα χρέη: η αύξηση του πιστωτικού ορίου στις πιστωτικές κάρτες ακόμη και χωρίς να το ζητήσουν οι κάτοχοι των καρτών αυτών. Και όμως αυτό ακριβώς κάνουν τελευταία οι μεγάλες τράπεζες προκειμένου να δώσουν ώθηση στα κέρδη τους, παρέχοντας στους πελάτες τους την... ευκαιρία να αυξήσουν τον λογαριασμό που πρέπει να πληρώσουν στο τέλος του μήνα. Για αρκετά χρόνια μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση, η τράπεζα Capital One στις ΗΠΑ αρνείτο να δώσει στους κατόχους πιστωτικών καρτών τη δυνατότητα να δανειστούν περισσότερα, γνωρίζοντας πως οι περισσότεροι είναι επιρρεπείς στον πειρασμό να δανειστούν περισσότερο. Πηγές προσκείμενες στις εσωτερικές συνολικές των στελεχών της τράπεζας αναφέρουν πως ο διευθύνων σύμβουλος της χαρακτήριζε τον περιορισμό αυτόν «ρίζοπαστική θεολογία», επειδή υπερέβαινε τους περιορισμούς που είχαν επιβληθεί μετά την κρίση. Το 2018, όμως, όταν δυσκολεύονταν να αυξήσει τα έσοδά της, η τράπεζα κατήργησε αυτήν την τακτική. Τα έσοδά της εκτινάχθηκαν, έτσι, πέρυσι σε επίπεδα ρεκόρ. Κάτι ανάλογο έκαναν και οι περισσότερες τράπεζες στις ΗΠΑ, καθώς όλο και περισσότεροι πελάτες αποκοτούν αυτομάτως πρόσβαση σε πρόσθετη πίστωση. Στόχος των τραπεζών είναι πράγματος να πείσουν τους πελάτες

Εκπρόσωπος της JPMorgan υποστηρίζει πως η τράπεζα αποφεύγει να αυξάνει το πιστωτικό όριο για πελάτες της, κατόχους καρτών που δεν έχουν ασφαλιστικές δικλίδες.

τους να δανειστούν περισσότερο. Και το ερώτημα είναι, το ίδιο που ήταν και μέσα στο μεθύσι της δεκαετίας του 2000: ποια θα είναι η κατάληξη αυτής της ιστορίας τόσο για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όσο και για τους ίδιους τους δανειολήπτες. Οι σχετικές έρευνες προδίδουν πως οι καταναλωτές όντως σπεύδουν να δανειστούν περισσότερο όταν αυξάνεται το πιστωτικό όριο. Και βέβαια όσο μεγαλύτερο είναι το χρέος τόσο πιο δύσκολο είναι να απαλλαγείς από αυτό. Όπως σχολιάζουν νεαροί

δανειολήπτες που μίλησαν στο Bloomberg, «είναι σαν να θέτεις ένα πάτο φαγητό μπροστά σε κάποιον που δεν έχει φάει τίποτε όλη μέρα». Και οι τράπεζες ισχυρίζονται, βέβαια, πως αυξάνοντας το πιστωτικό όριο προσφέρουν καλές υπηρεσίες στους πελάτες τους, καθώς το κάνουν με προσοχή, αποβαρύνουν τον ανεξέλεγκτο δανεισμό και τους αφήνουν τη δυνατότητα να περιορίσουν οι ίδιοι το πιστωτικό τους όριο όποια στιγμή θελήσουν. Όπως κι αν έχουν τα πράγματα,

το άμεσο αποτέλεσμα είναι σαφέστατα η συνεχής αύξηση του χρέους. Ο δανεισμός από πιστωτικές κάρτες έχει υπερβεί τα προ της κρίσης επίπεδα και στα τέλη Σεπτεμβρίου βρισκόταν στο επίπεδο ρεκόρ των 880 δισ. δολαρίων σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της επιτροπής καταναλωτικής πίστης της Fed Νέας Υόρκης. Έτσι, μία δεκαετία από τότε που οι τράπεζες χαμήλωσαν τα όρια του δανεισμού στις πιστωτικές κάρτες, οι μεγαλύτερες τράπεζες όπως οι Capital One, JPMorgan και Citigroup αυ-

Ο δανεισμός από πιστωτικές κάρτες έφθασε πέρυσι σε επίπεδα ρεκόρ, στα 880 δισ. δολ.

ξανουν και πάλι τα κέρδη τους. Η εκπρόσωπος της Capital One υποστηρίζει πως η τράπεζα «εξετάζει πολλούς παράγοντες προτού αποφασίσει κατά πόσον πρέπει να αυξήσει το πιστωτικό όριο σε κάθε πελάτη και συγκεκριμένα βλέπει τι ιστορικό πληρωμών έχει ο πελάτης, ποια είναι η αναλογία ανάμεσα στο χρέος του και στα εισοδήματά του και διαπιστώνει τη δυνατότητά του να αποπληρώσει». Η εκπρόσωπος της JPMorgan υποστηρίζει, επίσης, πως η τράπεζά της διασφαλίζει ότι οι πελάτες της δεν θα έχουν αναλάβει υπερβολικά μεγάλο χρέος και αποφεύγει να αυξάνει το πιστωτικό όριο για κατόχους καρτών που δεν έχουν ασφαλιστικές δικλίδες. Οι πιστωτικές κάρτες παραδοσιακά αποτελούν την πλέον προσοδοφόρα κατηγορία δανείων που χορηγούν οι τράπεζες. Τα επιτόκια τους έχουν φτάσει στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων 20 ετών, το περασμένο έτος οι τράπεζες που εξέδωσαν πιστωτικές κάρτες αντίλησαν 179 δισ. δολάρια από τόκους και προμήθειες. Έτσι, το 2019 ήταν το πλέον κερδοφόρο έτος στην ιστορία τους σύμφωνα με τη συμβουλευτική εταιρεία πληρωμών.

Το μέλλον της ηλεκτροκίνησης βρίσκεται στις κυψέλες υδρογόνου

Ο ανεφοδιασμός των αυτοκινήτων γίνεται ταχύτερα, απαιτούνται περίπου τρία λεπτά

Για τη μετάβαση της αυτοκινητοβιομηχανίας στην περίοδο μηδενικών εκπομπών, όλα τα φώτα έχουν στραφεί στην ηλεκτροκίνηση. Ηχηρά ονόματα του κλάδου δημιουργούν συμμαχίες και επενδύουν αδρά για την ανάπτυξη ηλεκτρικών αυτοκινήτων με μπαταρία, ενώ ταυτόχρονα εκατοντάδες σταθμοί φόρτισης κατασκευάζονται στα κέντρα των πόλεων και στους αυτοκινητοδρόμους. Μάλιστα η Κίνα, ηγετική δύναμη της αγοράς ηλεκτρικών αυτοκινήτων, έχει προχωρήσει σε γενναιόδωρες επιδοτήσεις προς τις αυτοκινητοβιομηχανίες, αλλά και προς τους καταναλωτές. Παρ' όλα αυτά, ορισμένοι από τους μεγάλους παίκτες του κλάδου της αυτοκινητοβιομηχανίας κλίνουν προς διαφορετική κατεύθυνση, υποστηρίζοντας ότι το μέλλον της ηλεκτροκίνησης βρίσκεται σε διαφορετικού είδους ηλεκτρικό όχημα, σε αυτό που κινείται με υδρογόνο.

Τα αυτοκίνητα με κυψέλες υδρογόνου κινούνται χρησιμοποιώντας την ενέργεια που δημιουργείται στο ίδιο το όχημα. Μέσω χημικής αντίδρασης το υδρογόνο μετατρέπεται σε ηλεκτρική ενέργεια. «Έχεις την πηγή του υδρογόνου στο ντεπόζιτο, στο πίσω μέρος του αυτοκινήτου, και μία κυψέλη καυσίμου στο μπροστινό μέρος, η οποία παράγει την ηλεκτρική ενέργεια και στη συνέχεια αυτή τροφοδοτεί τον κινητήρα», εξηγεί στη βρετανική εφημερίδα Times ο Μάικλ Κόπσον, επικεφαλής στο τμήμα δραστηριοτήτων σχετικά με το υδρογόνο της Shell.

Αντιθέτως, τα ηλεκτροκίνητα οχήματα που κινούνται με μπαταρία αποθηκεύουν και χρησιμοποιούν την ενέργεια που παράγεται στις μπαταρίες ιόντων λιθίου. Η

Αυτή την περίοδο, εκατοντάδες σταθμοί φόρτισης κατασκευάζονται στα κέντρα των πόλεων και στους αυτοκινητοδρόμους.

αναλογία μεταξύ ενέργειας και βάρους του υδρογόνου είναι καλύτερη σε σχέση με μια μπαταρία ιόντων λιθίου, καθιστώντας τα αυτοκίνητα που χρησιμοποιούν το συγκεκριμένο καύσιμο καταλληλότερα για μεγάλα ταξίδια.

Ο ανεφοδιασμός των οχημάτων με κυψέλες υδρογόνου είναι πολύ ταχύτερος σε σχέση με την επαναφόρτιση και συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον Κόπσον, απαιτούνται περίπου τρία λεπτά. Ο Μπένι Οίγιεν, υπηλόβαθμο στέλεχος στον όμιλο εξορύξεων Anglo American, περιγράφει στη βρετανική Times: «Φανταστείτε, για παράδειγμα, ένα συννηθισμένο Σαββατοκύριακο του Ιουλίου, στην αρχή των διακοπών του καλοκαιριού, όταν οι οικογένειες ταξιδεύουν κατά μήκος των ευρωπαϊκών ακτογραμμών. Όταν σχη-

ματίζουν ουρά στους σταθμούς για ανεφοδιασμό, μπορούν κάλλιστα να περιμένουν τα τρία αυτοκίνητα που βρίσκονται μπροστά τους—καθόλου ασυνήθιστο πλέον—και 40 λεπτά για επαναφόρτιση της κάθε μπαταρίας. Αυτό σημαίνει σχεδόν τρεις ώρες χαμένου χρόνου, εκτός αν μπορεί κανείς να διαθέσει εκατοντάδες ακριβούς φορτιστές μεγάλης ταχύτητας».

Η χρήση υδρογόνου είναι καταλληλότερη όχι μόνο για μεγαλύτερες αποστάσεις, αλλά και για πιο ογκώδη οχήματα, καθώς και για μεταφορά φορτίων. Ενδεικτικά, φέτος πρόκειται να κυκλοφορήσουν στους δρόμους του Λονδίνου 20 διώροφα λεωφορεία με κυψέλες υδρογόνου. Η Transport for London, η αρμόδια αρχή για τις μεταφορές στη βρετανική πρωτεύουσα, έχει δηλώσει ότι τα

Φέτος θα κυκλοφορήσουν στο Λονδίνο 20 διώροφα λεωφορεία με υδρογόνο.

λεωφορεία αυτά μπορούν να αποθηκεύσουν περισσότερη ενέργεια και χρειάζονται ανεφοδιασμό μία φορά την ημέρα για μόλις πέντε λεπτά.

Οσον αφορά τα σημεία για ανεφοδιασμό υδρογόνου, προς το παρόν δεν σχηματίζονται ουρές αυτοκινήτων. Ενδεικτικά, στους δρόμους της Βρετανίας κυκλοφορούν μόλις μερικές εκατοντάδες τέτοια οχήματα και η Shell έχει εγκαταστήσει τρεις σταθμούς ανεφοδιασμού υδρογόνου σε ολόκληρη τη χώρα. Αρχικά, στους σταθμούς εμφανίζονται μόλις ένα αυτοκίνητο ανά περίπου δύο ημέρες. Πλέον, όμως, όπως εξηγεί ο Κόπσον στους Times, σημειώνονται περίπου 100 ανεφοδιασμοί ανά σταθμό κάθε μήνα, ενώ ο αριθμός σταδιακά αυξάνεται.

Πάντως, όπως ακριβώς συμβαίνει και με τους σταθμούς φόρτισης των μπαταριών ηλεκτρικών αυτοκινήτων, έτσι και με τους σταθμούς ανεφοδιασμού υδρογόνου σχηματίζεται ένας φαύλος κύκλος. «Οι αυτοκινητοβιομηχανίες διατάζουν να δημιουργήσουν ηλεκτρικά οχήματα με κυψέλες καυσίμου, διότι υπάρχει έλλειψη σταθμών. Την ίδια στιγμή, δεν γίνονται αρκετές επενδύσεις για την ανέγερση σταθμών ανεφοδιασμού, διότι υπάρχει πολύ μικρός αριθμός αυτοκινήτων υδρογόνου στους δρόμους», εξηγεί στους Times ο Οίγιεν της Anglo American.

Αλλαγή μοντέλου παραγωγής με χρήση ανανεώσιμων πηγών

Πολλοί συμφωνούν ότι το υδρογόνο είναι το μέλλον της ηλεκτροκίνησης, ωστόσο δεν έχει ακόμη διευκρινιστεί ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα: ο τρόπος παραγωγής του. Αυτή τη στιγμή, το 97% της παγκόσμιας παραγωγής υδρογόνου προκύπτει από τη διάσπαση του φυσικού αερίου. Πρόκειται για μια διαδικασία διαχωρισμού του φυσικού αερίου σε υδρογόνο και σε διοξείδιο του άνθρακα. Για να θεωρείται οικολογική η παραγωγή του υδρογόνου, είναι απαραίτητη η αποθήκευση και η απομόνωση του περισσεύματος του διοξειδίου του άνθρακα.

Υπάρχει, παρ' όλα αυτά, σε εναλλακτική λύση στην παραγωγή υδρογόνου και η διαδικασία της ηλεκτρόλυσης. Κατά τη διαδικασία αυτή, η οποία μάλιστα χρησιμοποιείται σε έναν από τους τρεις βρετανικούς σταθμούς ανεφοδιασμού υδρογόνου της Shell, το νερό διαχωρίζεται σε υδρογόνο και σε οξυγόνο. «Με την αύξηση της ηλιακής και της αιολικής ενέργειας και με τη σταδιακή μείωση του κόστους της ηλεκτρόλυσης λόγω των μεγαλύτερων αγορών και των τεχνολογικών βελτιώσεων, ενδέχεται να δούμε ένα σημείο καμπής, όπου οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και η ηλεκτρόλυση θα σφειώνονται για το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής υδρογόνου», σχολίασε στη βρετανική Times ο Κόπσον της Shell.

Συγκεκριμένα, η Shell έχει δημιουργήσει ειδικό τμήμα για την παραγωγή υδρογόνου με τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Παράλληλα, όμως, ακολουθεί και την τάση της αγοράς επενδύοντας στην

Σταδιακά, όλο και μεγαλύτερες ποσότητες υδρογόνου θα παράγονται μέσω ηλεκτρόλυσης.

ανάπτυξη φορτιστών μεγάλης ταχύτητας, που θα μπορούσαν να φορτίσουν την μπαταρία ενός ηλεκτρικού αυτοκινήτου σε μόλις 10 λεπτά. Ο Κόπσον θεωρεί ότι και τα δύο είδη αυτοκινήτων πρέπει να υπάρχουν στην αγορά, παρότι αναγνωρίζει τα πλεονεκτήματα της εμβέλειας και του ανεφοδιασμού στα αυτοκίνητα υδρογόνου. «Πιστεύω ότι κάθε επιλογή για το αυτοκίνητο είναι απαραίτητη. Είναι όλα σωστά και είναι όλα αναγκαία», σχολίασε στους Times. Αντιθέτως, ο Οίγιεν της Anglo American θεωρεί ότι οι εγγενείς περιορισμοί των ηλεκτρικών αυτοκινήτων με μπαταρία καθιστούν απαραίτητη την περαιτέρω ανάπτυξη των οχημάτων με υδρογόνο. Η Anglo American, κολοσσός των ορυχείων και των εξορύξεων, ενδιαφέρεται ιδιαίτερα για την επιτυχία των αυτοκινήτων υδρογόνου.

Ο όμιλος είναι ο μεγαλύτερος παραγωγός πλατινίας παγκοσμίως και σχεδόν τα δύο πέμπτα της παραγωγής δρομολογούνται για τους καταλύτες των αυτοκινήτων υδρογόνου. Για την κατασκευή των ηλεκτρικών αυτοκινήτων με μπαταρία δεν απαιτείται καθόλου πλατίνα, ενώ για τα αυτοκίνητα υδρογόνου χρειάζεται περίπου η διπλάσια ποσότητα σε σχέση με τα πετρελαιοκίνητα.

“BDO. What matters to you, matters to us”

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

Πυρά Ερντογάν εναντίον Χαφτάρ και Εμιράτων

Κυρώσεις σε όσους παραβιάζουν το εμπάργκο όπλων ζητεί η Γερμανία

Υπό αμφισβήτηση τελούν οι αποφάσεις της πρόσφατης, διεθνούς συνόδου του Βερολίνου για την ειρήνευση στη Λιβύη, καθώς πληροφορίες αναφέρουν ότι συνεχίζεται η παράδοση όπλων από ξένες δυνάμεις στα αντιμαχόμενα στρατόπεδα του λιβυκού εμφυλίου πολέμου, όπως επίσης και η άφιξη ξένων μαχητών στη χώρα.

Μιλώντας σε δημοσιογράφους επί του προεδρικού αεροπλάνου που τον μετέφερε από την Αλγερία στην Γκάμπια, ο Ταγίπ Ερντογάν κατηγόρησε τον Λίβυο

μπού Ντάμπι», δήλωσε ο Τούρκος πρόεδρος.

Την Κυριακή, μία εβδομάδα μετά τη διεθνή διάσκεψη του Βερολίνου για το Λιβυκό, η αποστολή του ΟΗΕ στη Λιβύη κατήγγειλε «κατάφωρες και εξακολουθητικές παραβιάσεις του εμπάργκο όπλων» από ξένες δυνάμεις, προς όφελος και των δύο αντιπαλών στρατοπέδων – του πρωθυπουργού Φαγέζ αλ Σαράζ, από τη μία πλευρά, και του στρατάρχη Χαφτάρ, από την άλλη. Την ίδια ημέρα, δυνάμεις του Χαφτάρ άρρισαν να μετακινούνται προς τη Μισράτα, τη δεύτερη μεγαλύτερη πόλη, μετά την πρωτεύουσα Τρίπολη, που ελέγχουν οι δυνάμεις του Σαράζ.

Αντιδρώντας στις ανησυχτικές αυτές εξελίξεις, ο Γερμανός υπουργός Άμυνας Χάικο Μάας ζήτησε να υιοθετηθούν οι αποφάσεις της διάσκεψης του Βερολίνου από το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, έτσι ώστε όσοι παραβιάζουν το εμπάργκο όπλων να αντιμετωπίσουν διεθνείς κυρώσεις. Από την πλευρά του, ο αναπληρωτής υπουργός Εξωτερικών της Ρωσίας Μιχαήλ Μπογκντάνοφ δήλωσε ότι η κατάπαυση του πυρός στη Λιβύη τηρείται σε μεγάλο βαθμό, αν εξαιρεθούν παραβιάσεις από ανεξέλεγκτους εξτρεμιστές και εξέφρασε την ετοιμότητα της χώρας να συνδράμει σε πολυμερείς προσπάθειες για την ειρήνευση.

Σήμερα, το Συμβούλιο Ασφαλείας θα

Ο **Τούρκος** πρόεδρος με τον ομόλόγο του Αμπντελματζίντ Τεμπούν κατά την πρόσφατη επίσκεψή του στην Αλγερία.

συνεδριάζει για να εξετάσει σχέδιο απόφασης της Βρετανίας, το οποίο κινείται προς την κατεύθυνση που επιδιώκει η Γερμανία, ενώ χθες αναμενόταν να συνεδριάσει για πρώτη φορά στη

Γενεύη η δεκαμελής επιτροπή στρατιωτικών των δύο αντιμαχόμενων στρατοπέδων, προς αναζήτηση μόνιμης εκκευρίας.

REUTERS, A.P

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω της πράσινης γραμμής στην Κύπρο

Της **MATINA STEVIS-GRIDNEFF**
THE NEW YORK TIMES

Κρατώντας τη φοιτητική βίζα στο χέρι του, ο Κλίντον Γεμπγκά επιβιβάστηκε στην πτήση των Turkish Airlines στην πατρίδα του, το Καμερούν, άλλαξε πτήση στην Κωνσταντινούπολη και προσγειώθηκε χωρίς πρόβλημα στην κατεχόμενη βόρεια Κύπρο. Αντί όμως να πάει στο πανεπιστήμιό του στον υπό τουρκικό έλεγχο Βορρά, κατευθύνθηκε στην επονομαζόμενη πράσινη γραμμή, το σύνορο που διχάζει τη νήσο, και εισήλθε στη Δημοκρατία της Κύπρου, που είναι μέλος της Ε.Ε. Σήμερα, που περιμένει απάντηση στο αίτημά του για άσυλο, ζει στον προσφυγικό καταυλισμό του χωριού Κοφίνου, όπου Σύροι, Παλαιστίνιοι και άλλοι Καμερουνέζοι είναι γείτονές του. Ο Γεμπγκά συγκαταλέγεται

Κουρείο ιδιοκτησίας Σύρου πρόσφυγα στη Λευκωσία.

Η Κύπρος έχει τον μεγαλύτερο κατά κεφαλήν αριθμό αιτούντων άσυλο στην Ευρώπη.

στις 11.200 και πλέον ανθρώπους που ανακάλυψαν πέρυσι αυτήν την οδό για να εισέλθουν στην Ε.Ε., με αποτέλεσμα το μικρό νησί να έχει τον μεγαλύτερο κατά κεφαλήν αριθμό αιτούντων άσυλο στην Ευρώπη. Μετά τη συμφωνία με την Τουρκία, σαφώς λιγότεροι μετανάστες προσπαθούν να διασχίσουν το Αιγαίο. Ωστόσο, η Κύπρος έχει αποδειχθεί ένα ανησυχτικό κενό στο σύστημα. «Ο απλούστερος τρόπος είναι να δει κανείς το βόρειο κομμάτι της Κύπρου σαν το μεγαλύτερο σαλόνι τράνζιτ αεροδρομίου στον κόσμο», επισμαίνει ο Τζέιμς Κερ Λίντσεϊ, ερευνητής στο London School of Economics με ειδικότητα στην πολιτική της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. «Προσγειώνονται στο έδαφος της Κυ-

πριακής Δημοκρατίας, αλλά δεν έχει συμβεί αυτό μέχρις ότου περάσεις τον συνοριακό έλεγχο στην πράσινη γραμμή και τότε είσαι επισήμως στη Δημοκρατία της Κύπρου», εξήγησε. Περισσότεροι αιτούντες άσυλο κάνουν ακριβώς αυτό, φέρνοντας την Κύπρο με πληθυσμό μόλις 850.000 αντιμέτωπη με τη μεταναστευτική κρίση, την οποία η υπόλοιπη Ευρώπη έχει αφήσει πίσω της. Οι περισσότεροι μετανάστες, σύμφωνα με τις κυπριακές αρχές, έφτασαν οδικώς από τον Βορρά. Ο 23χρονος Γεμπγκά, με το αβίστο χαμόγελο και τα ποικίλα αγγλικά, λέει ότι έφυγε από την πατρίδα του επειδή αντιμετώπιζε διώξεις ως δημοσιογράφος τη στιγμή που κλιμακωνόταν η εμφύλια σύγκρουση.

«Πολύ θετική η στάση της Αθήνας»

Ο Μπουζάρ Οσμάνι για τη θέση της Ελλάδας στις ευρωπαϊκές βλέψεις των Σκοπίων

Συνέντευξη στον **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟ**

Τη θετική έκπληξη της κυβέρνησης της Βόρειας Μακεδονίας σχετικά με την υποστηρικτική στάση της Αθήνας στις ευρωπαϊκές βλέψεις της εκφράζει ο Μπουζάρ Οσμάνι, αναπληρωτής πρωθυπουργός της κυβέρνησης της γειτονικής χώρας και υπεύθυνος ευρωπαϊκών θεμάτων. Μιλώντας στην «Κ» στα γραφεία της αποστολής της Βόρειας Μακεδονίας στις Βρυξέλλες, ο κ. Οσμάνι, που είναι επικεφαλής του αλβανικού DUI, κυβερνητικού εταίρου του SDSM του Ζόραν Ζάεφ, τονίζει: «Η Ελλάδα είχε μία πολύ θετική στάση στη σύνοδο κορυφής του Οκτωβρίου (σ.σ. όπου μπλόκαρίστηκε η έναρξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων με τη Βόρεια Μακεδονία και την Αλβανία). Το τονίζω αυτό επειδή τη χώρα σας εκπροσωπούσε η νέα κυβερ-

«Ολοι φοβούνταν ότι η νέα κυβέρνηση θα έχει μία διαφορετική προσέγγιση. Αλλά μας παρείχε πλήρη στήριξη στο θέμα της έναρξης των διαπραγματεύσεων».

νηση και όλοι φοβούνταν ότι θα έχει μία διαφορετική προσέγγιση. Αλλά μας παρείχε πλήρη στήριξη στο θέμα της έναρξης των διαπραγματεύσεων». Ο κ. Οσμάνι μιλάει για τη νέα συνεργασία της χώρας του με την ελληνική Πολεμική Αεροπορία στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ ως ενδεικτική της σύμφωνης των διμερών σχέσεων. Οι Πρέσβεις, αναφέρει, «είναι μία συμφωνία στρατηγικής εταιρικής σχέσης», που δημιουργεί «άπειρες δυνατότητες συνεργασίας».

Σχετικά με την εφαρμογή της συμφωνίας, παραδέχεται ότι οι εργασίες

Ο **αντιπρόεδρος** της κυβέρνησης της Βόρειας Μακεδονίας Μπουζάρ Οσμάνι, σε πρόσφατη επίσκεψή του στην Αθήνα.

των επιτροπών για τα σχολικά εγχειρίδια και τα εμπορικά σήματα «έχουν επιβραδυνθεί» εξαιτίας της επικείμενης προεκλογικής περιόδου. Δηλώνει ωστόσο ότι οι εργασίες αυτές «θα συνεχιστούν» στον δρόμο προς τις εκλογές της 12ης Απριλίου: «Το σκεπτικό ήταν να τις αποπολιτικοποιήσουμε, να αφήσουμε τη δουλειά στους ειδικούς». Δηλώνει, μάλιστα, ότι το κόμμα του συμπεριλαμβάνει τη συμφωνία των Πρεσπών, μαζί με το σύμφωνο φιλίας με τη Βουλγαρία και τον νέο νόμο για την αλβανική γλώσσα, σε μία σειρά από κεκτημένα, τα οποία

θεωρεί «μη αναστρέψιμα». Και δεσμεύεται ότι ως DUI «θα είμαστε οι εγγυητές των τριών αυτών συμφωνιών», οποίοι κόμμα και αν κερδίσει τις εκλογές. Προσθέτει, δε, ότι θα ήθελε να δει η ηγεσία του εθνικιστικού VMRO να ακολουθήσει την πρακτική Μπίτσότακι, δεσμευόμενο ότι θα σεβαστεί τη συμφωνία αν βρεθεί ξανά στην εξουσία.

Αν η Ε.Ε. αποτύχει εκ νέου να αποφασίσει την έναρξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων στη σύνοδο κορυφής στα τέλη Μαρτίου, αυτό θα έχει εξαιρετικά αρνητικές συνέπειες για τα κυβερ-

νώντα κόμματα στις προσεχείς εκλογές, εκτιμά ο κ. Οσμάνι: «Οι δύσκολες συμφωνίες στις οποίες καταλήξαμε στη θητεία αυτής της κυβέρνησης –οι Πρέσπες, το σύμφωνο με τη Βουλγαρία, ο νόμος για την αλβανική γλώσσα– έγιναν πράξη με την κατανόηση ότι αν εμείς τηρούσαμε τις δεσμεύσεις μας, το ίδιο θα έκανε μετά και η Ε.Ε. Η μόνη λογική έκβαση του θετικού αφηγήματος που έχουμε οικοδομήσει κατά την περίοδο αυτή, σε συντονισμό με την Ε.Ε., είναι η έναρξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων. Η μη απόφαση θα συνιστά παρέμβαση της Ε.Ε. στην εκλογική διαδικασία».

Ο αναπληρωτής πρωθυπουργός της Βόρειας Μακεδονίας περιγράφει τους κλυδωνισμούς που προκάλεσε στη χώρα του η αρνητική στάση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου τον Οκτώβριο: «Η απόφαση προκάλεσε σοκ και εκνευρισμό. Με την επίλυση του ζητήματος της ονομασίας, είχαμε πιστέψει ότι βλέπαμε το φως στην άκρη του τούνελ. Αποδείχθηκε ότι ήταν το τρένο που ερχόταν να μας συντριψεί». Σε επίπεδο κοινής γνώμης, όπως αναφέρει, παρότι ο βαθμός υποστήριξης για την ένταξη παραμένει πολύ υψηλός, «έπεσε για πρώτη φορά μετά την ανεξαρτησία κάτω από το 80%».

Το θετικό έκτοτε είναι ότι «έχουμε δει ένα κύμα αλληλεγγύης άνω προηγούμενου από την Ευρώπη», από τις δηλώσεις Τουσκ και Γιούνκερ ως τις παρεμβάσεις των περισσότερων κρατών-μελών, «μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα», και την προχθεσινή αναφορά της Αγκέλα Μέρκελ στην ανάγκη να ληφθεί η απόφαση τον Μάρτιο. Η βιασύνη με την οποία η Γαλλία κατέθεσε στη συνέχεια (τον Νοέμβριο) την πρόταση της για τον νέο ενταξιακό μηχανισμό, σημειώνει, «ήταν ενδεικτική της αμνηστίας που ένωσε». «Παραμένουμε, συνεπώς, αισιόδοξοι – αλλά με επιφυλάξεις, μετά από αυτό που συνέβη τον Οκτώβριο».

Η **αίθουσα** της Κνεσέτ μετά τη χθεσινή συζήτηση και την ανακοίνωση του Νετανιάχου ότι αποσύρει το αίτημά του για άσυλο.

Ο Νετανιάχου συντόμως ενώπιον της Θέμιδος

Το αίτημά του για παροχή κοινοβουλευτικής ασυλίας για τρεις υποθέσεις διαφθοράς απέσυρε χθες ο Ισραηλινός πρωθυπουργός Μπέντζαμιν Νετανιάχου, λίγες μόλις ώρες πριν από τη σχετική συζήτηση στο Κοινοβούλιο, την Κνεσέτ, και την επίσημη απαγγελία κατηγοριών εις βάρος του.

Σε μήνυμά του στο Facebook, ο Νετανιάχου ανακοίνωσε ότι ενημέρωσε τον πρόεδρο της Κνεσέτ, Γιούλι Εντελστάιν, για την απόφασή του. Οι πιθανότερες έγκρισης του αιτήματος ασυλίας του Νετανιάχου ήταν ελαχίστες, με την πλειοψηφία του σώματος να τάσσεται υπέρ της παραπομπής του πρωθυπουργού ενώπιον της Δικαιοσύνης. Ο Νετανιάχου αντιμετωπίζει τώρα το φάσμα ποινικών δίκης, πριν από τις εκλογές της 2ας Μαρτίου.

Σε μήνυμά του στο Facebook από την Ουάσιγκτον, όπου βρίσκεται σε επίσημη επίσκεψη, ο Ισραηλινός πρωθυπουργός έγραψε: «Σε αυτή τη μοιραία ώρα για τον ισραηλινό λαό, τη στιγμή που βρίσκομαι στις ΗΠΑ σε ιστορική

επίσκεψη για τη χάραξη των οριστικών συνόρων του Ισραήλ και για την εξασφάλιση της ασφάλειας της χώρας για τις μελλοντικές γενιές, η Κνεσέτ κηρύσσει την έναρξη ακόμη μιας παράστασης του τοίρκου της ασυλίας».

Ο Κεντροδεξιός αντίπαλος του Νετανιάχου, Μπένι Γκαντς, που βρισκόταν και αυτός στην Ουάσιγκτον για την παρουσίαση του ειρηνευτικού σχεδίου του προέδρου Τραμπ για τη Μέση Ανατολή, είπε, προτού επιστρέψει εσπευσμένα στο Τελ Αβίβ για την ψηφοφορία στην Κνεσέτ, ότι αν και ο Ισραηλινός πρωθυπουργός οδηγείται σε δίκη, το Ισραήλ πρέπει να προχωρήσει μπροστά. «Ουδείς μπορεί να διαχειρισθεί τις τύχες μιας χώρας αντιμετωπίζοντας τρεις κατηγορίες για κακογρήματα».

Οι τρεις υποθέσεις αφορούν δωροδοκία του Νετανιάχου από επιχειρηματίες και κατάχρηση εξουσίας, με τον πρωθυπουργό να γίνεται ο πρώτος εν ενεργεία ηγέτης του Ισραήλ που αντιμετωπίζει ποινική δίωξη.

REUTERS

Μαζί στην ανάπτυξη της επιχείρησής σας

- Επιχειρηματικά Δάνεια
- Χρηματοδότηση Έργων

- Χρηματοδότηση Εμπορίου
- Ψηφιακή Τραπεζική

- Υπηρεσίες Αποδοχής Καρτών
- Καταθέσεις

800 00 722 | www.rcbcy.com

RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αμαθούνας 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Κυβερνοκατασκοπεΐα σε ελληνικούς στόχους

Κυβερνητικές ιστοσελίδες της χώρας στο κάδρο της διεθνούς εκστρατείας ηλεκτρονικών επιθέσεων «Θαλάσσια Χελώνα»

Των **ΓΙΑΝΝΗ ΣΟΥΛΙΩΤΗ**
και **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ**

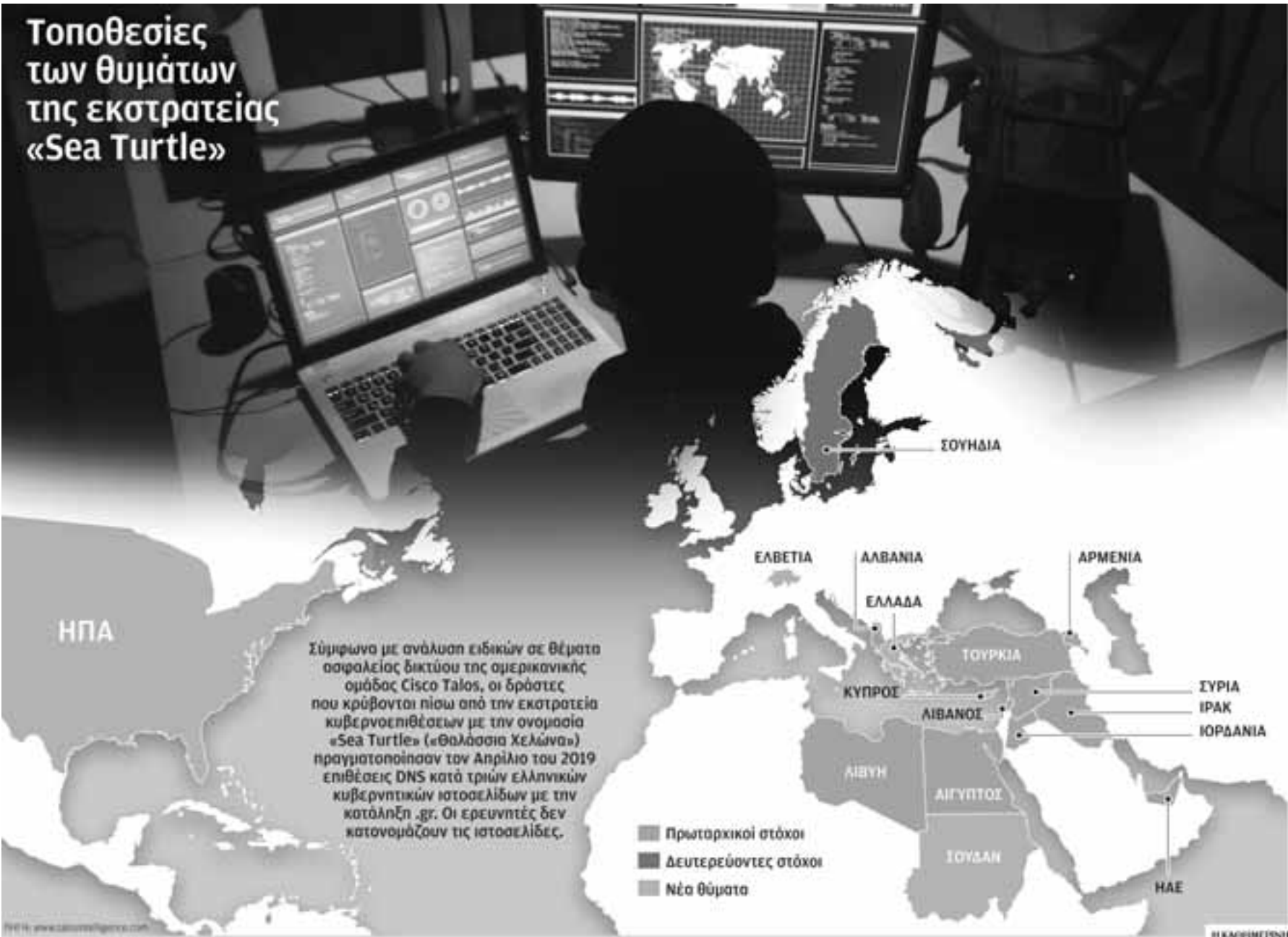
Στο στόχαστρο οργανωμένης, διεθνούς εκστρατείας κυβερνοεπιθέσεων με την ονομασία «Θαλάσσια Χελώνα» («Sea Turtle») είχαν βρεθεί τουλάχιστον τρεις κυβερνητικές ιστοσελίδες της Ελλάδας τον Απρίλιο του 2019. Σκοπός των χάκερ ήταν να υποκλέψουν προσωπικούς κωδικούς ασφαλείας υπαλλήλων και να αποκτήσουν πρόσβαση στα εσωτερικά δίκτυα ευαίσθητων υπηρεσιών.

Μέσω επιθέσεων τύπου «DNS hijacking» επιχειρούσαν να δημιουργήσουν ιστοσελίδες-αντίγραφα των αυθεντικών κατευθύνοντας εκεί τους επισκέπτες. Σε περίπτωση που κάποιος χρήστης ηλεκτρολογούσε σε αυτές τους κωδικούς ασφαλείας του (όπως για υπηρεσίες email), οι χάκερ μπορούσαν να τους υφαρπάξουν. Το Ιν-

Το πρώτο κύμα των επιθέσεων καταγράφηκε στα τέλη του 2018 και στις αρχές του 2019, με στόχους κυρίως στη Μέση Ανατολή και στη Βόρεια Αφρική.

στιτούτο Πληροφορικής του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ-ΙΠ) στο Ηράκλειο Κρήτης, το οποίο είναι υπεύθυνο για την τεχνική υποστήριξη του μπντρώων ονομάτων Internet με κατάληξη .gr και .ελ, επιβεβαιώνει στην «Κ» ότι είχε δεχθεί κυβερνοεπίθεση. Όπως ανέφεραν από τη διεύθυνση του ινστιτούτου, η ταυτότητα των επιτιθέμενων δεν τους είναι μέχρι και σήμερα γνωστή. «Διεξάγεται ακόμη έρευνα από την ΕΥΠ για το περιστατικό, δίχως να μας έχει κοινοποιηθεί κάποιο επίσημο αποτέλεσμα», τόνισαν σε τηλεφωνική επικοινωνία με την «Κ».

Σε αντίθεση με τον θόρυβο που προκάλεσαν τα δύο πρόσφατα κρούσματα «συμβολικών» επιθέσεων άρνησης εξυπηρέτησης (DDoS) που έθεσαν για λίγες ώρες εκτός λειτουργίας ελληνικές κυβερνητικές ιστοσελίδες, όπως αυτές του πρωθυπουργού και της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων, η εκστρατεία «Θαλάσσια Χελώνα» δεν είχε απασχολήσει τη δημοσιότητα. Όπως παρουσιάζει όμως

η «Κ», για μεγάλες διεθνείς εταιρείες, οι οποίες ειδικεύονται σε θέματα ασφαλείας δικτύου, οι επιθέσεις του Απριλίου ήταν ιδιαίτερα σοβαρές και είχαν τα χαρακτηριστικά κυβερνοκατασκοπεΐας.

Τα κύματα των επιθέσεων

Η αμερικανική εταιρεία FireEye είχε αποδώσει παρόμοια κρούσματα «DNS hijacking» κατά άλλων χωρών σε Ιρανούς

χάκερ. Το πρώτο κύμα αυτών των επιθέσεων καταγράφηκε στα τέλη του 2018 και στις αρχές του 2019 με στόχους κυρίως στη Μέση Ανατολή και στη Βόρεια Αφρική. Οι επιτιθέμενοι στρέφονταν αρχικά εναντίον κρατικών μυστικών υπηρεσιών, υπουργείων Εξωτερικών και εταιρειών από τον κλάδο της ενέργειας. Δευτερεύοντες στόχοι τους ήταν εταιρείες τηλεπικοινωνιών καθώς και πάροχοι υπηρε-

σιών Διαδικτύου. Τα πρώτα κρούσματα εντοπίστηκαν μεταξύ άλλων σε Συρία, Ιράκ, Ιορδανία, Λιβύη και Αίγυπτο. Η Ελλάδα φαίνεται ότι βρέθηκε στο κάδρο των χάκερ τον Απρίλιο του 2019.

Σύμφωνα με τις διαπιστώσεις της ομάδας ειδικών ασφαλείας της αμερικανικής εταιρείας Cisco, οι χάκερ κατοχύρωσαν στις 5 Απριλίου 2019 το domain rootdnserves.com, το οποίο χρησιμοποι-

ήσαν για επιθέσεις κατά τριών ελληνικών κυβερνητικών ιστοσελίδων με την κατάληξη .gr. Πιθανότατα, σύμφωνα με τους ειδικούς της Cisco, οι χάκερ κατάφεραν να «κλωνοποιήσουν» αυτές τις ιστοσελίδες έχοντας αποκτήσει πρόσβαση στο δίκτυο του ΙΤΕ-ΙΠ.

Στις 19 Απριλίου 2019 στάλθηκε μήνυμα σε διακεκριμένους ιστοσελίδων με τις καταλήξεις .gr και .ελ το οποίο τους ε-

νημέρωνε για τις κακόβουλες ενέργειες. «Η επίθεση αυτή είναι τμήμα μιας γεννικότερης προσπάθειας, σε διεθνές επίπεδο, να επηρεαστεί αρνητικά η λειτουργία των μπντρώων ονομάτων του Διαδικτύου. Από τη διερεύνηση του περιστατικού δεν προέκυψαν στοιχεία για διαρροή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», ανέφερε το μήνυμα. Οι ερευνητές της Cisco (μέλη της ομάδας με την ονομασία «Talos») διαπίστωσαν ότι οι χάκερ διατήρησαν πρόσβαση για πέντε ημέρες, τουλάχιστον μέχρι τις 24 Απριλίου 2019 στο δίκτυο του ΙΤΕ-ΙΠ. Από τη διοίκηση του Ινστιτούτου Πληροφορικής ανέφεραν στην «Κ» ότι οι επιθέσεις αντιμετωπίστηκαν γρήγορα, επιδιορθώθηκε οποιοδήποτε τρωτό σημείο και αναβαθμίστηκαν τα συστήματα ασφαλείας.

Παρά την αρχική εκτίμηση της εταιρείας FireEye για την ταυτότητα των δράστών, αρμόδιοι Έλληνες αξιωματούχοι, οι οποίοι μίλησαν στην «Κ», δεν θεωρούν πιθανό ότι πίσω από την εκστρατεία «Θαλάσσια Χελώνα» βρίσκεται το Ιράν. Πρόσφατα, το ειδησεογραφικό πρακτορείο Reuters απέδωσε σε Τούρκους χάκερ παρόμοιες επιθέσεις που σημειώθηκαν την ίδια περίοδο κατά της Ελλάδας, της Κύπρου, της Αλβανίας και του Ιράκ. Το δημοσίευμα του Reuters, επικαλούμενο έναν Αμερικανό και δύο Βρετανούς αξιωματούχους, ανέφερε ότι οι επιθέσεις είχαν σκοπό την προώθηση των τουρκικών συμφερόντων. Οι αξιωματούχοι βάσαν τα συμπεράσματά τους μεταξύ άλλων και σε απόρρητο υλικό που απέφυγαν να αποκαλύψουν.

Οι ερευνητές της Cisco είχαν διαπιστώσει ότι τουλάχιστον 40 διαφορετικοί οργανισμοί σε 13 χώρες είχαν πληγεί από τις κυβερνοεπιθέσεις στο πρώτο κύμα της «Θαλάσσιας Χελώνας». Ενδεικτικό του μεγέθους της απειλής είναι ότι στις 22 Ιανουαρίου 2019 το υπουργείο Εσωτερικών των ΗΠΑ εξέδωσε σχετική προειδοποίηση για τον κίνδυνο αυτών των επιθέσεων.

Στο στόχαστρο των δράστών είχε μπει και η εθνική υποδομή Netnod στη Σουηδία, που διασυνδέει τις εταιρείες Διαδικτύου της χώρας. Με την ίδια μέθοδο που εφαρμόστηκε εναντίον των ελληνικών κυβερνητικών ιστοσελίδων οι δράστες πραγματοποίησαν τρεις διαδοχικές επιθέσεις κατά της Netnod σε διάστημα δύο εβδομάδων.

Σε ρόλο πυροσβέστη το Μαξίμου

Τροπολογία για ΠΑΟΚ και Ξάνθη, «ώστε να μην απειληθεί η κοινωνική συνοχή»

Του **ΣΤΑΥΡΟΥ Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Υπό τον φόβο οι αντιδράσεις στη Βόρεια Ελλάδα να δημιουργήσουν ένα κλίμα διχοτόμησης της Ελλάδας σε Βορρά και Νότο, η κυβέρνηση ανακοίνωσε χθες την κατάθεση τροπολογίας για να μην υποβιβαστούν ΠΑΟΚ και Ξάνθη, προχωρώντας ουσιαστικά σε μια υποχώρηση επί του θέματος.

«Με απόφαση του πρωθυπουργού, αναλαμβάνεται άμεσα νομοθετική πρωτοβουλία προκειμένου να μην επιβάλλονται εξοντωτικές κυρώσεις για θέματα όπως αυτά για τα οποία γνωμοδότησε η Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού», ανέφερε σχετικά ο κ. Πέτσας, επικειρώντας να βάλει φρένο στις αντιδράσεις στη Βόρεια Ελλάδα, οι οποίες από χθες το βράδυ αναπτύσσονταν με γεωμετρική πρόοδο.

Ο κ. Πέτσας, δικαιολογώντας την κυβερνητική πρωτοβουλία, εστίασε ακριβώς στο σημείο του πιθανού διαχωρισμού. «Την ώρα που η χώρα κάνει το άλμα προς τα εμπρός ξεπερνώντας διχαστικά διλήμματα του προηγουμένου, δεν έχει την πολυτέλεια να διαχέεται με αφορμή το ποδόσφαιρο», σημείωσε, προσθέτοντας πως «η κυβέρνηση δεν θα επιτρέψει ένα θέμα του ποδοσφαίρου να θέσει σε κίνδυνο την κοινωνική συνοχή που τόσο δοκιμάστηκε στα χρόνια της κρίσης».

Την ίδια ώρα, επικειρώνοντας να ισορροπήσει το εκκρεμές από τις κατηγορίες πως η εν λόγω απόφαση είναι ευνοϊκή για τον ΠΑΟΚ και παραβιάζει το αυτοδιοίκτο του ελληνικού ποδοσφαίρου, ο κ. Πέτσας ανακοίνωνε την απόφαση του πρωθυπουργού για διαγραφή του ευρωβουλευτή Θεοδωρή Ζαγοράκη από την Κοινοβουλευτική Ομάδα της Νέας Δημοκρατίας, με τη χαρακτηριστική φράση «η κυβέρνηση δεν εκβιάζεται». Η συγκεκριμένη κίνηση θεωρήθηκε απαραίτητη μετά την ανακοίνωση που είχε εκδώσει ο πρώην διευθύνων διευθυντής, με την οποία ουσιαστικά «απειλούσε» με παραίτηση από την Κ.Ο. της Ν.Δ. στην περίπτωση που δεν δικαιωνόταν ο ΠΑΟΚ.

Η γνωμοδότηση, πάντως, της Επιτροπής Επαγγελματικού Αθλητισμού, που εισηγήθηκε τον υποβιβασμό του ΠΑΟΚ και της Ξάνθης με ψήφους 3-2, είχε προκαλέσει ούτως ή άλλως μεγάλες αντιδράσεις σε όλη τη Βόρεια Ελλάδα, με αρκετά

Στην **κυβέρνηση** επιθυμούν να κλείσει όσο το δυνατόν πιο γρήγορα ο κύκλος εσωστρέφειας με επίκεντρο το ελληνικό ποδόσφαιρο.

Πυρά εκ των έσω κατά του κ. Αυγενάκη, για τον οποίο ο κυβερνητικός εκπρόσωπος δήλωσε πως απολαύει της εμπιστοσύνης του πρωθυπουργού.

πολιτικά στελέχη, ανεξαρτήτως κόμματος, να παίρνουν θέση υπέρ του ΠΑΟΚ.

Ενδεικτική είναι η τοποθέτηση του δημάρχου Θεσσαλονίκης κ. Ζέρβα, που ανέφερε ότι «το πλήτημα δεν είναι μόνο κατά του ΠΑΟΚ, κατά της ομάδας που κατακτά τίτλους και πρωταγωνιστεί τα τελευταία χρόνια», αλλά «το πλήτημα είναι και κατά της πόλης, που αρχίζει να νιώθει περηφάνια και αυτοπεποίθηση».

Τα πυρά πολλών στη Βόρεια Ελλάδα συγκέντρωσε ο υφυπουργός Αθλητισμού, Λεωντάρης Αυγενάκης. Ο πρώην βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας και νυν δήμαρχος Κατερίνης, Κώστας Κουκοδήμος, με δήλωσή του τάχθηκε υπέρ του ΠΑΟΚ και άσκησε δριμύεια κριτική στον υφυπουργό,

τον οποίο χαρακτήρισε «πληγή για τον ελληνικό αθλητισμό», προσθέτοντας ότι «είναι εντεταλμένος συμπεριφερόντων» και πως «κάνει κακό στη Νέα Δημοκρατία».

Ο κ. Πέτσας, πάντως, κατά την ενημέρωση των πολιτικών συντακτών αναφέρθηκε στον κ. Αυγενάκη σημειώνοντας πως απολαμβάνει της εμπιστοσύνης του Κυριάκου Μητσοτάκη. Στην κυβέρνηση επιθυμούν να κλείσει όσο το δυνατόν πιο γρήγορα και πιο ανώδυνα ο συγκεκριμένος κύκλος εσωστρέφειας με επίκεντρο το ελληνικό ποδόσφαιρο, καθώς θεωρείται πως μια τέτοια συζήτηση, αν δεν ελεγχθεί, όχι μόνο μπορεί να αποπροσανατολίσει από τα σημαντικά θέματα, αλλά και να προκαλέσει ζημιά στην κυβέρνηση στη Βόρεια Ελλάδα, που υπενθυμίζεται πως αποτελεί μια από τις περιοχές που η Ν.Δ. κερδίζει μεγάλες πλειοψηφίες διαχρονικά, όπως συνέβη και στις τελευταίες εκλογές.

Ενδεικτικό είναι ότι κυβερνητικές πηγές υπογράμμισαν στην «Κ» τις πολλαπλές συναντήσεις που έχουν λάβει χώρα τα τελευταία εξάμηνο στο γραφείο του πρωθυπουργού στη Θεσσαλονίκη για το γήπεδο του ΠΑΟΚ.

Διαγραφή του Ζαγοράκη από τη Νέα Δημοκρατία

Ιδιόιτερη ενόχληση υπήρχε στο Μαξίμου, ήδη από το βράδυ της Δευτέρας, για τον ευρωβουλευτή Θεοδ. Ζαγοράκη. Αρχικά υπήρξαν αρκετές συγκεχυμένες πληροφορίες για τις προθέσεις του ευρωβουλευτή της Ν.Δ., μερικές εκ των οποίων μιλούσαν ακόμα και για άμεση παραιτήσή του από την Κ.Ο. της Νέας Δημοκρατίας, ως ένδειξη διαμαρτυρίας για τον πιθανό υποβιβασμό του ΠΑΟΚ.

Τελικά, αργά το βράδυ της ίδιας ημέρας, ο ευρωβουλευτής εξέδωσε μια ανακοίνωση με την οποία απειλούσε με παραίτηση «εάν ο ΠΑΟΚ δεν δικαιωθεί». Η φρασολογία που επέλεξε ο ευρωβουλευτής της Ν.Δ. θεωρήθηκε πως περνάει τις κόκκινες γραμμές της κυβερνήσης. Ειδικότερα, κυβερνητικές πηγές σημείωναν στην «Κ» πως δεν μπορεί μέλος της Κ.Ο. «ούτε να απειλεί», πόσο μάλλον να χρησιμοποιεί την ακόλουθη φράση, που στρέφεται εναντίον συναδέλφων του: «Εγώ δεν μπορώ να συνεννοηθώ με τον ίδιο πολιτικό στέγη με όλους αυτούς που βιάλλουν καθ' υπόδειξη τρίτων εναντίον του ΠΑΟΚ και του ίδιου του ελληνικού ποδοσφαίρου». Η φράση θεωρήθηκε εμπροστική και η απόφαση Μητσοτάκη για διαγραφή από την Κ.Ο. ήταν μονόδρομος. Ταυτόχρονα, το Μαξίμου με την απόφαση να προχωρήσει σε τροπολογία που ουσιαστικά κρατάει ΠΑΟΚ και Ξάνθη στην πρώτη κατηγορία «άδεια» την αμετροπεία του ευρωβουλευτή, όπως σημείωναν κυβερνητικές πηγές. Την ίδια ώρα, ο ΣΥΡΙΖΑ με ανακοίνωση του ζητούσε την παραίτηση Αυγενάκη, καθώς «οι τραγικοί πολιτικοί χειρισμοί του οδηγούν το ελληνικό ποδόσφαιρο στο χάος».

Προτροπές Τραμπ προς τον Ερντογάν

Για επίλυση των ελληνοτουρκικών διαφορών

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΩΥ**

Τον αναβρασμό που έχει προκαλέσει ευρύτερα η επιλογή της Αγκυρας να εμπλακεί στη Λιβύη και να υπογράψει σύμφωνο οριοθέτησης θαλασσίων ζωνών με την κυβέρνηση της Τρίπολης, αντικατοπτρίζουν οι εξελίξεις των τελευταίων 24ωρων σε διεθνές επίπεδο, περιλαμβανομένης της επιλογής του Λευκού Οίκου να δημοσιοποιήσει τηλεφωνική επικοινωνία του Ντόναλντ Τραμπ με τον Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν με περιεχόμενο, μεταξύ άλλων, την προεδρική παρίνεση για την ανάγκη επίλυσης των ελληνοτουρκικών διαφορών.

Οι προεδρικές προτροπές δεν έγιναν κατ' ανάγκην άμεσα αποδεκτές από την τουρκική πλευρά, καθώς ο πρόεδρος της Τουρκίας Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν επανέλαβε χθες ορισμένες σταθερές θέσεις της Αγκυρας, ενώ, και χθες, η κατάσταση στο Αιγαίο ήταν μάλλον δύσκολη, με μια υπερτίηση στους Αρκιούς και στους Λειψούς από την τουρκική αεροπορία. Η σημερινή συνάντηση του πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη με τον πρόεδρο της Γαλλικής Δημοκρατίας Εμανουέλ Μακρόν θεωρείται σημαντική για μια σειρά ζητημάτων, από την ενίσχυση της στρατηγικής σχέσης των δύο κρατών και την κατάσταση στη Λιβύη μέχρι την αγορά φρεγατών τύπου Belh@tta. Σημειώνεται ότι από χθες το βράδυ η ομάδα κρούσης που συνοδεύει το αεροπλανοφόρο «Σαρλ ντε Γκωλ» βρίσκεται στα νότια της Κρήτης.

Συγκεκριμένα, χθες ο αναπληρωτής εκπρόσωπος του Λευκού Οίκου Τζαντ Ντίρι είπε ότι ο κ. Τραμπ μίλησε στον Τούρκο ομόλογό του για τη Συρία, την ανάγκη να «εκμυθηνιστεί» η ξένη ανάμειξη στη Λιβύη, ενώ «υπογράμμισε τη σημασία η Τουρκία και η Ελλάδα να επιλύσουν τις διαφορές τους στην Ανατολική Μεσόγειο». Λίγες ώρες αργότερα, εν πάσει προς τη Δυτική Αφρική, ο κ. Ερντογάν είπε ότι η Τουρκία δεν δέχεται πως η Κρήτη διαθέτει επάρεια «κύριας πνευματικής χώρας», αφήνοντας ωστόσο να εννοηθεί ότι η Αγκυρα δέχεται μικρότερη επάρεια για το νησί. Σημειώνεται ότι οι δηλώσεις του κ. Ερντογάν γίνονται ενώ παράλληλα επισημαίνεται από την

τουρκική πλευρά πως το τουρκολιβυκό μνημόνιο και τα δικαιώματα που δημιουργεί για την Τουρκία θεωρούνται δεδομένα. Εν συνέχεια, ο κ. Ερντογάν ανέφερε ότι κατά την πρόσφατη συζήτηση του με τον κ. Μητσοτάκη, ζήτησε «να μην ασχολείται η Ελλάδα μαζί μας», διότι «δεν θα έρθει κάποια ζημιά από εμάς». Επιπλέον, παρέπεμψε και σε πρόσφατα, όπως είπε, συνομιλία του με Έλληνα πρώην δημάρχο, στον οποίο είπε: «Αν θες να δώσεις ένα μήνυμα από μένα, πες τους "να μην ασχολούνται μαζί μας", όπως "δεν ασχολούμαστε και εμείς"».

«Θετική επιμονή»

Από την πλευρά της κυβέρνησης και δη του εκπροσώπου Στέλιου Πέτσα, η παρέμβαση Τραμπ περιγράφεται ως «θετική επιμονή» της αμερικανικής διπλωματίας για την αποφυγή προκλητικών ενεργειών». Ο κ. Πέτσας αναφέρθηκε και στην επικείμενη επίσκεψη του κ. Μητσοτάκη στο Ριάντ της Σαουδικής Αραβίας και το Αμπου Ντάμπι των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων. Εν τη μεταξύ χθες, η Γαλλίδα πρεσβευτής στη Λευκωσία γνωστοποίησε ότι το αεροπλανοφόρο «Σαρλ ντε Γκωλ» θα καταπλεύσει στη Λεμεσό στα τέλη Φεβρουαρίου, κατά την επιστροφή από την αποστολή του στα στενά του Ορμούζ. Ο Κύπριος υπουργός Εξωτερικών Νίκος Χριστοδουλίδης θα βρεθεί σήμερα στη Ρώμη για να συναντηθεί με τον Ιταλό ομόλογό του Λουίτζι ντι Μάιο, σε μια προσπάθεια συνεννόησης για την ουσία της παρουσίας της ΕΝΠ στην ιταλική ΑΟΖ. Χθες, στην Αθήνα οι δύο υπουργοί Εθνικής Άμυνας Ελλάδας και Κυπριακής Δημοκρατίας προήδρευαν των εργασιών του δού Διακυβερνητικού Συμβουλίου Άμυνας των δύο χωρών.

Τέλος, χθες, ο νέος αρχηγός ΓΕΝ Στέλιος Πετράκης επισήμανε ότι το Πολεμικό Ναυτικό έχει ήδη εισπληθεί την απόκτηση των γαλλικών φρεγατών Belh@tta, ενώ χαρακτήρισε αυτονόητο την προετοιμασία για πιθανό σενάριο να στείλει η Τουρκία πλοία νότια της Κρήτης. «Είναι αυτονόητο ότι εμείς μελάμε κάτι τέτοιο. Τα Επιτελεία αυτό κάνουν. Εξετάζουν και επεξεργάζονται σενάρια και τρόπους αντιδράσης», είπε μεταξύ άλλων ο κ. Πετράκης.

Η συμβολή των Πολιτογραφρήσεων δεν μπορεί να υποτιμηθεί

Η Κύπρος, σε ό,τι αφορά στις επιλογές των διεθνών επενδυτών, αποτελούσε πάντοτε δημοφιλή επενδυτικό προορισμό

Φιλόδοξα, σύγχρονα, ελκυστικά και ελκυστικά έργα τα οποία ταυτόχρονα να προβάλλουν την εξαιρετική ποιότητα και τον μοναδικό σχεδιασμό, είναι η πάγια φιλοσοφία της Property Gallery. Η Διευθύνουσα Σύμβουλος της εταιρείας, Λύρα Αμβροσίδου σε συνέντευξη της στην «Κ» σημειώνει μεταξύ άλλων πως η συμβολή του κυπριακού προγράμματος επενδύσεων στη συνολική ανάπτυξη της οικονομίας και στη δημιουργία μακροπρόθεσμων συνθηκών ευημερίας, σίγουρα δεν μπορεί να υποτιμηθεί. Η κ. Αμβροσίδου τονίζει πως η αναπτυξιακές προτάσεις της εταιρείας προσανατολίζονται σε αξιόπιστους επενδυτές-πελάτες και στις εξαιρετικά συγκεκριμένες ανάγκες τους. Συνεπώς, τα έργα της εταιρείας δεν προορίζονται απλώς στο να εξυπηρετούν τις απαιτήσεις του κυπριακού προγράμματος επενδύσεων και λειτουργεί απλώς ως μια πρόσθετη συμπληρωματική ενίσχυση.

- Θα επιθυμούσαμε να μας μιλήσετε σχετικά με την εταιρεία σας, καθώς και τον μελλοντικό σχεδιασμό σας.

Η Property Gallery είναι μια εταιρεία που αναπτύσσεται ταχύτατα και εξελίσσεται ως μια από τις μεγαλύτερες κατασκευαστικές εταιρείες στο νησί, καθώς, την περίοδο αυτή, δραστηριοποιείται στην κατασκευή πέραν των 40 έργων, σε ολόκληρη την Κύπρο. Οι κατασκευαστικές μας αναπτύξεις, οι οποίες προορίζονται τόσο για οικιστική όσο και για εμπορική χρήση, διακρίνονται για τη μοναδικότητα και την καινοτομία τους. Συνεπώς θεωρούμε ότι αυτά τα στοιχεία έχουν διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στην επιτυχία της εταιρείας μας.

Η ναυαρχίδα των αναπτυξιακών μας έργων είναι το Dream Tower Resort, μια νέα ανάπτυξη κορυφαίου επιπέδου που εξελίσσεται με ταχύτατους ρυθμούς και βρίσκεται στη Λεμεσό κοντά στην περιοχή του ξενοδοχείου Four Seasons. Το έργο περιλαμβάνει διαμερίσματα ενός, δύο, τριών και τεσσάρων υπνοδωμάτων καθώς και διάφορες κατοικίες, ρετιρέ και μοναδικά διαμερίσματα με εξωτερικούς χώρους. Το συγκρότημα θα προσφέρει 24ωρη υπηρεσία υποδοχής και ασφάλειας, εστιατόρια, περιοχές με πρόσβαση αποκλειστικά για τους ενοίκους και εγκαταστάσεις και υπηρεσίες 5 αστέρων.

Επιπρόσθετα, εστιάζουμε και σε ένα ακόμη επερχόμενο έργο, το Nereus Tower. Πρόκειται για έναν υπερσύγχρονο πύργο μικτής χρήσης, με πανοραμική θέα στη θάλασσα του κυριώς παραλιακού μετώπου της Λεμεσού. Ο προσανατολισμός της εν λόγω ανάπτυξης απευθύνεται σε καινοτόμες επιχειρήσεις που αναζητούν μια πολυτελή, σύγχρονη κτηριακή υποδομή, στην οποία θα εγκαταστήσουν τις δραστηριότητές τους.

Πάγια φιλοσοφία μας, για την οποία αισθανόμαστε υπερήφανοι, είναι η προσεκτική επιλογή φιλόδοξων έργων που να είναι φιλόδοξα, σύγχρονα και ελκυστικά αλλά ταυτόχρονα να προβάλλουν την εξαιρετική ποιότητα και τον μοναδικό σχεδιασμό. Αυτή η φιλοσοφία, μας βοήθησε, όλα αυτά τα χρόνια, να συγκεντρώσουμε πολλά διεθνή και ευρωπαϊκά βραβεία, ενώ στοχεύουμε να προσθέσουμε ακόμα περισσότερα βραβεία στη συλλογή μας, στο μέλλον.

-Το πρόγραμμα πολιτογράφησης επενδυτών ευνόησε κατασκευαστικές και κτηματομεστικές εταιρείες. Ωστόσο, το Υπουργείο Οικονομικών αναφέρει ότι βοήθησε τη συνολική οικονομία μονάχα σε ένα μικρό ποσοστό. Ποια είναι η άποψή σας εν' αυτού;
Η συμβολή του κυπριακού προγράμματος επενδύσεων στη συνολική ανάπτυξη της οικονομίας και στη δημιουργία μακροπρόθεσμων συνθηκών

“
Η ναυαρχίδα των αναπτυξιακών μας έργων είναι το Dream Tower Resort, μια νέα ανάπτυξη κορυφαίου επιπέδου που εξελίσσεται με ταχύτατους ρυθμούς και βρίσκεται στη Λεμεσό σημειώνει η κ. Λύρα Αμβροσίδου.

”
ευημερίας, δεν μπορεί να υποτιμηθεί. Έχει αποδειχθεί ότι το πρόγραμμα, ήδη από την έναρξή του, έχει οδηγήσει στη δημιουργία δεκάδων χιλιάδων θέσεων εργασίας, σε πολλούς τομείς της οικονομίας, που επηρεάζουν ουσιαστικά κάθε νοικοκυριό του νησιού. Αποτελεί επίσης έναν καλό πρεσβευτή για τις διεθνείς επενδύσεις στην Κύπρο, καθώς όλο και περισσότεροι επενδυτές κατανοούν τις δυνατότητες της Κύπρου, με αποτέλεσμα να ολοκληρώνονται εγκαίρως αναπτυξιακά έργα, να αυξάνονται τα κρατικά έσοδα και να σταθεροποιείται το χρηματοπιστωτικό σύστημα με τη μείωση των μη-εξυπηρετούμενων δανείων. Ως εκ τούτου, τα αποτελέσματα και η εμβέλεια του προγράμματος δεν αφορούν μόνο τις κατασκευαστικές και κτηματομεστικές εταιρείες.

- Για εταιρείες, όπως τη δική σας, οι οποίες απευθύνονται σε πελάτες μέσω του προγράμματος πολιτογράφησης επενδυτών, ένας ενδεχόμενος τερματισμός του δεν θα είχε αρνητικό αντίκτυπο σε εσάς;

Όπως προανέφερα, η Property Gallery είναι υπερήφανη διότι επιλέγει έργα που είναι φιλόδοξα και εντυπωσιακά, έχοντας ως επίκεντρο την ποιότητα και τον σχεδιασμό. Προσφέρουμε πολυτελείς κατοικίες σε μερικές από τις πιο προνομιακές περιοχές της Λεμεσού, σύγχρονα εμπορικά κτήρια με άρτια εξοπλισμένες εγκαταστάσεις για επιχειρηματική ανάπτυξη και κτήρια μικτής χρήσης που συνδυάζουν τα σύγχρονα γραφεία με τα πολυτελή και άνετα καταλύματα. Με άλλα λόγια, οι αναπτυξιακές μας προτάσεις προσανατολίζονται σε αξιόπιστους επενδυτές-πελάτες και στις εξαιρετικά συγκεκριμένες ανάγκες τους. Συνεπώς τα έργα μας δεν προορίζονται απλώς στο να εξυπηρετούν τις απαιτήσεις του κυπριακού προγράμματος επενδύσεων. Για την εταιρεία μας, το πρόγραμμα λειτουργεί απλώς ως μια πρόσθετη συμπληρωματική ενίσχυση, ενώ ο κύριος στόχος μας είναι να διασφαλίσουμε ότι οι πελάτες μας θα βρουν τις κατάλληλες επενδυτικές επιλογές, απόλυτα προσαρμοσμένες στις ανάγκες τους. Αυτός, εξάλλου, είναι και ο βασικός λόγος για τον οποίο η ομάδα εμπειρογνομόνων μας, προσφέρει το άπαν των δυνάμεων της προκειμένου να προσφέρει ολοκληρωμένες λύσεις στους πελάτες της, παρέχοντας μια ευρεία γκάμα συμβουλευτικών υπηρεσιών σχετικά με τις εξαγορές, τον σχε-

Η στροφή προς το ψηφιακό περιβάλλον αποτελεί ζητούμενο για όλες τις επιχειρήσεις στις μέρες μας, αναφέρει η Διευθύνουσα Σύμβουλος της Property Gallery, Λύρα Αμβροσίδου.

διασμό, την κατασκευή και τις πωλήσεις, καθώς και την εξασφάλιση της ιδανικής επένδυσης, εξατομικευμένη στις ανάγκες των πελατών μας.

• Ηχηροί τίτλοι

- Πιστεύετε ότι είναι δυνατόν να βελτιωθεί το πρόγραμμα πολιτογράφησης επενδυτών ή είναι ήδη χαμένη υπόθεση, βάσει των πιο πρόσφατων εξελίξεων;

Προσφάτως υπήρξαν πολλές αρνητικές εξελίξεις και αρκετές εικασίες, αλλά οι πλείστες από αυτές στερούνται πραγματικής βάσεως. Είναι ατυχές το γεγονός ότι, συνήθως, οι βαρύγδουπες ειδήσεις είναι αυτές που διαμορφώνουν τα πρωτοεπίδια και η αλήθεια χάνεται ανάμεσα σε αυτούς τους ηχηρούς τίτλους.

Καταρχάς, αξίζει να σημειωθεί το γεγονός ότι προγράμματα, όπως το κυπριακό πρόγραμμα επενδύσεων, αποτελούν μια συνήθη και ευρέως διαδεδομένη πρακτική παγκοσμίως. Συνεπώς, όπως συμβαίνει με κάθε καινούργιο πρόγραμμα, εντοπίζονται συχνά ορισμένες αδυναμίες και δυσκολίες που θα πρέπει να εξομαλυνθούν προκειμένου τα πάντα να λειτουργήσουν ομαλά στη συνέχεια. Αυτό συνέβη και στην περίπτωση του νησιού μας, καθώς η πρώτη εφαρμογή του προγράμματος, δυστυχώς επέτρεψε σε ορισμένους, μη επιλέξιμους υπό κανονικές συνθήκες επενδυτές, να διεισδύσουν στο πρόγραμμα εκμεταλλευόμενοι τα κενά του. Έκτοτε το πρόγραμμα έχει ενημερωθεί και ενισχυθεί, ώστε να καταστεί

ένα από τα καλύτερα στην Ευρώπη, με ευνόητους περιορισμούς και λογικές συνθήκες που ωφελούν ολόκληρη την οικονομία.

Η Κύπρος, σε ό,τι αφορά στις επιλογές των διεθνών επενδυτών, αποτελούσε πάντοτε έναν δημοφιλή επενδυτικό προορισμό. Αυτό είναι αποτέλεσμα του υψηλού βιοτικού επιπέδου που προσφέρει το νησί, κάτι που σε συνδυασμό με τη συνεχή ηλιοφάνεια και τη φυσική ομορφιά του, και σε συνάρτηση με τα προσφερόμενα κίνητρα και τις υπηρεσίες υποστήριξης επιχειρηματικής δραστηριότητας, αναδεικνύουν την Κύπρο ως έναν εύκολο επενδυτικό προορισμό, απαλλαγμένο από επιπρόσθετο άγχος. Το εν λόγω πρόγραμμα έδωσε στους ενδιαφερόμενους ένα επιπρόσθετο κίνητρο, για να επενδύσουν σε όλα όσα έχει να προσφέρει το νησί και πιστεύω ότι θα συνεχίσει να ενισχύεται σε ό,τι αφορά στην αποτελεσματικότητα και τη διαφάνεια, διατηρώντας τη θέση του ανάμεσα στα καλύτερα της Ευρώπης.

- Ποια είναι η άποψή σας σε ό,τι αφορά στους ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς;

Η στροφή προς το ψηφιακό περιβάλλον αποτελεί ζητούμενο για όλες τις επιχειρήσεις στις μέρες μας και ο ψηφιακός μετασχηματισμός είναι ένα κεφαλαιώδες θέμα συζήτησης στην Κύπρο, την τρέχουσα περίοδο. Ωστόσο, αυτές οι εξελίξεις δεν ενσωματώνονται με την ίδια ταχύτητα στον κλάδο των ακινήτων και αυτό

συμβαίνει όχι λόγω χρονοτριβής, αλλά λόγω της ίδιας της φύσης της κατασκευαστικής βιομηχανίας. Αυτό φυσικά, σε καμιά περίπτωση, δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχει περιθώριο για μια ψηφιακή επέκταση του κλάδου μας. Οι λύσεις που προσφέρουν τα εξειδικευμένα λογισμικά και οι ολοκληρωμένες τεχνολογίες έχουν ήδη αρχίσει να εισέρχονται στον χώρο των ακινήτων. Αποτελεί γεγονός, ότι έχουμε πρόσφατα εγκαينάσει μια καινοτόμο εφαρμογή όπου οι υποψήφιοι πελάτες μας μπορούν να περιηγηθούν στο έργο Dream Tower από την άνεση του σπιτιού τους. Μάλιστα έχουν τη δυνατότητα να λάβουν διαδικτυακά απευθείας συμβουλές από τους εμπειρογνώμονές μας. Ως εκ τούτου, αναμένουμε ότι οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί δεν θα παραμείνουν για μεγάλο διάστημα στο περιθώριο. Παρότι αυτή τη στιγμή δεν μπορούμε να έχουμε το εύρος των τεχνολογικών δυνατοτήτων στην Κύπρο, πιστεύω ότι με την ανάπτυξη της κατάλληλης πλατφόρμας και την αξιοποίηση της ενδεδειγμένης τεχνολογίας, η διαδικασία αυτή θα αναχθεί σε ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο που θα ωφελήσει ολόκληρο τον κλάδο των ακινήτων.

Προσεκτικά οι τιμές

- Πιστεύετε ότι οι τιμές των ακινήτων στην Κύπρο εξελίχθηκαν σε μια φούσκα έτοιμη να σκάσει; Εάν ναι, ποιες ενέργειες θα μπορούσαν να αποτρέψουν αυτό το φαινόμενο;

Η τιμολογική στρατηγική, όπως συμβαίνει σε κάθε κλάδο, καθορίζεται από τη ζήτηση. Ως εκ τούτου, μια μη βιώσιμη αύξηση της ζήτησης μπορεί να ωθήσει τις τιμές προς τα πάνω, με τον κίνδυνο να δημιουργηθεί μια φούσκα, στο περιβάλλον της οποίας, κάθε είδους πίεση των τιμών θα μπορούσε να επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις, συνολικά.

Ωστόσο, διατηρώ έναν δισταγμό ως προς τη χρήση του όρου φούσκα. Ο δισταγμός αυτός έγκειται στο γεγονός ότι, λόγω της σημαντικής επίδρασής τους στην ανάπτυξη, οι τιμές των ακινήτων παρακολουθούνται προσεκτικά, σε συνδυασμό με την ανατροφοδότηση που προέρχεται από τις επίσημες εκθέσεις της Επιτροπής Οικονομικών της Βουλής, οι οποίες μαρτυρούν ότι η φούσκα είναι ένα απομακρυσμένο σενάριο.

Υπάρχει μια πληθώρα ενεργειών που μπορεί να εφαρμοστούν, προκειμένου να αποφευχθεί η δημιουργία μιας φούσκας, οι οποίες απαιτούν από την ταχέως μεταβαλλόμενη αγορά ακινήτων μας να καινοτομήσει, να αναβαθμιστεί και να μετασχηματιστεί. Στόχος είναι να δημιουργηθεί ένα προϊόν που να παραμένει βιώσιμο στην αγορά και να μην οδηγείται στον υπερκορεσμό. Η παράδειγμα, αντιμετωπίζουμε σήμερα έλλειψη ακινήτων, τα οποία θα προορίζονται, είτε για εμπορική χρήση, είτε για αξιοποίηση στη λιανική αγορά, παρόλο που η ζήτηση τους είναι μεγάλη. Επιπρόσθετα υπάρχει έλλειψη κατάλληλων γραφειακών χώρων που να ανταποκρίνονται στα πρότυπα των εταιρειών υψηλής εμβέλειας. Τα καλά νέα είναι ότι τμήματα της αγοράς παρουσιάζουν επιτάχυνση, οδεύοντας προς μια νέα φάση επέκτασης, όπου αναπτύσσονται νέα επιχειρηματικά συγκροτήματα και εγκαταστάσεις, όπως το Nereus Tower της Property Gallery.

Η τάση αυτή, σε συνδυασμό με την έντονη ανάπτυξη που αφορά στην αγορά κατοικιών, χρήζει στενής παρακολούθησης. Ένας καλός σχεδιασμός και μια εμπειριστατημένη ανάλυση, ανακύπτουν ως επιτακτική ανάγκη, έτσι ώστε τα αναπτυξιακά έργα να είναι πλήρως προσαρμοσμένα στις ανάγκες της αγοράς, τόσο από την οπτική της θέσης, της ποιότητας και των τιμών, όσο και από την οπτική των γενικών προσδοκιών που προκύπτουν από τον ευρύτερο κλάδο.

Πρώτος στόχος της ΕΕ, οι πράσινες επενδύσεις

Θα χρηματοδοτήσουμε έργα που οδηγούν σε μηδενισμό των ρύπων έως το 2050, λέει ο αντιπρόεδρος της ΕΤΕπ Αντρίου Μακ Ντάουελ

Συνέντευξη στην **ΕΥΓΕΝΙΑ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Επενδύσεις συμβατές με τον στόχο της Ε.Ε. για μηδενισμό των εκπομπών ρύπων έως το 2050 θα χρηματοδοτεί η ΕΤΕπ, όπως ξεκαθαρίζει ο αντιπρόεδρος της Αντρίου Μακ Ντάουελ στη συνέντευξή του στην «Κ». Στο πλαίσιο αυτής της στρατηγικής, το φυσικό αέριο είναι ένα μεταβατικό καύσιμο και θα έχει θέση στο ενεργειακό μείγμα και μερίδιο από τη χρηματοδότηση της τράπεζας μόνον εφόσον αξιοποιείται στο πλαίσιο σύγχρονων μεθόδων που θα μειώνουν το περιβαλλοντικό αποτύπωμα. Ο κ. Μακ Ντάουελ υπεραμύνεται του φιλόδοξου σχεδίου που ανακοίνωσε η Ε.Ε. για την πλήρη απανθρακοποίηση της, υποστηρίζοντας ότι είναι προς όφελος όχι μόνον της βελτίωσης των συνθηκών ζωής για τους Ευρωπαίους πολίτες, αλλά και της ανάπτυξης της ευρωπαϊκής οικονομίας, που θα πρέπει να επενδύσει στις δικές δυνάμεις της. Τέλος, τονίζει πως η ΕΤΕπ θα χρηματοδοτήσει επενδύσεις στη Δυτική Μακεδονία για να απορροφηθούν οι επιπτώσεις από την απολιγνιτοποίηση.

– **Η ΕΤΕπ αποφάσισε να διακόψει τη χρηματοδότηση έργων που βασίζονται στα ορυκτά καύσιμα από το 2021. Ποιος είναι ο στόχος αυτής της πολιτικής;**

– Η πολιτική χρηματοδότησης της ΕΤΕπ είναι απόλυτα συνυφασμένη με την πολιτική της Ε.Ε. Κοιτάζοντας μπροστά την επόμενη δεκαετία, οι επενδύσεις στον τομέα του περιβάλλοντος θα είναι ο επικραντής των επενδύσεων. Το μήνυμα είναι σαφές. Χωρίς να εγκαταλείψουμε ό,τι κάνουμε μέχρι σήμερα, θα πρέπει να προσαρμόσουμε την πολιτική μας ενισχύοντας τις πρωτοβουλίες σε σχέση με το περιβάλλον. Στη βάση αυτή, το διοικητικό συμβούλιο της ΕΤΕπ πήρε δύο σημαντικές αποφάσεις. Η πρώτη είναι ότι οι μισές τουλάχιστον από τις δραστηριότητες μας από το 2025 και μετά θα έχουν επίκεντρο την κλιματική αλλαγή και την ικανοποίηση των αρχών του Παρισιού.

Η δεύτερη είναι ότι το σύνολο των χρηματοδοτικών μας πόρων, συμπεριλαμβανομένου και του άλλου μισού, θα είναι ευθυγραμμισμένες με τις κατευθύνσεις του Παρισιού και δεν θα υποτιμούν τις αρχές που τέθηκαν στη συμφωνία. Το πρώτο λοιπόν που εξετάσαμε είναι εάν η ενεργειακή μας πολιτική είναι συνεπής με αυτούς τους στόχους και, ύστερα από επίπηση και εξαντλητική διαβούλευση, καταλήξαμε ότι η ΕΤΕπ δεν μπορεί να είναι η Τράπεζα του Περιβάλλοντος εάν συνεχίσει να χρηματοδοτεί έργα όπως στο φυσικό αέριο, που δεν οδηγούν στον περιορισμό του περιβαλλοντικού αποτυπώματος.

– **Τι σημαίνει αυτή η πολιτική για τη βιομηχανία του φυσικού αερίου;**

– Είναι αλήθεια ότι το φυσικό αέριο είναι ένα μεταβατικό καύσιμο. Είναι καθαρότερο από τον άνθρακα και μπορεί να βοηθήσει τις χώρες με ορίζοντα το 2030 να περάσουν από τη μια τεχνολογία στην άλλη με στόχο να μεταβούν στη νέα κατάσταση και στη μείωση των επιπτώσεων από τον λιγνίτη και τον άνθρακα. Από την άλλη όμως, κοιτώντας πέρα από το ορόσημο του 2030 και συγκεκριμένα τον στόχο που έχει θέσει η Ευρώπη για το 2050, δηλαδή να γίνει η ήπειρος με μηδενικές εκπομπές ρύπων, καταλαβαίνουμε ότι κάτω από κανένα σενάριο δεν μπορούμε να έχουμε εκπομπές από τον ενεργειακό τομέα από το 2040 και μετά. Με δεδομένο ότι η ΕΤΕπ είναι η πιο μα-

“
Οι χώρες που επανεκκινούν την οικονομία τους επενδύοντας στην καθαρή τεχνολογία θα έχουν υψηλές αποδόσεις στο μέλλον.

“
Η καθαρή ενέργεια είναι πιο οικονομική από τις παραδοσιακές μορφές.

κροπρόθεσμος χρηματοδοτικός οργανισμός –κατά μέσον όρο επενδύουμε με ορίζοντα 20ετίας και τα έργα που χρηματοδοτούμε έχουν έναν κύκλο ζωής 25 ετών–, το ερώτημα στο οποίο πρέπει να απαντήσουμε είναι πρώτον το κατά πόσον η πολιτική μας είναι συνεπής με τους στόχους της Ε.Ε. και δεύτερον κατά πόσον τα έργα αυτά είναι βιώσιμα έτσι ώστε να μπορέσουν να αποπληρωθούν. Και η απάντηση που πήραμε είναι ότι τόσο με βάση τα περιβαλλοντικά κριτήρια όσο και με βάση τα τραπεζικά κριτήρια δεν θα είχε νόημα να επενδύσουμε σε έργα για ορυκτά καύσιμα. Αυτό δεν σημαίνει ότι το φυσικό αέριο δεν έχει κανένα ρόλο στο μείγμα της παραγόμενης ενέργειας. Αυτό που λέμε είναι ότι η βιομηχανία του φυσικού αερίου μπορεί να παίξει ρόλο στην πορεία προς την απανθρακοποίηση, αλλά υπάρχουν τρεις τρόποι για να γίνει αυτό: πρώτον να συνδυάσει την παραγωγή ενέργειας με τη θέρμανση, χρησιμοποιώντας νερό, που είναι μια πολύ σύγχρονη τεχνολογία. Δεύτερον, να χρησιμοποιήσει καθαρό αέριο, αναμειγνύοντας το παραδοσιακό καύσιμο που εξάγει με συνθετικό υδρογόνο ή, τρίτον, να απαλλάξει το καύσιμο από τις εκπομπές CO2 χρησιμοποιώντας μεθόδους αποθήκευσης. Όλες αυτές οι τεχνολογίες έχουν υψηλότερο κόστος, αλλά είναι εφικτές. Σε κάθε περίπτωση δεχόμαστε ότι εμπορικά αποτελούν τις επόμενες προκλήσεις, στον βαθμό που πρόκειται

Το φυσικό αέριο είναι ένα μεταβατικό καύσιμο και θα έχει θέση στο ενεργειακό μείγμα από τη χρηματοδότηση της τράπεζας μόνον εφόσον αξιοποιείται στο πλαίσιο σύγχρονων μεθόδων που θα μειώνουν το περιβαλλοντικό αποτύπωμα, τονίζει ο αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων Αντρίου Μακ Ντάουελ.

για ακριβές μεθόδους, κάποιες από τις οποίες είναι λιγότερο ώριμες.

– **Τι θα γίνει με τις επενδύσεις φυσικού αερίου που έχουν ήδη σχεδιαστεί;**

– Αυτό που έχουμε πει είναι ότι θα ολοκληρώσουμε τις επενδύσεις για τις οποίες έχουμε δεσμευθεί έως το 2021. Επιπλέον θα συνδυάσουμε τα δικά μας χρηματοδοτικά εργαλεία με πόρους από την ευρωπαϊκό προϋπολογισμό κάτω από διάφορους μηχανισμούς, έτσι ώστε να συμβάλουμε για να ωριμάσουν αυτές οι τεχνολογίες και να γίνουν οι μέθοδοι

αυτές εμπορικά ελκυστικές. Αναγνωρίζουμε ότι η διαδικασία αυτή θα πρέπει να γίνει τα επόμενα πέντε χρόνια και θα παράσχουμε στους επενδυτές κίνητρα για να στραφούν σε παρόμοιες τεχνολογίες. Σε κάθε περίπτωση, αυτός είναι ο μοναδικός δρόμος στον οποίο θα πρέπει να στραφεί η βιομηχανία του φυσικού αερίου. Η ατζέντα έχει αλλάξει και η βιομηχανία πρέπει να επενδύσει προς αυτή την κατεύθυνση, συνδυάζοντας την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φυσικό αέριο με υδρογόνο, υιοθετώντας λύσεις καθαρής τεχνολογίας.

– **Πρόκειται να αναθεωρηθούν οι επενδύσεις που περιλαμβάνονται στη λίστα των έργων που έχουν χαρακτηριστεί κοινού ενδιαφέροντος (PCI);**

– Αυτά τα έργα αποτελούν μέρος της πολιτικής μετάβασης και θα προχωρήσουν με την προϋπόθεση πάντα ότι πρόκειται για ώριμα έργα που θα αξιολογηθούν και θα εγκριθούν από το διοικητικό συμβούλιο της ΕΤΕπ έως τα τέλη του 2021. Αλλά από το 2022 και μετά θα εγκρίνουμε μόνο έργα που ανταποκρίνονται στα νέα στάνταρ που έχουμε θέσει. Δεν θα τελειώνουμε τη συνεργασία μας με τους πελάτες

μας. Αυτό που τους ζητάμε είναι να μας παρουσιάσουν νέα έργα, ακόμα και αν πρόκειται για έργα μεταφοράς όπως αυτό που υπογράφουμε με τη ΔΕΠΙΑ.

– **Ποιος θα είναι οι επιπτώσεις αυτής της πολιτικής στους Ευρωπαίους πολίτες και στην οικονομία που βρίσκεται σε φάση επιβράδυνσης;**

– Δεν έχουμε κανένα λόγο να πιστεύουμε και δεν έχουμε καμία ένδειξη ότι ο στόχος της απανθρακοποίησης και η στρόφη που πραγματοποιούμε στην καθαρή ενέργεια στο τέλος της ημέρας θα μειώσουν το βιοτικό επίπεδο των Ευρωπαίων πολιτών. Η καθαρή ενέργεια είναι σήμερα οικονομική. Στην πραγματικότητα είναι πιο οικονομική από τις παραδοσιακές μορφές ενέργειας. Ως οικονομολόγος μπορώ να προβλέψω με βεβαιότητα ότι θα χρειαστούμε πολλά κεφάλαια και έτσι το μερίδιο των επενδύσεων στην οικονομία θα αυξηθεί. Μπορούμε ίσως να υποθέσουμε ότι, σε ένα περιβάλλον σταθερής οικονομικής δραστηριότητας, το μερίδιο της καταναλώσεως μπορεί να μειωθεί κατά την περίοδο που αυτές οι επενδύσεις θα λαμβάνουν χώρα. Οι χώρες όμως που έχουν πάρει την απόφαση ενεργητικότητας της οικονομίας τους, επενδύοντας στην καθαρή τεχνολογία, θα έχουν υψηλές αποδόσεις στο μέλλον. Σε αυτή τη μετάβαση θα υπάρξουν θυσίες, αλλά, με βάση όλα τα μοντέλα, αυτές οι επενδύσεις θα αποδώσουν. Το γεγονός ότι υπάρχει αυξημένη ρευστότητα και πολύ χαμηλό κόστος για τη χρηματοδότηση αυτών των επενδύσεων θα έλεγα ότι ευνοεί αυτή τη μετάβαση.

Στήριξη Μακεδονίας για απολιγνιτοποίηση

– **Πώς βλέπετε το πρόγραμμα απολιγνιτοποίησης που έχει ανακοινώσει η ελληνική κυβέρνηση και ποιο είναι το σχέδιο στήριξης των περιοχών που θα πληγούν;**

– Το πρόγραμμα απολιγνιτοποίησης που ανακοίνωσε η κυβέρνηση είναι ένα πολύ φιλόδοξο πρόγραμμα για την πολιτική στον τομέα της ενέργειας, αλλά και μια πρόκληση για τις κοινωνίες που θα εφαρμοστεί όπως η Μακεδονία. Έχει λοιπόν δύο διαστάσεις, η μία έχει να κάνει με το πώς θα υποστηρίξουμε την υποκατάσταση του λιγνίτη και τι θα αντικαταστήσει την ηλεκτροπαραγωγή στις περιοχές αυτές. Εμείς ενθαρρύνουμε την κυβέρνηση στην εγκατάσταση μονάδων συνδυασμένου κύκλου ιδιαίτερα στις περιοχές στη

Ηλεκτρονικά θα παρέχεται η άδεια για επένδυση σε έργα ΑΠΕ

Της **ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ**

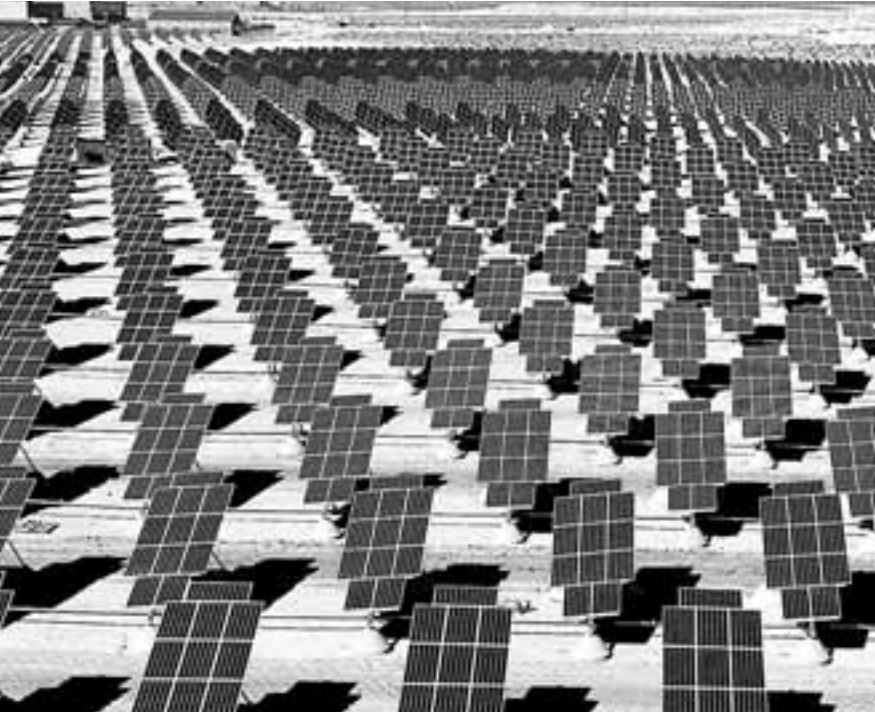
Σε κατάργηση της άδειας παραγωγής για έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) και αντικατάστασής της με μια απλή βεβαίωση που θα παρέχεται στον επενδυτή ηλεκτρονικά μέσω ενός πληροφοριακού συστήματος, προχωρεί το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας με στόχο τη διευκόλυνση της αδειοδότησης και την επιτάχυνση των επενδύσεων.

Επιδιώκν το υπουργείο με την πρόταση που παρουσίασε η γενική γραμματέας Ενέργειας κ. Αλεξάνδρα Σδούκου στην Επιτροπή για την αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου των ΑΠΕ, είναι να εκκαθαριστούν σε σύντομο χρονικό διάστημα οι περίπου 1.900 αιτήσεις που εκκρεμούν στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, δεδομένου ότι σήμερα οι χρόνοι εξέτασης από τη ΡΑΕ των αιτήσεων που έχουν κατατεθεί για έκδοση άδειας παραγωγής υπερβαίνουν τους 18 μήνες. Σε σύνολο 2.346 αιτήσεων έκδοσης άδειας παραγωγής που έχουν υποβληθεί από το 2016 εκκρεμούν 1.891. Κεντρικός άξονας της πρότασης του υπουργείου είναι η αντικατάσταση της υφιστάμενης άδειας παραγωγής με μια βεβαίωση καταχώρισης

Στόχος, να εκκαθαριστούν σε σύντομο χρονικό διάστημα οι περίπου 1.900 αιτήσεις που εκκρεμούν στη ΡΑΕ.

στο νέο ηλεκτρονικό μπτρώ παραγωγών ΑΠΕ που θα δημιουργηθεί το αμέσως επόμενο διάστημα.

Ο επενδυτής θα μπορεί μέσω ενός πληροφοριακού συστήματος να πάρει βεβαίωση άμεσα, ακόμη και αυθημερόν με την κατάθεση του αιτήματος. Το πληροφοριακό σύστημα θα «πετάει» αυτόματως έξω αιτήματα που αφορούν περιοχές κορεσμένου δικτύου ή περιοχή που έχει καλυφθεί ήδη από άλλον επενδυτή. Από την ημέρα που θα πάρει τη βεβαίωση ο επενδυτής υποχρεούται σε διάστημα έξι μηνών να υποβάλει μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Από τη στιγμή που θα εγκριθεί η ΑΕΠΟ θα πρέπει εντός δύο μηνών να υποβάλει αίτημα οριστικής προσφοράς σύνδεσης με το δίκτυο. Η κ. Σδούκου ενημέρωσε επίσης τα μέλη της Επιτροπής ότι στόχος του υπουργείου είναι να δημιουργηθεί άμεσα

Κεντρικός άξονας της πρότασης του υπουργείου είναι η αντικατάσταση της υφιστάμενης άδειας παραγωγής με μια βεβαίωση καταχώρισης στο νέο ηλεκτρονικό μπτρώ παραγωγών ΑΠΕ που θα δημιουργηθεί το αμέσως επόμενο διάστημα.

–σε συνεργασία με το υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής–ένα ενιαίο, διαλειτουργικό σύστημα στο οποίο θα «τρέχουν» όλα τα στοιχεία της αδειοδότησης των ΑΠΕ, από το αρχικό στάδιο που είναι η άδεια παραγωγής έως το τελικό στάδιο που είναι η άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας.

Τα μέλη της επιτροπής έχουν προθεσμία για την υποβολή παρατηρήσεων μέχρι τη Δευτέρα 20 Φεβρουαρίου. Η τελική ρύθμιση θα ενσωματωθεί στο νομοσχέδιο που καταρτίζει το υπουργείο Περιβάλλοντος για σειρά περιβαλλοντικών και χωροταξικών θεμάτων το οποίο αναμένεται να κατατεθεί εντός του Φεβρουαρίου. Από το νέο θεσμικό πλαίσιο για τις ΑΠΕ που καταρτίζεται αυτή την περίοδο θα κριθεί σε μεγάλο βαθμό και η επίτευξη του εθνικού στόχου για αύξηση του μεριδίου τους στην ακαθάριστη κατανάλωση ενέργειας στο 35% το 2030 από περίπου 18% σήμερα. Τους στόχους του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) παρουσίασε ο υπουργός Ενέργειας Γεράσιμος Θωμάς στη 10η συνάντηση της ολομέλειας του Διεθνούς Οργανισμού Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (IRENA) που πραγματοποιήθηκε στο Άμπου Ντάμπι το διήμερο

11-12 Ιανουαρίου. Ο κ. Θωμάς τόνισε ότι η Ελλάδα προσβλέπει στη στήριξη του Οργανισμού για την υλοποίηση του εθνικού ενεργειακού στόχου, ενώ στην κατ' ιδίαν συνάντηση που είχε με τον γενικό διευθυντή του IRENA κ. Φρανσέσκο Λα Καμάρια ζήτησε την εμπλοκή του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΚΑΠΕ) σε projects του Οργανισμού.

Ο EastMed

Στο περιθώριο των εργασιών της συνόδου, ο κ. Θωμάς είχε συνάντηση με την επίτροπο Ενέργειας της Ε.Ε. Kadri Simson, με την οποία συζήτησε τους όρους του Ταμείου Δίκαιας Μετάβασης της Ε.Ε., το Ευρωπαϊκό Green Deal καθώς και την πορεία των ελληνικών ενεργειακών έργων κοινού ενδιαφέροντος (PCI), συμπεριλαμβανομένου του αγωγού φυσικού αερίου EastMed. Ο EastMed, η πρόδοος της πρωτοβουλίας 3+1 (Ελλάδα, Κύπρος, Ισραήλ και ΗΠΑ) και η ενεργειακή συνεργασία στα Δυτικά Βαλκάνια τέθηκαν επί τάπητος κατά τη συνάντηση του κ. Θωμά με τον υφυπουργό Εξωτερικών των ΗΠΑ, αρμόδιο για ενεργειακά θέματα Frank Fannon.

Τρέχουν και δεν φτάνουν οι κούριερ

Η αλματώδης αύξηση των αγορών μέσω Διαδικτύου δοκιμάζει τις αντοχές των εταιρειών που εκτελούν ταχυμεταφορές

Της ΑΙΝΑΣ ΓΙΑΝΝΑΡΟΥ

«Γεια **Λίνα!** Η παραγγελία σας έχει αποσταλεί και σύντομα θα την παραλάβετε!» διαβάζω στο μέιλ. Είναι το τελευταίο δέμα που περιμένω από τις αγορές της περιόδου. Φέτος, όλα τα δώρα των εορτών, από βιβλία μέχρι γκατζέτ και ρούχα, παραγγέλθηκαν online. Λίγο πριν εκπνεύσει ο Ιανουάριος επέτρεψα στον εαυτό μου μια μικρή πολυτέλεια: καλυντικά στα οποία ορκίζεσαι μια Αμερικανίδα αισθητικός. Κάτι θα ξέρει, είπα, και πάτησα το «Αγορά». Τα περισσότερα πακέτα ήρθαν στην προγραμματισμένη ημερομηνία, ή με μικρή καθυστέρηση. Σε μία περίπτωση ειδοποιήθηκα με «χαρτάκι» και μήνυμα ότι ο διανομέας ήρθε και δεν με βρήκε, οπότε πρότιμπα να πάω εγώ να το παραλάβω από το υποκατάστημα. Σε άλλη περίπτωση η καθυστέρηση ξεπέρασε την εβδομάδα από την προγραμματισμένη ημερομηνία παράδοσης, οπότε ακολούθησε αναμονή σε «σειρά προτεραιότητας» στο τηλέφωνο. Ήταν αναμενόμενο. Τα Χριστούγεννα και την Black Friday οι εταιρείες ταχυμεταφορών καλούνται να διαχειριστούν έως και 50% περισσότερες αποστολές από τον μέσον όρο του έτους.

Η εκρηκτική ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου στη χώρα μας έχει δοκιμάσει τις αντοχές του συστήματος. Σε λιγότερο από μία πενταετία, ο τζίρος του e-commerce στην Ελλάδα εκτοξεύθηκε από τα 2,66 δισ. ευρώ το 2013 στα 5,4 δισ. ευρώ το 2018. Όλο και περισσότεροι πραγματοποιούν αγορές online (το 50% όσων στην Ελλάδα έχουν πρόσβαση στο Internet, σύμφωνα με το E-Commerce Europe), από ντελίβερι μέχρι τηλεοράσεις και από πακέτα ταξιδιών μέχρι ρούχα και παπούτσια. Οι ηλεκτρονικές αγορές όμως απαιτούν και έναν τρίτο «παίκτη»: τις εταιρείες ταχυμεταφορών, που είναι υπεύθυνες για το λεγόμενο «τελευταίο μίλι», την παράδοση του δέματος. Λόγω της ανάπτυξης του e-commerce, το 2018 η αγορά των

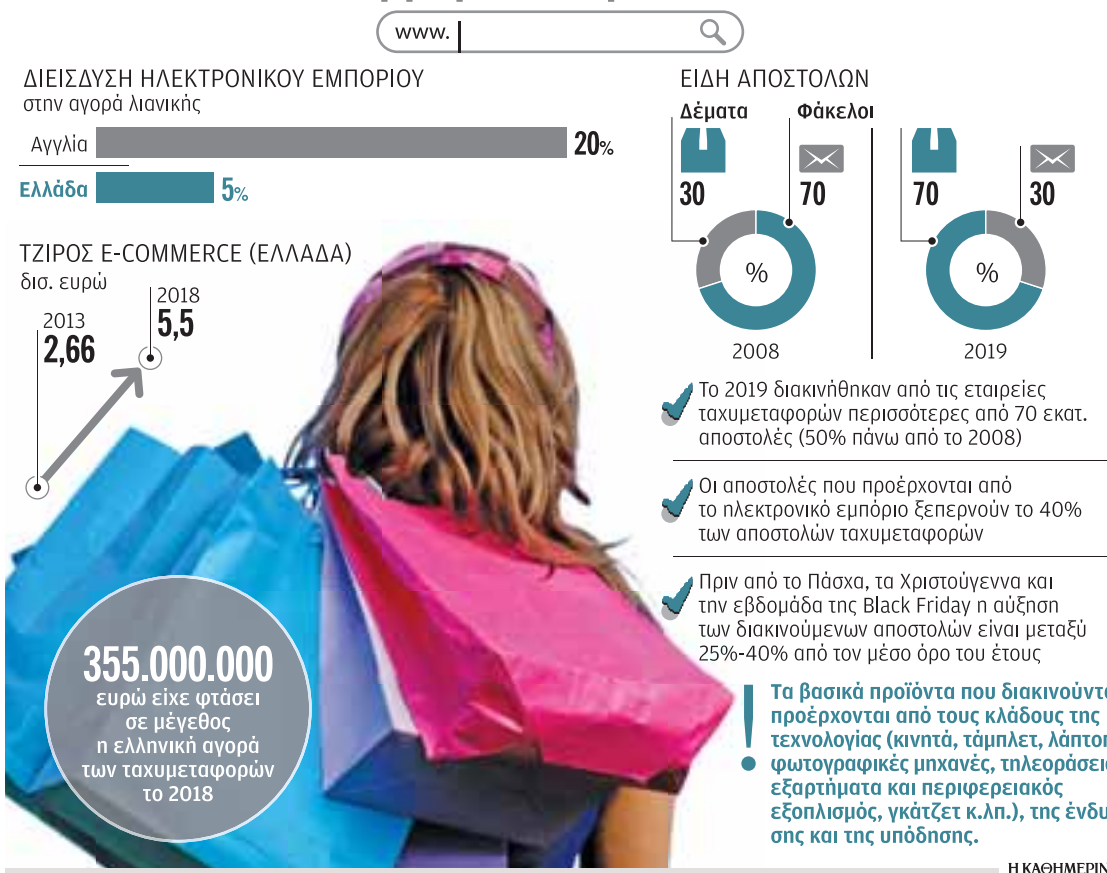
Τα παράπονα των καταναλωτών και τα προβλήματα των εταιρειών σε μια αγορά που αναμένεται να γνωρίσει άνοδο.

ταχυμεταφορών έφτασε σε μέγεθος περίπου τα 360 εκατ. ευρώ. Το 2019 διακινήθηκαν πάνω από 70 εκατ. αποστολές (50% περισσότερες από το 2008).

Είναι ένας «γενναίος νέος κόσμος» για τις εταιρείες ταχυμεταφορών. Παλιότερα, διακινούνταν σχεδόν αποκλειστικά φακέλους-έγγραφα που αποστέλλονταν από μία επιχείρηση στην άλλη (B2B). Μετά... ήρθαν τα δέματα που αποστέλλονταν από εμπορικές επιχειρήσεις προς τους καταναλωτές (B2C). «Στην Ελλάδα, από το 2013 και μετά, τα δέματα έχουν υπερδιπλασιαστεί. Σήμερα η πλειονότητα των διακινούμενων αποστολών είναι πλέον δέματα, με όγκο σημαντικά μεγαλύτερο από αυτόν των φακέλων» λέει στην «Κ» ο Κώστας Μενεγάκης, γενικός διευθυντής της ACS, εταιρείας που κατέχει μερίδιο 25% της αγοράς στην Ελλάδα. Όπως αναφέρει, το 40% προέρχεται από το e-commerce: κυρίως είδη τεχνολογίας (κινητά, τάμπλετ, λάπτοπ, φωτογραφικές μηχανές, τηλεοράσεις, γκατζέτ), είδη ένδυσης και υπόδησης. Μεγάλες αλλαγές «έζησε» και η εταιρεία διεθνών ταχυμεταφορών DHL Express, που από μια καθαρά B2B εταιρεία παροχής υπηρεσιών μετατράπηκε πολύ γρήγορα σε μεγάλο «παίκτη» στις B2C διεθνείς ταχυμεταφορές, κατέχοντας το 75% της αγοράς αυτής.

«Το 2019 οι αποστολές που προέρχονταν από το e-commerce αυξήθηκαν κατά 33%», λέει στην «Κ» ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας κ. Ελευθέριος Σαμαράς. «Αξίζει να σημειωθεί πως μόλις 5 χρόνια πριν, οι αποστολές e-commerce που διακινούσε η DHL Express Ελλάδας ά-

«Κλικ» δισεκατομμυρίων ευρώ και έπεται συνέχεια

γίζαν το μηδέν, ενώ σήμερα αποτελούν το 40% του συνολικού όγκου των αποστολών».

Από το «παπί» στο φορτηγό

Η μεταβολή των διακινούμενων ειδών από φακέλους σε δέματα άλλαξε τον τρόπο λειτουργίας των εταιρειών courier. Από εκεί που το αντικείμενο των διανομών έπαινε λίγα ράφια, ξαφνικά ήθελε δύο δωμάτια. Από εκεί που κούριερ σήμαινε μηχανάκι, πλέον χρειαζόταν φορτηγό. Ταυτόχρονα, πολλαπλασιάστηκαν τα σημεία αποστολών, καθώς οι αποδέκτες ήταν τα σπίτια των καταναλωτών, ενώ διευρύνθηκε και το ωράριο: ο καταναλωτής δεν είναι δημόσια υπηρεσία να παραλαμβάνει μόνο πρωινά... «Παράλληλα, ο υψηλός

ανταγωνισμός (ο.σ. στην ΕΕΤΤ είναι εγγεγραμμένες περισσότερες από 500 εταιρείες κούριερ) έχει συμπίσει τις τιμές, με αποτέλεσμα η μέση αξία ανά αποστολή να είναι 30% χαμηλότερη από αυτή προ δεκαετίας», λέει ο κ. Μενεγάκης. «Η αλήθεια είναι ότι ο Έλληνας δεν τα πάει πολύ καλά με τα έξοδα μεταφορικών, τα θεωρούν αναίτιο έξοδο» σχολιάζει στην «Κ» ο Γιώργος Χατζηγεωργίου, συνιδρυτής και CEO της Skrutz A.E., που κατέγραψε 12 εκατ. παραγγελίες το 2019. «Δεν μπορείς όμως να προσφέρεις την τέλεια εμπειρία με 1,5-2 ευρώ μεταφορικά έξοδα. Αν το αντικείμενο που μεταφέρεται είναι ογκώδες, δεν γίνεται μεταφορικά να είναι φθηνά. Δεν γίνεται και να πάει άμεσα μια απο-

στολή Αθήνα-Διδυμότειχο και να μη κρεώνεται αυτή η μεταφορά...». Όπως λένε και στελέχη της αγοράς ταχυμεταφορών, όπως στο φυσικό κατάστημα έτσι και στο online, ο καταναλωτής αυτό που θέλει το θέλει... τώρα. «Συνήα σε κοιτάζουν σαν να είσαι το κατάστημα που του πουλάς», λέει στην «Κ» υπάλληλος υποκαταστήματος κούριερ. «Καλούν το κατάστημα και λένε "θέλω μεγαλύτερο νούμερο στην μπλουζά"!».

Οι εταιρείες ηλεκτρονικού εμπορίου εξαρτώνται απόλυτα από τις εταιρείες κούριερ που συνεργάζονται, αφού η εμπειρία που καταναλωτές «κρεώνεται» στην εικόνα τους, σπέρνεται ο κ. Χατζηγεωργίου. «Καταγράφονται αρκετά παράπονα. Τα προβλήματα που εμείς διαπιστώ-

νουμε είναι ότι δεν μπορείς να κλείσεις ραντεβού –να πρέπει να περιμένεις 9 με 5 είναι αποτρεπτικό– οι μεγάλοι χρόνοι παράδοσης και ότι δεν υπάρχει tracking από τη στιγμή που φεύγει το πακέτο από το κέντρο διανομής». Από την πλευρά τους οι εταιρείες κούριερ αντιμετωπίζουν διάφορα άλλα θέματα: είναι συχνό το φαινόμενο η αναγραφόμενη διεύθυνση να είναι ελλιπής ή λανθασμένη, να μην αναγράφεται το όνομα στο κουδούνι, να μην υπάρχει οδοαρίθμηση, οι καταναλωτές να μη δέχονται να σημειώσουν το κινητό τους τηλέφωνο στην παραγγελία κ.ά. Σε κάθε περίπτωση, η κατάσταση αναμένεται να οξυνθεί περαιτέρω, καθώς τα περιθώρια ανάπτυξης του ηλεκτρονικού εμπορίου στην Ελλάδα είναι σημαντικά. Αυτή τη στιγμή, η διείσδυση του στην ελληνική αγορά δεν ξεπερνά το 5% της αγοράς λιανικής, όταν στην Αγγλία φτάνει το 20%. «Το ηλεκτρονικό εμπόριο είναι ένας κλάδος δυναμικός» τονίζει ο κ. Σαμαράς. «Θα πρέπει η αγορά των διεθνών ταχυμεταφορών όχι να ακολουθεί τις αλλαγές του, αλλά να τις οδηγεί. Χώρος για βελτίωση υπάρχει σε πολλούς τομείς. Ενδεικτικά μπορώ να αναφέρω την προσωποποιημένη παράδοση σε χώρο, ημέρα και ώρα που ο πελάτης επιθυμεί, την απλοποίηση των τελωνειακών διαδικασιών κ.ά.».

Για ανάγκη «πλήρους μετασχηματισμού του τρόπου λειτουργίας των εταιρειών ταχυμεταφορών» κάνει λόγο και ο κ. Μενεγάκης. «Μεγαλύτερα κέντρα διαλογής, μεγαλύτεροι χώροι διακίνησης των αποστολών (ο.σ. η ACS κατασκευάζει νέο κέντρο διαλογής 30.000 τ.μ. στην Αττική, θα είναι έτοιμο το 2021, ενώ η DHL Express κατασκευάζει μεγάλο κέντρο διαλογής στο αεροδρόμιο "Μακεδονία", περισσότερα και μεγαλύτερα μεταφορικά μέσα, επενδύσεις σε εκπαίδευση και προσέλκυση προσωπικού, σε εναλλακτικές μορφές παράδοσης, καινοτόμες λύσεις που οδηγούν στην καλύτερη εξυπηρέτηση του πελάτη».

Η έλλειψη προσωπικού

Πριν από λίγες ημέρες δημοσιεύθηκε καταγγελία (Liberal), σύμφωνα με την οποία εταιρείες κούριερ αντί να μεταφέρουν δέματα, κομίζουν απλώς τα ειδοποιητήρια, τα οποία αφήνουν στις εισόδους των πολυκατοικιών χωρίς να κτυπούν το κουδούνι. Με αυτόν τον τρόπο – σύμφωνα με το δημοσίευμα – εξυπηρετούνται περισσότερα σημεία σε μια «κούρα» και ο καταναλωτής «υποκρέωνεται» να πάει να παραλάβει το δέμα του από το υποκατάστημα. Όπως προκύπτει από το ρεπορτάζ της «Κ», πρόκειται για μεμονωμένα κρούσματα τα οποία αφορούν συγκεκριμένα υποκαταστήματα εταιρειών (franchise) που αναζητούν τρόπους να μειώσουν τους χρόνους παράδοσης. Υπεύθυνοι καταστημάτων που μίλησαν στην «Κ» δήλωσαν κάπως ότι δεν καταφεύγουν σε αυτή την πρακτική, ωστόσο τόνισαν ότι ένα πρόβλημα που αντιμετωπίζουν είναι η έλλειψη προσωπικού. «Όσο κι αν δεν το πιστεύετε, ψάχνουμε και δεν βρίσκουμε», λένε, «δεν θέλει ο κόσμος να κάνει μια τόσο απαιτητική δουλειά». Την ίδια στιγμή, ο φόρτος μεγαλώνει. «Τις γιορτές τα δέματα δεν χωρούν στο μαγαζί, πιάνουμε το μισό πεζοδρόμιο!». Στο εξωτερικό πάντως είναι σύννηθος οι εταιρείες ταχυμεταφορών να προσφέρουν στον καταναλωτή εξάρχη τη δυνατότητα παραλαβής από το οικείο υποκατάστημα, προκειμένου να «ελαφρύνουν» το σύστημα διανομής. Ιδίως ενόψει Black Friday και Χριστουγέννων, οι εταιρείες εννημερώνουν τους παραλήπτες για αλλαγές στους χρόνους παράδοσης ή προσφέρουν εναλλακτικά σημεία παράδοσης όπως αυτόματα lockers ή παράδοση στον γείτονα.

Είμαστε εδώ!
Κοπή βασιλόπιτας 2020

Θα μιλήσουν:

Γιώργος Στεργίου
Γραμματέας Πολιτικής Επιτροπής ΝΔ

Γιάννης Μπρατάκος
Γενικός Διευθυντής ΝΔ

Στέλιος Κονταδάκης
Διευθυντής Γραφείου Προέδρου ΝΔ & Γραμματέας Οργανωτικού ΝΔ

Θα χαιρετήσουν:

Γιάννης Γεωργούλας - Πρόεδρος ΝΟ.Δ.Ε Κύπρου
Νίκος Θεοδωρόπουλος - Γραμματέας Ελλήνων Διασποράς ΝΔ
Έλενα Βλαχάκου - Πρόεδρος ΟΝΝΕΔ Κύπρου

Τετάρτη 19 Φεβρουαρίου 2020
στο Residence by Occhio (Αλκαίου 23, Έγκωμη)
ΩΡΑ: 19:00

Επικοινωνία: cypus@nd.gr

[@neademocracy](https://www.facebook.com/neademocracy)

michaelkyprianou

Advocates - Legal Consultants

Η ισχύουσα δυναμική του Κυπριακού διαβατηρίου

Τα τελευταία χρόνια έχει εμπεδωθεί στους Κύπριους πολίτες η δυναμική του Κυπριακού διαβατηρίου έχοντας υπόψη τα οφέλη και αυξανόμενα προνόμια που απορρέουν από αυτό. Σχετικές έρευνες από ακαδημαϊκούς και ειδικούς σε θέματα μετανάστευσης κατατάσσουν το διαβατήριο της Κυπριακής Δημοκρατίας στην 21η θέση - σε μια λίστα 160 συνολικά χωρών, έχοντας παραμέτρους αξιολόγησης τα δυο παρακάτω στοιχεία:

- Την ποικιλομορφία και το βάρος της ελευθερίας του ταξιδιού,
- Και την ποικιλομορφία και το βάρος της ελεύθερης εγκατάστασης.

Ακόμα πιο εμφαντικό είναι το γεγονός ότι αν κανείς συμπεριλάβει μόνο την παράμετρο της ποικιλομορφίας και το βάρος της ελεύθερης εγκατάστασης, τότε το Κυπριακό διαβατήριο αναρριχάται στην 7η θέση μαζί με ακόμα 12 άλλα διαβατήρια που εκδίδονται από κράτη μέλη τόσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και από κράτη μέλη της Ζώνης Σέγκεν.

Ακόμα ισχυρότερη και περιβλεπτή θέση κατόχων Κυπριακού διαβατηρίου εν όψει

Η επιδόσεις του Κυπριακού διαβατηρίου τις προεξηγημένες κατατάξεις έχουν επιτευχθεί παρά την μη συμμετοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας στη Ζώνη του Σέγκεν – συμφωνία που προβλέπει την κατάργηση ελέγχων μεταξύ χωρών όπου μοιράζονται κοινά σύνορα αλλά και την ανάγκη εξασφάλισης θεωρήσεων σε κατόχους Κυπριακού διαβατηρίου για ταξίδια στις Ηνωμένες Πολιτείες. Σε μια προσπάθεια περαιτέρω ενδυνάμωσης της εικόνας του Κυπριακού διαβατηρίου αλλά και μεγιστοποίησης των προνομίων που απολαμβάνουν οι κάτοχοι Κυπριακού Διαβατηρίου, η Κυπριακή Δημοκρατία έχει προχωρήσει σε στοχευμένες ενέργειες θεραπείας των δυο αυτών αδυναμιών συνιστών στοιχείων.

Το Σάββα Σαββίδης

Δικηγόρος, Συνέταγος και Διευθυντής του Γραφείου Πάφου, της Δικηγορικής Εταιρείας, Michael Kyprianou & Co LLC

Σχετικά με τη συμμετοχή στη Ζώνη του Σέγκεν, η Κυπριακή Δημοκρατία παραμένοντας πιστή στις υποχρεώσεις της ως προς το Ευρωπαϊκό κεκτημένο έχει υποβάλει αίτημα για ένταξη στη Ζώνη αυτή τον Ιούλιο του 2019. Προσέτι δε, κλιμάκιο εμπειρογνομένων έχει ήδη επισκεφτεί τη χώρα προκειμένου να μελετήσει το ζήτημα της διαχείρισης και προστασίας των προσωπικών δεδομένων - διαδικασία που ακολουθείται κατά τα προκαταρκτικά στάδια της διαδικασίας τελικής ένταξης μιας χώρας στην Ζώνη Σέγκεν.

Όσον δε αφορά την ανάγκη εξασφάλισης θεωρήσεων εισόδου για ταξίδια στις Ηνωμένες Πολιτείες, μετά και τη συνάντηση των Υπουργών Εξωτερικών, Εσωτερικών και Δικαιοσύνης της Κυπριακής Δημοκρατίας με τον Αμερικανό Υπουργό Εξωτερικών, τέθηκαν γερές βάσεις για τη σταδιακή και ολοκληρωτική

ασυλοποίηση της υποχρέωσης αυτής. Εξ άλλου, Η Κυπριακή Δημοκρατία, μέσα και από την στενή και αγαστή συνεργασία της με τις Ηνωμένες Πολιτείες, έχει αναχθεί ως τον παράγοντα σταθεροποίησης σε μια περιοχή ομιλούσους ρευστότητας μεταξύ της Ανατολικής Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής. Εντός του 2020 πάντως, η Κύπρος αναμένεται να είναι στον κατάλογο των δεκάδων χωρών όπου κάτοχοι διαβατηρίων αυτών δε βαρύνονται με την υποχρέωση εξασφάλισης θεωρήσεων εισόδου για ταξίδια στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Τα νέα δεδομένα μετά και τη συνάντηση αυτή καταδεικνύουν την εμπιστοσύνη ξένων Κυβερνήσεων σχετικά με την υποχρέωση - αλλά και τη δέσμευση, της Κυπριακής δημοκρατίας για τη πιστή και αποτελεσματική εφαρμογή των Ευρωπαϊκών Κανονισμών για πτήση του φαινομένου του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος κατά την εισροή ξένων κεφαλαίων στην τοπική οικονομία, κυρίως μέσω του Κυπριακού Επενδυτικού Προγράμματος.

Η Κυπριακή Δημοκρατία παραμένει πάντοτε πιστή στον στόχο της για ποιοτική ενδυνάμωση του κύρους του διαβατηρίου ως μέσο εξασφάλισης ακόμα περισσότερων προνομίων για τους υπηκόους της, ούσα όμως πάντοτε επιμελής και συνετή στις υποχρεώσεις της έναντι της Διεθνούς Κοινότητας αλλά κυρίως και βοηθητική και υποστηρικτική στις προσπάθειες καταπολέμησης του διεθνούς εγκλήματος.

* Το περιεχόμενο του παρόντος άρθρου αποσκοπεί στην παροχή γενικής - και μόνο, καθολικής. Εξαιδικευμένη καθόληση που θα αντικατοπτρίζει την ολότητα των πραγματικών της κάθε υπόθεσης πρέπει να επιδιώκεται. Για περισσότερες πληροφορίες, επικοινωνήστε με τον κ. Σάββα Σαββίδη στην ηλεκτρονική διεύθυνση savvas.savvidis@kyprianou.com ή στο τηλέφωνο 26 930 800.

†<https://www.nationalityindex.com/worldmap/CYP#>
†<https://www.nationalityindex.com/methodology>
†<https://www.nationalityindex.com/worldmap/CYP#>

Μηχανισμός προειδοποίησης για προβληματικές επιχειρήσεις

Προβλέπεται στο νέο πτωχευτικό για όσες απειλείται η βιωσιμότητά τους

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης για τον εντοπισμό των επιχειρήσεων που αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα και απειλείται η βιωσιμότητά τους θα προβλέπει το νέο πτωχευτικό πλαίσιο για τις επιχειρήσεις που επεξεργάζεται το υπουργείο Οικονομικών.

Το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης θα είναι αρμοδιότητα δημόσιας αρχής που θα έχει πρόσβαση όχι μόνο στα οικονομικά στοιχεία των επιχειρήσεων, αλλά και στις οφειλές που έχουν έναντι του Δημοσίου και έναντι των τραπεζών, έτσι ώστε να μπορεί να προλαμβάνει την πτώχευση. Το σύστημα έχει ήδη δοκιμαστεί πιλοτικά στο πλαίσιο ευρωπαϊκού προγράμματος που υλοποιήθηκε από το Επαγγελματικό Επιμελητήριο και το οποίο εξέτασε πάνω από 1.000 εταιρείες. Σύμφωνα με τον σχεδιασμό του υπουργείου Οικονομικών, το σύστημα θα αποτελέσει εργαλείο για την έγκαιρη διάγνωση των προβλημάτων σε μια επιχείρηση, έτσι ώστε να αποτρεπεται η πτώχευση.

Το σχέδιο του υπουργείου Οικονομικών παρουσιάστηκε την περασμένη εβδομάδα στους θεσμούς και θα αποτελέσει κεντρική ιδέα του νέου πτωχευτικού δικαίου για τις επιχειρήσεις, που θα βασιστεί στην κοινοτική οδηγία περί αφερεγγυότητας. Στη βάση αυτή θα αντικαταστήσει τον εξωδικαστικό μηχανισμό που ισχύει σήμερα και θα λειτουργήσει παράλληλα με άλλες διαδικασίες που προβλέπονται ήδη από τον πτωχευτικό κώδικα που θα παραμείνει σε ισχύ.

Τα 5 στάδια

Το σχέδιο προβλέπει πέντε στάδια για τις επιχειρήσεις:

- Το πρώτο είναι ο μηχανισμός έγκαιρης προειδοποίησης, «σκανάροντας» τα οικονομικά στοιχεία των επιχειρήσεων. Πρόκειται για ένα τσεκ απ, βάσει του οποίου θα διαπιστώνεται ότι η εταιρεία έχει πιθανότητα να αντιμετωπίσει δυσκολίες, ακόμη και αν δεν έχει ανεξόφλητες οφειλές.
- Το δεύτερο βήμα είναι η προληπτική αναδιάρθρωση χρέους μέσα από πρωτοβουλία που θα πρέπει να αναλάβει η ίδια η επιχείρηση, απευθυνόμενη είτε στον κάθε πιστωτή ξεχωριστά είτε πιο οργανωμένα μέσω της υποβολής αίτησης σε μια ειδική πλατφόρμα που θα δημιουργηθεί από κάποια δημόσια αρχή. Η διαδικασία

Το **σχέδιο** του υπουργείου Οικονομικών παρουσιάστηκε την περασμένη εβδομάδα στους θεσμούς και θα αποτελέσει κεντρική ιδέα του νέου πτωχευτικού δικαίου για τις επιχειρήσεις, που θα βασιστεί στην κοινοτική οδηγία περί αφερεγγυότητας.

Θα αποτελέσει εργαλείο για την έγκαιρη διάγνωση των προβλημάτων ώστε να αποτρεπεται η πτώχευση.

επιτρέπει τη ρύθμιση όλων των οφειλών μιας επιχείρησης εξωδικαστικά, αλλά και με έναν αυτοματοποιημένο τρόπο, όπου βάσει συγκεκριμένου αλγόριθμου και δεικτών θα καθορίζονται οι δυνατότητες μιας επιχείρησης να αποπληρώσει τα χρέη της. Η διαδικασία αυτή αφορά τόσο τις μικρές όσο και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με τζίρο κάτω από ένα ορισμένο όριο με βάση την κοινοτική πρακτική.

- Το τρίτο βήμα είναι η εξυγίανση της

εταιρείας. Πρόκειται για προπτωχευτική διαδικασία, μέσω της οποίας μια επιχείρηση μπορεί να ρυθμίζει τα χρέη της εξωδικαστικά, αλλά απαιτεί την επικύρωσή της από το δικαστήριο στον βαθμό που μπορεί να προβλέψει και «κούρεμα» οφειλής. Η διαδικασία αυτή είναι εθελοντική, δηλαδή μπορεί να την ξεκινήσει από την ίδια την επιχείρηση, αλλά και από τους πιστωτές. Προϋποθέτει ωστόσο τη ρευστοποίηση περιουσιακών στοιχείων της, προκειμένου να μπορέσει να ρυθμίσει τα χρέη της και να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της, όπως δηλαδή γίνεται σήμερα για τις μεγάλες επιχειρήσεις με βάση συγκεκριμένες διατάξεις του πτωχευτικού κώδικα.

- Το τέταρτο βήμα είναι η πτωχευτική διαδικασία, η οποία γίνεται υποχρεωτικά ενώπιον των δικαστηρίων. Το δικαστήριο

πιστοποιεί την αδυναμία της επιχείρησης να ρυθμίσει τα χρέη της και προχωράει στην ικανοποίηση των πιστωτών, διατάσσοντας τη ρευστοποίηση της περιουσίας του οφειλέτη. Η πτωχευτική διαδικασία μπορεί να οδηγήσει στην έξωση του επιχειρηματία από την εταιρεία του, όταν διαπιστώνεται δολιότητα ή κακοδιαχείριση.

- Το πέμπτο βήμα είναι η απαλλαγή του μη δόλιου επιχειρηματία από τα χρέη του εντός 3 ετών κατά ανώτατο όριο. Πρόκειται για την έννοια της δεύτερης ευκαιρίας που έχει θεσμοθετηθεί και στη χώρα μας με βάση την οποία η έκπτωση του οφειλέτη από το δικαίωμα ανάληψης ή άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας για λόγους αφερεγγυότητας, παύει να ισχύει το αργότερο κατά τη λήξη της περιόδου απαλλαγής.

Στο υψηλότερο επίπεδο της 10ετίας ο δείκτης εμπιστοσύνης των ΜμΕ

Νέο υψηλό δεκαετίας σημείωσε ο δείκτης εμπιστοσύνης των ελληνικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2019, καθώς διαμορφώθηκε στις 26 μονάδες, επίδοση που συνιστά αύξηση 8 μονάδων σε σύγκριση με το α' εξάμηνο του 2019 και αύξηση 13 μονάδων σε σύγκριση με το β' εξάμηνο του 2018. Η ενισχυμένη κερδοφορία και ρευστότητα σε συνδυασμό με την αυξημένη αισιοδοξία οδηγεί τις ΜμΕ στην αναζήτηση νέων κεφαλαίων τραπεζικού δανεισμού, ο οποίος φαίνεται πλέον να γίνεται λιγότερο φειδωλός.

Σύμφωνα με την έρευνα συγκρίσιος που συντάξε η Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης της Εθνικής Τράπεζας, ο δείκτης εγκεκριμένων χρηματοδοτήσεων έφτασε στο 76% του ευρωπαϊκού μέσου όρου, επιτυγχάνοντας την υψηλότερη επίδοση των τελευταίων επτά ετών.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η ανοδική πορεία που σημειώνει ο δείκτης εμπιστοσύνης των ΜμΕ δεν στηρίζεται πλέον μόνο στις μεσαίες και μικρές επιχειρήσεις –για τις οποίες έτσι κι αλλιώς ο δείκτης κινείται σε θετικό έδαφος από το 2017– αλλά και στις πολύ μικρές επιχειρήσεις, δηλαδή επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών κάτω των 500.000 ευρώ.

Ειδικότερα, οι πολύ μικρές επιχειρήσεις, έπειτα από μακρά περίοδο αρνητικών επιδόσεων, έχουν καταφέρει τους τελευταίους 12 μήνες όχι μόνο να επανακάμψουν σε θετικό έδαφος αλλά και να προσεγγίσουν σε επίδοση τις μεγαλύτερου μεγέθους επιχειρήσεις καλύπτοντας το κενό που είχε δημιουργηθεί.

Δεδομένου μάλιστα ότι οι πολύ μικρές επιχειρήσεις στηρίζονται σε μεγάλο βαθμό στην εγκόρδια αγορά, οι βελτιωμένες προσδοκίες τους συμβαδίζουν με την αναμενόμενη ανάκαμψη στην ιδιωτική κατανάλωση.

Η καλή πορεία των πωλήσεων κατά το β' εξάμηνο του 2019 οδήγησε σε περαιτέρω ανάκαμψη του αριθμού

των κερδοφόρων ΜμΕ, με το μερίδιό τους να αυξάνεται στο 82% του συνόλου των ΜμΕ, επίδοση βελτιωμένη κατά 18 ποσοστιαίες μονάδες συγκριτικά με την κατάσταση του 2012.

Ταυτόχρονα σημαντική μείωση παρουσιάζει το ποσοστό των ΜμΕ που αντιμετωπίζουν έντονα προβλήματα ρευστότητας, υποχωρώντας κάτω από το όριο του 10% (έναντι 19% το α' εξάμηνο του 2019 και 39% το 2012).

Πολύ πιο αισιόδοξες είναι οι εκτιμήσεις των ΜμΕ για την απασχόληση. Σχεδόν μία στις τρεις μικρομεσαίες

Το ποσοστό των ΜμΕ που βλέπει ανάπτυξη ανέρχεται στο 71% από μόλις 55% στις αρχές του 2019.

επιχειρήσεις προβλέπει αύξηση της απασχόλησης (έναντι 23% στις αρχές 2019 και 14% στα τέλη 2015). Την ίδια ώρα το ποσοστό των ΜμΕ που εκτιμά ότι η απασχόληση θα μειωθεί, έχει υποχωρήσει κάτω από το 5% (έναντι σχεδόν 10% στις αρχές του 2019 και 20% στα τέλη του 2015).

Ιδιαίτερης σημασίας για την εξέλιξη των επιχειρήσεων αλλά και της ίδιας της οικονομίας στο μέλλον είναι το στοιχείο της έρευνας που αφορά στη βελτίωση των αναπτυξιακών στόχων. Το ποσοστό των ΜμΕ που δηλώνει στόχο ανάπτυξης ανέρχεται πλέον στο 71% από μόλις 55% στις αρχές του 2019. Το αντίστοιχο ποσοστό για το β' εξάμηνο του 2019 στις πολύ μικρές επιχειρήσεις είναι 65% από 44% στις αρχές του 2019. Το στοιχείο αυτό επιβεβαιώνει την τάση σύγκλισης που παρατηρείται με τις μεσαίες επιχειρήσεις.

Οι ΜμΕ στην Ελλάδα εκτιμούνται σε 780.000 με τον συνολικό τζίρο τους να υπολογίζεται σε περίπου 120 δις. ευρώ.

Σχεδόν μία στις τρεις μικρομεσαίες επιχειρήσεις προβλέπει αύξηση της απασχόλησης, έναντι 23% στις αρχές 2019 και 14% στα τέλη 2015.

Σχέδιο προληπτικής αναδιάρθρωσης

Τα κράτη-μέλη προβλέπουν τον διορισμό επαγγελματία στον τομέα της αναδιάρθρωσης προκειμένου να συνδράμει τον οφειλέτη και τους πιστωτές κατά τη διαπραγμάτευση και την κατάρτιση του σχεδίου σε κάποιες περιπτώσεις. Στο πλαίσιο προληπτικής αναδιάρθρωσης, οι οφειλές μπορούν να επωφεληθούν από την αναστολή των ατομικών διώξεων για την προαγωγή των

διαπραγματεύσεων επί του σχεδίου αναδιάρθρωσης. Η αρχική διάρκεια της αναστολής είναι μέχρι 4 μήνες, με δυνατότητα παράτασης από δικαστικές και διοικητικές αρχές, και μέχρι το όριο των 12 μηνών συνολικά. Η οδηγία προβλέπει, μεταξύ άλλων:

- Την ενοποίηση των διαδικασιών τόσο για τα επαγγελματικά όσο και για τα προ-

σωπικά χρέη του επιχειρηματία, με στόχο την πλήρη απαλλαγή του.

- Την υιοθέτηση εμμέσως του ακατάσχετου λογαριασμού των υπό αναδιάρθρωση αρχές, και μέχρι το όριο των 12 μηνών συνολικά. Η οδηγία προβλέπει, μεταξύ άλλων:
- Την παροχή κινήτρων προς τις τράπεζες, όπως το προνόμιο στη σειρά κατάταξης για κάθε τυχόν νέα χρηματοδότηση.

ριότητας της επιχείρησης (π.χ. προς ΔΕΚΟ, προμηθευτές κ.ά.) ή για τη λήψη επαγγελματικής συμβουλής που σχετίζεται με το σχέδιο αναδιάρθρωσης ή δαπάνης για την εφαρμογή του ή τη σύνταξη νέας πίστωσης ή τη μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων.

- Την παροχή κινήτρων προς τις τράπεζες, όπως το προνόμιο στη σειρά κατάταξης για κάθε τυχόν νέα χρηματοδότηση.

Ηλεκτρονικά σούπερ μάρκετ στο στόχαστρο μεγάλων αλυσίδων

Παρά τον χαμηλό τζίρο τους, εμφανίζουν ρυθμό ανάπτυξης της τάξεως του 40% - Καινοτομούν για να μπορέσουν να επιβιώσουν

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ**

Γιατί μια αγορά που κάνει συνολικό τζίρο περίπου 11 δις. ευρώ να ενδιαφέρεται για ένα κομμάτι που κάνει τζίρο 40-50 εκατ. ευρώ; Τόση είναι η αναλογία του συνολικού τζίρου των σούπερ μάρκετ με τον τζίρο των ηλεκτρονικών σούπερ μάρκετ στην Ελλάδα. «Innovate or Die», δηλαδή «Η καινοτομία ή πεθαίνεις», είναι χαρακτηριστικά την περασμένη Τρίτη η κ. Μυλωνάς και Κορδώνης, στελέχη της Cardinal, σε εκδήλωση για το ηλεκτρονικό εμπόριο, δίνοντας ουσιαστικά την απάντηση.

Η «Σκλαβενίτης» αποφάσισε να δραστηριοποιηθεί στο ηλεκτρονικό εμπόριο εξαγοράζοντας το caremarket.gr.

Και αποτελεί σίγουρα βασικό κίνητρο πίσω από την απόφαση της μεγαλύτερης αλυσίδας σούπερ μάρκετ στην Ελλάδα, της «Σκλαβενίτης», να δραστηριοποιηθεί και αυτή στο ηλεκτρονικό εμπόριο, προχωρώντας στην εξαγορά του ηλεκτρονικού σούπερ μάρκετ caremarket.gr. Απόφαση που είχε προαναγγελθεί από το φθινόπωρο του 2018 και άρχισε να υλοποιείται από τις 21 Ιανουαρίου 2020.

Το κίνητρο, βεβαίως, δεν είναι υπαρ-

ξιακής φύσεως, αλλά πρόκειται για μια επιχειρηματική απόφαση που στηρίζεται σε αριθμούς. Ο τζίρος των ηλεκτρονικών σούπερ μάρκετ στην Ελλάδα είναι εξαιρετικά μικρός σε σύγκριση με τον συνολικό τζίρο του κλάδου, αλλά είναι εξόχως δυναμικός. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Convert Group, οι πωλήσεις των ηλεκτρονικών σούπερ μάρκετ στην Ελλάδα διαμορφώθηκαν το 2018 σε 28,5 εκατ. ευρώ –χωρίς ΦΠΑ– σημειώνοντας αύξηση 47,5% σε σύγκριση με το 2017, όταν ο τζίρος των ηλεκτρονικών σούπερ μάρκετ είχε διαμορφωθεί σε 19,5 εκατ. ευρώ. Το 2016 ανήλθε στα 14,8 εκατ. ευρώ. Τον Νοέμβριο του 2019 ο ρυθμός ανάπτυξης των ηλεκτρονικών σούπερ μάρκετ σε σύγκριση με έναν χρόνο πριν ήταν 40,6%.

Δεδομένου του γεγονότος ότι το ηλεκτρονικό σούπερ μάρκετ είναι μια αγορά σε «βρεφικό» στάδιο στην Ελλάδα, οι παραπάνω επιδόσεις κάθε άλλο παρά ασήμαντες είναι. Παγκοσμίως, όπου η συγκεκριμένη δραστηριότητα μετρά περισσότερα χρόνια ζωής, ο ρυθμός ανάπτυξης των ηλεκτρονικών πωλήσεων των σούπερ μάρκετ ήταν το 2018 20,3% σε σύγκριση με το 2017 (σύμφωνα με τα στοιχεία της εταιρείας ερευνών αγοράς Kantar) και οι πωλήσεις αυτές αντιστοιχούν σε ποσοστό 5,1% του συνολικού τζίρου του λεγόμενου οργανωμένου λιανεμπορίου τροφίμων. Παγκοσμίως, το μεγαλύτερο μέρος των ηλεκτρονικών πωλήσεων (72%) γίνεται από τα αμιγώς ηλεκτρονικά σούπερ μάρκετ, ενώ το υ-

Το **welovesupermarket.gr** πέρασε στη «METRO AEBE» (συμφερόντων Παντελιάδην), ενώ το e-fresh.gr φέρεται να βρέθηκε στο στόχαστρο της «ΑΒ Βασιλόπουλος», αλλά συνεχίζει –για την ώρα τουλάχιστον– την αυτόνομη πορεία του.

πόλοιπο 28% γίνεται από τα ηλεκτρονικά καταστήματα που έχουν δημιουργήσει οι παραδοσιακοί λιανέμποροι. Στην Ελλάδα, πάντως, βλέπουμε μέχρι τώρα τα αμιγώς ηλεκτρονικά σούπερ μάρκετ να

καταλήγουν στην «αγκαλιά» των παραδοσιακών λιανεμπόρων: το welovesupermarket.gr στη «METRO AEBE» (συμφερόντων Παντελιάδην), το caremarket.gr στην «Ελληνικές Υπερα-

γορές Σκλαβενίτης», ενώ το e-fresh.gr φέρεται να βρέθηκε στο στόχαστρο της «ΑΒ Βασιλόπουλος», αλλά συνεχίζει –για την ώρα τουλάχιστον– την αυτόνομη πορεία του.

Για ποιο λόγο θεωρείται ότι υπάρχει προοπτική ανάπτυξης των ηλεκτρονικών σούπερ μάρκετ στην Ελλάδα; Πέρα από το γεγονός ότι ο εν λόγω κλάδος και συνολικά το ηλεκτρονικό εμπόριο απέκτησε πολύ περισσότερους «οπαδούς» μετά την επιβολή των capital controls, καθοριστικό ρόλο διαδραματίζουν οι αγοραστικές συνήθειες των νεότερων σε ηλικία καταναλωτών.

Το 72% των συνολικών δαπανών σε ηλεκτρονικές αγορές παγκοσμίως γίνεται από τους εκπροσώπους της λεγόμενης Generation Z, άτομα δηλαδή που έχουν γεννηθεί από τα μέσα της δεκαετίας του '90 έως τα μέσα της δεκαετίας του 2000. Είναι καταναλωτές απολύτως εξοικειωμένοι με την τεχνολογία, που συνήθως βαριούνται να περιδιαβάζουν στους διαδρόμους των φυσικών σούπερ μάρκετ για να ψωνίσουν.

Οι ειδικοί της αγοράς επισημαίνουν και έναν ακόμη παράγοντα για το οποίο το ηλεκτρονικό σούπερ μάρκετ έχει σημαντικά περιθώρια ανάπτυξης στην Ελλάδα:

Παρεμφερείς κατηγορίες ηλεκτρονικού εμπορίου, όπως μη συνταγογραφούμενα φάρμακα, καλλυντικά, βιταμίνες και έτοιμο φαγητό, μπορούν να «φιλοξενηθούν» από τα σούπερ μάρκετ.

Ο τζίρος της ηλεκτρονικής παραγγελίας φαγητού έφτασε το 2018 τα 300 εκατ. ευρώ, σύμφωνα με την Convert Group, και των ηλεκτρονικών φαρμακείων τα 120 εκατ. ευρώ.

ΔΡ ΑΑΡΟΝ ΤΣΕΧΑΝΟΒΕΡ, βιοχημικός, κάτοχος Νομπέλ Χημείας

Ο καρκίνος είναι πολλές ασθένειες

Κάθε μέρα βάζουμε έναν κρίκο στην αλυσίδα της γνώσης εναντίον του – Είμαι αισιόδοξος, σε λίγα έτη θα είναι χρόνια νόσος

Της ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΕΠΤΑΚΟΙΛΗ

Μου μιλούσε για τον θαυμαστό κόσμο των πρωτεϊνών και πώς βοηθούν στην ανάπτυξη όλων των έμβιων οργανισμών, καθώς παίρναμε το πρωινό μας στο roof garden του ξενοδοχείου Electra Palace, πριν από λίγες εβδομάδες. Βρισκόταν στην Ελλάδα για να αναγορευθεί επίτιμος διδάκτορας του τμήματος Χημείας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και για να μιλήσει σε μαθητές της Σχολής Μωραΐτη, στην Αθήνα, με αφορμή τη συμπλήρωση 35 χρόνων λειτουργίας του προγράμματος International Baccalaureate.

Η βιοχημεία, ένας σχετικά νέος επιστημονικός κλάδος, ενδιαφέρθηκε εξ αρχής περισσότερο για τους τρόπους με τους οποίους τα κύτταρα παράγουν τις πολύτιμες πρωτεΐνες. Ο συνουμλητής μου, όμως, Ισραηλινός βιοχημικός Ααρν Τσεχάνοβερ, μαζί με τους συναδέλφους του Ιρβίν Ρόουζ και Αβραάμ Χέροκο πήγαν κόντρα στο ρεύμα: εστίασαν με την έρευνά τους στον εντοπισμό και στην καταστροφή από τον οργανισμό μας των ανεπιθύμητων και δυνάμει επικίνδυνων πρωτεϊνών και ανακάλυψαν τη ρυθμιζόμενη πρωτεϊνική αποδόμηση. Γι' αυτή την τόσο σημαντική ανακάλυψη, «το φίλι του θανάτου», όπως ονομάστηκε, που οδήγησε στην παραγωγή αποτελεσματικών φαρμάκων –για το πολλαπλό μυέλωμα, μια μορφή λευχαιμίας, μεταξύ άλλων– βραβεύθηκαν με το Νομπέλ Χημείας το 2004.

– Πώς θα εξηκούσατε με απλά λόγια, για όσους δεν διαθέτουν ίσως το αναγκαίο γνωστικό υπόβαθρο, την ανακάλυψή σας;

– Ο θεός μάς έφτιαξε από σάρκα και όχι από σίδηρο· τότε θα ήμασταν πιο ανθεκτικοί αλλά θα χάναμε την ευελιξία μας και δεν θα λειτουργούσαν οι αισθήσεις μας, δεν θα νιώθαμε και πολλά. Λόγω της «κατασκευής» μας, το σώμα μας είναι ευαίσθητο – απέναντι στη φυσική ραδιενέργεια, στην ηλιακή ακτινοβολία, σε γενετικές μεταλλάξεις του DNA. Αυτό συμβαίνει γενικότερα στη

Στο μέλλον, η επανάσταση της Ιατρικής θα έχει να κάνει με το DNA. Θα μπορούμε «να το κόβουμε και να το ράβουμε».

φύση. Το γάλα που βάλαμε στον καφέ μας δεν είναι ίδιο με αυτό που βρισκόταν στο ψυγείο πριν από λίγη ώρα. Και σίγουρα δεν θα είναι ίδιο αν μείνει πάνω στο τραπέζι για ένα 24ωρο. Η θερμοκρασία του περιβάλλοντος το αλλοιώνει. Το ίδιο συμβαίνει και στον άνθρωπο: η θερμοκρασία, ακόμα και του ίδιου του σώματός μας, είναι ισχυρό δηλητήριο. Από την άλλη, χρειάζομαστε μια «κανονική» θερμοκρασία, για να επιβιώσουμε. Αυτή δεν είναι η μοναδική αντίφαση. Έχουμε ανάγκη το οξυγόνο για να ζήσουμε, αλλά είναι τοξικό κι έτσι καταναλώνουμε τα περίφημα αντιοξειδωτικά για να ανακόψουμε την οξειδωσή μας. Τη στιγμή που μιλάμε ο οργανισμός μας καταστρέφεται και αναγεννάται ταυτόχρονα. Τα συστατικά μας διαρκώς αλλάζουν. Η μεγάλη πρόκληση για την επιστήμη είναι να βρει τους μηχανισμούς με τους οποίους αυτό συμβαίνει. Εμείς ανακαλύψαμε το... απορριμματοφόρο του ανθρώπινου σώματος, δηλαδή τη δράση της ουβικτινίνης, ενός πολυπεπτιδίου, που εντοπίζει ελαττωματικές, λανθασμένες, γενετικά μεταλλαγμένες, άρα επικίνδυνες πρωτεΐνες και τις απομακρύνει από τον οργανισμό μας, κρατώντας όμως όλα τα χρήσιμα συστατικά τους. Αυτή η διαδικασία έχει άμεση σχέση με τον καρκίνο, γιατί οι ελαττωματικές πρωτεΐνες σχετίζονται με την εμφάνιση νεοπλασιών.

– Άλλαξε τη ζωή σας το Νομπέλ;

– Άλλαξε τη ζωή εκατομμυρίων ανθρώπων – η ανακάλυψή μας, όχι το Νομπέλ. Βάσει αυτής, μεγάλες φαρμακευτικές εταιρείες προχώρησαν στην παραγωγή αποτελεσματικών φαρμάκων, αλλάζοντας

«Η ζωή είναι σκληρή και πολύπλοκη, γεμάτη απώλειες. Χάνεις τους γονείς σου, συγγενείς, φίλους. Γι' αυτό έχω αποφασίσει να παίρνω ό,τι μου χαρίζει κάθε μέρα. Σήμερα απολαμβάνω τη θέα στην Ακρόπολη και την κουβέντα...» λέει ο δρ Ααρν Τσεχάνοβερ.

το τοπίο κάποιων μορφών καρκίνου: οι ασθενείς ζουν περισσότερα χρόνια και με καλύτερη ποιότητα ζωής. Νιώθω υπερήφανος γι' αυτό. Σε προσωπικό επίπεδο, μετά το Νομπέλ ταξίδεψα πολύ, συνειδητοποίησα πόσο όμορφος είναι ο κόσμος μας –οι εναλλαγές της φύσης, η ποικιλία στη μουσική και στο φαγητό– αλλά αποφάσισα να επιστρέψω στην κοινωνικότητά μου: στο Ισραήλ και στο εργαστήριό μου στο Technion. Εκτοτε συνεχίζω την έρευνα και, φυσικά, τη διδασκαλία.

– Θα υπάρχουν γενιές που θα ζήσουν σε έναν κόσμο χωρίς καρκίνο;

– Ο καρκίνος είναι μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που έχει αντιμετωπίσει ποτέ η ανθρωπότητα: μια φρικτά πολύπλοκη ασθένεια –στην πραγματι-

σος ενάντια στον καρκίνο. Έχουμε βγει από την εποχή της «one size θεραπείας» και αξιοποιούμε τα όπλα της εξατομικευμένης ιατρικής, που είναι προσαρμοσμένη στο γονιδιακό και μοριακό προφίλ κάθε ασθενούς. Ακόμα κι αν δεν εξαλειφθεί εντελώς ο καρκίνος, λοιπόν, σε μερικά χρόνια θα είναι χρόνια νόσος: οι άνθρωποι θα ζούμε με τον καρκίνο και δεν θα πεθαίνουμε από αυτόν.

– Μπορούμε να κάνουμε κάτι για να τον κρατήσουμε μακριά;

– Κι αυτό πολύπλοκο είναι. Όμως υπάρχουν κάποια δεδομένα που δεν επιδέχονται αμφισβήτηση. Η έκθεση στην ηλιακή ακτινοβολία προκαλεί καρκίνο του δέρματος. Η παχυσαρκία είναι διδυμη αδελφή του καρκίνου, μια και οι χρόνιες φλεγμονές αυξάνουν τον κίνδυνο εμφάνισης και εξάπλωσης των καρκινικών όγκων. Από την άλλη, η άσκηση κάνει καλό. Η υγεία μας είναι ένα παζλ. Κάποια κομμάτια –εκτός από την κληρονομική προδιάθεση– είναι στα χέρια μας.

Ηθικά διλήμματα

«Στην αρχαία Ελλάδα οι άνθρωποι ζούσαν κατά μέσον όρο 35 έτη, στο “γύρισμα” του περασμένου αιώνα 50-55, σήμερα έχουμε σκαρφαλώσει στα 80-85. Χρειάστηκαν δηλαδή σαράντα αιώνες για να αυξηθεί το προσδόκιμο ζωής κατά είκοσι χρόνια και μόλις ένας για να κερδίσουμε άλλα τριάντα. Η νίκη αυτή οφείλεται στην επιστήμη και στην τεχνολογία: στην ασιρίνη και στην πενικιλίνη, στα υπόλοιπα αντιβιοτικά, στα εμβόλια, στις απεικονιστικές εξετάσεις. Ο 20ός αιώνας ήταν μαγικός! Στο μέλλον, η επανάσταση της Ιατρικής θα έχει να κάνει με το DNA. Θα μπορούμε “να το κόβουμε και να το ράβουμε” για να αντιμετωπίσουμε διάφορες ασθένειες. Σαν την Πυθία του Μαντείου των Δελφών, θα μας δίνει τη δυνατότητα ακριβούς πρόβλεψης. Θα ξέρουμε τι μας περιμένει. Θα είμαστε όμως ποτέ έτοιμοι να ξέρουμε; Τα ηθικά ερωτήματα που εγείρονται όχι για την τεχνολογία αλλά για το πώς θα χρησιμοποιείται είναι πολλά...».

Καθοριστικός παράγων για την εξέλιξη ενός παιδιού είναι οι γονείς

Η αγάπη του για τις φυσικές επιστήμες φανερώθηκε νωρίς. «Από παιδί με γοήτευε η κατανόηση του πώς είναι φτιαγμένο καθετί. Μάζευα άνθη και φύλλα από το βουνό και τα αποξηραίνα μέσα στο Βαβυλωνιακό Ταλμούδ του μεγάλου μου αδελφού. Θύμωνα όταν τα ανακάλυπτε στις σελίδες του, αλλά ήταν εκείνος που μου χάρισε ένα μικροσκόπιο όταν ήμουν έντεκα ετών. Με αυτό είδα για πρώτη φορά κύτταρα, στο λεπτό επιθήλιο ενός κρεμμυδιού. Αργότερα άρχισα να συλλέγω οστά ζώων, τα οποία έβρισκα στην εξοχή. Επειτα από πολλά χρόνια ερασιτεχνικού φλερτ με τη βιολογία, αποφάσισα να επισημοποιήσω τη σχέση μας, με ένα πτυχίο», λέει γελώντας. Τον ρωτώ αν θα μιλήσει στους μαθητές της Σχολής Μωραΐτη για τα χρόνια εκείνα. «Φυσικά. Συνήθως ξεκινώ τις ομιλίες μου στα σχολεία με μερικές από τις παιδικές αναμνήσεις μου από τη Χάιφα, όπου μεγάλωσα. Κατάγομαι από μια μικρή χώρα, περιστοιχισμένη από εκθρούς, αλλά αν θέλεις να ξεπεράσεις τα προβλήματα του περιβάλλοντός σου και να σωρήξεις τα όριά σου, μπορείς να τα κάνεις. Και αναφέρωμαι στους περιορισμούς που συχνά μας θέτει η γεωγραφία: αν δεν είσαι Αμερικανός, Αγγλος ή Γερμανός, αυτό δεν σημαίνει ότι δεν μπορείς να καταφέρεις κάτι σημαντικό στη ζωή σου. Αυτό λέω πάντα στα παιδιά». «Ακούγεται απλό αλλά είναι;», τον ρωτώ. «Αναφέρω τη χώρα μόνο ως υπόβαθρο, που παίζει έναν ρόλο στην εξέλιξη ενός ανθρώπου, αλλά όχι τον πιο σημαντικό: ο καθοριστικός παράγοντας για τη μετέπειτα πορεία ενός παιδιού –πέρα από όσα του έχουν κληροδοτηθεί μέσω των γονιδίων του– είναι οι γονείς του». «Το σπίτι μας δεν ήταν πλούσιο αλλά διέθετε μια τεράστια βιβλιοθήκη και μια εκπληκτική συλλογή δίσκων κυρίως κλασικής μουσικής. Η μητέρα μου, που ήταν καθηγήτρια Αγγλικών, μου μετέδωσε την αγάπη της για το διάβασμα. Από τον πατέρα μου, που ήταν δικηγόρος, διδάχθηκα την αξία της γνώσης και της ελεύθερης βούλησης. Μολονότι θα ήθελε να με δει να σπουδάζω νομικά, δεν με πίεσε. Σε όλα αυτά προσθέστε το εκπαιδευτικό σύστημα εκείνης της εποχής που ήταν εξαιρετικό: σήμερα δυστυχώς η ποιότητά του έχει εκθέσει. Και, φυσικά, ο στρατός μου έμαθε να ανήκω σε ένα σύνολο, χωρίς να εκχωρώ την ανεξαρτησία μου».

Τεχνοχώρος ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ (ΥΠΟΓΕΙΟ ΣΑΤΙΡΙΚΟΥ)

RED-X

Πολύνα Γκιωνάκη

Πρεμιέρα: 1 Φεβρουαρίου 2020

Παραστάσεις:
Σαββατο: 1, 8, 15 ώρα 20:30
Κυριακή: 2, 9, 16 ώρα 19:30

Πληροφορίες/ Κρατήσεις: 99361694
Γενική Είσοδος: 10€

Σκηνοθεσία: Φωτεινή Πετροπούλου
Ερμηνεύουν: Εύα Παπαγεωργοπούλου, Κώστας Καντζηλιέρης
Σκηνικά/ Κουστούμια: Πέτρος Στυλιανού, Άντρη Μέττα
Κινησιολογία: Εύα Παπαγεωργοπούλου
Σχεδιασμός-Φωτισμού - ήχου: Λεάνδρος Ταλιώτης, Φωτεινή Πετροπούλου
Φωτογράφιση/ Σχεδιασμός Αφίσας: Χρίστος Παπαγεωργόπουλος

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Lipsond LOVE 100.7 FM 98.1 AND 57

H FACES PRODUCTION ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΗΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

Ουσσούτε να περάσουμε

Σκηνοθεσία: ΠΕΤΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ / Κείμενα: ΜΑΡΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ, ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΦΛΟΥΡΗΣ
Σκηνικά: ΣΚΗΝΟΤΕΧΝΙΚΗ / Κουστούμια/Make up Artist: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΣΟΛΩΜΟΥ / Χορογραφίες: ΠΙΟΡΓΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ SUCCESS
Μουσική: ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΟΥΡΙΕΥΣ / Στίχοι τραγουδιού έναρξης: ΜΙΧΑΗΛ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΗΛ / Στίχοι τραγουδιών: ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ
Ηχογράφηση/Mixing Mastering: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΩΣΤΑΝΤΗ/Κstudio / Φωτογράφιση: ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΖΗΚΑ/LOB PRODUCTIONS
Ήχος/Σχεδιασμός Φωτισμού: ΑΚΗΣ ΙΓΝΑΤΙΟΥ

Παίζουν οι Ηθοποιοί:
ΝΤΟΡΙΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ, ΠΕΤΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ, ΛΟΥΚΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, ΠΕΤΡΟΣ ΤΙΓΡΗΣ, ΣΤΑΛΩ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ, ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

ΠΡΕΜΙΕΡΑ 15 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2020

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 15, 22 ΣΑΒΒΑΤΟ	ΜΑΡΤΙΟΣ 7, 14, 21, 28 ΣΑΒΒΑΤΟ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ 4, 11 ΣΑΒΒΑΤΟ	ΩΡΑ 8:30μμ	ΘΕΑΤΡΟ Ε.Ν.Α.Φ. ΑΓΙΑ ΦΥΛΛΑ, ΛΕΜΕΣΟΣ
----------------------------------	-------------------------------------	------------------------------	---------------	---

ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΚΡΑΤΗΣΕΩΝ 96499027

ΧΟΡΗΓΟΣ ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

SPP MEDIA printerest IMOPHAR MESAUDA Sao Paolo Clothing Cyprus

Απώλειες για δεύτερη κατά σειρά συνεδρίαση στο Χρηματιστήριο

Η άνοδος στην Ευρώπη και η έκδοση του 15ετούς δεν στήριξαν την αγορά

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Με απώλειες για δεύτερη συνεχόμενη συνεδρίαση, αν και περιορισμένες, κινήθηκε το Χρηματιστήριο Αθηνών, αδυνατώντας να ακολουθήσει την ανάκαμψη που σημειώθηκε στους ευρωπαϊκούς δείκτες, αλλά και να «κεφαλαιοποιήσει» την εξαιρετικά επιτυχημένη νέα έξοδο της Ελλάδας στις αγορές με 15ετές ομόλογο και με προσφορές-μαμούθ από μεγάλους μακροπρόθεσμους επενδυτές. Πιέσεις ασκήθηκαν εκ νέου στις τράπεζες καθώς και σε αρκετά blue chips, με τη μετοχή του ΟΠΑΠ να υποχωρεί κατά 2,50%, του ΟΤΕ κατά 1,39% και της Jumbo κατά 1%, ενώ μικρές αγοραστικές κινήσεις σημειώθηκαν στη μεσαία κεφαλαιοποίηση.

Το ισχυρό ράλι της αγοράς το προηγούμενο διάστημα οδηγεί, όπως φαίνεται, σε στάση αναμονής τα διεθνή επενδυτικά χαρτοφυλάκια, δεδομένου και του εξαιρετικά ασταθούς περιβάλλοντος στις αγορές από τις αρχές του έτους, παρότι τα πρώτα μηνύματα από τους αναλυτές για την πορεία του Χ.Α. το επόμενο διάστημα είναι αισιόδοξα. Οι επενδυτές, πάντως, είναι εν αναμονή και των εξελίξεων γύρω από την εφαρμογή του σχεδίου «Ηρακλής» για τις ελληνικές τράπεζες, έχοντας στρα-

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με απώλειες 0,30% στις 933,43 μονάδες, με τον τζίρο να διαμορφώνεται στα 53,17 εκατ. ευρώ.

μένο το βλέμμα στις εκτιμήσεις των οίκων αξιολόγησης (S&P) ότι, αν και θετικό για τον κλάδο, δεν επαρκεί για να επιτευχθεί η μεγάλη «στροφή» των ελληνικών τραπεζών.

Ετσι, ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με απώλειες 0,30% στις 933,43 μονάδες, ενώ ενδοσυνεδριακά κινήθηκε σε ένα στενό εύρος και μεταξύ των 930,91 (-0,57%) και των 939,33 μονάδων (+0,33%), με τον τζίρο να διαμορφώνεται σε χαμηλά επίπεδα, στα 53,17 εκατ. ευρώ. Οπως σημει-

Το ισχυρό ράλι της αγοράς το προηγούμενο διάστημα οδηγεί, όπως φαίνεται, σε στάση αναμονής τα διεθνή επενδυτικά χαρτοφυλάκια, δεδομένου και του εξαιρετικά ασταθούς περιβάλλοντος στις αγορές από τις αρχές του έτους.

ώνει η Beta Securities, η επιφυλακτικότητα που διατηρείται στις διεθνείς αγορές συντηρεί τη χαμηλή συναλλακτική δραστηριότητα στο Χ.Α. Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης έκλεισε με πτώση 0,43% στις 2.323,68 μονάδες, ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης ενισχύθηκε κατά 0,18% στις 1.284,89 μονάδες, ενώ ο τραπεζικός δείκτης έκλεισε με απώλειες 0,86% στις 856,28 μονάδες.

Το ελληνικό Χρηματιστήριο είχε την ευκαιρία να υποδεχθεί την αναβάθμιση

από τη Fitch με μια άμεση ανοδική κίνηση, καθώς συνιστά ένα σημαντικό βήμα στην κατεύθυνση της επανόδου στην κανονικότητα, όμως, όντας ένα «ετερόφωτο» χρηματιστήριο και με τις διεθνείς αγορές σε υποχώρηση, λόγω του κορωνοϊού, η κίνηση αναβλήθηκε, σημειώνει ο Δημήτρης Τζάνας, διευθυντής επενδύσεων της Κύκλος ΑΧΕΠΙΕΥ. Όμως, η ευνοϊκή συγκυρία για τους πολυετείς τίτλους επέτρεψε να προχωρήσει ο ΟΔΔΧΧ σε μια ακόμη επιτυχημένη έκδοση, 15ετούς αυτή τη

φορά ομολόγου, με επιτόκιο αισθητά χαμπλότερο του 2%, αναχρηματοδοτώντας το ελληνικό χρέος με ευνοϊκότερους όρους και προσθέτοντας «καινούργιο δημοσιονομικό χώρο».

Δημιουργούνται έτσι οι προϋποθέσεις για μείωση του στόχου του πρωτογενούς πλεονάσματος, όπως προσθέτει, ενώ καταλήγει ότι οι εγχώριοι καταλύτες (αναπτυξιακή δυναμική, αναβαθμίσεις, δημοσιονομική καλάρωση, ιδιωτικοποιήσεις) είναι μπροστά μας.

Δυναμική ανάκαμψη των διεθνών αγορών

Ανέκαμψαν εντυπωσιακά χθες οι αγορές σε Ευρώπη και Αμερική μετά τη συνεδρίαση της Δευτέρας που, εν μέσω ανησυχίας για την εξάπλωση του κορωνοϊού από την Κίνα, είχαν σημειώσει τη χειρότερη ημέρα των τελευταίων τεσσάρων μηνών.

Όπως σχολίασε μιλώντας στο Reuters ο Ντέιβιντ Μάντεν, αναλυτής αγοράς στη CMC Markets του Λονδίνου, «προηγήθηκε μια ημέρα μαζικών πωλήσεων που οφείλονταν στον πανικό και σήμερα επικρατεί η ρεαλιστική αντίληψη ότι τα πράγματα μπορεί να πηγαίνουν χειρότερα, αλλά όχι τόσο ανησυχπητικά χειρότερα».

Ο ίδιος αναγνώρισε, πάντως, ότι οι αγορές δεν έχουν ανακτήσει παρά μέρος μόνον του εδάφους που έχασαν στη συνεδρίαση της Δευτέρας.

Τη μεγαλύτερη άνοδο σημείωσαν οι μετοχές των τραπεζών και των βιομηχανιών ειδών πολυτελείας. Ετσι, ο δείκτης FTSE MIB του Μιλάνου, στον οποίο εντάσσονται οι μετοχές πολλών τραπεζών, έκλεισε με άνοδο 2,6%, ενώ ο τραπεζικός δείκτης στην ίδια αγορά έκλεισε με κέρδη 2,5%.

Οι μετοχές των οίκων ειδών πολυτελείας, όπως οι LVMH Burberry Group, Kering και Moncler SpA, που έχουν μεγάλο μερίδιο αγοράς στην Κίνα και αντλούν από την κινεζική αγορά σημαντικό μερίδιο των εσόδων τους, σημείωσαν άνοδο, ενώ είχαν κλείσει με πτώση 3% στη συνεδρίαση της Δευτέρας.

Στη Γερμανία, όπου σημειώteón κατεγράφη χθες το πρώτο κρούσμα του κορωνοϊού, ο δείκτης Xetra DAX του χρηματιστηρίου της Φρανκφούρτης έκλεισε με ελαφρά άνοδο 0,9%, ενώ ο δείκτης CAC 40 του Παρισιού έκλεισε με κέρδη πάνω από 1%. Οσον αφορά τον πανευρωπαϊκό δείκτη Stoxx 600, χθες ακολούθησε την ανάκαμψη της Γουόλ Στρίτ και έκλεισε με άνοδο 0,8%.

Τη μεγαλύτερη άνοδο σημείωσαν οι μετοχές των τραπεζών και των βιομηχανιών ειδών πολυτελείας.

Τη Δευτέρα είχε υποχωρήσει κατά περισσότερο από 2%, χάνοντας περίπου 200 δις. ευρώ από τη συνολική κεφαλαιοποίησή του. Στη Γουόλ Στρίτ, άλλωστε, οι μετοχές σημείωσαν τη μεγαλύτερη άνοδο που έχουν καταγράψει από τον Οκτώβριο, καθώς διέρρευσε φημολογία πως η διεθνής προσπάθεια να αναχαιτισθεί η διάδοση του κορωνοϊού θα αποτρέπει παράλληλα και μια νέα επιβράδυνση στην παγκόσμια οικονομία. Ετσι, αργά το βράδυ οι βασικοί δείκτες, αφενός ο S&P 500 και αφετέρου ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης Dow Jones, σημείωναν κέρδη 1,37% και 1,04%, αντιστοίχως.

Ο δείκτης Xetra DAX στη Φρανκφούρτη κατέγραψε κέρδη 0,9%.

(Τιμήν: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη

Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ. %
3M COMPANY	165.88	-5.5514
ALCOA CORP	14.8	-0.4707
ALLEGHANY CRP	804.8	1.136
ALTRIA GROUP	49.57	-0.4018
AMAZON COM	1848.675	1.1122
AMER EXPRESS C	133.4	2.1127
AMER INTL GROU	50.585	0.9076
AMGEN	225.55	1.1662
APPLE INC	316.585	2.4713
BANK OF AMERIC	33.38	1.6134
BAXTER INTL IN	90.53	0
BOEING CO	315.99	-0.1927
BRISTOL MYERS	65.16	2.292
CAMPBELL SOUP	48.84	0.1435
CATERPILLAR IN	137.115	1.0204
CIGNA CORP	204.84	2.4456
CHEVRON	111.31	0.8334
CISCO SYSTEMS	47.86	0.8216
CITIGROUP	77.71	1.3036
CERVECERIAS	18.01	1.0662
COCA-COLA CO	57.05	-0.7481
COLGATE PALMOL	69.82	-0.3994
DANAOS CORP	6.49	-0.7645
DIANA SHIPPING	2.74	-1.083
DOW INC	47.3	0.2543
DUPONT DE NMOU	58.14	1.3068
ENTERGY CP	129.58	0.0232
EXXON MOBIL	64.785	0.0695
FEDEX CORP	148.55	0.0404
FORD MOTOR CO	8.955	0.7312
INTL BUS MACHI	140.11	1.0749
GENERAL DYNAMI	183.435	0.4738
GENERAL ELEC C	11.67	2.0105
GOLDM SACHS GR	242.58	1.8644
HALLIBURTON CO	22.005	1.6356
HARTFORD FINL	58.62	0.9124
HP INC	21.7625	0.8457
HOME DEPOT INC	234.6699	1.5052
HONEYWELL INTL	176.06	1.4521
INTEL CORP	67.37	2.5575
JOHNSON JOHNSO	149.475	0.4874
JPMORGAN CHASE	134.74	2.0526
LAZARD	41.945	1.6356
MCDONALD'S COR	211.79	1.1703
MERCK & CO	85.95	-0.1742
MICROSOFT CP	165.23	1.8178
3M COMPANY	165.93	-5.523
MORGAN STANLEY	54.325	2.2877
NIKE INC CL B	100.65	0.4049
NORFOLK SOUTHE	204.71	1.0115
PFIZER INC	38.29	-4.6564
PROCTER & GAMB	126.26	0.4535
RAYTHEON CO	227.33	-0.4946
ROCKWELL AUTOM	195.47	0.7993
SCHLUMBERGER L	33.855	-0.3092
SOUTHERN	69.7	-0.0574
STEALTHGAS	3.12	-0.6369
TSAKOS ENERGY	3.4	-0.8746
UNITIS CORP	10.072	0.3187
UNION TECH CP	154.06	2.0062
UNITEDHEALTH G	286.99	1.0208
US BANCORP	54.2568	1.3388
VERIZON COMMS	60.8	1.4856

WALT DISNEY CO	138.23	1.7145
WELLS FARGO & W	47.53	0.913
WALMART INC	116.82	0.8286

London/Λονδίνο

Εταιρείες	Χθεςινό	Μετ. %
ANGLO AMERICAN	2021	0.984
A.B.FOOD	2650	0.912
ADMIRAL GROUP	2301	1.995
ASHTED GRP	2517.33215	0.756
ANTOFAGASTA	859.2	2.603
AVIVA PLC	403.1	1.018
ASTRAZENECA	7651	2.013
BACCOCK INTL	610.4581	1.053
BAE SYSTEMS	635	0.032
BARCLAYS	172.02	0.785
BRIT AM TOBACC	3365.03299	0.372
BARRATT DEVLPM	806.4	1.613
BERKELEY GRP	5346	0.3
BR LAND CO	580.8	0.835
BUNZL	2025	-0.249
BP	481.75	1.006
BURBERRY GRP	2014.6022	0.575
BT GROUP	174.168	1.349
COCACOLA HBCA	2788.97153	0.83
CARNIVAL	3312	1.689
CENTRICA	88.34	-0.786
COMPASS GROUP	1926.7102	2.001
CAPITA PLC	154.35	-0.454
CRH	2915	0.076
DIXONS CARPHO	143.45	-0.279
DCC	6284	-0.159
DIAGEO	3146.5	-1.441
DIRECT LINE	337.7	1.29
EXPERIAN	2705	2.307
EASUYET	1412.0859	0.106
FRESNILLO	613	-3.9
GLENCORE	227.6	2.48
GLAXOSMITHKLIN	1792	0.527
HIKMA	1942.5	0.181
HAMMERSON H	257.03009	2.679
HARGREAVES LS	1851.5	2.918
HSBC HOLDINGS	567.7	1.538
INTL CONSOL AI	592.4	0.92
INTERCONT HOTE	4727.8075	3.053
3I GROUP	1099	1.571
IMB BRANDS	1933.8	0.499
INTU PROPERTIE	19	1.145
INTERTEK GROUP	6078	0.696
ITV	139.75	0
JOHNSON MATTHE	2675.6073	1.203
KINGFISHER	204.5	0.988
LAND SECS.	961	1.264
LEGAL & GENERA	307	1.153
LYDDYS BNK GRP	57.2355	0.928
LOND STOCK EXC	7732	-0.463
MARKS & SP	1761	1.908
MONDI	1586	0.475
NATIONAL GRID	1018.8	1.232
CONTINENTAL AG	7038.65818	0.313
PROVIDENT FINC	461.7	1.028
PRUDENTIAL	1376	2.229
PERSIMMON	2994.3962	1.136
PEARSON	587.2	1.276
RECKIT BNC SRG	6233.65581	1.778

ROYAL BANK SCO	218.6	-0.092
RDS 'A	2149	0.21
RDS 'B	2154.5	0.139
RELX	2031.0411	1.287
RIO TINTO	4250	0.806
ROYAL MAIL R	202.8	2.321
ROLLS ROYCE PL	650.0203	2.262
RSA INSURANCE G	552.2	2.033
SAINSBURY(U)	205.5	0.735
SCHRODDERS	3230	1.7
SAGE GROUP	753.8	0.08
ST JAMES'S PLAC	1128.5	2.96
SMITHS GROUP	1700	1.147
SMITHSONIANPHEW	1903	0.848
SSE PLC	1495	0.702
SAGE GROUP	662	0.669
SEVERN TRENT	2584	0.116
TRAVIS PERKINS	1570.5	-0.222
TESCO	246	0.285
TIU AG	818.116	-0.585
TAYLOR WIMPEY	218.17686	0.507
UNILEVER	4500.5	1.626
UTD. UTILITIES	1002	0.14
VODAFONE GROUP	156.66	1.529
WPP PLC	988.4	0.366
WHITBREAD	4343.08737	2.619

Zurich /Zurixn

Εταιρείες	Χθεςινό	Μετ. %
ABB LTD N	22.68	0.27
RICHEMONT N	74.24	0.79
GEBERT NI	518	-0.08
LAFARGEHOCLIM	50.28	0.2
DIRECT LINE	337.7	1.29
EXPERIAN	2705	2.307
EASUYET	1412.0859	0.106
FRESNILLO	613	-3.9
GLENCORE	227.6	2.48
GLAXOSMITHKLIN	1792	0.527
HIKMA	1942.5	0.181
HAMMERSON H	257.03009	2.679
HARGREAVES LS	1851.5	2.918
HSBC HOLDINGS	567.7	1.538
INTL CONSOL AI	592.4	0.92
INTERCONT HOTE	4727.8075	3.053
3I GROUP	1099	1.571
IMB BRANDS	1933.8	0.499
INTU PROPERTIE	19	1.145
INTERTEK GROUP	6078	0.696
ITV	139.75	0
JOHNSON MATTHE	2675.6073	1.203
KINGFISHER	204.5	0.988
LAND SECS.	961	1.264
LEGAL & GENERA	307	1.153
LYDDYS BNK GRP	57.2355	0.928
LOND STOCK EXC	7732	-0.463
MARKS & SP	1761	1.908
MONDI	1586	0.475
NATIONAL GRID	1018.8	1.232
CONTINENTAL AG	7038.65818	0.313
PROVIDENT FINC	461.7	1.028
PRUDENTIAL	1376	2.229
PERSIMMON	2994.3962	1.136
PEARSON	587.2	1.276
RECKIT BNC SRG	6233.65581	1.778

Frankfurt/Φρανκφούρτη

Εταιρείες	Χθεςινό	Μετ. %
ADIDAS N	301.95	1.95
ALLIANZ SE	219.55	4.3
BASF SE	62.84	0.71
BAY MOT WERKE	66.82	-0.88
BEIERSDORF	104.35	0.4
BAYER N AG	75.65	2.09
COMMERZBANK	5.232	0.152
CONTINENTAL AG	104.3	3.98
DAIMLER AG N	43.285	0.71
DEUTSCHE BANK	7.87	0.123
DEUTSCHE POST	32.305	0.02
DT BOERSE N	148.95	1.35
DT LUFTHANSA A	14	0.2

DT TELEKOM N	14.91	0.346
E.ON SE NA	10.402	0.08
FRESENIUS MEDI	72.08	1.26
FRESENIUS SE	48.72	1.07
HEIDELBERGCEME	63.54	0.18
HENKEL AG&CO V	93.32	-0.28
INFINION TECH	20.93	-0.31
K+S AG NA	8.428	0.152
MERCK KGAA	118.75	1.15
MUENCH. RUECK	271.3	4.6
RWE AG	31.7	0.1
THYSSENKRUPP A	11.75	0.59
VOELKSWAGEN VZ	172.46	0.82
VONOVIA SE	51.02	0.42
SIEMENS N	115.36	0.54
SAP SE	119.84	-2.62

Amsterdam/Αμστερνταμ

Εταιρείες	Χθεςινό	Μετ. %
AALBERTS	40.08	1.31
AEGON	3.748	0.51
ABN AMRO BANK	15.87	1.96
AKZO NOBEL	86.45	0.9
ALFITE EUROPE	5.946	0.2
ARCELORMITTAL	13.948	2.68
ASML HOLDING	261.75	1.02
BOSKALIS WESTM	21.86	0.14
GALAPAGOS	209.2	1.55
HEINEKEN	98.26	-0.14
IONIS GROEP	10.072	1.34
KPN CON	2.696	1.24
NN GROUP	32.09	0.94
KONINKLIJKE DS	110.6	0.55
NIPPON SUISAN	110.6	0.55
NISSAN MOTOR C	599.2	0.25
NOMURA HOLDING	557	-0.54
NISSAN CHEMICA	4545	0.44
NIPPON PAPER I	1805	-0.21
NTT DCOMO	3113	-0.5
OBAYASHI CORP	1211	-0.25
ODAKUYI ELEC RA	2412	0.42
OJI HOLDINGS	570	-0.87
OSAKA GAS	1901	-0.83
RICOH CO LTD	1274	0.39
SECOM	9700	-0.56
SEVEN & I HLDG	4201	-1.12
SHARP CORP	1578	-1.07
SHIMIZU CORP	1134	-0.87
SHISEIDO	7230	2.41
SONY CORP	7773	-1.17
SMFG	3862	-0.23
SUMITOMO CHEM	471	-1.26
SUZUKI	770	0.79
TAISEI CORP	4450	-0.89
TDK CORPORATIO	122	

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ			ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ			
	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)	Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή	
Γενικός Δείκτης	933,43	-0,3	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	13.922.927	27,28%	
FTSE Βιομηχ. προϊόντων	2615,74	-0,68	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	7.522.905	14,74%	
FTSE Χημικών-Υλικών	3316,77	0,82	ΣΤΑΘΕΡΗ ΨΗΛΕΦΟΝΙΑ	7.018.422	13,75%	
FTSE ΜΜΕ	0	0	ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΙΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	3.856.307	7,55%	
FTSE Πετρελαίου-Αερίου	4899,86	-0,47	ΔΙΑΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	3.159.791	6,19%	
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	9930,92	-0,59	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΧΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	2.655.620	5,20%	
FTSE Πρώτων Υλών	7087,93	0,39	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	2.218.801	4,35%	
FTSE Ταξιδιών και Αναψυχής	1921,96	-1,99	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1.674.721	3,28%	
FTSE Τεχνολογίας	1012,67	1,65	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	1.632.863	3,20%	
FTSE Τηλεπικοινωνιών	3718,72	-1,39	ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	1.109.069	2,17%	
FTSE Τραπεζών	856,28	-0,86	ΥΔΡΕΥΣΗ	1.083.067	2,12%	
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	648,08	-0,87	ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	807.938	1,58%	
FTSE Τροφίμων και Ποτών	12293,4	0,81	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	697.680	1,37%	
FTSE Υγείας	498,64	0,55	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	593.452	1,16%	
FTSE Υψηλ. Κοινής Ωφελείας	3332,47	-0,08	ΚΑΘΕΤΗ/ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	472.495	0,93%	
FTSE Χημικών	9156,68	-0,52	ΤΣΙΜΕΝΤΑ	371.281	0,73%	
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	1091,09	-0,72	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	322.496	0,63%	
FTSE Χ.Α. LargeCap	2323,68	-0,43	ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	266.489	0,52%	
FTSE Χ.Α. MidCap	1284,89	0,18	ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	222.004	0,43%	
FTSE Χ.Α. Δείκτης Αγοράς	576,39	-0,4	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	209.111	0,41%	
			ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	1.227.496	2,40%	
			ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	51.044.933		

▲ 47

▼ 62

➡ 25

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ					
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
INTEAL ΟΜΙΛΟΣ (ΚΟ)	1,210	10,00%	AUDIOVISUAL (ΚΟ)	0,344	-4,44%
ΕΛΓΕΚΑ (ΚΟ)	0,450	7,66%	ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ Χ. ΑΦΟΙ (ΚΟ)	0,444	-3,48%
ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ (ΚΟ)	2,240	6,67%	ΑΒΑΞ (ΚΟ)	0,590	-3,28%
ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΚΟ)	1,020	5,70%	ΑΤΤΙΣΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	1,290	-3,01%
BYTE COMPUTER (ΚΟ)	1,190	5,31%	ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ (ΚΟ)	1,700	-2,86%
SPACE HELLAS (ΚΟ)	5,760	4,73%	ΟΠΑΠ (ΚΟ)	11,310	-2,50%
PROFILE (ΚΟ)	4,150	4,01%	EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	0,860	-1,99%
INFORM ΛΥΚΟΣ Π. (ΚΟ)	1,580	3,61%	UNIBIOS (ΚΟ)	0,418	-1,88%
REDS (ΚΟ)	1,330	3,50%	BRIQ PROPERTIES Α.Ε.Ε.Α.Π. (ΚΟ)	2,180	-1,80%
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	8,800	3,04%	KPI - KPI (ΚΟ)	5,520	-1,78%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ			
ΑΞΙΑ		ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ	
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	7.492.301,68	ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ (ΚΟ)	0,56%
ΟΤΕ (ΚΟ)	7.018.421,72	SPACE HELLAS (ΚΟ)	0,55%
EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	4.404.191,36	ALPHA ETF FTSE ATHEX LARGE CAP	0,46%
ALPHA BANK (ΚΟ)	3.271.229,01	UNIBIOS (ΚΟ)	0,38%
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	3.159.791,04	BYTE COMPUTER (ΚΟ)	0,29%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2.977.160,40	ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΚΟ)	0,27%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2.895.630,69	ΑΥΤΟHELLAS (ΚΟ)	0,26%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	2.757.499,50	ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ Χ. ΑΦΟΙ (ΚΟ)	0,25%
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	2.573.022,41	ΝΤΟΠΛΕΡ (ΚΟ)	0,22%
ΔΕΗ (ΚΟ)	1.767.833,45	OPTRONICS TECHNOLOGIES (ΚΟ)	0,22%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α.		ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
62.610,38 (εκατ. ευρώ)	-0,29% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	51.093,37 (χιλ. ευρώ)	0,23% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	16.692,53 (χιλ. τεμάχια)	-22,18% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	290	1.268	10.394
FTSE/Χ.Α. Large Cap	290	1.268	10.394
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.932	18.754	390.304
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	31	124	6.155
ALPHA BANK (ΚΟ)	168	3.279	44.925
ΑΤΤΙΣΑ BANK Α.Τ.Ε. (ΚΟ)	0	0	7.825
Coca-Cola HBC AG (ΚΟ)	26	58	303
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	24	211	9.096
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	128	853	26.708
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	164	3.406	50.976
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	13	37	1.307
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	1	1	58
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	99	279	7.390
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	18	71	3.949
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	0	0	2.282
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	11	72	4.776
INTRALOT (ΚΟ)	10	43	5.519
JUMBO (ΚΟ)	213	631	1.097
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	40	146	3.937
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	71	2.590	87.553
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	9	13	959
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	176	629	14.591
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	180	2.181	43.374
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	64	301	2.809
ΟΤΕ (ΚΟ)	35	169	3.784
ΟΛΠ (ΚΟ)	4	4	601
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	210	2.270	32.462
ΔΕΗ (ΚΟ)	124	963	16.311
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	26	89	4.010
TITAN CEMENT (ΚΑ)	1	1	80
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	86	333	7.467
Δικαιώματα σε Δείκτες	23	144	1.648
FTSE/Χ.Α. Large Cap	23	144	1.648
Δικαιώματα σε Μετοχές	3	100	474
ALPHA BANK (ΚΟ)	0	0	0
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	36
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	199
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	10
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	9
ΔΕΗ (ΚΟ)	3	100	220
Συνολική Δραστηριότητα	2.248	20.266	402.820

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

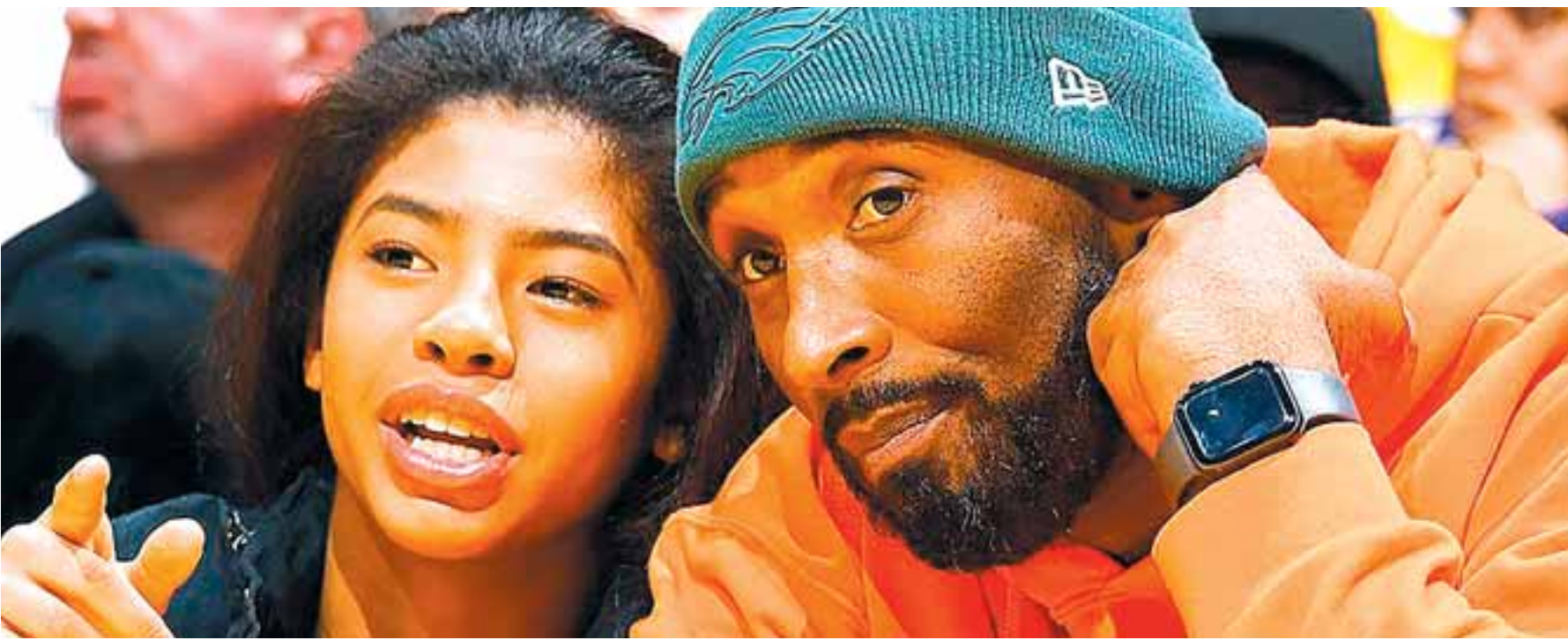
Τρίτη 28 Ιανουαρίου 2020

	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΙΣΤΑΤΗ	ΑΝΟΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΣΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0,8300	0,8480	0,8391	0,5330	767	0,8320	0,8480	0,8480	1,92
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	1,2940	1,3280	1,3108	-2,6910	5.633	1,3100	1,3160	1,3140	-1,35
ΔΗΕΠ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΕΜ)	0,4740	0,4800	0,4767	-0,3030	7.988	0,4740	0,4800	0,4800	-0,41
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0,0075	0,0095		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0,1230	0,1250	0,1245	-0,2800	29.211	0,1230	0,1250	0,1250	-2,34
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD	0,1230	0,1250	0,1242	-0,0470	35.000	0,1230	0,1260	0,1230	-1,60
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1,3200	1,3300	1,3209	-0,9090	11.000	1,3100	1,3300	1,3300	0,00
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1,3400	1,3400	1,3400	2,0000	400	1,3100	1,3400	1,3400	1,52
ΚΟΖΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0320	0,0000		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ	0,0250	0,0250	0,0250	-0,2500	300	0,0265	0,0300	0,0250	-9,09
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0,0215	0,0215	0,0215	-0,2000	39.400	0,0215	0,0000	0,0215	-8,51
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0395	0,0000		
ΕΛΜΗ	ELLIMAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,0000		
ΕΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD	0,0170	0,0180	0,0180	-0,2000	149.388	0,0000	0,0180	0,0180	-10,00
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC						0,1040	0,0000		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,1450		
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (Σ)	0,0005	0,0010	0,0006	-0,0450	2.000.000	0,0005	0,0010	0,0005	-50,00
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0,0020	0,0030		
ΤΔΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	0,8000		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0105		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΜΑΡΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD	0,1840	0,1860	0,1846	0,5590	3.500	0,1650	0,1860	0,1860	2,20
ΧΑΣΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0,0010	0,0000		
ΤΟΕΠ	ΤΟΣΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,0380		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ "Η ΠΡΟΟΔΟΣ" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)"						1,0300	0,0000		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD	0,1340	0,1390	0,1341	0,1290	19.001	0,1330	0,1390	0,1390	4,51
ΚΙΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD	0,0210	0,0220	0,0219	0,0900	23.788	0,0210	0,0230	0,0210	0,00
ΚΟΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0,1200	0,1220	0,1215	0,0290	13.175	0,1220	0,1250	0,1220	0,00
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0,0690	0,0740		
ΛΟΣΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,8000	0,8700		
ΝΤΟΔ	DOMI INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						1,0000	1,0600		
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0,0255	0,0000		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,0605	0,0000		
Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0000		
ΑΒΚΑ	ΔΑΣΙΜΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,8500		
ΚΕΤΕ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,3840	0,3840	0,3840	0,0000	115.746	0,3840	0,3900	0,3840	0,00
ΚΥΡΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,1200	0,0000		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ	2,2200	2,2400	2,2385	3,7320	4.050	2,2200	2,2400	2,2400	1,82
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΣΤΟ	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0,0130	0,0130	0,0130	0,6000	20.000	0,0000	0,0130	0,0130	8,33
ΙΩΑΝ	CHRIS IOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΟ	KEO PLC						1,4200	1,4800		
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ						0,0000	0,2300		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC						0,6300	0,6800		
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD						0,2800	0,2900		
Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΔ	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD						0,0750	0,0800		
Ακίνητη Περιουσία										
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,2000	0,2100		
ΠΑΝΑ	ΠΑΝΔΟΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ	0,0710	0,0720	0,0716	0,0800	23.000	0,0680	0,0730	0,0710	-2,74
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,2160	0,2380		
Ενέργεια										
ΑΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	1,0400	1,0400	1,0400	-0,5910	717	1,0300	1,0500	1,0400	0,00
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΛΙΠΕ	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	1,2100		
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0020	0,0000		
ΔΟΕΠ	ΔΟΔΟΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΛΕΠ	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΣΕΠ	ΕΣΕΛΕΝΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0940		
ΙΣΕΠ	ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
Βιομηχανία										
ΡΟΙΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΤΣΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
Ακίνητη Περιουσία										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1							50,0001	56,0000	
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2							52,5000	55,0000	
ΙΝΤΚΑΡΤ	Glenfinnian Bond Designated Activity Company (Ομόλογο)						0,0000	0,0000		
ΙΝΤΚΑΡΤ2	Pulteney Bond Designated Activity Company (Ομόλογο)						0,0000	0,0000		
ΤΡΙΣΤΟΝΕ	Tristone Healthcare Bond Designated Activity Company (Ομόλογο)						0,0000	0,0000		

Η ομίχλη «τύφλωσε» το μοιραίο ελικόπτερο

Δεν βλέπουν μηχανική βλάβη οι ερευνητές στο δυστύχημα που στοίχισε τη ζωή στον Κόμπι Μπράιαντ και σε ακόμη 8 άτομα

Στις καιρικές συνθήκες τη μοιραία ώρα της πτώσης του ελικοπτήρου, που οδήγησε προχθές τον Κόμπι Μπράιαντ, την κόρη του και άλλα επτά άτομα στον θάνατο, εστιάζουν πλέον οι ερευνητές, αφού ολοένα και πιο απίθανο φαντάζει το ενδεχόμενο μηχανικής βλάβης. Το τύπου Σικόρσκι S-76 ελικόπτερο προσέκρουσε στις πλαγιές ενός λόφου 50 χιλιομέτρα από το Λος Αντζέλες εν μέσω πυκνής ομίχλης, που περιόριζε σημαντικά την ορατότητα, σύμφωνα με αναφορές, και ανεφλέγη σε μια «πύρινη μπάλα» κατά τους αυτόπτες μάρτυρες, σκορπίζοντας συντρίμια σε έκταση ενός στρέμματος. Σύμφωνα με τους «Τάιμς του Λος Αντζέλες», η ομίχλη ήταν τόσο πυκνή την προχθεσινή ημέρα ώστε οι αστυνομικές αρχές της μεγαλούπολης της Καλιφόρνιας είχαν απαγορεύσει τις πτήσεις των δικών τους ελικοπτέρων. Το CNN μετέδωσε ότι οι ελεγκτές εναέριας κυκλοφορίας παραχώρησαν στον πιλότο Αρα Ζομπάιαν (ο οποίος είχε την ειδικά εκπαίδευση που απαιτείται για την πλοήγηση ελικοπτήρου σε ομίχλη) την άδεια να πετάξει σε ελαττωμένης ορατότητας συνθήκες. Ο ίδιος, πάντα κατά το CNN, ζήτησε συνεχή παρακολούθηση της πτήσης του ελικοπτήρου του, για να πάρει από τους ελεγκτές την απάντηση ότι πετούσε υπερβολικά χαμηλά για κάτι τέτοιο, προφανώς διότι το ελικόπτερο δεν το έπανε το ραντάρ. Ο ελεγκτής κυκλοφορίας προσπάθησε να επικοινωνήσει ξανά με τον πιλότο, αλλά αντί απάντησης ήρθε μια νεκρική σιγή στον ασύρματο, όπως έδειξε το ηχητικό πουδόθηκε χθες στη δημοσιότητα.

Κόμπι και Τζιάνα, πατέρας και κόρη, έφυγαν μαζί από τη ζωή τόσο άδικα, μαζί με ακόμη επτά ψυχές, σε μια τραγωδία που, πέραν της ανθρώπινης διάσπασης, σημαδεύει το παγκόσμιο μπάσκετ.

Η πρόσκρουση σημειώθηκε σε ύψος 426 μέτρων, στον απότομο λόφο στο Καλαμπάσας της Καλιφόρνιας. Οι Αρχές της περιοχής ανακοίνωσαν ότι το σημείο της πρόσκρουσης είναι δύσβατο και θα χρειαστούν τουλάχιστον 48 ώρες για την περισυλλογή των διασκορπισμένων σορών των εννέα νεκρών του δυστυχήματος.

Θα διεξαχθούν δύο παράλληλες έρευνες για τα αίτια του δυστυχήματος και θα ε-

ξετασθούν όλα τα ενδεχόμενα, όπως συμβαίνει σε κάθε αεροπορικό συμβάν. Τα πρώτα πορίσματα αναμένονται εντός δεκαήμερου. Ωστόσο, θα αποτελέσει μεγάλη έκπληξη εάν δεν αποδοθεί η αιτία της πτώσης του ελικοπτήρου στην απώλεια προσανατολισμού του πιλότου λόγω της πυκνής ομίχλης, την οποία βεβαιώνουν και οι μετεωρολόγοι.

Το ελικόπτερο, που είχε δύο κινητήρες

και ήταν ένα από τα πλέον αξιόπιστα με βάση τον τύπο του, πετούσε με την υψηλή ταχύτητα των 160 κόμβων (σχεδόν 300 χλμ./ώρα), χάνοντας ύψος με ρυθμό περίπου 4.000 πόδια ανά λεπτό. «Η πιθανότητα ταυτόχρονης δυσλειτουργίας των διδυμών κινητήρων σε αυτό το ελικόπτερο είναι ασήμαντη», δήλωσε ο πρώην πιλότος του Μπράιαντ με το ίδιο ελικόπτερο, Κουρτ Ντιτζ. Η ταχύτητα που

καταγράφηκε κατά την πρόσκρουση επιβεβαιώνει τα λόγια του. Στο μοιραίο ελικόπτερο επέβαιναν επίσης η συμπαίκτρια της Τζιάνα Μπράιαντ, Αλίσια Αλτομπέλι, και οι γονείς της, Τζον και Κέρι Αλτομπέλι. Ο Τζον Αλτομπέλι ήταν και αυτός άνθρωπος του αθλητισμού, με 27 χρόνια στον πάγκο της ομάδας μπέιζμπολ του κολεγίου Οραντζ Κόουστ, όπως ήταν και η Κριστίνα Μάουζερ, προ-

Παγκόσμια συγκίνηση για το τραγικό τέλος του Κόμπι Μπράιαντ

Η μπάλα του μπάσκετ «δάκρυσε» για τον απροσδόκητο χαμό του Κόμπι Μπράιαντ που λάτρεψε το σπορ, όσο λίγοι, αποτέλεσε ινδάλμα για χιλιάδες παιδιά και η ξαφνική απώλειά του, μαζί με την κόρη του, Τζιάνα, προκάλεσε σοκ στον παγκόσμιο αθλητισμό. Ο «black mamba» αφοσιώθηκε στο μπάσκετ από την ηλικία των έξι ετών, έπαιξε μόνο στους Λέικερς για είκοσι συνεχόμενα χρόνια, χάρισε αμέτρητες θεαματικές φάσεις με τις «απογειώσεις» του και τα εύστοχα σουτ της τελευταίας φάσης των αγώνων που χάρισαν νίκες στους «λιμανθρώπους» του Λος Αντζέλες.

Πρότυπο του ήταν ο ένας και μοναδικός, Μάικλ Τζόρνταν. Ο Μπράιαντ «άγγιζε» τη δόξα του «Air». Για να φτάσει στην κατάκτηση πέντε πρωταθλημάτων NBA, δύο χρυσών ολυμπιακών μεταλλίων με τις ΗΠΑ, να παίζει σε 18 Ολ σταρ αγώνες, ο Κόμπι δούλεψε αμέτρητες ώρες προπονήσεων πάνω στο παρκέ και προσπάθησε να τελειοποιεί κάθε κίνησή του. Περιέγραψε το πάθος του για το μπάσκετ στο αποχαιρετιστήριο γράμμα του προς το ίδιο το άθλημα και στην ταβάνια μικρού μήκους που βραβεύθηκε με το αγαλματίδιο των Οσκαρ το 2017. Οι φίλοι του Λέικερς τον αγάπησαν

παθολογικά. Στο άκουσμα του θανάτου του, χιλιάδες πολίτες του Λος Αντζέλες, που από την Κυριακή θυμίζει «βουβή» πόλη, λόγω του πένθους, κατέκλυσαν τον περιβάλλοντα χώρο του σταδίου Staples center για να αφίσουν λουλούδια, κεράκια και να προσευκθούν. «Είναι μια φορτική είδηση!» έγραψε στο Twitter ο πρόεδρος των ΗΠΑ, Ντόναλντ Τραμπ, ενώ ο προκατόχος του, Μπαράκ Ομπάμα, εξήρε την αγάπη του Κόμπι για το μπάσκετ. Ο Μπιλ Κλίντον ευχήθηκε δύναμη και κουράγιο στη σύζυγό του Βανέσα και στις τρεις κόρες τους.

«Αγαπούσα τον Κόμπι, ήταν σαν

μικρός μου αδελφός. Θα μου λείψουν πολύ οι συζητήσεις μας» είπε ο Μάικλ Τζόρνταν, ενώ ο «Μάτζικ» Τζόνσον υποστήριξε ότι «κάθκε ο μεγαλύτερος Λέικερ όλων των εποχών». Σε μικρό βίντεο, ο Αμπντούλ Τζαμπάρ αναφέρθηκε στον «εξαιρετικό άνθρωπο που ήταν ο Κόμπι». Σε ένδειξη πένθους και αρνούμενος να αποδεχθεί τον θάνατο του Μπράιαντ, ο Γιάννης Αντετοκούνμπο απεργνοποίησε όλους τους λογαριασμούς του στα social media. «Θα σε θυμάμαι, πάντα, για τη δύναμη της ψυχής σου και τον τρόπο που μας έσπρωχνες να νικάμε» έγραψε ο Σακίλ Ό'Νιλ. «Με

ενέπνευσε» έγραψε ο Γερμανός Ντιρκ Νοβίτσκι, ενώ ο Λεμπρόν Τζέιμς που μόλις είχε ξεπεράσει τον Κόμπι στην τρίτη θέση των σκόρερ όλων των εποχών την προηγούμενη Παρασκευή, έκλαψε όταν έμαθε για την πτώση του ελικοπτήρου. Ο Μαραντόνα, ο Ροαλντίνιο, ο Εμπαμπέ και δεκάδες άλλοι εν ενεργεία και βετεράνοι ποδοσφαιριστές ένωσαν την θλίψη τους με τους φίλους, αποχαιρετίζοντας τον Κόμπι. Δακρυσμένη η τραγουδίστρια, Αλίσια Κις αφιέρωσε όλα την τελετή απονομής των βραβείων Grammy στη μνήμη του Μπράιαντ.

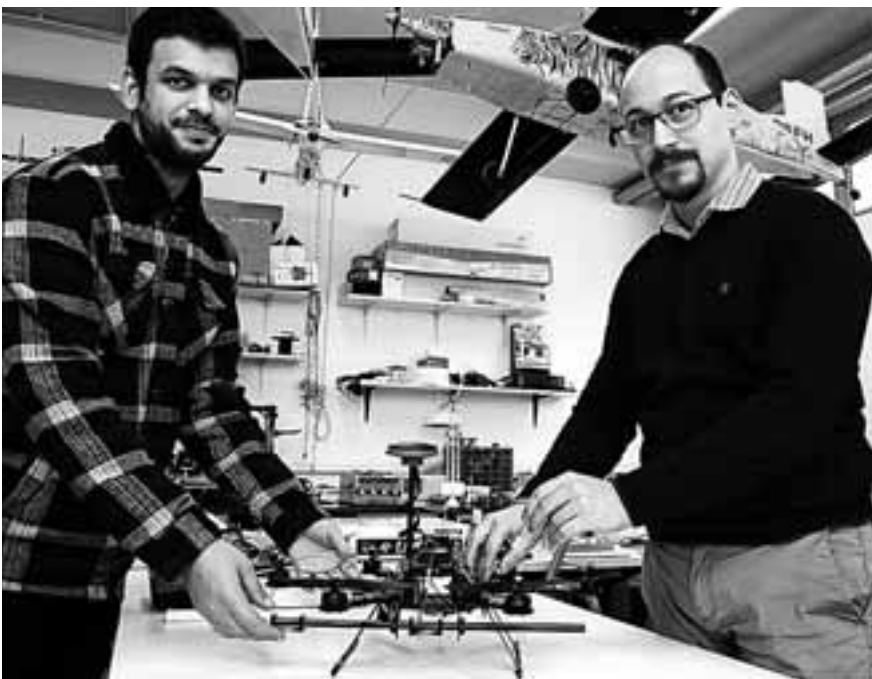
Το τύπου «Σικόρσκι S-76» ελικόπτερο προσέκρουσε στις πλαγιές ενός λόφου 50 χιλιομέτρα από το Λος Αντζέλες.

MASTERS
tennis academy

ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΓΗΠΕΔΩΝ
ΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΑ

Για περισσότερες πληροφορίες:
E-mail: info@tennismasteracademy.com.cy
Τηλέφωνο: 22105929 / 96400086

ΧΟΡΗΓΟΙ:

Αριστερά: Ο μεταπτυχιακός φοιτητής Χρήστος Αντωνίου με τον υποψήφιο διδάκτορα Γιώργο Ζυγνόπουλο. Στο κέντρο, ο καθηγητής Κωνσταντίνος Κυριακόπουλος με ένα «έξυμνο» υποβρύχιο. Δεξιά: Ένα άλλο επίτευγμα της ομάδας του κ. Κυριακόπουλου αφορά την ανάπτυξη ρομποτικού χεριού για τη διασύνδεση ανθρώπινου νευρικού συστήματος και ρομπότ.

Ρομπότ με αντίληψη, το στοίχημα στο ΕΜΠ

Το έναυσμα για τον Κωνσταντίνο Κυριακόπουλο και την ομάδα του για τη δημιουργία μηχανών που θα διαχειρίζονται καταστάσεις

Της **ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΑΡΑΪΚΑΚΗ**

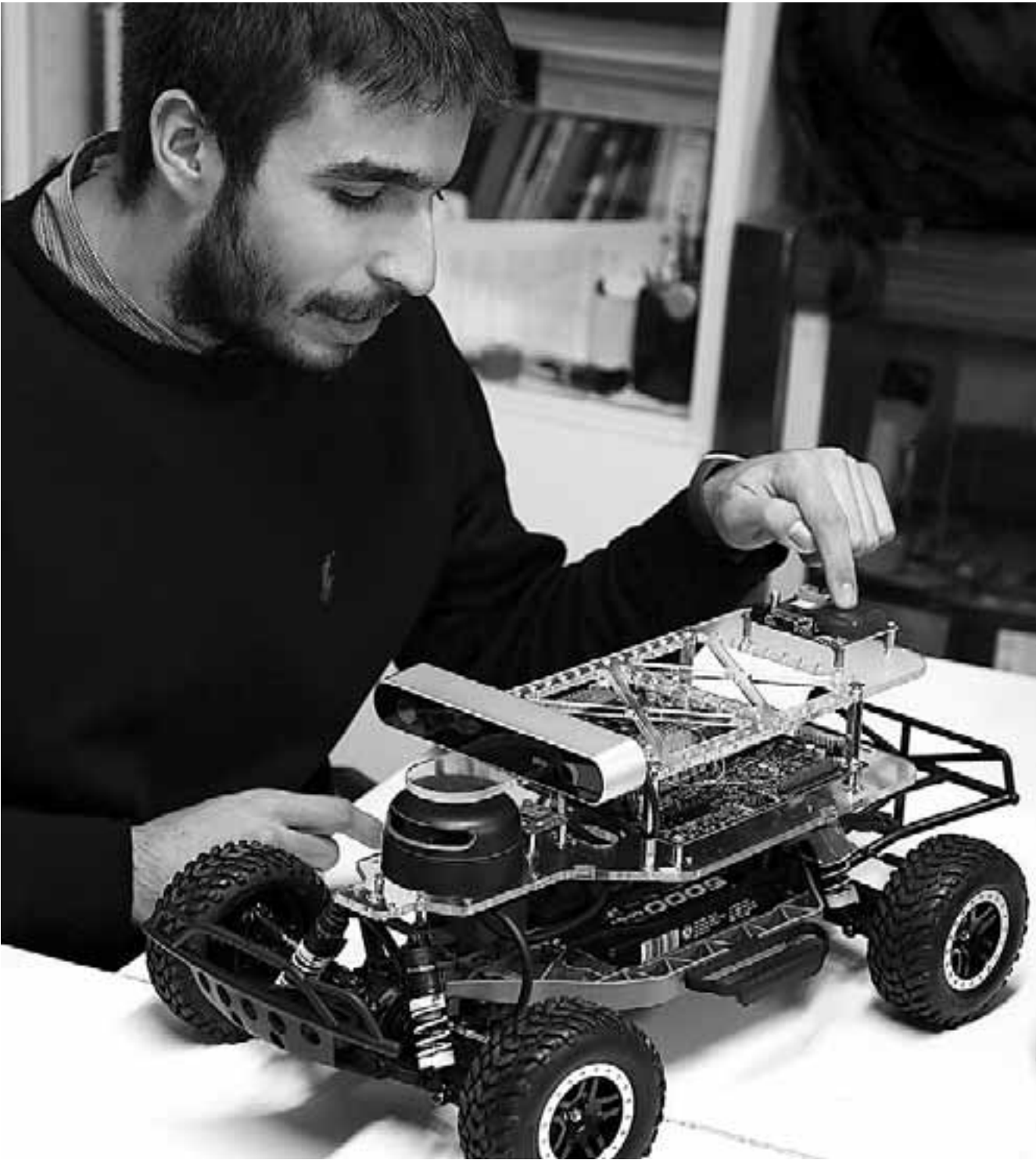
Μοιάζει απλό, αλλά δεν είναι. Να μπορούν να αναγνωρίσουν τα ρομπότ όχι μόνο την κατάσταση του περιβάλλοντος στο οποίο βρίσκονται, αλλά και τη δική τους κατάσταση, να εντοπίσουν τυχόν βλάβη και να πάρουν γρήγορα αποφάσεις σχετικά με την αποκατάστασή της, να βρουν άλλη λύση αν αυτή δεν είναι δυνατή ή να αποφασίσουν την... αυτοκαταστροφή τους εφόσον υπάρχει κίνδυνος να βλάψουν άνθρωπο.

Πάνω σε αυτό το στοίχημα εργάζεται αυτή τη στιγμή ο Κωνσταντίνος Κυριακόπουλος, καθηγητής στη Σχολή Μηχανολόγων Μηχανικών του ΕΜΠ, στον τομέα Μηχανολογικών Κατασκευών και Αυτόματου Ελέγχου. Όπως λέει στην «Κ» ο κ. Κυριακόπουλος, ο οποίος μαζί με την ομάδα του αναπτύσσει, στο Εργαστήριο Συστημάτων Αυτόματου Ελέγχου που δι-

«Να αντιλαμβάνονται από μόνα τους ότι κάτι δεν πάει καλά και να επιλέγουν ανάμεσα σε μία σειρά λύσεων», λέει, μιλώντας στην «Κ», ο καθηγητής Κωνσταντίνος Κυριακόπουλος.

ευθύνει, ιπτάμενα, υποβρύχια και επίγεια ευφυή ρομποτικά συστήματα, «η ανάγκη για τη δυνατότητα αυτή μου ήρθε ένα πρωί στο Ζάππειο όπου πατεράδες και παιδιά έπαιζαν με πολύπτερα και ένα από αυτά έπεσε κάποια στιγμή πάνω στο μπράτσο ενός μικρού κοριτσιού. Ήταν το έναυσμα να ασχοληθούμε με την αυτοδιάγνωση και διαχείριση της κατάστασης των ιπτάμενων ρομπότ. Να αντιλαμβάνονται από μόνα τους ότι κάτι δεν πάει καλά και να επιλέγουν ανάμεσα σε μία σειρά λύσεων. Να συνεχίσουν τη δουλειά τους, εάν αυτό δεν είναι εφικτό, να προσγειωθούν σε ασφαλές μέρος, εάν ούτε αυτό είναι δυνατό, να πέσουν σε σημείο όπου δεν θα υπάρχουν άνθρωποι».

Τα ιπτάμενα ρομπότ μπορεί να είναι αεροπλάνα, ελικόπτερα ή πολύπτερα. «Μέσω μιας σειράς προγραμμάτων έρευνας

Ανάμεσα στις επίγειες εφαρμογές είναι η ανάπτυξη -για λογαριασμό κυπριακού οργανισμού έρευνας- του λειτουργικού μέρους μοντέλων αυτόματων αυτοκινήτων που θα κινηθούν σε προσομοίωση πόλης για να μελετηθεί η συμπεριφορά τους σε έκτακτες συνθήκες. Στη φωτογραφία, ο υποψήφιος διδάκτωρ Σωτήρης Ασπράγκας.

«Διαστημικές» κατασκευές και μηχανές που βαδίζουν και τρέχουν

Στα Εργαστήρια της Σχολής Μηχανολόγων ΕΜΠ δραστηριοποιούνται στον Τομέα Μηχανολογικών Κατασκευών και Αυτόματου Ελέγχου, τόσο στην κατασκευή όσο και στο λειτουργικό μέρος ρομπότ σε μη συμβατικές δράσεις, εκτός από τον κ. Κυριακόπουλο, ο καθηγητής Ευάγγελος Παπαδόπουλος και στον Τομέα Τεχνολογίας των Κατεργασιών ο καθηγητής Γιώργος Βοσνιάκος, σε εφαρμογές ρομπότ σε βιομηχανικές κατεργασίες και παραγωγή. Στα εργαστήρια συμμετέχει ένα πλήθος προπτυχιακών, μεταπτυχιακών, διδακτορικών φοιτητών και μεταδιδασκτορικών ερευνητών.

Στο Εργαστήριο Αυτόματου Ελέγχου

Μεταπτυχιακοί φοιτητές, υπό την εποπτεία καθηγητών, σχεδιάζουν μια ρομποτική πλατφόρμα για την αυτόματη φόρτωση των κοντέινερ στα αεροπλάνα.

υπό την εποπτεία του κ. Ευάγγελου Παπαδόπουλου, μια μεγάλη ομάδα νέων επιστημόνων ασχολείται με τα διαστημικά ρομποτικά συστήματα. «Και κάθε νέα μας μελέτη την επιβεβαιώνουμε πειραματικά», λέει ο ερευνητής Γιώργος Ρε-

«Η "Αίλιψ» είναι ένα ρομπότ που θα μπορεί να αντικαταστήσει έναν πυροσβέστη σε επικίνδυνες συνθήκες, να εξερευνήσει τον Αρη, να διερευνήσει γκρεμισμένα κτίρια, να πάει όπου οι ρόδες αδυνατούν να κινηθούν», λέει ο υποψήφιος διδάκτωρ Κωνσταντίνος Μαχαιράς.

κλείτς. «Το πρόβλημα είναι ότι τα ρομποτικά συστήματα σε τροχιά πρέπει να δοκιμάζονται σε συνθήκες που να προσομοιάζουν σε εκείνες του Διαστήματος, εκτός πεδίου βαρύτητας. Για να το πετύχουμε αυτό, τοποθετούμε τα ρομπότ

πάνω σε αερόδρανα, που δημιουργούν φιλμ αερίου CO2 πάχους μικρότερου από τρίχα, μεταξύ αυτών και της απολύτως επιπεδής επιφάνειας από γρανίτη. Το αποτέλεσμα είναι να κινούνται στο επίπεδο χωρίς τριβή ή επίδραση βαρύτητας, δη-

λαδή όπως θα έκαναν τα πραγματικά ρομπότ στο Διάστημα. Έχουμε ένα ενεργητικό αυτόνομο ρομπότ που διαθέτει βραχίονες, και ένα παθητικό που αντιπροσωπεύει δορυφόρο εκτός λειτουργίας. Το ενεργητικό μπορεί να προσδεθεί στον

και σε συνεργασία με Ευρωπαίους ακαδημαϊκούς εταίρους αναπτύξαμε όλο το λειτουργικό μέρος τριών αεροπλάνων και δύο ελικοπτέρων. Τα ιπτάμενα ρομπότ μπορούν να χρησιμοποιηθούν με πολλούς τρόπους. Στην κατάσταση πυρκαγιών για την παρακολούθηση της εξέλιξης της φωτιάς, όπου μάλιστα ενδέχεται να αναγκαστούν να παίξουν τον ρόλο «καμικάζι» προκειμένου να δώσουν τις περισσότερες και ακριβέστερες δυνατές πληροφορίες στο Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων, αλλά και για τον εντοπισμό εγκλωβισμένων ανθρώπων. Στην παρακολούθηση της ρύπανσης υδάτων, θαλασσών, λιμνών, ποταμών. Στη δράση αυτή είναι πολύ χρήσιμα τα πολύπτερα, που μπορούν να κατέβουν, να πάρουν δείγμα, να το αναλύσουν και να στείλουν τα δεδομένα στο κέντρο ελέγχου. Αναπτύσσουμε μια σχετική συνεργασία με κυπριακούς φορείς. Στη συστηματική παρακολούθηση της διαβρώσης ακτογραμμών (π.χ. της βόρειας ακτογραμμής της Πελοποννήσου) - συμμετέχουμε σε ένα σχετικό πρόγραμμα διεθνούς συνεργασίας μαζί με το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής (καθ. Εμμ. Οικονόμου). Στη μεταφορά φαρμάκων, απινιδωτή κ.ά. και παροχή συμβουλών υγείας μέσω τηλεματικής. Για τη δράση αυτή περισσότερο κατάλληλα είναι τα αεροπλάνα-ρομπότ που κινούνται με θερμικούς κινητήρες και μπορούν να πετάξουν για πολύ ώρα, αλλά και τα αντίστοιχα ελικοπτερα-ρομπότ, που μπορούν να σπκώσουν φορτίο 4-5 κιλών», σημειώνει ο κ. Κυριακόπουλος.

Μια άλλη ομάδα του καθηγητή Ρομποτικής έχει ασχοληθεί με τα μη επανδρωμένα έξυπνα υποβρύχια σκάφη, για εργασίες σε σημεία όπου δεν είναι εύκολη η πρόσβαση του ανθρώπου. «Αναπτύξαμε σε συνεργασία με ελληνικές εταιρείες υποβρύχια ρομποτικά οχήματα, που ελέγχουν τα ύψαλα του πλοίου και μετρούν το πάχος του ελάσματος, εκτός λιμανιού, στη ράδα, με λίγα μποφόρ, τη νύχτα, δηλαδή υπό συνθήκες δύσκολες για έναν επιθεωρητή ποιότητας - ο δεξαμενισμός του πλοίου και η απώλεια μιας ημέρας πλεύσης μπορεί να κοστίσει έως και 50.000 δολάρια στον πλοιοκτήτη. Ο επιθεωρητής καθέτι στο γραφείο του - κέντρο ελέγχου και το ρομπότ στέλνει την εικόνα, αν μάλιστα υπάρχει κυματισμός, μπαίνει σε λειτουργία σύστημα αντιστάθμισης ώστε ο ελεγκτής να έχει μια επεξεργασμένη και

όχι μια ταρακουνημένη εικόνα. Τα υποβρύχια αυτά οχήματα μπορούν να χρησιμοποιηθούν και στον έλεγχο των φραγμάτων», εξηγεί ο ίδιος. Η ομάδα έχει συμμετάσκει και σε ευρωπαϊκά προγράμματα για τον έλεγχο με ρομπότ, υποθαλάσσιων αγωγών στις βόρειες θάλασσες, όπως και των συστημάτων στήριξης των πλατφορμών άντλησης πετρελαίου. «Ρομπότ κατεβαίνει στις αλυσίδες στήριξης της πλατφόρμας, τις καθαρίζει από φύκη, τις ελέγχει, παίρνει και στέλνει μέσω δορυφόρου το βίντεο στο κέντρο ελέγχου, ανεβαίνει στην επιφάνεια, φορτίζεται και βυθίζεται και πάλι συνεχίζοντας την αποστολή του χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση». Επίσης, υποθαλάσσια οχήματα μπορούν να παρακολουθήσουν τη δραστηριότητα νηφαιστίων, να ελέγξουν ιχθυοτροφεία ανοικτής θάλασσας, να μετρήσουν την ποιότητα του θαλάσσιου νερού. Ανάμεσα στις επιγείες εφαρμογές, είναι η ανάπτυξη -για λογαριασμό Κυπριακού Οργανισμού Έρευνας- του λειτουργικού μέρους μοντέλων αυτόματων αυτοκινήτων που θα κινηθούν σε προσομοίωση πόλης για να μελετηθεί η συμπεριφορά τους σε έκτακτες συνθήκες. Ένα άλλο επίτευγμα της ομάδας του κ. Κυριακόπουλου αφορά την ανάπτυξη ρομποτικού χεριού ως συνέπεια διάφορων ευρωπαϊκών προγραμμάτων για τη διασύνδεση ανθρώπινου νευρικού συστήματος και ρομπότ (neuro robotics). «Ο εγκέφαλος κινεί το χέρι μέσω των μυών του βραχίονα· αν αυτό κοπεί είναι σαν να έχεις μια μηχανή χωρίς το όχημα. Εμείς κατασκευάσαμε ένα χέρι το οποίο επικοινωνεί με τους μυς του βραχίονα μέσω ηλεκτρομυογραφικών σημάτων, και το καθοδηγεί σε απλές κινήσεις. Μελέτη που πραγματοποιήσαμε -μέλη της ομάδας μας φέρσαν ειδικά γάντια που καταγράφουν τις κινήσεις των αρθρώσεων- έδειξε ότι σύνθεση τριών βασικών κινήσεων οδηγούν στο 80% του συνόλου των καθημερινών απλών κινήσεων. Ιδέα της ομάδας ήταν το χέρι να μπορεί να κατασκευαστεί στο σπίτι με έναν 3D εκτυπωτή και κόστος 70 ευρώ. Η ομάδα κέρδισε δύο βραβεία, ένα από την Ένωση Σουηδικών Εταιρειών Αυτοματισμού και Ρομποτικής και ένα σε αντίστοιχη δράση στην Καλιφόρνια. Μέλη της ομάδας ίδρυσαν startup με Γερμανούς εταίρους και σχεδιάζουν τεχνητά χέρια κατάλληλα για την κουζίνα», λέει ο καθηγητής.

δορυφόρο, να τον εφοδιάσει με καύσιμα, ή να αλλάξει μια μπαταρία. Το διεθνές πρωτοποριακό ρομποτικό σύστημα έχει σχεδιαστεί στο εργαστήριό μας για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Διαστήματος και έχει ήδη χρησιμοποιηθεί σε τρία προγράμμάτα της. Πλέον χρησιμοποιείται σε τέταρτο, καθώς και σε μεγάλο πρόγραμμα του Horizon 2020», σημειώνει ο κ. Ρεκλείτς και συνεχίζει: «Οι δορυφόροι εμπλέκονται σε πολλούς τομείς της ζωής μας, στις επικοινωνίες, στο GPS, στην πρόγνωση του καιρού κ.λπ. Υπάρχει λοιπόν μεγάλο ενδιαφέρον να χρησιμοποιηθεί η ρομποτική τόσο για τη συντήρηση δορυφόρων όσο και για την απομάκρυνση των εκτός λειτουργίας».

Υπό την εποπτεία του κ. Παπαδόπουλου ομάδα μεταπτυχιακών και διδακτορικών φοιτητών σχεδιάζουν και κατασκευάζουν ρομπότ που βαδίζουν ή τρέχουν.

Η «Αίλιψ» είναι ένα τετράποδο ρομπότ που προορίζεται για αποστολές διάσωσης. «Είναι ένα ρομπότ που κινείται σαν κατσίκι, σε δύσκολα περιβάλλοντα. Θα μπορεί να αντικαταστήσει έναν πυροσβέστη σε επικίνδυνες συνθήκες, να εξερευνήσει τον Αρη, να βοηθήσει καλλιεργητές σε δύσκολα εδάφη, να διερευνήσει γκρεμισμένα κτίρια, να πάει όπου οι ρόδες αδυνατούν να κινηθούν», λέει ο υποψήφιος διδάκτωρ Κωνσταντίνος Μαχαιράς. «Τα ρομπότ αυτά έχουν πολύ δύσκολη δυναμική βάδισης και ευστά-

θειας, χρειάζονται δυνατούς κινητήρες, να όμως πρέπει και να τους κουβαλούν». Ο υποψήφιος διδάκτορας Θανάσης Μαστρογεωργίου εφοδιάζει το ρομπότ με τεχνητή όραση και αντίληψη του περιβάλλοντος, «ώστε να μπορεί να διακρίνεται εμπόδια που μπορεί να βρει στον δρόμο προς τον στόχο του, να διεκπεραιώνει το έργο του, να στέλνει εικόνες στους χειριστές του. Το οπτικό του σύστημα είναι ένας συνδυασμός καμερών και λέιζερ».

Οι ίδιοι, μαζί με τον Κώστα Κουτσούκη που εργάζεται στο διδακτορικό του, και τον Γιώργο Μπολανάκη που τελειώσε τη διπλωματική του, σχεδιάζουν στο πλαίσιο έργου Horizon 2020, υπό την εποπτεία του κ. Παπαδόπουλου, μια ρομποτική πλατφόρμα για την αυτόματη φόρτωση των κοντέινερ στα αεροπλάνα, κάτι που σήμερα διεκπεριώνεται χειροκίνητα.

Ο στόχος είναι να αφαιρεθεί μεγάλο βάρος από τον μόνιμο εξοπλισμό του αεροπλάνου ώστε να επιτευχθεί οικονομία στα καύσιμα και καθαρότερο περιβάλλον. Η ρομποτική πλατφόρμα θα μπορεί να κινεί 1,5 τόνο σε μικρή κλίση. Κινείται πρώτα κάτω από το κοντέινερ, προσδένεται σε αυτό, το μετακινεί μέσα στο αεροπλάνο και το κλειδώνει αυτόματα στη θέση του. Επίσης η ομάδα σχεδιάζει ρομπότ με πόδια που έχουν και τροχούς, ώστε να χρησιμοποιούν τα μεν ή τους δε, ανάλογα με τα εδάφη στα οποία κινούνται.

Η βαθμολογία της Fitch είναι η υψηλότερη που έχει δοθεί στην Ελλάδα από τότε που πέρασε το κατώφλι των πακέτων διάσωσης το 2010

Η αναβάθμιση από Fitch πυροδότησε κύμα θετικών εκθέσεων από οίκους

Η βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους βελτιώνεται σταδιακά

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΛΗ**

Με μποράζ θετικών εκθέσεων για τις προοπτικές της Ελλάδας και των ομολόγων «απάντησαν» οι διεθνείς οίκοι στην αναβάθμιση της χώρας από τη Fitch, στο «BB» από «BB-» πριν, και με θετικές προοπτικές από σταθερές. Πλέον, η βαθμολογία της Fitch είναι η υψηλότερη που έχει δοθεί στην Ελλάδα από τότε που πέρασε

το κατώφλι των πακέτων διάσωσης το 2010, και βρίσκεται μόλις δύο σκαλοπάτια κάτω από την «επενδυτική βαθμίδα», την οποία και η ελληνική κυβέρνηση έχει στόχο να κατακτήσει στο α' εξάμηνο του 2021.

Κίνηση-έκπληξη, σε σχέση με τις προσδοκίες της, χαρακτήρισε η Morgan Stanley την «ετυμηγορία» της Fitch, τονίζοντας πως η αναβάθμιση αυτή προσθέτει περαιτέρω αποδεικτικά στοιχεία ότι η αξιολόγηση της Ελλάδας είναι σε θετική πορεία. Η βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους βελτιώνεται σταδιακά και η οικονομική ανάκαμψη φαίνεται πως «ανεβάζει μομέντουμ» επίσης. Η αμερικανική τράπεζα εκτιμά ότι η Ελλάδα θα παραμείνει στις δεσμεύσεις της για μεταρρυθμίσεις και συνεπείς δημοσιονομικές πολιτικές, ενώ η πιθανότητα της χώρας μας να ανακτήσει την «επενδυτική βαθμίδα» αναμένεται να βρεθεί στο επίκεντρο των αγορών φέτος.

Η Citigroup επισημαίνει πως πλέον η Fitch δίνει την υψηλότερη βαθμολογία στην Ελλάδα τονίζοντας πως η δημοσιονομική πολιτική στη χώρα και το ευρύτερο πολιτικό περιβάλλον έχουν γίνει πιο υποστηρικτικά απέναντι στην ανάπτυξη και αυτό θα βοηθήσει στη βελτίωση της βιωσιμότητας του ελληνικού χρέους και στη μείωση των κόκκινων δανείων των ελληνικών τραπεζών, και έτσι αναμένει περισσότερες αναβαθμίσεις από τους οίκους το επόμενο διάστημα.

Η Fitch ανέφερε ξεκάθαρα πως η μεταρρυθμιστική πορεία που ακολουθεί η ελληνική κυβέρνηση αποτελεί έναν από τους βασικούς λόγους που οδήγησαν στην αναστάθμιση, τονίζει η DZ Bank. Στα θετικά τοποθετεί επίσης τη μείωση των φόρων, τις προσπάθειες για περαιτέρω μεταρρύθμιση του τραπεζικού τομέα και τα πιο εντατικά σχέδια για την επιτάχυνση των ιδιωτικοποιήσεων, ενώ δηλώνει αισιόδοξη για την εξέλιξη του δείκτη χρέους και αναμένει να μειωθεί στο 161% το επόμενο έτος. Ως παράγοντες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε περαιτέρω αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδας η Fitch αναφέρει τη συνεχιζόμενη μείωση του συνολικού χρέους, περαιτέρω μεταρρυθμίσεις, ενίσχυση της ανάπτυξης της οικονομίας και τη μείωση των κινδύνων στον τραπεζικό κλάδο.

Τέλος, οι αναλυτές τόνισαν πως το «δώρο» αυτό της Fitch θα λειτουργήσει θετικά για την πορεία των ελληνικών ομολόγων, τα οποία και χτες σημείωσαν εντυπωσιακό ράλι, με την απόδοση του 10ετούς να σημειώνει νέο ιστορικό χαμηλό κάτω του 1,15%. Όπως σημείωσε ο αναλυτής της Commerzbank Ρένερ Γκούντερμαν, οι αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων μπορεί να κινηθούν χαμηλότερα, λόγω της αυξανόμενης προσδοκίας ότι η πιστοληπτική αξιολόγηση της Ελλάδας θα συνεχίσει να βελτιώνεται και να κινηθεί προς το επίπεδο της επενδυτικής βαθμίδας, το οποίο και θα επιτρέψει στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα να αγοράσει ελληνικά ομόλογα.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Υποχώρηση στις αποδόσεις των κρατικών ομολόγων

Ελαφρώς πτωτικές τάσεις επικράτησαν στις παγκόσμιες χρηματιστηριακές αγορές την εβδομάδα που διανύσαμε, καθώς αυξήθηκαν οι ανησυχίες των επενδυτών για την εξάπλωση του κοροναϊού στην Κίνα και την όποια επίδραση μπορεί να έχει στην κινεζική και, κατ'επέκταση, στην παγκόσμια ανάπτυξη. Αρνητική επίπτωση στο επενδυτικό κλίμα είχαν και οι δηλώσεις του Αμερικανού προέδρου Ντόναλντ Τραμπ, την Τετάρτη, ότι θα επιβάλει δασμούς στις ευρωπαϊκές αυτοκινητοβιομηχανίες αν η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν συναινέσει στην υπογραφή εμπορικής συμφωνίας. Το επενδυτικό κλίμα βελτιώθηκε μερικώς την Πέμπτη, μετά την καθυσταστική ανακοίνωση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας σχετικά με τον κοροναϊό πως δεν πρόκειται προς το παρόν για μια κατάσταση υγειονομικής έκτακτης ανάγκης σε παγκόσμια κλίμακα. Εντούτοις, η ανησυχία για το ενδεχόμενο γρήγορης εξάπλωσης του νέου ιού –δεδομένου ότι εκατομμύρια Κινέζοι ταξιδεύουν στην ενδοχώρα αλλά και στο εξωτερικό λόγω του νέου κινεζικού έτους– συνεχίζει να επιρεάζει τις αγορές κρατικών ομολόγων. Σε αυτό το περιβάλλον, οι αποδόσεις των κυβερνητικών τίτλων στην Ευρωζώνη υποχώρησαν σε χαμηλό πολλών εβδομάδων, με την απόδοση των 10ετών γερμανικών τίτλων να κυμαίνεται στις αγορές της Ευρώπης την Παρασκευή κοντά στο χαμηλό έξι εβδομάδων -0,31% που σημειώθηκε την προηγούμενη ημέρα, επηρεασμένη επίσης από το λιγότερο –σε σχέση με το αναμενόμενο– ήπιο ύφος της προέδρου της ΕΚΤ Κριστίν Λαγκάρντ για την πορεία της Ευρωζώνης στη συνέντευξη Τύπου μετά τη λήξη της συνεδρίασης νομισματικής πολιτικής, την Πέμπτη. Παρόμοια κίνηση κατέγραψε και η απόδοση των 10ετών αμερικανικών κρατικών ομολόγων, υποχωρώντας την Πέμπτη σε χαμηλά δύο εβδομάδων 1,71%, προτού αυξηθεί μερικώς προς το 1,74% την επόμενη μέρα, παραμένοντας ωστόσο περίπου 8 μ.β. χαμηλότερα σε εβδομαδιαία βάση. Στην Ιταλία, η απόδοση των 10ετών κυβερνητικών τίτλων ανήλθε σε υψηλό τριών εβδομάδων 1,45% την Τετάρτη, μετά τα δημοσιεύματα ότι ο επικεφαλής του συγκυβερνώντος Κόμματος Πέντε Αστέρων και υπουργός Εξωτερικών Λουίτζι ντι Μάιο πρόκειται να παραιτηθεί. Ωστόσο, η ανοδική αυτή τάση αντιστράφηκε πλήρως, με την εν λόγω απόδοση να μειώνεται σε χαμηλό δύο μηνών 1,24% στις αγορές της Ευρώπης την Παρασκευή, με τις αρχικές ανησυχίες να μετριάζονται, καθώς οι επενδυτές θεώρησαν πως δεν είναι πιθανή η κατάρρευση του κυβερνητικού συνασπισμού. Στις αγορές συναλλάγματος, η ισοτιμία ευρώ / δολαρίου διαπραγματευόταν σε χαμηλά επτά εβδομάδων 1,1030 την Παρασκευή, την ώρα συγγραφής του άρθρου, επηρεασμένη αρνητικά από το ύφος των δηλώσεων της προέδρου της ΕΚΤ. Συγκεκριμένα, το Δ.Σ. της ΕΚΤ διατήρησε τα παρεμβατικά επιτόκια αμετάβλητα, επαναλαμβάνοντας την εκτίμησή του ότι αυτά θα παραμείνουν στα τρέχοντα ή σε χαμηλότερα επίπεδα έως ότου ο πληθωρισμός συγκλίνει δυναμικά προς ένα επίπεδο επαρκώς κοντά στον στόχο. Επιβεβαιώνοντας πως οι μηνιαίες αγορές τίτλων αξίας 20 δισ. ευρώ θα συνεχιστούν μέχρι την έναρξη του ανοδικού κύκλου των επιτοκίων.

* Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Έρευνας Διεθνών Κε-φαλαγορών της Eurobank.

BusinessCloud

.....

Δωρεάν 20GB χώρος για τα δεδομένα σας στο τοπικό Cloud της Cyta

Τηλεφωνική Εξυπηρέτηση Επιχειρηματικών Πελατών:150
www.cyta.com.cy/business-cloud

Νιώσε κοντά,
φτάσε μακριά

Πτώση την Τρίτη στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου

Πτωτικά έκλεισε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Ο Γενικός Δείκτης σημείωσε μικρές απώλειες σε ποσοστό 0,16%, κλείνοντας στις 67,31 μονάδες.

Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 υποχώρησε στις 40,52 μονάδες, παρουσιάζοντας πτώση 0,10%. Ο ημερήσιος τζίρος διαμορφώθηκε στις €101.007,13.

Από τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, άνοδο σημείωσαν ο δείκτης των Ξενοδοχείων κατά 0,14% και η Εναλλακτική Αγορά κατά 0,27%.

Αντίθετα, απώλειες κατέγραψαν

Ο Γενικός Δείκτης σημείωσε μικρές απώλειες σε ποσοστό 0,16%, κλείνοντας στις 67,31 μονάδες.

η Κύρια Αγορά σε ποσοστό 0,11% και οι Επενδυτικές Εταιρείες σε ποσοστό 0,44%.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσαν οι τίτλοι της ΚΥ-ΠΡΙΑΚΗΣ ΕΤ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ με €44,446,46 (τιμή κλεισίματος €0,38

- χωρίς μεταβολή), της Logicom με €14.530 (τιμή κλεισίματος €1,33 - χωρίς μεταβολή), των Τσιμεντοποιείων Βασιλικού με €9.066 (τιμή κλεισίματος €2,24 - άνοδος 1,82%) της Τράπεζας Κύπρου με €7.383,45 (τιμή κλεισίματος €1,31 - πτώση 1,35%) και της Α.ΤΣΟΚ-ΚΟΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΛΤΔ με €4.346 (τιμή κλεισίματος €0,12 - πτώση 1,60%).

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεων, 6 κινήθηκαν ανοδικά, 9 πτωτικά και 5 παρέμειναν αμετάβλητες.

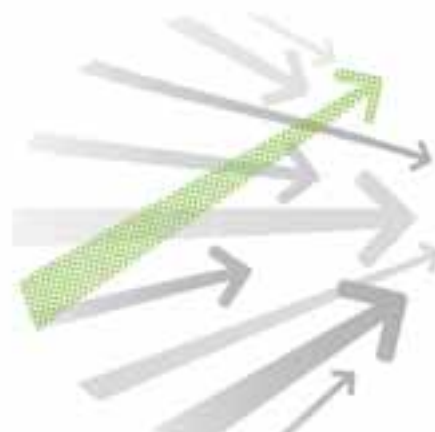
Ο αριθμός των συναλλαγών διαμορφώθηκε στις 101.

Deloitte.

Cyprus Tax Facts 2020

The taxpayers' complete guide to compliance obligations and key provisions of Cypriot legislation

Download your
guide today!

www.deloitte.com/cy/tax-facts-2020